N° 5098

folia continens 401

compactura munitus m. aprili 1904

Akty i protokoły

po dawnem Muzeum Starożytności i Komisyi archeologicznej Wileńskiej

1855 – 1864

z roku 1855–56 założenie Muzeum folia 1–19
rachunki f. 20–67
blankiet zapraszający na otwarcie f. 68
od października 1857 do końca r. 1858 folia 70–172
z roku 1859 - - - - folia 178–269
" 1860 - - - - folia 270–333
w sprawie pomnika Sarbiewskiego f. 334–342
" " Barbary Radziwiłłówny f. 343–376
Varia z różnych lat - - - f. 377–401

fol. 173–177 Druki tyczące Krakowskiego Tow. Naukowego z dopiskami rękopiśmiennymi

Porządkując kodeks chronologicznie dano ten fascykuł na pierwsze miejsce IV. 1904. [illegible]

Akta początkowe
przy wezwaniu na pierwszych
członków Muzeum
i
Kommisyi Archeologicznej

Archiwum Muzeum
Starożytności w Wilnie.

Jaśnie Wielmożny Panie,

Przeświadczony że ~~Jaśnie Pan~~ Jaśnie Wielmożny Pan zawsze przyjmował najżywszy udział we wszystkiém, co pożytek i chwałę kraju zasilać i wzmagać jest zdolne, pośpieszam podzielić się z Nim radośną nowiną, którą miałem szczęście na dniu 7. bieżącego ~~m-ca~~ miesiąca i roku otrzymać. Jaśnie Pan Główny Naczelnik tego kraju, w załączoném tu w kopji urzędowém piśmie, raczywszy mię zawiadomić: iż ~~N.~~ Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości ~~Panu~~ podobało się potwierdzić założenie w Wilnie Muzeum i ~~Kommissji~~ Kommissji Archeologicznéj, wezwał mię abym Mu przedstawił listę osób przeznaczonych na rzeczywistych członków i porozumiał się z nimi, co do ofiar niezbędnych na urządzenie tego nowego zakładu, o skutku zaś tych kroków moich doprowadzał do Jego wiadomości. Projekta urządzenia Muzeum złożone przezemnie ~~Jaśnie~~ Jenerał-Gubernatorowi, wsparte Jego ~~zaleceniem~~ przedstawieniem ~~[illegible]~~ i zaszczycone Najwyższém potwierdzeniem, ~~approbatą~~ wkrótce ogłoszone zostaną w Wiadomościach Senackich. Z nich raczysz Jaśnie Pan postrzedz, że zamiarem moim, że główną myślą życia mojego, było zachowanie od zagłady i obrócenie na pożytek powszechny, pomników dziejów i sztuki rozsypanych na całéj przestrzeni Wileńskiej.

Naukowego okręgu a które bez zgromadzenia się w jednem ognisku, bez osłonięcia Opieką Rządu i spółczuciem światłych Obywateli, albo pojedyńcze i rozpierzchłe, żadnej nie przyniosłyby korzyści, albo niestrzeżone i nieszanowane, niepowrotnie zginąćby musiały. Gdy więc teraz z dobrotliwości Najłaskawszego Monarchy, udzielone zostało pozwolenie utworzenia w Wilnie Muzeum i Kommissji archeologicznej, gdy dostojny Naczelnik kraju raczył przeznaczyć na ~~świątynię~~ to ~~(wspaniałą naszą)~~ ~~zabytków naszej przeszłości~~ wspaniałą salę b. Uniw. erzytetu Aulą ~~Aulą zwaną~~ zwaną, gdy pozwolił do tych zbiorów połączyć pomoce naukowe do Okręgu należące i do składu Muzeum wejść mające, gdy ja z mojej strony własne ~~moje~~ zbiory, staraniem całego życia zgromadzane, najochotniej poświęcam, ~~Gdy~~ gdy ~~nieśpłonną~~ mię ~~mam nadzieję~~ ~~że poświęceniem Obywateli~~ a pojedyńcze przedmioty starożytności i sztuki, jako to: wykopaliska z ~~i~~ Kurhanów, zbroje, broń, narzędzia, i sprzęty, medale, dawne pieniądze ~~dawne~~ wizerunki pamiętnych mężów i niewiast, księgi i rękopisma ~~odnoszące się do przeszłości tej ziemi~~ i t.p. ~~równiej na pożytek wspólny oddadzą, gdy~~

3

pomnożyć mogą zebrane
~~wesprzeć nie mogą, ze wzrostu zgromadzą się niepo-~~
~~widziane~~ dotąd skarby naukowe; na głównym przeto
względzie mieć powinniśmy: okazać się godnymi
dobrodziejstwa Rządu i tudzież instancji dostojnego Naczel-
nika kraju. ~~Przedmiotem~~ Przedmiotem więc najściślej
z uczuciem godziwej naszej miłości własnej złączonym,
jest staranie, aby urządzić, odświeżyć i ozdobić użyczoną
na Muzeum Salę, aby ją ~~...~~ w sprzęty nie-
zbędnie potrzebne opatrzyć, tak iżby nietylko te zabytki,
własciwie i nadobne pomieszczenie znalazły, lecz także aby
odwiedzający, zwłaszcza cudzoziemcy, na pierwszy
rzut oka widzieli, że to jest zakład oświeco-
nego i troskliwego a stawy swojej Obywatelstwa.

~~Osoby z których miałem zaszczyt ustnie te wszystkie myśli przekładać uznawszy że wy-datki na przyprowadzenie wszystkiego do należy-tego stanu muszą być koniecznie znaczne, że wszelką gotowością oświadczyły złożyć do-browolną ofiarę ja sto pięćdziesiąt Rsr. jedno-~~
~~Chlubiąc się Muzeum zaszczyt~~ Chlubny osobistą znajomością
~~szające. Widzę z doświadczenia że Jaśnie~~
Z Jaśnie Wielmożnym Panem ~~nigdy~~ wiedząc że nigdy nie zwykłeś się uchylać od tego,
co oświecenie pożytek ogólny i honor obywatelstwa
obchodzi, ~~śmiało i otwarcie odzywam się do~~
~~Jego szczodrobliwości~~. ~~Nie składając gremium dobrej~~
~~Jego~~ woli, ~~mam nadzieję że przy-~~

~~najmniej rzeczoną ilość Rsr. 150. rzeczy który Pan w czasie rychłym ze względu na naglące potrzeby pod adressem nadesłać poczytuję za powinność przełożyć, że urządzenie tak Muzeum wymaga.~~

~~Jaśnie Wielmożnego Pana~~

~~mam zaszczyt~~ ośmielam się wezwać ~~JW~~ Jaśnie Wielmożnego Pana abyś chciał przyjąć nominację na rzeczywistego członka Muzeum i Kommissyi archeologicznej wileńskiej: ~~na patent~~ ~~na~~ stosowny patent w skutek Najwyżej potwierdzonych prawideł, za otrzymaniem na to zgodzenia się JW Pana, będzie ~~so~~ Mu przesłany przez JW Jenerał-Gubernatora. Gdy zaś wydatki na urządzenie Muzeum wyniosą około 2000 Rsr., a liczba członków nie może być, jak tylko złożona z najdostojniejszych obywateli, przeto nie kładąc granic jego szczodrobliwości, ~~JW Pana~~, mam nadzieję że ~~ofiar~~ JWny Pan ofiarę swoję zastosować zechcesz i do ważności celu i do ~~wysokości~~ potrzeb których załatwienie znacznego wymaga nakładu.

Oczekując rychłej odpowiedzi na to moje pismo, łączę ~~[illegible]~~ wyrazy uszanowania z którem mam honor zostawać:

Wilno

Czerwca „ dnia, 1855.

Jaśnie Wielmożny Panie.

Przeświadczony że Jaśnie Wielmożny Pan, zwykłeś przyjmo-
wać najżywszy udział we wszystkiem, co pożytek i chwałę kraju
zasilać i wzmagać jest zdolne, pośpieszam podzielić się z Nim ra-
dośną nowiną, którą miałem szczęście na dniu 7 przeszłego mie-
siąca i roku otrzymać. J.W. Główny Naczelnik tego kraju, w załączo-
nem tu w kopii urzędowem piśmie raczywszy mię zawiadomić:
iż Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości, podobało się potwier-
dzić założenie w Wilnie Muzeum i Kommissji archeologicznej, wez-
wał mię abym Mu przedstawił listę osób przeznaczonych na rze-
czywistych członków i porozumiał się z nimi co do ofiar niez-
będnych na urządzenie tego nowego zakładu, o skutku zaś tych
kroków moich doprowadzał do Jego wiadomości. Projekta urzą-
dzenia Muzeum złożone przezemnie J.W. Jenerał-Gubernatorowi,
wsparte Jego przedstawieniem i zaszczycone Najwyższem potwier-
dzeniem wkrótce ogłoszone zostaną w Wiadomościach Senackich.
Z nich raczysz J.W. Pan postrzedz że zamiarem moim że główną
myślą życia mojego, było zachowanie od zagłady i obrócenie na
pożytek powszechny, pomników dziejów i sztuki rozsypanych
na całej przestrzeni Wileńskiego Naukowego Okręgu, a które
bez zgromadzenia ich w jednem ognisku, bez Osłonienia Opieką
Rządu i spółczuciem światłych Obywateli, albo pojedyncze i roz-
pierzchłe, żadnej nieprzyniosłyby korzyści, albo niestrzeżone i

O

nieszanowane niepowrotnie zginąćby musiały. Gdy więc teraz z dobrotliwości Najłaskawszego Monarchy, udzielone zostało pozwolenie utworzenia w Wilnie Muzeum i Kommissyi archeologicznej, gdy dostojny Naczelnik kraju raczył przeznaczyć na to wspaniałą Salę b. Uniwersytetu Aulą zwaną, gdy pozwolił do tych zbiorów połączyć pomoce naukowe do Okręgu należne i do składu Muzeum wejść mogące gdy ja z mojej strony własne zbiory, staraniem całego życia zgromadzane najochotniej poświęcam a pojedyncze przedmioty starożytności i sztuki, jako to: wykopaliska skurhanów, zbroje broń, narzędzia, sprzęty, medale dawne pieniądze, wizerunki pamiętnych mężów i niewiast, księgi i rękopisma odnoszące się do przeszłości tej ziemi i t. p. pomnożyć mogą zebrane dotąd skarby naukowe, na głównym przeto względzie mieć powinniśmy: okazać się godnymi dobrodziejstwa Rządu tudzież instancji dostojnego Naczelnika kraju. Przedmiotem więc najściślej z uczuciem godziwej naszej miłości własnej złączonym jest staranie aby urządzić, odświeżyć i ozdobić użyczoną na Muzeum Aulę, aby ją w sprzęty niezbędnie potrzebne opatrzyć, tak iżby nietylko te zabytki właściwe i nadobne pomieszczenie znalazły, lecz także aby odwiedzający, zwłaszcza Cudzoziemcy, na pierwszy rzut oka widzieli, że to jest zakład oświeconego i troskliwego o sławę swoją Obywatelstwa. - Chlubny osobistą znajomością z Jaśnie Wielmożnym Panem, wiedząc że nigdy niezwykłeś się uchylać od tego co oświecenie pożytek ogólny i honor obywatelstwa obchodzi, ośmielam się wezwać Jaśnie Wielmożnego Pana, abyś chciał przyjąć nominacją na rzeczywistego członka Muzeum i Kommissyi archeologicznej Wileńskiej. - Stosowny patent w

"
"

skutek Najwyższej potwierdzonych prawideł za otrzymaniem nato zgodzenia się, J.W. Pana będzie mu przesłany przez J.W. Jenerał Gubernatora, Gdy zaś wydatki na urządzenie Muzeum wyniosą około 2000 r.s. a liczba członków niemoże być jak tylko złożona z najdostojniejszych obywateli, przeto niekładąc granic Tego Szczodrobliwości, mam nadzieję, że J.W. Pan ofiarę swoję, zastosować zechcesz i do ważności celu i do potrzeb którychże załatwienie znacznego wymaga nakładu.

Oczekując rychłej odpowiedzi nato moje pismo, łączę wyrazy Uszanowania z którem mam honor zostawać.

Jaśnie Wielmożny Panie.

Przeświadczony że Jaśnie Wielmożny Pan zwykłeś przyjmować najżywszy udział we wszystkiem, co pożytek i chwałę kraju zasilać i wzmagać jest zdolne, pospieszam podzielić się z Nim radośną nowiną, którą miałem szczęście na dniu 7 bieżącego miesiąca i roku otrzymać. J.W.ny Główny Naczelnik tego kraju, w załączonem tu w kopji urzędowem piśmie raczywszy mię zawiadomić: iż Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości, podobało się potwierdzić założenie w Wilnie Muzeum i Kommisyi archeologicznej, wezwał mię abym Mu przedstawił listę osób przeznaczonych na rzeczywistych członków i porozumiał się z nimi, co do ofiar niezbędnych na urządzenie tego nowego zakładu, o skutku zaś tych kroków moich doprowadzał do Jego wiadomości. Projekta urządzenia Muzeum złożone przezemnie J.W.mu Jenerał-Gubernatorowi, wsparte Jego przedstawieniem i zaszczycone Najwyższem potwierdzeniem, wkrótce ogłoszone zostaną w Wiadomościach Senackich. Z nich raczysz J.W. Pan postrzedz, że zamiarem moim, że główną myślą życia mojego, było zachowanie od zagłady i obrócenie na pożytek powszechny, pomników dziejów i sztuki rozsypanych na całej przestrzeni Wileńskiego Naukowego Okręgu a które bez zgromadzenia ich w jednem ognisku, bez osłonienia Opieką Rządu i spółczuciem światłych Obywateli, albo pojedyncze i rozpierzchłe, żadnej nie przyniosłyby korzyści, albo niestrzeżone i nieszanowane niepowrotnie zginąć by musiały. Gdy więc teraz z dobrotliwości Najłaskawszego Monarchy, udzielone zostało

pozwolenie utworzenia w Wilnie Muzeum i Kommissyi archeologicznej, gdy dostojny Naczelnik kraju raczył przeznaczyć na to wspaniałą salę b. uniwersytetu Aulą zwaną, gdy pozwolił do tych zbiorów włączyć pomoce naukowe do Okręgu należne i do składu Muzeum wejść mogące, gdy ja z mojej strony własne zbiory staraniem całego życia zgromadzane, najochotniej poświęcam, a pojedyncze przedmioty starożytności i sztuki, jako to: wykopaliska skurhanów, zbroje, broń, narzędzia, sprzęty, medale, dawne pieniądze wizerunki pamiętnych mężów i niewiast, księgi i rękopisma odnoszące się do przeszłości tej ziemi i t.p. pomnożyć mogą zebrane dotąd skarby naukowe; na głównym przeto względzie mieć powinniśmy: okazać się godnymi dobrodziejstwa rządu, tudzież instancji dostojnego naczelnika kraju. Przedmiotem więc najściślej z uczuciem godziwej naszej miłości własnej złączonym jest staranie, aby urządzić, odświeżyć i ozdobić użyczoną na Muzeum Aulę, aby ją wsprzęty niezbędnie potrzebne opatrzyć, tak iżby nietylko te zabytki, właściwe i nadobne pomieszczenie znalazły, lecz także aby odwiedzający, zwłaszcza cudzoziemcy, na pierwszy rzut oka widzieli że to jest zakład oświeconego i troskliwego o sławę swoję Obywatelstwa.

Chlubny osobistą znajomością z Jaśnie Wielmożnym Panem, wiedząc że nigdy niezwykłeś się uchylać od tego co oświecenie pożytek ogólny i honor obywatelstwa obchodzi, ośmielam się wezwać Jaśnie Wielmożnego Pana abyś chciał przyjąć nominacyją na rzeczywistego członka Muzeum i Kommissyi archeologicznej Wileńskiej. Stosowny patent wskutek najwyżej potwierdzonych prawideł, za otrzymaniem nato zgodzenia się J.W. Pana będzie mu przesłany przez J.W. Jenerał-Guberna=

tora. Gdy zaś wydatki na urządzenie Muzeum wyniosą około 2000 r. srebrem, a liczba członków niemoże być, jak tylko złożona z najdostojniejszych obywateli, przeto niekładąc granic Jego szczodrobliwości, mam nadzieję że J. W. Pan ofiarę swoję zastosować zechcesz i do ważności celu i do potrzeb których załatwienie znacznego wymaga nakładu.-

Oczekując rychłej odpowiedzi na to moje pismo łączę wyrazy uszanowania z którem mam honor zostawać:

Jaśnie Wielmożny Panie!

Przeświadczony że Jaśnie Wielmożny Pan zwykłeś przyjmować najżywszy udział we wszystkiem co pożytek i chwałę kraju zasilać i wzmagać jest zdolne, pospieszam podzielić się z Nim radosną nowiną, którą miałem szczęście na dniu 7 bieżącego miesiąca i roku otrzymać. J.W. Główny Naczelnik tego kraju, w załączonem tu w kopji urzędowem piśmie raczywszy mię zawiadomić: iż Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości, podobało się, potwierdzić założenie w Wilnie Muzeum i Kommissji archeologicznej, wezwał mię abym Mu przedstawił listę osób przeznaczonych na rzeczywistych członków i porozumiał się z nimi, co do ofiar niezbędnych na urządzenie tego nowego zakładu, o skutku zaś tych znosów moich doprowadzał do Jego wiadomości. Projekta urządzenia Muzeum złożone przezemnie J.W.mu Jenerał-Gubernatorowi wsparte Jego przedstawieniem i zaszczycone Najwyższem potwierdzeniem, wkrótce ogłoszone zostaną w Wiadomościach Senackich. Z nich raczysz J.W. Pan postrzedz że zamiarem moim, że główną myślą życia mojego, było zachowanie od zagłady i obrócenie na pożytek powszechny, pomników dziejów i sztuki rozsypanych na całej przestrzeni Wileńskiego Naukowego Okręgu a które bez zgromadzenia ich w jednem ognisku, bez osłonienia Opieką Rządu i spółczuciem światłych Obywateli, albo pojedyńcze i rozpierzchłe, żadnej nie przyniosłyby korzyści, albo niestrzeżone i nieszanowane, niepowrotnie zginąć by musiały. Gdy

więc teraz z dobrotliwości Najłaskawszego Monarchy, udzielone zostało pozwolenie utworzenia w Wilnie Muzeum i Kommissyi archeologicznej, gdy dostojny Naczelnik kraju raczył przeznaczyć na to wspaniałą salę b. Uniwersytetu Aulą zwaną, gdy pozwolił do tych zbiorów włączyć pomoce naukowe do Okręgu należne i do składu Muzeum wejść mogące, gdy ja z mojej strony własne zbiory, staraniem całego życia zgromadzane najochotniej poświęcam a pojedyncze przedmioty starożytności i sztuki, jako to: wykopaliska skurhanów zbroje broń, narzędzia sprzęty, medale, dawne pieniądze wizerunki pamiętnych mężów i niewiast, księgi i rękopisma odnoszące się do przeszłości tej ziemi itp. pomnożyć mogą zebrane dotąd skarby naukowe; na głównym przeto względzie mieć powinniśmy: okazać się godnymi dobrodziejstwa Rządu, tudzież instancji dostojnego naczelnika kraju. Przedmiotem więc najściślej z uczuciem godziwej naszej miłości własnej złączonym, jest staranie aby urządzić, odświeżyć i ozdobić wyznaczoną na Muzeum Aulę, aby ją w sprzęty niezbędnie potrzebne opatrzyć, tak iżby nietylko te zabytki, właściwe ni nadobne pomieszczenie znalazły, lecz także aby odwiedzający, zwłaszcza cudzoziemcy, na pierwszy rzut oka widzieli że to jest zakład oświeconego i troskliwego o sławę swoję, Obywatelstwa. Chlubny osobistą znajomością z Jaśnie Wielmożnym Panem wiedząc że nigdy niezwykłeś się uchylać od tego co pożytek ogólny i honor obywatelstwa obchodzi, ośmielam się wezwać Jaśnie Wielmożnego Pana abyś chciał przyjąć nominacyą na rzeczywistego członka Muzeum i Kommissyi archeologicznej Wileńskiej. Stosowny patent w skutek

"

"

Najwyższej potwierdzonych prawideł za otrzymaniem na to zgodzenia się J.W. Pana będzie Mu przesłany przez J.W. Jenerał-Gubernatora. Gdy zaś wydatki na urządzenie Muzeum wynoszą około 2000 rs. a liczba członków nie może być jak tylko złożona z najdostojniejszych Obywateli przeto nie kładąc granic Jego szczodrobliwości, mam nadzieję, że Jaśnie Wielmożny Pan ofiarę swoję zastosować zechcesz i do ważności celu i do potrzeb których załatwienie znacznego wymaga nakładu.

Oczekując rychłej odpowiedzi na to moje pismo łączę wyrazy uszanowania z którem mam honor zostawać:

Копія. 10

Управленіе
Виленскаго Военнаго
Гродненскаго Минскаго
и
Ковенскаго
Генералъ Губернатора
по
Виленскому Учебному Округу
Канцелярія
Столъ
Г. Вильно
7 Іюня 1855 года
№ 1135.

Господину Титулярному Совѣтнику Графу Евстафію Тевичу Тышкевичу.

Г. Министръ Народнаго просвѣщенія отъ 8 минувшаго Мая № 3472 увѣдомилъ меня, что представленные Вами чрезъ меня проекты учрежденія въ г. Вильно Музеума и Археологической Коммиссіи, удостоены Высочайшаго утвержденія и что по напечатаніи сихъ проэктовъ въ Сенатскихъ вѣдомостяхъ слѣдуетъ привести оные въ исполненіе. Сообщая о семъ Вашему Сіятельству, я прошу Васъ приступить нынѣ къ приготовленію помѣщенія для Музеума и доставить мнѣ списокъ лицъ предполагаемыхъ къ избранію въ дѣйствительные члены; причемъ я разрѣшаю Вамъ съ письмами

о пожертвованіяхъ на устройство и содержаніе Музеума обращаться къ симъ лицамъ и о дѣлаемыхъ ими пожертвованіяхъ доводить до моего свѣдѣнія.
/: подлинное подписалъ Генералъ Адъютантъ Бибиковъ :/

Копія

Управленіе.
Виленскаго Военнаго
Гродненскаго Минскаго
и
Ковенскаго
Генералъ Губернатора
по
Виленскому Учебному Округу
Канцелярія
Столъ
Г. Вильно
7 Іюня 1855 года
N 1135.

Господину Титулярному Совѣтнику Графу Евстафію Павловичу Тышкевичу.

Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія отъ 8го минувшаго Мая № 3472 увѣдомилъ меня, что представленные Вами чрезъ меня проэкты учрежденія въ г. Вильно Музеума и Археологической Коммисіи удостоены Высочайшаго утвержденія и что по напечатаніи сихъ проэктовъ въ Сенатскихъ вѣдомостяхъ, слѣдуетъ привести оные въ исполненіе. Сообщая о семъ Вашему Сіятельству, я прошу Васъ приступить нынѣ къ приготовленію помѣщенія для Музеума и доставить комнѣ списокъ лицъ предполагаемыхъ къ избранію въ дѣйствительные члены; при семъ я разрѣшаю Вамъ: съ письмами

о пожертвованіяхъ на устройство и содержаніе Музеума обращатся къ симъ лицамъ и объявляемыхъ ими пожертвованіяхъ доводить до моего свѣдѣнія.—
р. подлинное подписалъ Генералъ Адъютантъ Бибиковъ.

17

Копія.

Управленіе
Виленскаго Военнаго
Гродненскаго Минскаго
и
Ковенскаго
Генералъ Губернатора
по
Виленскому Учебному Округу
Канцелярія
Столъ
Г. Вильно
7 Іюня 1855 года
№ 1135.

Господину Титулярному Со
вѣтнику Графу Евстафію Пievичу
Тышкевичу.

Г. Министръ Народнаго
Просвѣщенія отъ 8го минувшаго
Мая № 3472 увѣдомилъ меня,
что представленные Вами чрезъ
меня проэкты учрежденія въ г.
Вильно Музеума и Археологи
ческой Коммиссіи удостоены
Высочайшаго утвержденія
и что по напечатаніи сихъ
проэктовъ въ Сенатскихъ вѣдо
мостяхъ, слѣдуетъ привести
оные въ исполненіе. Сообщая
о семъ Вашему Сіятельству, я
прошу Васъ приступить нынѣ
къ приготовленію помѣщенія
для Музеума и доставить
конмнѣ списокъ лицъ предпола
гаемыхъ къ избранію въ дѣйст
вительные члены; причемъ я
разрѣшаю Вамъ: съ письмами

о пожертвованіяхъ на устройство и со
держаніе Музеума обращатся къ симъ
лицамъ и о дѣлаемыхъ ими пожертво-
ваніяхъ доводить до моего свѣдѣнія.
/: подлинное подписалъ Генералъ Адъю-
тантъ Бибиковъ:/

20.

получ. 21 марта

16

Въ Виленскую Археологическую Коммиссію и Музеумъ древностей.

Желая способствовать успѣхамъ Музеума, честь имѣю представить при семъ, жертвуемыя мною въ пользу онаго, слѣдующія вещи:

1е, Круглая шапка, съ железныхъ кружковъ, медными звѣздочками прикрѣпленныхъ, сложенная, обшитая вокругъ бархатомъ двуцвѣтнымъ, на ватѣ, бархатомъ, съ косвенною перевязкою изъ золотаго позумента, въ родѣ Турецкаго завоя.

2е, Железный, кованный, тяжеловѣсный, нагрудникъ, или панцырь, съ пробоиною посрединѣ.

Обѣ эти вещи найдены вмѣстѣ лежавшими, въ 1850м году, въ землѣ, Виленской Губерніи, Дисненскаго Уѣзда, Имѣнія Цвѣцинъ, въ 8ми верстахъ отъ рѣки Двины и г. Дисны.

3е, Двѣ железныя картечныя и одна свинцовая мушкетная пуля, найденныя въ 1834м году, въ землѣ, Минской Губерніи, Игуменскаго Уѣзда, въ Каролинскомъ имѣніи Гребёнка, при разработкѣ поля подъ вырубки лѣсу.

4е, Орденская звѣзда, съ Русскимъ Государственнымъ гербомъ и надписью: за вѣру и вѣрность, найденная въ 1834м году въ землѣ, Минской Губерніи, Игуменскаго Уѣзда

въ Имѣніи Гудня, подаренномъ Императрицею Екатериною II. Генералу Донскаго войска Графу Орлову-Денисову.

5., Печать съ древней мѣди, съ Польскою вокругъ ея надписью, какую-то Коммиссію означающею и цифрами по середини $\frac{1794}{6961}$, найденная въ 1843 году, Ковенской Губерніи, Новоалександровскаго Уѣзда, въ мѣстечкѣ Скопишкахъ, въ зданіи по-Доминиканскаго Монастыря.

6., Сигнетъ печати имѣющій надпись: Pieczęć. Miasta. Rzeczy. Pospolit. Krewa, съ гербомъ, изображающимъ луну со звѣздою и короною въ верху. Подлинная по-часть мѣдная, найдена въ 1851 году въ развалинахъ Кревскаго Замка, на томъ мѣстѣ, гдѣ по народному преданію находилась Судебная Палата. Означенный сигнетъ полученъ мною въ 1852 г. въ м. Сморгоняхъ отъ бывшаго Ассессора Виленской Палаты Государственныхъ Имуществъ Г. Буйкевича, въ рукахъ котораго остается подлинная печать.

7., Ящикъ изъ стекла, покрытый шолковаго голубаго цвѣта матерьею, вышитою узорчато, съ ви-рурками, серебряными и шелковыми нитками. Ящикъ этотъ хранится готически въ родѣ фамиліи моей, яко память собственноручной работы и дара какой-то Польской Королевы, кому-то изъ предковъ нашихъ.

8., Патентъ 24го Іюня 1787 г., на пергаментѣ, съ висящею на голубой лентѣ печатью, въ Градницы Массонской Ложи, Гаддину выданный.

Впослѣдствіи надѣюсь имѣть возможность представить въ Музеумъ болѣе вещей, какъ по части древностей, такъ и библіографіи, и нумизматики,

и, пріятнымъ всегда буду считать
для себя долгомъ служить къ тому
и другимъ при частыхъ моихъ разъѣздахъ,
въ особенности по Минской и Вилен-
ской Губерніямъ,

Бывшій Новоалександровскій Окружный На-
чальникъ Государственныхъ Имуществъ
Анцельмъ Бурженскій

20. Марта 1856 г.
г. Вильна

21.

18

получ. 25 марта

Въ Музеумъ древностей и Виленскую Археологическую Коммиссію.

Въ дополненіе сдѣланныхъ мною 20-го сего Марта для Музеума пожертвованій, представляю при семъ слѣдующія вещи:

1, Сочиненія Аристотеля, на Польскомъ языкѣ, въ 1604 году, Докторомъ Себастіаномъ Петрицiемъ, Готическими буквами, изданныя; въ древнемъ пергаментовомъ переплетѣ.
Извѣстно что книга эта считается большою рѣдкостью,

2, Regni Poloniae jus publicum a Nicolao de Chwatkowo Chwatkowski, Equ. Pol. Illustrissimi et Celsissimi in Livonia, Curlandiae et Semigalliae ducis consiliario et ad aulam regiam Polonam residente per alteram editionem auctius exhibetum, Regiomonti typis Reusnerianis - Anno 1684.

3, Limites Regni Poloniae et Magni Ducatus Lituaniae, ex Originalibus et exemplis authenticis descripti. Jn lucem editi - Vilnae - anno 1758.

4, Historia naturalis curiosa Regni Poloniae, Magni Ducatus Lituaniae annexarumque provinciarum in tractatus XX divisa, ex scriptoribus probatis servata primigenia eorum phrasi in locis plurimis ex MSS. variis testibus oculatis relationibus fide dignis, experimentis desumpta, Opera P. Gabr. Rzączynski S. J. Sandomir typis Colleg. S. J. 1721.

5, Въ Пергаментовомъ переплетѣ:
a., Fasciculus Rerum Curlandicarum primus, continens: 1. Formulam Regiminis Curlandiae de An. 1614. 2. Cur-

ländische Statuta. 3. Die Scheidungen und Gräntzen zwischen dem Stifft Curland und dem Teutschen Orden. 4. Privilegia Nobilitati à Duce Gotthardo 1570 concessa, confirmata 1581. – 5. Formulaire des Vertrages zwischen Dennemarck und Pohlen das Curische Bisthum betreffend. 6. Nonnulla Diplomata Curlandica. 7. Kurtze und wahrhafftige Vorstellung des Hertzogen von Curland ihres Sitzes und der daru kommenden Hoheit. Cum praefatione de Jure Sveogothorum in Curlandiam pervetusto, nunc primum ex MSCt. in lucem editus a Christiano Nettelbladt, J. U. D. et Prof. Jur. Ord. Reg. Gryph. Rostochii, Typis et Impensis Jo. Jacob: Adleri, Seren. Princ. et Acad. Typogr. Anno 1729.

6., Anecdota Curlandiae praecipue Territorii et Episcopatus Piltensis, oder Sammlung verschiedener glaubwürdiger, und bißhero grösten theils noch nicht gedruckter Nachrichten und Urkunden von dem Territorio und Bischoffthum Pilten, Anjetzo denen Liebhabern derer Provincial-Geschichte zu gefallen ans Licht gestellet von Christiano Nettelbladt, Königl. Schwed. Consist. Rath und Prof. Jur. zu Greypsw. wie auch der Königl. Gelehrten Societ. zu Upsal Mit-Gliede. Greypswald und Leipzig, Anno 1736.

6., Solida atque in Actis Publicis et Historiarum Monumentis Fundata Demonstratio quod Statibus Curlandiae tanquam Vassalis Feudi inclyto Poloniae Regno aperti nullum de eo disponendi arbitrium vel Jus Liberae quam vocant Electionis competat. Anno 1742.

7., Кусокъ, въ два аршина, шолковой, желтаго цвѣта, матеріи, съ Китайскими разноцвѣтными изображеніями, весьма старинный.

8., Двѣ старинныя щеточки, изъ бѣлыхъ тесемъ, кожею обшитыхъ, для стиранія мѣла на игорныхъ столахъ.

9., Картина, въ золоченныхъ рамахъ, подъ стекломъ, гравированная, изображающая Катафалкъ, съ слѣдую-

щею внизу надписью: „Castrum doloris – In Die Depositionis Celsissimae ac Illustrissimae Ducis Annae de Principibus Sanguszkiis Radziwillae Supremae M.D.L. Cancellariae Celsissimo ac Illustrissimo Michaele V. Casimiro Radziwiłł, Duce in Olyka et Nieświeź S.R.J. Principe Palatino Vilnensi Supremoque M.D.L. Exercituum Duce – In Pignus Filialis Amoris et Monumentum Perennis Gratitudinis erga Matrem Suam Charissimam Erectum – In Ecclesia PP. Soc. Jesu Niesvisii 11. Septembr. A. D. 1747.

Ниже еще надписи: съ лѣвой стороны: Mauritius Peteti Archit. Aul. inv. del. Niesvisii."; а съ правой: „H. Lejbowicz Sculp. Niesvisii."

Извѣстно что картина эта считается большою рѣдкостью.

10, Портретъ гравированный, съ надписью: „Cecilia Renata Austriaca Poloniarum Sueciaeque Regina etc." 1643 г. Цецилія Рената первобрачная жена сына Короля Польскаго Сигизмунда III., – Владислава, торжественно коронованная 13го Сентября 1637 года въ Варшавѣ, въ Соборномъ Костелѣ, Примасомъ Іоанномъ Венжикомъ, умерла въ Вильнѣ 24 Марта 1644 г., 33хъ лѣтъ отъ роду. Причиною ея смерти былъ страшный испугъ, сильно потрясшій весь ея организмъ, отъ дикого борова, во время нахожденія ея съ Королемъ на охотѣ около Вильны. Такъ утверждаетъ Коховскій на стр. 55. Радзивиллъ же въ Діаріушѣ своемъ говоритъ, что Цецилія глядя на медвѣдей травленныхъ британами, перепугалась и заболѣла, и, будучи третій разъ беременною, сронила ребенка. – Отъ нея остался одинъ сынъ Сигизмундъ Казиміръ, рожденный 1640 г., и скончавшійся отъ кроваваго поноса въ Варшавѣ 9го Августа 1647го года.

11, Портретъ современный, гравированный Папы Пія VI.

12, Портретъ литографированный, знаменитаго историка Ивана Длугоша, родившагося въ 1415 и умершаго въ 1480 году.

13, Портретъ, современный, гравированный, съ надписью: "Karol XII. Król Szwedzki, Urodz. 27 Julii 1682. zabity z armaty pod Fortecą Frydrykshal, w Norwegii 1718."

По вліянію дѣйствій сего героя на здѣшній край, полагаю портретъ его не будетъ безъинтересенъ для Музеума.

14, Портретъ гравированный, съ изображеніемъ собственноручной подписи, Димитрія Самозванца.

Связь сего человѣка съ Виленскими Іезуитами и развитіе его дѣйствій въ Западномъ краѣ, полагаю могутъ служить поводомъ помѣщенія его портрета въ Музеумѣ.

15., Портретъ Симона Жуковскаго.

16., Портретъ Войцѣха Богуславскаго, знаменитаго Драматическаго писателя и Актера, увеселявшаго нѣкогда и здѣшнюю публику.

Литографированные портреты знаменитыхъ Драматическихъ Актеровъ и Актрисъ:

17., Карла Скружавскаго
18., Якова Гелминскаго.
19., Ѳомы Трусколяскаго.
20. Андрея Миржинскаго.
21. Казимира Овсинскаго.
22., Варвары Страковской.
23., Агнешки Трусколяской.
24., Магдалины Яшинской.
25., Саломеи Дешнеръ.
26., Портретъ Литографированный знаменитаго композитора Іосифа Эльснера, восхищавшаго публику своею Ораторіею, на Виленскомъ Театрѣ.

Академикъ Буржинскій

25го Марта 1856 г.
г. Вильно

N. Inw. 5098/5[2]

zmieniono przy porządkowaniu na fascykuł drugi. FK

Rachunki Urządzenia Muzeum.

Archiwum Muzeum Starożytności w Wilnie.

Mularz.

1./ Kazimierz Maciewicz, obowiązuje się wybić i ponumerować arkady [своды] w ścianie od Auli, i urządzić to co trzeba do pieca.

2./ powybijać dziury i powstawiać marmury podług wskazania, mocno gruntownie na relacyjnych stabel.

3./ Całą ścianę z sufitem przetynkować, wespół z Izbą Lokacyjną wybielić —

4./ Cały gmach wymieść, i robotę zdać czystą

5./ Za to rubli sreb. 60. obowiązuje się opłacić. —

6./ Gruntowanie zdjęcia najdłuższego się ~~[illegible]~~ zadbanie w Auli, mularz Maciewicz, sam zrobić dla siebie powinien. —

7./ robotę mularską ukończy do 1o kwietnia

Garncarz. — Bartłomiej Pietrankiewicz —

1./ Rozebrać piec w Auli, i nowy na to miejsce postawić. —

2./ piec wielki nowy postawić.

3./ Kafle, drzwiczki i [illegible] do [illegible], robota glina drut i cegła do Garncarza. 4./ za robotę 30 rubli sr.

Я ниже собственноручно подписавшійся принялъ отъ Его Сіятельства Графа Евстафія Тышкевича 69 рублей и 60 копѣекъ серебромъ за 4 пуда и 14 фунтовъ мѣди, считая по 40 копѣекъ фунтъ, по порученію властительницы [illegible] Г-жи Викентьевы Марциніовской.

Осипъ Куневичъ

1855 года.
Августа 4 дня.
Г. Вильно.

Za restauracyą obrazu [illegible] opłacono [illegible] rubli sr. 15 [illegible]

Za konsolę [illegible] opłacono rubli - 30 - [illegible]

Za biust Cezara posłano do Petersburga rubli: 10 [illegible]

Za [illegible] [illegible] do [illegible] rubli - 10 - [illegible]

Za drwa i reperacyą drzwi [illegible] rubli pięć i pół 5½ [illegible]

1855 roku Julij 24 dnia, między mną Eustachym Hrabią Tyszkiewiczem z jednej, a W[ielmożny] Antonim Wołosewiczem z drugiej; stanęła dobrowolna umowa następującej treści — Ja Wołosewicz obowiązuję się w przeciągu czterech niedziel, odnowić salę zwaną Aula, tam malowidła olejne, jako też i ścienne, tudzież okna wszystkie przemalować pokostową farbą — w tymże czasie odmalować herby i ozdoby podług dyspozycyi i wzorów wskazanych. Za całą tę robotę Ja E. Tyszkiewicz obowiązuję się opłacić rubli srebrem sto R 100 — w dowód czego oba podpisujemy się własnoręcznie.

Eustachy Hr. Tyszkiewicz

Kollegialny Sekretarz Antoni Wołosewicz

Roku 1855 M[iesią]ca Julij dnia 24 przyjąłem a konto tej umowy od JW Hrabiego Tyszkiewicza Rubli srebrnych pięćdziesiąt R 50

A Wołosewicz

1855 13 Augusta na konto tej umowy przyjąłem Rubli srebrnych dwadzieścia pięć R 25 Wołosewicz

Zapłacono

27

25 Julij za przeniesienie do Muzeum Mazurowsz... rzeźba ... zł 10 —

Życenowi w drukarni Glücksberga za odbicie Ustawy Kom: Arch: w Cenzury — Rbl: 1.

Ostrowskiemu za reperacyę Urn, i odnowienie uszkodzonych sprzętów — Rbl. 6.

= rubli sr. osm cf 8.
i kop. 50 Conotuj
E. Tyszkiewicz

Roku 1855 Augusta 17. Dnia przyjąłem od Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Tyszkiewicza za reperacyją okien Dwanascie Rubli srebrem szesć i za drzwi jedne k. 50 Wogule rubli srebrem szesc kop: piędziesiąt

Za nie umiejącego pisma Michała Szepkowicza podpisuje sie Warnowski Kazimierz

Roku 1855 Augusta 17. Dnia przyjąłem od Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Tyszkiewicza za pokitowanie okien 13 rubli srebrem trzy kopiejek Dziewiędziesiąt

[illegible]

Roku 1855 Augusta 19. Dnia przyjąłem
od Jaśnie Wielmożnego Hrabiego Tyszkiewi-
cza za robota ryn blaszanych osiem y poprawienie szufladek do spadu wody rbl. srer.
Cztery
Mordchel Meierowicz Blacharz

30

Von Sr. Erlaucht dem Grafen Tiszkiewicz
für eine Wanduhr fürs Museum
erhalten S. Rb. 25.

Wilna d. 10ten August 1855.

pr. Fr. Bartenberg
J. Kuendtz.

przyjąłem od Kv: Tymienieckiego a kwotę zwrotu
przy Marcinie zabity w Dzienniku zł. 10 —

+ + +

7 lutego 1885

znak Stefan Michał
Szymanowski

AB

1.) Zapiska o rzeczach po Uniwersytecie. –

2.) Model Dyplomatów. –

3.) medal założenia Muzeum. –

4.) Sala Sejmikowa. –

5.) Żubr. –

6.) Zbroje Witgensteina. –

7.) Stare bronie Kirkora. –

Za Reperacyą Obrazów do Muzeum, przyjąłem od Jaśnie Wiel możnego Hrabiego Tyszkiewicza Rubli srebrem szesnaście Nro 16

Karol Rypiński

1855go roku
m-ca Augus:
25o dnia. —

1855 года Іюля 17 дня, Я нижеподписавшійся получилъ отъ Графа Тышкевича, за чугунный приборъ къ печкѣ вновь построенной въ залѣ Музеума, восемь рублей серебромъ

Р: 8.

מרדכי בר לייב מייטעס

(Значится, Мордхель Ловшовичъ Мейтесъ).

Уговоръ

1855 года Іюля 5. дня, нижеподписавшійся каменщикъ Казиміръ Мацкевичъ принимая на себя производство передѣлокъ въ Залѣ Св. Янскаго зданія называемомъ Аула, обязываюсь: 1е сломать и перестроить Сводъ въ стѣнахъ означеннаго Зала и устроить все необходимое для поставленія печи; 2е выломать въ стѣнахъ отверстія для вставки по указанію мраморовъ съ укрѣпленіемъ желѣзными полосами; 3е цѣлыя стѣны отъ потолка до пола оштукатурить вновь и выбѣлить, равно выбѣлить комнату смотрительскую; 4е лѣса сдѣлать с дерева находящагося въ Залѣ собственными средствами; 5е весь мусоръ вывезти и Залъ передать въ совершенной чистотѣ; 6е всѣ сіи работы произвести непремѣнно къ 1му будущаго Августа сего года. За каковую работу я имѣю получить отъ Графа Евстафія Тышкевича Шестьдесятъ рублей серебромъ.

По прозьбе Мацкевича росписался дворянинъ Иванъ Островскій

7. Julii dano a conto tego kontraktu rubli: sr. piętnaście № 15: Jan Ostrowski

Получено 20 июля от Старосты Василия Шевченка рублей сер: двадцать пять № 25 въ счетъ работы

+ + +

22 Julij 1855 r. przyjąłem rubli srebrem siedem № 7 i cały rachunek kwituję, za nieumiejętnością pisma podpisujący krzyżykami

+ + K

37

Roku 1855 Julii 14 Dnia przyjąłem od JW. Hrabiego Tyszkiewicza na konto roboty rubli srebrem Dwanaście R 12 Wacław Orłowski

1855 года 20 Июля Францу Будкевичу Слесарю, дано въ счетъ его работъ около Виленскаго Музеума рублей сер: Пять А. З.

Францъ Буткевичъ

1855 года актибра 1 получил от Гаспадина
Графа Тыскевица за кушицо 5 рублей
[illegible] 60 коп Давид Миланович Ханезон

Его Превосходительству
Графу Тышкевичу —

продано —
96 локотъ Вилианкоръ по 15 коп: ср.
а всего — 14 р. 40 к.

изъ Лавки Песса Рабиновичъ

Reiestr Roboty Mosarski dla Jasnie Wielmozne Hrabiego Tyszkiewicza	Rubli	Kopiej
Zarobienie szaragow doodzienia dusz —„—„—„	5	—
Za okucie drążka i szwidrowanie muru dusz Tokciowego —„—„—„—„—„—	7	—
Za zrobienie rączek mosiężnych i szriftami mosiężnemi i za reperacie ramka —„—„	4.	60
Za gordzi murowe zaptacitem —„—„—	1.	20.
Za stow zaptacitem kor 90. i kluba do robitem do Alabastrowego Herbu rato —	2	—
Za zrobienie 30 sztuk dunalow i sprzybiciem onych —„—„—„—„	5	
Za zrobienie kluczyka nowego do ustauszi —„—„—„—„—„—„—.	—	30.
Za przybicie zbroie uprzedzali —„—„	3.	
Za zrobienie dwiech sztabek dokosztel zelaza	—	60
Za reperacie szaragow co studenci zlamali —„—„—„—„—		60
Wszystko wynosi	29.	30.
Narazta tej roboty wzięto pod rewersem Rubli srebrne —„	13.	

Roku 1853 Miesiąca Oktobra dnia 16 przez Mosiarza Franciszka Budkiewicza

45

185 5 года Августа 4 дня.

въ Виленской Ратуши вѣшено

для

отъ

Меди

4 = 14

Пуд фунт

П. В. Г. В. Я. Каминский

1855 Года Августа 23 дня, получилъ отъ
Гаспра Томкевича за Сукна зеленое крученое
для Музеума во числе тридцати двухъ
аршинъ, рублей Сорокъ пять в 45 р. въ
чемъ подписуюсь - Izak Birzowicz

WILNO, dnia 16r Listopada 1855r.

47

KSIĘGARNIA I DRUKARNIA

pod firmą:

JÓZEFA ZAWADZKIEGO.

Rachunek dla JW. hr. Eust. Tyszkiewicza

			Ruble sr.	Kop.	Ruble sr.	Kop.
		1° Złożenie patentu dla członków Towarz. Wil. Archeologicznego — 4r.				
		2° Odbicie 3razy i 4½ raz — 3r. 60				
		3° Papieru 50 ark: à 35k — 17r. 50				
		4te Sotynowanie — 50				
		Rs	25	60		

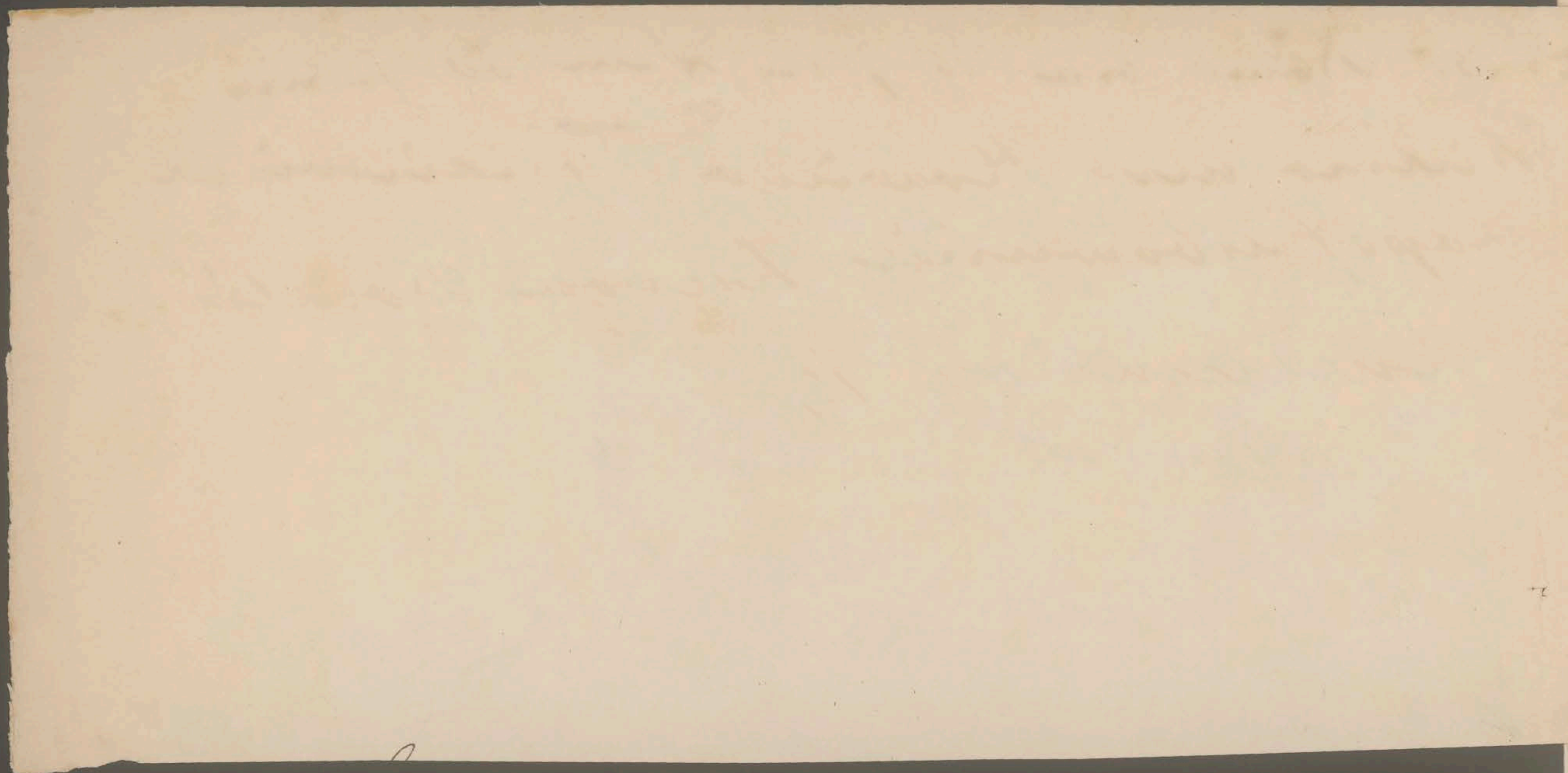
48

- Izrael Stonimanoj [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] od [illegible] v neděli
v pětnasté [illegible] — dne 6 Septembr 1875 —

израил [illegible]

1855 Nowembra 16 przyjołam od Jaśnie
Wielmożnego Hrabiego Tyszkiewicza
za pofurbowanie Zubow Dosali
Muzeum rs. 15,

[illegible]

50

Za składzik do drzewa był targ godzono rs: 12,
pod łoga do tego ż składziku — rs 6
Wali za pad łoga — — rs – 2
Za poklejenie szafy i odlakie-
rowanie i trzy policy — rs, 6
Za próg — — — k 30
Za postument do zubra i posta-
wienie — — rs. 10 –
Za płatka do narożnik — — k 30

36 – 60
dano — 10 —
należy — 26 – 60

Rachunek

wydanych pieniędzy na upiększenie i przerobienie ganku w Muzeum Wileńskim.—

Tafel sztuk 24 na wyłożenie wierzchniej częsci ganku każda sztuka po Rub: sr: 2. —"—" Rub: sr: 48.

wyszlifowanie tychże Tafel — Rub: sr: 3.

Mularzowi za ułożenie Tafel na wapnie i otynkowanie około Baryery —"—" — Rub: sr: — 5.

Brukarzowi za wybrukowanie — Rub: sr: 4.

Stolarzowi za zrobienie Baryery położenie Trep i położenie nowego progu —"— Rub: sr: 35 Kop: 50.

Lakiernikowi za pomalowanie i polakierowanie dwoje drzwi z tych jedne główne na (Brąz Antic) a także Baryery i Trepy. Rub: sr: 24.

wyzłocenie Ramy do Portretu do tegoż Muzeum —"—"—"— Rub: sr: — 8. —

ogół wydatku Rub: sr: 128. Kop: 50

przyjąłem na te wydatki od JW. Hrabiego Eustachego Tyszkiewicza Rub: sr: 65. należy mnie Rub: sr: 62. Kop: 50.— Skulptor J. Kozłows[ki]

23 Pazdziernika
1855 roku.

Условіе

1855 Года Іюня 7 дня, заключено сіе, между нами, Графомъ Евстафіемъ Тышкевичемъ и Столярныхъ дѣлъ Мастеромъ Дворяниномъ Осиповъ Кучинскимъ, на постройку Мебели, для Виленскаго Центральнаго Музея, на слѣдующихъ Основаній.

1е) Я Мастеръ Кучинскій, Обязуюсь настроить нижеупомянутой Мебель а именно: Два большіе Шкафа, вышиною Четыре Аршина Четыре вершка, Ширингою пять Аршинъ за сумму .. — .. Руб. 95.

2е) Девять меншихъ Шкафовъ, вышиною Четыре Аршина Четыре вершка, Шириною два Аршина .. — Р.С. 195.

3е) Столовъ большихъ со стекломъ Четыре, въ длину два Аршина Четыре вершка, въ ширину два Аршина — .. — .. — Руб. 70.

4) Столовъ меншихъ шесть длиною два Аршина, шириною Аршинъ за стекломъ — .. — .. — .. Руб. 48.

5е) Столовъ простыхъ Четыре длиною два Аршина, шириною Аршинъ .. — .. — .. — .. — .. Руб. 20.

6е) Столъ для писанія съ зеленымъ Сукномъ и Ящиками и хорошими замками — .. — .. — Руб. 22.

А всего на сумму Четыреста Пятьдесятъ рублей серебромъ А 450 руб.

7.) Я Мастеръ Кучинскій обязуюсь всю ше упомянутой мебель съ дѣлать прочно изъ Ольховаго дерева и оковкага, съ тѣмъ, что всѣ ше упомянутые Шкафы

Г. С.

я абязанъ сделать Оттичка, до Стекла Стекольщикъ къ оному относится къ Господину Графу Тышкевичу. –

8е, Я мастеръ Кучинский абязуюсь сию работу отъ сего числа окончить не прежде какъ къ 15. числу будущего Сентября сего года. –

9, Я Графъ Тышкевичъ, по приняти выше упомянутой работы отъ мастера Кучинскаго, договоренныя буду все деньги Четыреста пятьдесятъ рублей серебромъ уплатить безъ прекословно. Въ томъ собственноручно подписуемся.

Графъ Е. Тышкевичъ

Иосифъ Кучинский

Начатъ сей работы сего числа получилъ въ задатокъ Pięćdziesiąt № 50
Józef Kuczyński

30 Junii przyjąłem na koszto tey roboty robli srebrem Pięćdziesiąt № 50 i swym podpisuję się Józef Kuczyński

16 Julii przyjąłem na koszto tey roboty robli srebrem pięćdziesiąt № 50 i swem podpisuję Józef Kuczyński

22 Julii przyjąłem na koszto tey roboty robli srebrem Sto № 100 i swym podpisuję się Józef Kuczyński

1855 Roku ~~S~~ Septembra 12 dnia na koszto

54

[illegible] przyjąłem rubli srebrem pięćdziesiąt Rs 50 i w tem podpisuję się

= Józef Kuczyński

Dałem trzema razami na rachunek [illegible] [illegible] w Grudniu 1855 i Styczniu 1856 roku rubli sto dziesięć Rs 110. [illegible]

Dnia 26 Stycznia
1856

Счетъ торгующаго жестяника
Мордуха Мошковича Мейтеса

Жесть до печа ~ 1 руб: 20 коп:

за починку дверца печа — 50 коп:

12

Ja niżej podpisany, niniejszym zeznaję, iż w szczerej chęci przyniesienia pożytku dla nowo urządzającego się Muzeum w Wilnie, przyjąłem dobrowolnie obowiązek urządzenia ganku i wejścia do sali b. Uniwersytetu zwanej Aula, prowadząc naczelnie roboty, tak wyłożenia ciosowym kamieniem samego wejścia, jako też urządzenia ganku, barjery z obu stron, i pobrązowania drzwiów tam zewnątrz od wejścia jako też i od samej sali, z obu stron. Umowa z rzemieślnikami, rozpłatami, i dobre, gustowne i trwałe urządzenie całej tej pracy, do mnie niżej podpisanego należeć będzie. – datt 18 Julij 1855 roku. Wilno

Skulptor J. Kozłowski

18 Julij 1855 roku a Conto tej roboty przyjąłem od JW. Hrabiego Eustachego Tyszkiewicza rubli sr. pięćdziesiąt (R. 50 –

Skulptor J. Kozłowski

Уговоръ

1855 года Іюля 5 дня, ниже подписавшійся печникъ Варфоломей Петрашкевичъ принимая на себя сломку печки въ Залѣ Св. Янскаго здания называемомъ Аула и вмѣсто оной построить новую, а равно построить новую печку въ сѣняхъ сего Зала, къ которымъ изразцы, дверцы и вьюшки будутъ доставлены Григорьемъ Евстафіемъ Пышкевичемъ; работа же, глина, проволока и кирпичъ ко мнѣ принадлежатъ; за устройство сихъ двухъ печей съ очисткою отъ мусора имѣю получить отъ Его Сіятельства пятьдесятъ рублей серебромъ, а самую постройку кончить непремѣнно къ 1. Августа сего года. poprozbie

pietroszkiewicza Rospisatsia Jan Ostrowski

7 dnia Julia dana nakonto roboty Rubli 10. piepkiewiczowi

Jan Ostrowsky

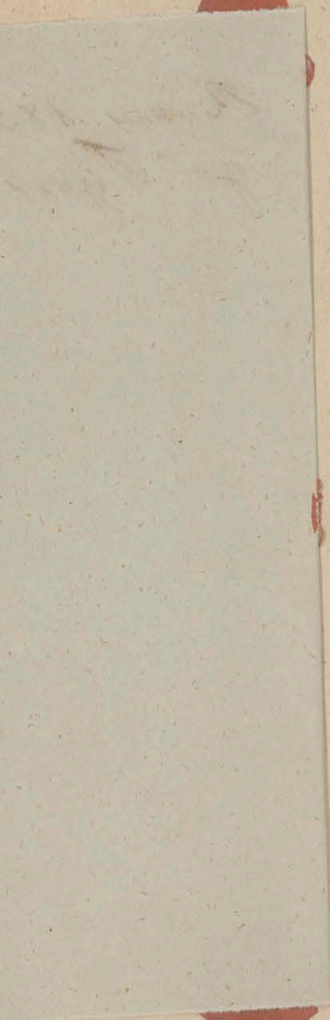
получено отъ Графа Евстафiя Швишевича, въ счетъ работы рублей сер: двадцать пять № 25 —

ХХХ

59

Roku 1855 Julii 14 Dnia przyjąłem od JW. Hrabiego Tyszkiewicza nakonto roboty rubli srebrem 15, Rs 15.

Bartłomiey Pietraszkiewicz

Regestr kaflow na 2 piecy	Liczba kaflow	Cena Rub.	Cena Kop.
1a piec w sali wielkiej			
Rogowych białych po 30 kop. —	48.	14.	40.
Białych gładkich po 20 kop. —	76.	15	20.
Grymcow białych w górze i w dole po 20 k.	12.	2	40.
Szarych za piecem po 5 kop. —	113.	5.	65.
oguł.	—	37	65
2a piec w przedpokoju.			
Rogowych białych po 30 kop. —	24.	7.	20.
Prostych czyli gładkich białych po 20 k.	63.	12.	60
oguł.		19.	80.
A wszystkiego —		57.	45

1855. Lipca 22 Powyższy Rachunek w zupełności opłacony – Jako nieumiejętny pisać podpisuję się trzema krzyżykami.

Bartłomiej Pietraszkiewicz

+ + +

62

Notta

Roboty Szmuchlerskiey
Dla Jaśnie Wielmożnego Hrabiego

Za 60 Łokci Trzęsi Łokiec po ko= 30, Rubli 15
Za 12 sztuk kutasow sztuka po ko= 75 Rubli 9

Wogule Rubli 24
Wzięto — — 18
należy — — 6

Szatrowski—

mieszkam— w Domie Baumana — na Ulicy wielkiey

1855 roku Augusta 10go dnia Ja niżej podpisany obowiązałem się zrobić Jaśnie Wielmożnemu Hrabiemu następną szmuklerską robotę:

1. Tręzli łokieć po kopiejek 30.
2. kutasow sztuk 12 po kopiejek 75.

Robota ma być zrobiona i oszyta Jaśnie Wielmożnemu Hrabiemu na termin 26go Augusta. — Na kąto tej roboty przyjołem rubli piętnaście No 16.

i w tem podpisuję się Szatrowski.

Naresta roboty przy Muzeum od JaśnieWielmożnego Hrabiego przyjąłem ~~naresta roboty~~ Rubli Srebrem Dziesięć Rs. 10. F. Budkiewicz

Wilno. Dnia 14 Juli 1855 roku.

KSIĘGARNIA I DRUKARNIA

TEOFILA GLÜCKSBERGA.

RACHUNEK

dla JW. Eustachego Tyszkiewicza.

	Rbr.	kop.
Za papier użyty na odbijanie Ogłoszenia Ustawy Kommissyi Archeologicznej i osobno	2	"
Za składanie Artykułu tego i za użycie liter Prassy — Dd. nic się nie liczy		

Typograf Szkolny

T. Glücksberg

65

Przyjołem od Jaśnie
Wielmożnego Hrabiego
Rubli Srebrem dwadzieścia
pięć num:ro 25

Szatrowski

roku 1836 marca
12 Dnia

[illegible] rubli 30
za [illegible]

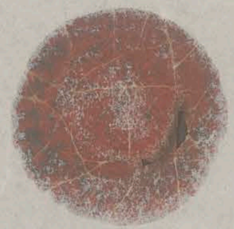
Zapisano w Księdze pod N°51.
J.O.

67

1856 roku Marca 4 dnia kwituję iż za stancyą
od wrześnego do Marca należną szklarzowi
Izraelowi Storimczykowi rubli sr: trzydzieści
cztery Rs 34.— Michał Tyszkiewicz

W pieniądze te obowiązuję się oddać
na dniu 10 marca —

68

Wileńska Archeologiczna Kommissya ma honor zapraszać na publiczny akt otwarcia Wileńskiego Muzeum Starożytności, w najuroczystszy dzień Urodzin najmiłościwiéj nam Panującego MONARCHY, 17 b. Kwietnia o godzinie 1/2 po południu, do sali tegoż Muzeum.

1856 r.

Jaśnie Oświecony

Mości Xiążę!

Wileńskie Muzeum Starożytności i połączona z niem Archeologiczna Kommissja, ceniąc zasługi Jaśnie Oświeconego Xięcia pracom publicznym poświęcone, na posiedzeniu swém dnia 11go Października 1857 roku wybrała jednogłośnie Jaśnie Oświeconego Xięcia w poczet swych Członków Honorowych.—

Przesyłając obecnie Jaśnie Oświeconemu Xięciu dyplom na tę godność, nie pozostaje mi jak tylko prosić o łaskawe przyjęcie tego publicznie oświadczonego Mu hołdu, polecając prace i wzrost tych nowoutworzonych Naukowych Instytucij wysokiej Jaśnie Oświeconego Xięcia opiece.—

Mam honor być
Jaśnie Oświeconego Xięcia

Wilno.
d. 21. Stycznia 1858 r.
No 52.

Jaśnie Oświeconemu Xięciu
Romanowi Sanguszce.

Jaśnie Wielmożny

Panie Hrabio!

Wileńskie Muzeum Starożytności i połączona z
niem Archeologiczna Kommissja, ceniąc zasługi JW. Pana
Hrabiego, pracom publicznym i piśmiennictwu Krajowe-
mu poświęcone, na posiedzeniu swem dnia 11go Listopada
1857 roku wybrała jednogłośnie JW. Pana Hrabiego w poczet
swych Członków Honorowych.

Przesyłając obecnie JW. Panu Hrabiemu Dyplom na tę
godność, nie pozostaje mi jak tylko prosić o łaskawe przy-
jęcie tego publicznie oświadczonego Mu hołdu, polecając pra-
ce i wzrost tych nowoutworzonych Naukowych Instytucij
wysokiej i światłej JW. Pana Hrabiego opiece.

Mam honor być

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego

Wilno
d. 21. Stycznia 1858 r.
№ 53.

Jaśnie Wielmożnemu ~~Panu~~
Hrabiemu Tytusowi Działyńskiemu.

Jaśnie Wielmożny

Panie Hrabio!

Wileńskie Muzeum Starożytności i połączona z niem Arche-
ologiczna Kommissja, ceniąc zasługi JW. Pana Hrabiego pracom pu-
blicznym ~~i piśmiennictwu Krajowemu~~ poświęcone, na posiedzeniu
swem dnia 11go Grudnia 185? roku wybrała jednogłośnie JW. Pana
Hrabiego w poczet swych Członków Honorowych.

Przesyłając obecnie JW. Panu Hrabiemu Dyplom na tę godność nie po-
zostaje mi jak tylko prosić o łaskawe przyjęcie tego publicznie oświad-
czonego Mu hołdu, polecając prace i wzrost tych nowoutworzonych
naukowych Instytucij wysokiej JW. Pana Hrabiego opiece.

Mam honor być

Jaśnie Wielmożnego Pana Hrabiego

Wilno
d. 21. Stycznia 1858 r.
№ 48.

Jaśnie Wielmożnemu Hrabiemu
Stefanowi Platerowi

Jaśnie Wielmożny

Panie!

Wileńskie Muzeum Starożytności i połączona z niem Archeologiczna Kommissja, ceniąc zasługi JW. Pana pracom publicznym i piśmiennictwu Krajowemu poświęcone, na posiedzeniu swém dnia 11go Października 1857 roku wybrała JW. Pana w poczet swych Członków Honorowych.—

Przesyłając obecnie JW. Panu dyplom na tę godność, nie pozostaje mi jak tylko prosić o łaskawe przyjęcie tego publicznie oświadczonego Mu hołdu, polecając prace i wzrost tych nowoutworzonych Naukowych Instytucyj wysokiej i światłej JW. Pana opiece.—

Mam honor być
Jaśnie Wielmożnego Pana

Wilno
d. 21. Stycznia 1857 r.

N. 54.

Jaśnie Wielmożnemu
Panu Franciszkowi
Olżykowi.—

21 H.

1. Do Ambrożego Grabowskiego № 55.
2. Do Wincentego Pola № 56.
3. Do Karola Kremera № 57.
4. Do Józefa Kremera № 58.
5. Do Józefa Majera. + № 59.

Jaśnie Wielmożny
Panie!

Wileńskie Muzeum Starożytności i połączona z niém Archeologiczna kommissja, ceniąc zasługi JW. Pana pracom publicznym i piśmiennictwu krajowemu poświęcone, na posiedzeniu swém dnia 11go Października 1857 roku wybrała jednogłośnie JW. Pana w poczet swych Członków Rzeczywistych.

Przesyłając obecnie JW. Panu dyplom na tę godność nie pozostaje mi jak tylko prosić o łaskawe przyjęcie tego publicznie oświadczonego ~~...~~ Mu hołdu, polecając prace i wzrost tych nowoutworzonych Naukowych Instytucji światłej JW. Pana opiece.

Mam honor być
Jaśnie Wielmożnego Pana

Wilno
d. Stycznia 1858 r.
№

Jaśnie Wielmożnemu
Panu ... (Imię i nazwisko)

Jaśnie Wielmożny
Panie!

List Pana 25 Grudnia n. s.
z Berlina datowany wraz ze
zeszyt otrzymałem dzisiaj 1 Sty-
cznia. Podziękując najuprzejmiej
uznanie Pana i mocne współ-
czucie dla rozległych prac Jego
tak blisko Ludu Słowiańszczy-
zny obchodzących, pragnąłbym
szczerze czynnie się przyłożyć
do podtrzymania wydawnictwa
tak znakomitego dzieła jakiem
jest [illegible] Pana. Ale zwró-
ciwszy wszystkie moje siły i za-
soby do pielęgnowania [illegible]
[illegible] przeważnie muzeum
z prawdziwym żalem [illegible]

liczę
tylko muszę w tym względzie na chęć zaznajomienia się z pracą Pana współrodakowców mową — między którymi zbyt jest mało zajmujących się badaniami filologicznemi a ~~tem~~ ~~bardziej~~ mniej jeszcze poświęcających się wschodniemu językowi Arabskiemu mając tylko bardzo specjalnych i wysokiej ceny dzieła swojego proszę przypisać, że dotychczas nie zdołaliśmy nic wyrzeczyć z wyprzedaży Zędaszby i nie możemy w obecnej chwili przyjść Panu jakbyśmy tego pragnęli, na pomoc w Jego trudnem położeniu.

Proszę przyjąć wyrazy mojego wysokiego poważania

Z jakiem zostawać pragnę

Jaśnie Wielmożnego Pana

oddanym Sługą

Wilno

9/21 Stycznia

1858 r.

Ofiary za miesiąc

od 11 Grudnia 1857 r. do 11 Stycznia 1858.

Zieliński Ludwik 12 Zeszytów „Galicja w Obrazach".—

Hundinsowa Kajetana Dziewięć sztuk numizmatów.—

Baliński Michał Dzieło przekładu własnego p. t. Irlandja, jej początek, historja i obecne położenie—

Jakutowicz Dyonizy sześć sztuk minerałów.—

Kozigracki Cezary trzy dawne dzieła

Bogatko Franciszek Skórę lisa białego, zabitego w powiecie Grodzieńskim.—

Krupowicz Adam. Autograf Adama Mickiewicza.—

Nazimów Włodzimierz— Jenerał Gubernator 24 sztuk dawnych monet srebrnych ze skarbu znalezionego w Skidlu.—

Wileński Komitet Cenzury Kurjera Wileńskiego od r. 1844 do 1855 za lat jedenaście

Korzon Brunon Rysunek wyjs-kszein kobiet z plemienia Czuwaszki portret Mordwinki Agafji, Chińską monetę Dzichos, krążeczek macicowy, używany

prze Chińczy~~kami~~ do zwijania jedwabiu
i 5 [2] monet [3] srebrnych dawnych. —

Ks. Matyszewicz Józef. Inkunabuły rzadki z XV wieku i 14 sztuk numizmatów srebrnych. —

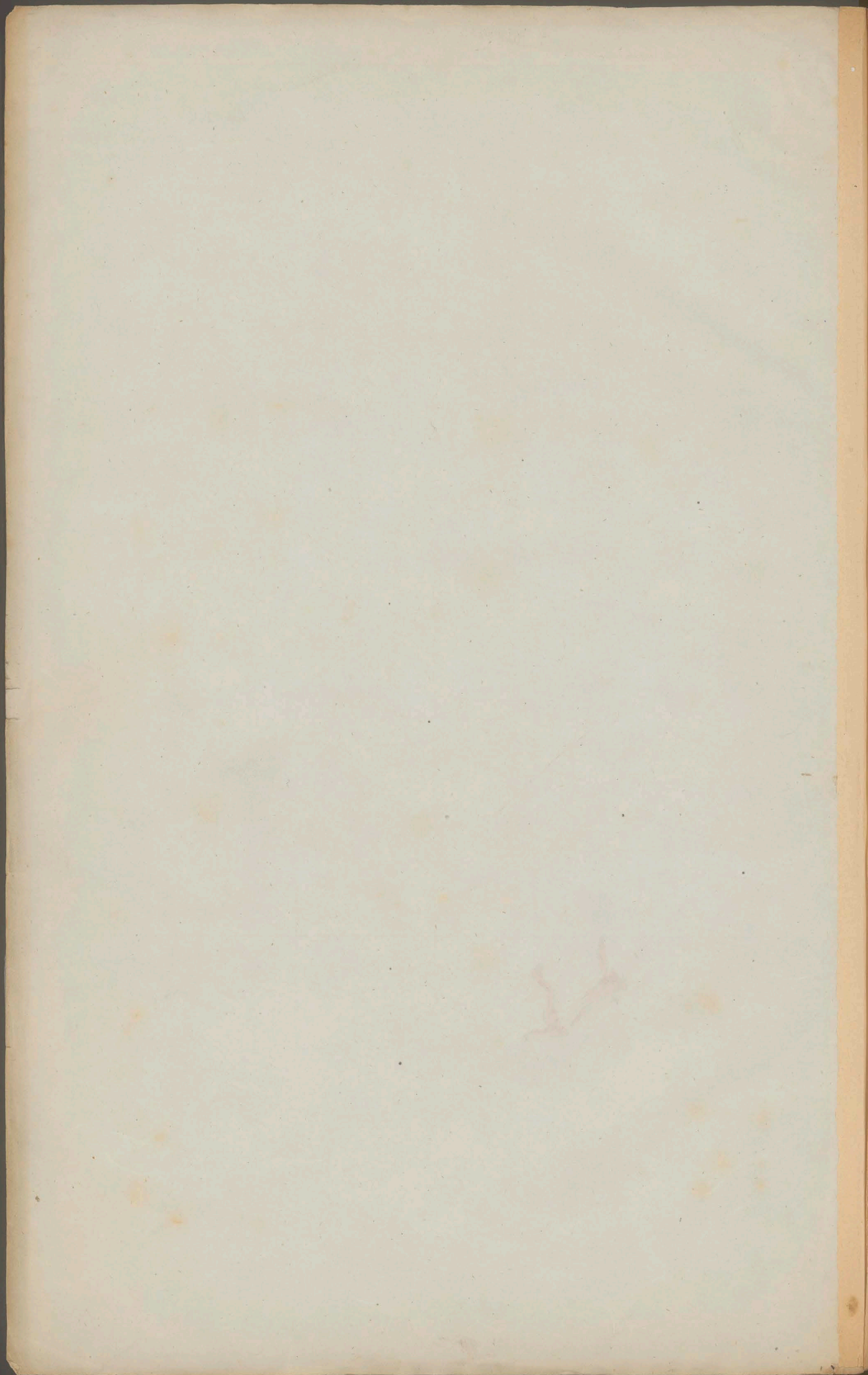
Hr Włodzimierz Wacł Plater Słownik wyrazów tyczących się prawodawstwa historyi i szczególnie krajowej.

Wiesiołowski Włodzimierz. Odbitki świeżych historycznych artykułów, zawartych w piśmie, Moskiewskie Wiadomości ~~na~~ w roku 1857 zeszyty ~~Stan przemysłu wiejskiego w Rossji do Piotra III,~~

X. Herburt Mainert Zbiór rubrycell rozmaitych zakonów i Dyecezyi a szczególniej Wileńskiej od 1792 do 1850 r. ogólnie sztuk do 200, oraz nowy testament po Litewsku. —

Kotwicz Xawery. Medaljon z włosami Napoleona i odrzynki wstążeczki od orderów jego —

Szpinus Obrazek z dawnej kroniki wyjęty —

Program

Rocznego Posiedzenia

d. 11^{go} Stycznia 1858 r.

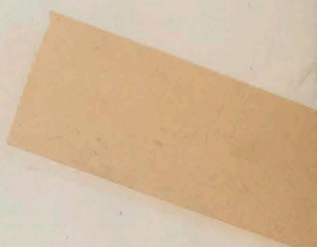
1. Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.
2. Rzeczywisty członek M. Malinowski odczyta w języku francuzkim rozprawę o starożytnościach Państwa Rossyjskiego i Bosforu Cymmeryjskiego
3. Rzeczywisty Członek A. H. Kirkor, odczyta rozprawę o Bohodskim posągu Swiatowita.

Materyały polityczne

dla biblioteki "Jagiellon-
skiej" w Krakowie, na ręce
Pana Estreichera
[illegible]

d. 15 lutego 1877.

Papiery z r. 1858
zwrócone z Muzeum w
Wilnie.

(1) ~~Zagajenie posiedzenia Dnia 11 Stycznia 1858 roku~~

Panowie moi!

Trzeci to rok rozpoczynamy dzisiaj bytu i pracy, naszej naukowej Instytucyi. — Trzeci to raz mam zaszczyt zdawać przed Wami sprawę z czynności, których kierunek mnie powierzonym został, a za każdym razem tylko chlubić się możemy ze wzrostu Muzeum i Komisyi, tak protekcyonie przez Rząd i miejscowe władze wspieranych, a przez gorliwość i naukę dostojnych członków, co mówię przez cały kraj nasz, ~~do~~ tak ~~dalece~~ szeroko rozciągniętych.

W Istocie, w początkach bytu naszego, niemożna było z pewnością przyszłych powodzeń przewidzieć i oznaczyć, dziś już ~~to~~ enigma rozwiązane zostało. — Każdego naukowego stowarzyszenia pierwszym warunkiem bytu, jest stać się potrzebnym i użytecznym, a przez to samo wejść do rodziny uczonych Towarzystw, stanowiących ciągłą ~~sieć~~ sieć jedności Oświaty ludzkiej. — Biblioteka Cesarska publiczna w Petersburgu ~~pierwsza~~, pierwsza matczyną ręką (~~ręką~~) wysoką swą opiekę zlała na nas — ~~odtąd~~ szczere jej mówiąc było życzenie i chęci gdyż odtąd Warszawa, Moskwa, Kazań, Odessa i Kijów w ciągłe z nami weszły stosunki — Kraków i Praga, stałe ~~...~~ najpierwiastkowych badań stowarzyszenia i źródła, a świeżo nowe zawiązały z nami stosunki, a osobliwie nowo-wane związki ze Stockholmem i Kopenhagą, w których tam wiele światła na przedhistoryczną cywilizację Litwy znajdujemy, wiedza niejako wzrosła znanymi zapasy ~~te odległe źródła~~ dla badań i poszukiwań członków archeologicznej Komisyi. pożytecznym być może —

wszystko co było

Pierwiastkowym celem ~~badań~~ i zatrudnień komisji były wytężenie ~~starożytności~~ miejscowe, statystyka i Etnografija — Dar Hr. Tyzenhauza gabinetu ornitologicznego, a następnie oddane wrzędy Muzeum zbiory mineralogiczne, przyczyniły rozmiar tych zatrudnień — oddział wydział nauk przyrodzonych, ~~tem więcej obchodzących~~ urządzonym został. — Jedyne są to w tym rodzaju gabinety przy okręgu Naukowym Wileńskim. Jak z jednej strony niemożna było przewidzieć bogactwa tych darów, tak z drugiej ~~obie~~ niepodobna było obojętnie ich uważać, i do ogólnej naukowej korzyści nienamierować. — Dziś — zwiedza pośród widzimy ~~[illegible]~~ wystawę tych nauk w naszych salach, gdzie ~~obok~~ kollekcyje systematycznie urządzone, silniej nad samą teorię ~~[illegible]~~ w umysłach naszej młodzi, nauczyły gruntuje — więcej pośród przyrody nam widzieć w dni niedzielne ter same sale napełnione ciekawą naszą młodzieżą, powtarzającą zwiedzaną w tym lekcyje przeszłego tygodnia. — Czas tak spędzony w dni wolne od nauk, ~~[illegible]~~ staje pięknie użyty, a później niewinności, i czego piętnastych godzin, Muzeum nasze zachęcało. —

Pod miesiąc wzbogacił Muzeum nasze N. — .

liczbę egzemplarzy. Ofiarowanych przez N. — osob.

Liczba odwiedzających ~~osób~~ wynosiła L. ~~[illegible]~~

osob — zakład [illegible] — kobiet —

~~od ...~~
Kiedy podobało się JWPanu Kuratorowi Nauko-
wego wileńskiego okręgu, oddać w ręce nasze, zbiory
mineralogiczne, potrzeba było koniecznie zebrać
wszystko co kraj ten w tym względzie posiada
mianowicie postacie Geognostyczne, aby
bogactwa tej ziemi miejscy ~~od~~ dla przemysłu
obce - odkryć materiały jakiego lichwi-
były owszem tylko posiadali, - Komisja ca-
łej ~~[illegible]~~ usiłowań dołoży, aby coraz to bar-
dziej tę ważną gałąź wyświetlać. -

Tak więc uczone nasze prace na dwa dziś rozdzie-
liły się oddziały, stowarzyszenia i nauce przy-
noszących. - Każden specjalnemi będzie o swo-
ich przedmiotach dobre ocenę wydawał - z prawdziwą
przyjemnością, przychodzi mi donieść że ~~pier~~ dwa
pierwszego tomu ~~ksiąg~~ prac archeograficznych tej
zbliża się ku końcowi. Akta wsia zawar-
te nigdy dotąd ogłoszone nie były. Poczynają się
one od wprowadzenia wiary 12 wieków od
roku 1387 - Wielki nakład wydania, trud
około sumiennego wykonania tej pracy, nie
są pozorne, będzie to piękny dowodem d
~~[illegible]~~ ogólnie żywo podobyć, prać
w całym kraju -
B

~~Nareszcie~~ Mamy ufności i nadziei w

kroju ze roku następnego nie da się wyprzedzić
dzisiaj pierwszym, a postępując zwolna, pra-
cowicie i uważnie, dojdziemy do urzeczywist-
nienia celów założonych, i odpowiemy godnie
zamiarom Rządu i potrzebom wspólnym, ożywia-
jącym dziś (te pragnienia) wśród naszych, ~~ożywionej~~ pod berłem Naj-
droższego (naszego) ~~Monarchy Aleksandra Drugiego - który
jest Ojca naszego drugim Aleksandrem~~ -

—

Programmat Posiedzenia

11 Lutego 1858 r.

1. Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.
2. Odczytanie protokołów dwóch ostatnich posiedzeń.
3. Odczytanie odezw urzędowych i listów, adresowanych do Kommissji od 11 Grudnia 1857 r.
4. Odczytanie spisu ofiar, które wpłynęły do Muzeum od 11go Grudnia i rozpatrzenie ich.
5. Wybór nowych Członków.

11 lutego 1858 r. 81

Panowie Moi –

Dzisiejsze zwyczajne posiedzenie naszej Komisyi, ograniczyło się głównie, do pracami miejscowych i administracyjnych czynnościami naszemi ~~pracami~~ –

Ze smutkiem donoszę Towarzystwu o śmierci naszego znakomitego współkolegi Akademika Korzeniowa szczytnego lecz letniego – Drugi to raz żałośnie o stracie ~~szczeg~~ w ciągu bieżącego życia Towarzystwa naszego wspominamy

Posiedzenie Roczne 11 Stycznia, zajęte ważnemi ~~za~~ naukowemi rozprawami, jest powodem, że dziś sprawozdanie tej naukowej pobłażliwości, podając ~~ota~~ nam do zatwierdzenia – dozwólcie więc od odczytania protokółów posiedzeń przejść –

Ofiary za miesiąc od 11 Stycznia do 11 Lutego 1858.

~~Grodzieński Mojżesz Dziesięć sztuk dawnych monet.~~

Wołłowicz Henryk. 34 sztuk młotków kamiennych.

Kopański Bóstwo starożytne i 3 dawne monety.

Mojżesz Grodzieński dziesięć monet dawnych i trzy dzieła: 1) manuskrypt Chirurgiczny Prof. Jakobi, 2) Sermontanus "Demon" i 3) manuskrypt Hebrajski

Kowalewski ~~Rektor~~ Józef. Rektor Kazańskiego Uniwersytetu. Pamiętniki naukowe tegoż Uniwersytetu za rok 1856 i 1857.

Ksiądz Ignacewski. Dziekan Prużański Starą żelazną koszulę.

Malewski Mieczysław. Kilkanaście starych dokumentów.

Nazimow Włodzimierz Jenerał Gubernator Przywilej Króla Stefana Batorego na 3 wsi dla Łaszkowskiego.

Kułakowski Ignacy Rysunek słupa ~~...~~ w Kamieńcu Litewskim ~~przez Niego zrysowany~~ pieczęć Hetmana Sapiehy i 2 toporki kamienne.

Kowalewski Józef. Rektor Kazańskiego Uniwersytetu programmat lekcyj tegoż Uniwersytetu na r. 1858.

Żarowiecz Kalixt 2 kamieniatości i dawną Ruską srebrną monetę.

Gintowt Mikołaj Uczeń Gimnazjum Monetę pruską miedzianą.

Przybylski Wacław. 4 monety pruskie, jedną polską i jedną Ruską.

Hrabia Moryconi Lucjan Gwiazdę S. Stanisława

~~Baron~~ Troyon Fryderyk ~~Kopp Julian~~ Pięć broszur w języku

1. francuzkim w rzeczach ~~napisanych~~ archeologji przez siebie wydanych.

Wanda Łatyńska z Kurowskich. 78 dawnych kameów

X. Herburt Mamert Prałat. ~~1~~ Rękopis z notami Invitatoria pro diversis Solemnitatibus; ~~2~~ Rękopis Obliczenie kassy gruntowo-Czynszowej, ~~3~~ i 2 dawne broszury.

Purzinie Jan Dzieło p.t. „Živa časopis přírodnický" za lat pięć.

Szumański Józef. 2 zeszyty Słownika 6 narzeczy języka słowiańskiego w Pradze w 1857. r. wydanego

Hanka Wacław Odlew tablicy Słowiańskiego i posążek gipsowy Nimfy.

Rittersberg Ludwik Dzieło p.t. „Novočeska Bibliothéka".

Rittersbergówna Henryka Sabina 3 dzieła Czeskie p. t. 1) České národnj písně; 2) Pěsme Antuna Nemčića i 3) Jaromíra Radinská.

X. Mickiewicz Ignacy. Cztery dawne dzieła.

~~Baliński Michał. Wice-Prezes~~

Bukowski Paweł. Pieczęć od przywileju Króla Zygmunta III. 4o.

Jakutowicz Dyonizy Ślimaka skamieniałego.

Baliński Michał. Wice-Prezes. Rysunek popielnicy znalezionej we wsi Kossobudy w r. 1846 i ułamek od niewiadomego kruszcowego naczynia.

Ks. Rajunice Antoni: Rękopism z XVII w. p. t. „de jure et justitia.”

Cesarskie Arch. Tow. Trzy dzieła p. t. 1) Записки Имп. Арх. Общ. 2) Известия Имп. Арх. Общ. и 3) Речи сказанныя на погребении Михаила Андреевича Коркунова.

Na posiedzeniu 11go Lutego 1858 roku.

Proponują się na Członków	Na jakich	Kto proponuje	Uwagi
1. Aleksander de-Roberti Rzeczywisty Radca Stanu 2. Emil de-Roberti Radca Stanu	Na Rzeczywistych	Prezes Hr. Tyszkiewicz i Rzeczywiści Członkowie Mikołaj Malinowski i Adam Kirkor.	Będą płacić 30 rubli srebrem rocznie.
3. Wacław Przybylski Starszy Nauczyciel Wileńskiego Szlacheckiego Instytutu	Na Członka Współpracownika.		Przyjmuje czynny udział w pracach Kommissji w wydziale nauk przyrodzonych.
4. Hrabia Mikołaj Tyszkiewicz.	Na Honorowego.	Prezes Hrabia E. Tyszkiewicz.	Będzie płacić 30 r. rocznie.
5. Fryderyk Troyer	Na Członka Współpracownika.	Hrabia Lucjan Moryconi.	Jako Archeolog może być użytecznym Towarzystwu swojemi pracami.
Maciej Padren de-Karne Radca Kollegjalny.	Na Rzeczywistego.	Prezes Hrabia E. Tyszkiewicz, Rz. Czł. M. Malinowski i A. Kirkor.	

z 22 lutego 1858 r. № 95

Wileńska Archeologiczna
Kommissyja, miała za-
szczyt otrzymać przesła-
ne od niej przez W. Imci
Xiędza Dobrodzieja w dane
przy odezwie z d. 9 t. m. dwa
dzieścia dzieł rozmaitej
treści. Dar ten dla nas
droższy, że się składa po
większej części z rzadkich
książek w litewskim języ-
ku, których brak dotkli-
wie się czuł dawniej w Bi-
bljotece naszego Zakładu.
~~i za~~ W imieniu więc
Archeologicznej Kommis-
syi, śpieszę złożyć W. Imci
Xiędzu Dobrodziejowi naj-
czulsze podziękowanie za
zrobioną ofiarę i współ-

czucie, które będzie nam zawsze najpiękniejszą nadgrodą w pracach naszych dla ogólnego dobra przedsiębranych.

Proszę przyjąć wyrazami prawdziwego poważania z jakiem zostaję

Wileńska Archeologiczna Kommissya z muzeum Starożytności połączona miała zaszczyt otrzymać rękopism z XVII wieku de jure et justitia przysłany w darze przez przewielebnego Xiędza Kanonika Dobrodzieja przy uprzejmej odezwie z d. 16 Stycznia b. r. za N 7. Ceniąc wysoko każdy objaw współczucia w członku tego Towarzystwa spieszy złożyć JW. Xiędzu Kanonikowi najczulsze podziękowanie za ten dar tak dla nas miły, i za obietnicę przyszłych ofiar które zawsze z wdzięcznością przyjęte będą.

Wielce zajmującą i ciekawą nowiną była dla nas wiadomość o losie jaki spotkał (znanej) części bibljoteki Stanisława Augusta — bardziej zajmującemi będą jeszcze bliższe o niej szczegóły, które JW. Xiądz Kanonik w zamierzonej wędrówce zebrać dla naszego Towarzystwa obiecał.

Składając raz jeszcze (Czcigodnemu X. Kanonikowi) najszczersze dzięki za współczucie dla naszego Towarzystwa, i mam honor zostawać JW. X. Kanonika Dobrodzieja →

Wilno
4. marca
1858 r.
N 103.

Programmat Posiedzenia
Wileńskiej Archeologicznej Kommisyi 11 Marca 1858 r.

1. Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.
2. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
3. Rzeczywisty Członek A. Kirkor odczyta wspomnienie o zasługach zmarłego Rzeczywistego Członka A. Korkunowa.
4. Rzeczywisty Członek A. Kirkor odczyta przegląd prac rozmaitych Archeologicznych Towarzystw krajowych i zagranicznych.
5. Odczytanie spisu ofiar za miesiąc.
6. Członek-Współpracownik W. Wiesiołowski odczyta bibljograficzny pogląd na dzieła historyczno-archeologicznej treści, wydane w Wilnie w ciągu zeszłego 1857 roku.
7. Wybór nowych Członków.

91

Panowie!

Widząc na dzisiejszym posiedzeniu, powiększone grono towarzystwa naszego, niech mi będzie wolno powitać dostojnych nowych kolegów, chcących brać udział w pracach i opiece nad ad. Instytucjami. – Z tętnym zapałem i znajomą radością, podzielam ogólne mniemanie, że każdy z Panów odstąpi do tego starania, w celu dojścia do ~~celów~~ rezultatów założonych przez towarzystwo, ~~celów~~ rezultatów wzbogacenia zbiorów muzeum, i objaśnień historycznych pomników, ubiegłej przeszłości. W tych oświeconych umysłach i prawych sercach mamy pewną rękojmię, kolegów i przyszłych naszych ~~stów~~ dalszych stowarzyszeń. –

Przejdźmy teraz do porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. –

– Zagajenie. –
– wspomnienie Kerkanowa ... Kijowem
– O postępie i działaniach Towarzystwa Archeologicznych
– Stosiainich
– Wielotomiu – –
– Dary za miesiąc ubiegły
– wybór nowych członków –

11 Marca 1858 r. 92

Rok 1858 pod dobrą wróżbą rozpoczęty dla Museum. Od darów JW. Michała Tyszkiewicza nadesłanych w sierpniu roku zeszłego, składających się z kontuszowej broni, mającej historyczne znaczenie, zakupionej z królewsko saskiej zbrojowni w Dreznie, i opatrzonej świadectwem Ministra Dworu Królewskiego, aż dotąd, Museum lubo co chwila wzbogacane, przedmiotów większego znaczenia, nie otrzymało. – Obecnym zaś sprawozdaniu za miesiąc ubiegły, widzimy najprzód dar JO. Księcia Romana Sanguszki. – Jest to starodawny Relikwiarz ze srebra ulany, wyobrażający ową legendę ~~jako~~ cudowną, podaniem ~~kronikami~~ przekazaną ~~zaświadczoną~~, gdy w czasie najścia Tatarów, przy oblężeniu jednego z miast obronnych, oblegający ujrzeli ~~krzyż~~ znamię krzyża świętego nad miastem w obłokach, i przerażeni tym widokiem, odstąpili, od czasu ocalonego miasta. – Relikwiarz ten pod względem sztuki jest prawdziwym arcydziełem. – Drugim nie mniej ważnym zabytkiem, jest sztandar, z drzewcem i orłem, dobrze zachowany, wzięty w bitwie pod Wiedniem w przytomności Króla Jana III w 1683 roku przez Podkomorzego [illegible] Todwena. – Chorągiew ta dotąd przechowywała się w domu rodziny Todwenów.

z ustnych podań i piśmiennych dowodów, przechowa-
nych w tej rodzinie, a powiadomionych przez Tadeusza
kapitana gwardii ~~i kawalera orderu~~ i oficera legii koronnej:
dowiadujemy się że król Jan Sobieski, to chciał
aby ten sztandar był Mu oddany i ofiarowany
szczęściem zdobycia go Tadeusz, ~~odmówił tego~~
nie usłuchał ~~tego~~ woli królewskiej, na co
wyrzekł król dni [illegible] „pierwszej wtóry
na swoim języku wyrazy, niech odtąd Tadeuszów
będzie miał takie znaczenie w herbie:" najdziel-
~~na co~~
niejszy zdobywca chorągwi, w zapomnieniu się, umieścić
ny chęcią przechowania swojej zdobytej pamiąt-
ki odpowiedział: „pierwszej wtóry na swoim
języku wyrazy, niech o co ~~[illegible]~~ wyłącznie będą Waszej Kró-
lewskiej Mości życzenia moje prośbą". — Ta
śmiała lecz dzielna i charakterystyczna odpo-
wiedź była powodem że Tadeusz zgubił chorąg-
iew Ojczyźnie, i osiadł w niedługi, gdzie żył aż
do śmierci króla Sobieskiego. — Takie Trofea
byłyby ozdobą najpierwszego Muzeum w Euro-
pie. —
Z rozporządzenia Rządu, oddane ~~[illegible]~~ do rozporządzenia
archeologicznej komisji, i przeniesione do Wilna, ar-
chiwum Dereczyńskie — ~~[illegible]~~ znakomite jest
dziejowo, i pisane
w kraju podniesione przez wielką ważność przez nich

powiadane, są dokładnej rzeczywistej ~~[illegible]~~, wartości historycznej tego jednego z najbogatszych archiwów na świecie —

~~[illegible]~~ Z woli JW Pana Kuratora Naukowego Okręgu, wykazano pracowni z Kowna, i umieści w Muzeum Starożytności, znajdującem się przy Gimnazjum Kowieńskim, niektóre zabytki starożytności krajowych, jako to: bogaty Tarcz, kulbakę dawną i kontusz, zbroję, [illegible] kilku samopałów i t.p. —

Znakomity Numizmatyk, członek bieżący Muzeum pan Karol Bayer, nadesłał sto czterdzieści monet, ~~takich~~ dla uzupełnienia kolekcyi Polskiej, takich rzadkich, jakich nie znaleźliśmy dotąd: zbiór ten odznacza się nadzwyczaj monetą Władysława Jagiełły, talary Zygmunta III. i inne. Pan Bayer wydał swoim katalog przedstawiających się tu monet, a chce i nadal zbiór ten kompletować —

Na ostatku ks. Michał Tyszkiewicz nadesłał tu Żubra, samicę, zabitą przez Tycho-wskiego — Dostarczył znakomity, gdy Muzeum

od czasu otrzymania daru gabinetu Ornito-
logicznego p. Hr. Tyzenhauza, uważamy to
Oddział nauk przyrodzonych, który ciągle
wzbogacać zamierza.—

Nie wymieniamy tu przedmiotów przysła-
nych dla Muzeum.— Domieścimy o tym
w swoim czasie, dodamy tylko, że takie
wzbogacanie się zbiorów tej naukowej
Instytucyi, stawiąc ją na stopniu przedniejszych
tego rodzaju zakładów, skłoniło mię w
wydawcy Albumu Wileńskiego, Panu Wilczyń-
skiemu, wydania zbiorów Muzeum, w osobnym
albumie ~~[illegible]~~, pod tytu-
łem, Muzeum Starożytności ~~[illegible]~~ w Wilnie, dla
wierniejszego przechowania pamiątek, ulegających
zepsuciu i zgubieniu czasowi.— Prace oko-
ło tego wydania w Paryżu już się rozpoczęły.
Dostateczność artystyczna ~~tt~~ wszystkich wydań
Pana Wilczyńskiego i przezorność jego, zapew-
niają nas o pomyślnym rezultacie tego
nowego przedsięwzięcia.—

Ofiary złożone na Muzeum

od 11go Lutego do 11go Marca 1857 r.

Hrabia Tyszkiewicz Konstanty. „1szy Oddział pomników rytownictwa krajowego", przez Niegoż wydany.

Kirkor Adam. 3-ci ~~numer~~ tom Teki Wileńskiej.

~~Niezabitowski Konstanty Członek Rzeczywisty. Koszulę Peruwjańską i kordelas z 1589 r.~~

X. Pautało Józef magister Teologji dwadzieścia dziełek rozmaitej treści w polskim i łotewskim języku.

Kotwicz Kufer starożytny z okow

X. Mikiewicz 14 monet miedzianych i 36 srebrnych oraz 1) Pielgrzymkę X. Mik. Radziwiłła do Jerozolimy, w Krak. 1607 r. 2) Do [illegible] Processyi Hierozolimskiej i 3) Methodus Examinandi auctor Thoma a Jesu Cracoviae 1622 r.

Kowalewski Rektor Kazańskiego Uniwersytetu 1szy zeszyt pamiętników uniwersytetu na r. 1858.

Książę Sanguszko Roman Obrazek wyryty na blasze srebrnej przedstawiający Cesarza na koniu i krzyż nad nim nad kościołem Częstochowskim.

Gierzewicz protokół urzędowania Jana Chlewińskiego z r. 1793/1794 znaleziony w papierach Jana Gierzewicza zmarłego pod Malatami w 1831 r.

Wilczyński Jan Kazimierz
fotografię wizerunku Rustera i litografowany portret doktora polskiego Doraszki zmarłego w Paryżu

Mierzwicz Pułkownik Sztabu Generalnego dwa medale bronzowe: 1) na pamiątkę węgierskiej wojny 1848 r. i 2) na pamiątkę bombardowania Pragi przez Prusaków

Szołkowski Bolesław srebrną monetę.

Prof Maciejowski Wacław Alexander
2 tomy nowego wydania Historyi Prawodawstw Słowiańskich.

Kirkor Adam Rewizyę Ciwuństwa Korszewskiego przez Łaszkowskiego w 1562 r. dokonaną w autentycznym rękopiśmie

Herburt Maurycy Prałat rękopisma
1) opisanie obrazu i krzyża w katedrze Wileńskiej za biskupstwa Walerjana 2) taryfę dochodów biskupstwa Wileńskiego z 1688 r. 3) Rachunki procentu Wołczyńskiego w r. 1821–1825 dwa zeszyty i 4) Historyę choroby Elephantiasis z czasu Uniwersytetu Wileńskiego

Palczewski Antoni przynosi talar wybijany Karola XII.

Załęski Henryk dzieło Zimmermanna p. t. "Le monde avant la Création." w ozdobnej oprawie

Hr Tyszkiewicz Eustachy, dwa sztychy z ikonografji Polskiej rzy-czszych mające

Przecieszewski Adolf. Pistolet czterorurkowy i monetę Rzymską.

Beyer Karol. Sto czterdzieście sztuk numizmatów i zeszyt IIgi Gabinetu fotograficznego medalów polskich.

Żagiell Adam Edward. Portret olejny Cara Jana IVgo Wasiljewicza; monetę srebrną Zygmunta IIIgo r. 1598; przywilej z podpisem Augusta IIIgo; sprzążkę pozłacaną od dawnych rynsztunków Wojennych Litewskich i ułamek cegiełki z byłego zamku w Połądze na górze Biruty zwanej.

Iwanowski A. Księgę rachunków generalnych skarbu Koronnego, podanych na Seymie 1773 r. autent. rękopiśmie.

Z rozporządzenia General. Gub. Nazimowa biurko Stanisława Augusta z domu Gubernatorskiego w Grodnie.

Z rozporządzenia Ministra Dóbr Państwa Archiwum Dereczyńskie Niegdyś Sapiehów z Grodzieńskiej Izby Dóbr Państwa.

Grodzieńska Izba Dóbr Państwa Połowę szczęki dolnej Wieloryba z Klasztoru Kartuzów w Berezie pochodzącą.

Dyrekcja Kowieńskiego Gimnazjum. 1) Dwie rusznice rzeźną i bastjonową. 2) Pięć sztuk dawnego uzbrojenia. 3) hełm w karpię turkę 4) bułanę żelazną szmelcowaną. 5) Siodło z 2 olstrami. 6) Proce żelazną, 7) Pistolet i 8) Tarczę z sznurów.

Na posiedzeniu 11 Marca 1858 roku.

Proponują się na Członków	Na jakich	Kto proponuje	Uwagi.
1. Józef Kowalewski. Rektor Kazańskiego Uniwersytetu.	Na Rzeczywistych Członków!	Rzeczywiści Członkowie Malinowski i Kirkor.	Może być użytecznym jako znakomity uczony i przedstawiciel Uniwersytetu.
2. Juljan Bartoszewicz w Warszawie.			Zaleca się jako badacz na polu historyi, w której już dość wielkie położył zasługi.
3. August Bielowski we Lwowie.			Może być użytecznym swojemi pracami jako historyk i bibljograf.
4. Demetrjusz Iwaniszew. Professor Kijowskiego Uniwersytetu.			Może być użytecznym swemi pracami jako Członek Kijowskiej Archeograficznej Komissji.
5. Józef Przyborowski Konserwator Muzeum w Poznaniu.	Na Członka Współpracownika.		Może poznajomić nasze Towarzystwo z pracami Towarzystwa przyjaciół nauk w Poznaniu.

Programmat Posiedzenia
Wileńskiej Archeologicznej Kommissji d. 11 Kwietnia 1858 r.

1. Odczytanie protokołu ostatniego Posiedzenia.—
2. Odczytanie odezw urzędowych i listów adresowanych do Kommissji od 11 Marca.—
3. Odczytanie spisu ofiar, które wpłynęły do Muzeum od 11 Marca i rozpatrzenie ich.—

Ofiary za miesiąc od 11 Marca do 11 Kwietnia

Grodzieński Mojżesz. Mappę Rossji z XVII stólecia; litografowane portreta Suworowa ~~Romeu~~ Potiemkina, Sołtykowa i Maryny Mniszech.—

Vidal Ludwik. Exemplarz, wydany przez Niego Genealogji Domu Królewskiego de Bourbon, oraz domów Królewskich Hiszpańskiego, Obojga Sycylji i Xiążęcego Parmeńskiego.—

~~Skibicki Franciszek. Mappę przekopjowaną w Rzymie z fresków dawnych Watykańskiego pałacu~~ —

Kontrym Bolesław. Starożytny kirys i szyszak.—

Skibicki Franciszek. Trzynaście tomów dzieła „Histoire de la Décadence et de la Chute de l'Empire Romain"; oraz mappę przekopjowaną w Rzymie z fresków dawnych Watykańskiego pałacu.—

Czerbiszewicz Ambroży. Czternaście sztuk dawnych monet.—

Wilczyński Jan Kazimierz. Szesnaście różnych świętych obrazków.

Lewanda Zenon. Ząb Mamuta (~~[illegible]~~)

Dobińska z Żółwietów Czaprak Jana III Sobieskiego.

Hr. Tyszkiewicz Józef Strusia do gabinetu ornitologicznego —

Odeskie towarzystwo historji Sprawozdanie za r. 1856 i 1857 i trzy zeszyty pamiętników swoich

Malinowski i Mikutaj Statut Kazimierza Jagiellończyka wyd. przez Daniłowicza

Ces. Publiczna Bibljoteka sprawozdanie swoje za r. 1857.

Mikulicz Edmund Siedem sztuk dawnych monet.—

Silewicz Marcin Uczeń Gimnazjum Wileńskiego. Trzy numizmaty

Ks. Matyszewicz Józef. Obraz N. M. P. na blasze mosiężnej z emalją; blaszkę ołowianą z wyobrażeniem trzech figur z napisem: Marja, Anna i Joachim; krzyż srebrny virtuti militari z r. 1831; tabakierkę drewnianą z emblematyczną bójką trzech osłów; guzik mundurowy z r. 1794; i panegiryk p.t. „Orbis uterque scilicet et Palaemonius".—

Wajnkop J. 4 monety srebrne.

Ks. Herburt Mamert Prałat. Summaryjny wypis z protokołów Aktów Kapituły Katedralnej Wileńskiej od r. 1501 do r. 1783 Października 22. przez JW. Xawerego Bohusza Prałata Kantora Katedry Wileńskiej uczyniony.—

16 Kwietnia
1858 r.

№ 116.

(Jaśnie Wielmożny
Panie!)

Wileńska Archeologiczna Kommissja z Muzeum Starożytności połączona, ceniąc wysoko prace i badania Pana na polu ~~historji~~ ojczystej; ~~czy~~ na swém nadzwyczajném posiedzeniu d. 11/23 marca wybrała Pana jednogłośnie na swego Rzeczywistego Członka. Z prawdziwą przyjemnością uwiadamiając Pana o tym wyborze, mam zaszczyt przesłać Panu przy niniejszém Dyplom na tę godność łącznie z Iszą częścią Pamiętników

Kommissyi, w któréj umieszczo-ne ustawa i programmat będą mogły dać Panu wyobrażenie o pierwszym zawiązku, dalszej organizacyi i działalności naszego towarzystwa.

Polecając ~~tem~~ prace naszego towarzystwa, i zbiory ~~naszego~~ Muzeum ~~obecnie~~ i (Starożytności powszechnéj) i gorliwéj Panu o dobro nauki troskliwości

Mam zaszczyt zostawać z wysokiém poważaniem

Wilno.
11 kwietnia 1858 r.
23

JW. Julianowi Bartoszewiczowi

adres na kopercie
w Redakcyi Kroniki

16 Kwietnia 1858 r.
№ 115.

Wileńska Archeologiczna Kommissya z muzeum Starożytności połączona ceniąc wysoko prace i badania Pana na polu ojczystej historyi i bibliografii, na swém ostatniém posiedzeniu d. 11/23 marca wybrała Pana jednogłośnie na swego Rzeczywistego Członka. Z prawdziwą przyjemnością zawiadamiając Pana o tym wyborze, mam zaszczyt przesłać Panu przy niniejszém dyplomie na tę godność także z Iszą częścią Pamiętników kommissyi w któréj umieszczone ustawa i programmat będą mogły dać Panu wyobrażenie o pierwszym zawiązku, dalszej organizacyi i dążnościach naszego Towarzystwa.

Polecając pracę naszego towarzystwa i zbiory Muzeum niezmordowanej i gorliwej Pana a dawno nam już troskliwości, mam zaszczyt w imieniu Kommissyi prosić Pana aby przyjmując godność Rzeczywistego Członka chciał za razem przyjąć na siebie obowiązek pośrednika w zawiązaniu naukowych stosunków z zakładem Narodowym Ossolińskich.

Proszę przyjąć wyrazy szczególnego poważania, z jakiem mam zaszczyt zostawać

Wilno
11 kwietnia
23 1858 r.

JW. Augustowi
Bielowskiemu

16 Kwietnia
1858 r.
№ 117.

Wileńska Archeologiczna Kommissya z Muzeum Starożytności wysoko ceniąc prace i badania Pana na polu ojczystej historji i archeografji, na swém niedawném posiedzeniu d. 11/23 marca wybrała Pana jednogłośnie za swego Rzeczywistego Członka. Z prawdziwą przyjemnością zawiadamiając Pana o tym wyborze, mam zaszczyt przesłać Panu przy niniejszém dyplom na tę godność łącznie z 2gą częścią Pamiętników Kommissyi, w któréj umieszczone uwagi

i programmat będą mu-
siały raz Panu wyobra-
żenie o pierwszym za-
wiązku, dalszej organi-
zacji i działalności na-
szego Towarzystwa.

Polecając wszystkim pra-
cownikom Towarzystwa ar-
cheograficzne zbiory i mu-
zeum niezmordowanej
i gorliwej Pana o dobro
naukowe troskliwości, acz-
zaszczyt w imieniu Komi-
tetu prosi Pana być
przyjmującym <u>godność</u> człon-
ka Rzeczywistego jej całości,
chciał zarazem przyjąć na-
leżące obowiązki pośrednika
w przysyłaniu a tak porzą-
dnych stosunków naszych
z Towarzystwem Przyja-

105

Cośmy uczuli w Poznaniu.

Proszę przyjąć wyznanie głębokiego poważania, z jakiem mam zaszczyt zostawać

Wilno
11/23 kwietnia 1858 r.

Wielmożnemu Józefowi Przyborowskiemu
(adres na kopercie)
Konserwatorowi Muzeum Towarzystwa Przyjaciół nauk w Poznaniu.

Otrzymano 28 Kwietnia.

106

Cezary Sosenko

Posyłam do Uw. Muzeum

z Starożytności.

1/ Konstytucja 1726 roku

i 2/. ——— 1697 ———

26. Kwiet. 1858 roku

108

46

brak
listu Krzyżanowskiego

Programm Posiedzenia.

Wileńskiej Archeologicznej Kommissji 10 Maja 1858 r.

1. Zagajenie Posiedzenia.
2. Odczytanie Protokołu przeszłego Posiedzenia.
3. Przemówienie Vice-Prezesa Balińskiego.
4. Przemówienie Rzeczywistego Członka Ad. Kirkora.
5. Odczytanie spisu ofiar.
6. Odczytanie papierów i listów z przeszłego miesiąca.

11 grudnia
1858 r.

Posiedzenie
10. maja 1858 r.

posłać listy do
księgarzów z [illegible]
zestawieniem egzem-
plarzy Albumu
[illegible] Mk

Ofiary

od 11 Kwietnia do 11 Maja 1858 r.

Ks. Wróblewski Alexander. Dzieło p. t.
„Recueil de Peintures Antiques trou-
vées à Rome" Tome second.

Dymsza Kleofas. Ośmnaście sztuk dawnych
monet srebrnych.

Chodźko Ignacy. Genealogię domu Xią-
żąt Ogińskich.

Hrabia Tyszkiewicz Michał. Karabelę ozdobną.

Wierzbicki Adolf. Kantaty i śpiewy wol-
nych mularzy; przywilej z podpisem
Króla Stanisława Augusta; Dykcjo-
narzyk Słubickiego; Katechizm
filozoficzny 2 t.; Jeometrję dla szkół
Narodowych i Jeometrję Euklidesa.

Przybylski Wacław. Dzieło p. t. „Mé-
moires des Antiquaires du Nord".

Zakład Narodowy Ossolińskich we Lwowie. Dwa
sprawozdania od r. 1851 do r. 1858; i
Ustawę tegoż Zakładu.

Ks. Bakowski Józef. 2 broszury 1) „Pamiątka ofiaro-
wana dziatkom parafji Białostockiej
przed 1szą kommunją przez ich proboszcza"
2) Droga do Nieba. oraz Szkaplerz
męki Chrystusa Pana i medal
mosiężny z Najśw. Panny.

Sosonko Cezary 2 książki: Konstytucje z roku 1697 i 1726.–

Kochanini   Inspektor służby zdrowia Królestwa Polskiego. Akt uroczystego otwarcia Akademii Medyko-Chirurgicznej w Warszawie.

Ks. Herbert Mamert Prałat. Siedem książek rozmaitej treści.–

Cesarskie Archeologiczne Towarzystwo.
~~Dz~~ 3ci zeszyt "Urbanomin…

Pietraszewski Ignacy ~~Ttto~~ Prof. Wschodnich języków w Uniwersytecie Berlińskim. Rękopisu Słownika Sanskryckiego.

Krupowicz Maurycy, dwa obrazy świętych i 3 sztychy [illegible] oraz dwie monety starożytne

Г. Коммиссионеру В. Ц. К. П. И. Крашенинникову

31 Maja 1858 roku

№ 162.

Препровождая при сем 10 экземп. издан[illegible] Комм. [illegible] покорно прошу [illegible] содействие в их распр[illegible] и при [illegible] общей сер[illegible] по записке [illegible] Д. Г. [illegible] [illegible] Цена сер. [illegible]

№ 164 Do P. G. Sennewalda w Warszawie

№ 163 Do P. K. Żupańskiego w Poznaniu

№ 165 Do P. Zawadzkiego we Lwowie

№ 166 Do P. M. Orgelbranda w Wilnie

Załączając przy niniejszem 10 ex. wydawnictw przez Towarzystwo dyplomatów, upraszam W. Pana o przyjęcie ~~ich~~ w komis i rozprzedanie po 2 rs. za exemp. z 3. rabatem. Wartość tej prośby zaś [illegible] Dobr. narodowi.

Na posiedzeniu 11 Czerwca 1858 roku.-

Podany na Członka Honorowego.- Obywatel powiatu Wołkowyskiego Edward Tołłoczko.-	Podał Członek Honorowy Adolf Kobyliński.-	P. Tołłoczko obowiązał się płacić rocznie rś. 30.-
Również, ob. Jan Sidorowicz	podał Czł. rzecz. Malinowski ~~i [illegible]~~	Również
Obyw. Kapitan Grass na Członka współpracownika	podali Malinowski i Kirkor.	Jako ornitolog może być bardzo użyteczny
Podany na członka rzeczywistego Leon Rogalski znakomity pisarz, mieszkający w Warszawie, rodem z Wilna.	Podał M. Baliński i A. Kirkor	Jako znakomity dziejopis autor Dziejów Krzyżaków, wielki związek z historyą Litewską mających.

Ofiary

Od 11 Maja do 11 Czerwca.

Chodźko Dominik. Dwa listy własnoręczne: ~~A~~ Biskupa Adama Naruszewicza i Adama Czarnockiego, oraz kartkę własnoręczną Alojzego Felińskiego z ostatniej sceny tragedji jego „Barbara Radziwiłłówna".

Jurgiłł Jan ~~alegowane za~~ monetę Sto złotych Augusta II go,

Kontski Antoni Trzy dyplomata Królów Polskich i medal Feldmarszałka Paskiewicza.

Hrabia Jarosław Tyszkiewicz Srebrną monetę z czasów Stefana Batorego r. 1586.

Ks. Jw. Bowniewicz Józef Prałat 99 zeszytów pisma p. t. Вѣстникъ Европы. ~~za lat pięć~~ za lat 5. od 1815 – 1819

Kulczycka Karolina Medal z Franciszka I z r. 1745.

Ks. Matyszewicz Józef Assygnatę Węgierską,

Redakcja Żurnała Ministerjum spraw wnętrznych Z rozporządzenia JW. Ministra. Żurnały swoje od r. 1838 ~~za lat 5~~ 1842 tomów 52. za lat 5

Kowalewski Józef. Rektor Kazańskiego Uniwersytetu 41 moneta Azjatyckich oraz 23 dzieła ~~książek różnej treści~~.

~~Bucholc~~ ~~Kornilo~~

Adam Hr. Kirkor – Teka Wileńska N 4.

X. Prałat Herbart – dzieła: Catalogus librorum MDCCXLVI. Collectio numorum veterum – MDCCCXX. 3 dzieła inne i rękopism p. t. Hasło wojska chrystusowego –

Czł. Kresc. Alexy hrabia Uwarow – odlew gipsowy bożka Peruna, znalezionego w Czechach niedaleko Pragi, którego oryginał znajduje się w zbiorach hr. Uwarowa.

Czł. Kresc. Włod. hr. de Bröel Plater zbiorek minerałów w liczbie 32 sztuk zebranych własnoręcznie – z l. Gotardu

Kupiec Łachowski – medal z wizerunkiem wystawy Londyńskiej 1851 i monetę szyling homburski 1855.

Wikszemski Stanisław ~~et~~ monetę Chińską.–

* 1, Ученыя Записки Казанскаго Университета; 2, Грамматика Монгольско-Калмыцкаго языка; 3, Каталогъ Санскритскимъ, Монгольскимъ, Тибетскимъ, Манджурскимъ, и Китайскимъ Книгамъ и рукописямъ, хранящимся въ Библіотекѣ Казанскаго Университета. – 4, Рѣчь при открытіи памятника Г. Р. Державина; 5, Мысли объ истинномъ значеніи и содержаніи Риторики; 6, Производство хлѣбныхъ подземныхъ корчь въ Казани; 7, Самоучитель для [illegible]; 8, Краткая священная Исторія; 9, Теорія волненія каплеобразныхъ жидкостей; 10, Историко-Статистическое Обозрѣніе торговыхъ сношеній Россіи съ Китаемъ; 11, Чаромутія; 12, Объ обязанностяхъ составителя при варкѣ [illegible]; 13, Примѣры вѣковѣчнаго Славянскаго Чаромутія Астрономическихъ выкладовъ; 14, Защита [illegible] мира; 15, Дополненіе къ опыту Областнаго Великорусскаго Словаря; 16, Исторія Русской Философіи; 17, О знакомствѣ Европейцевъ съ Азіею; 18, Производство поташа; 19, Наставленіе для прививанія предохранительной оспы; 20, Labirynt Světa; 21, Précis de l'introduction et des progrés de l'enseignement de langues orientales, à l'Université de Casan; 22, Uebersicht des fortschrittes und der erfolge im lehrfache der der Asiatischen schprachen an der Universität Kazan; 23, Philippi Cluverii.–

116

17 Czerwca
1858 roku
№ 239

Muzeum Starożytności i postanowiona przy niem Wileńska Archeologiczna Kommissja, z wdzięcznością przyjmując nadane od W. P. Adolfa Bukatego następujące dokumenta: 1, list króla Stan. Augusta do Franc. Bukatego, posła polskiego w Londynie, ~~z daty~~ 1795 r. 9 Lutego, 2, kopja listu Ojca Świętego do tegoż Bukatego, 3, Dyplom królewski na order S. Stanisława, 1785 r. 25 Stycznia, 4, Dyplom królewski na order Orła białego, 1792 r. 12 Kwietnia, i 5, Dyplom królewski na szambelana, 1780 r. 13 Czerwca, Franciszkowi Bukatemu wydane, obowiązuje się przechowywać je, jako własność nadawcy, i tylko synowi Pana Adolfa, Edwardowi Bukatemu, na jego zapotrzebowanie, ~~dla interesów~~ w razie potrzeb familijnych, wydać.

Prezes Muzeum

Z Wilna.

Dnia 24 czerwca b. r. odbyło się tu nadzwyczajne posiedzenie Archeologicznej Komissii, pod prezydencją Wiceprezesa Michała Balińskiego, zaszczycone obecnością Głównego Naczelnika Kraju JW. Jenerał ~~Gubernatora~~ Adjutanta Nazimowa, jako Rzeczywistego członka Komissii. Powodem do tego ~~przyjęcia~~ posiedzenia było przybycie do Wilna Rzeczywistego członka Konstantego hrabiego Tyszkiewicza, ~~podczas że~~ ~~[illegible] rzeki Wilii~~ ~~żeglugi jego po całej przestrzeni~~ ~~Na sessji tej, przewodniczący M. Baliński~~ który, ostatnich dni Maja przedsięwziął naukową żeglugę po rzece Wilii. Od źródła rzeki, w Milcu dziedzictwie hr. Tyszkiewiczów w pow. Borysowskim, po błotnistym jej korycie przebrodził nasz ~~[illegible]~~ wędrowiec ~~żeglarz~~ 4 mile ~~aż do~~ ~~wsi Łosi, miejsca gdzie poczyna być spławną~~ ~~O 6 wiorst od~~ ~~tu~~ pod miasteczkiem Dołhinowem t. j. do miejsca ~~gdzie~~ ~~wsi~~ skąd mógł już płynąć i gdzie nań ~~[illegible]~~ czekało czółno przygotowane ~~wsiadł na~~ ~~Na tamtym wstępie statek~~ ~~z towarzyszami~~ w Wilejskim; z [illegible] dnia 20 czerwca przypłynął do Wilna, gdzie, na Antokolu, na przeciw rzeki pobożnego Królowej Barbary (Radziwiłłówny), ~~rodzinie~~ powitany przez ~~[illegible]~~ członków Komissii.

~~Na wspomnianej sessji,~~ Prezydujący M. Baliński, ~~powitał hr. Tyszkiewicza~~ zagaił sessję następnymi przemowy słowy: „..........."

Poczem 6 członkowie oglądali złożone przez hrabiego plany, widoki, protokół czynności codziennych, oraz bogaty zbiór pieśni gminnych. ~~Szczególną uwagę~~ Na szczególną uwagę ~~od ujścia~~ ~~zasługują [illegible]~~ zasługują plan Wilii od źródła aż do ujścia ~~z [illegible]~~ z brzegami na pół wiorsty, od źródła aż do ujścia do Wilii rzeki Serweczy, przy pierwszej przy rzece w Kostykach (dziedzictwo Ilińskich w pow. Wilejskim) która w części Wilii zupełnie nieznanej, gdyż odtąd ~~tu~~ jego część może być spławną; nadto plany topograficzne 5 głównych rapp od Kostyn do Wilna, plan rzeki z Tysiną Porą (ten najgłębszy niebezpieczny kamień na Wilii), plany zamku i grobli Batorego w Milcu, zamków w Łomkowszczyźnie, w Bystrzyckiej parafii i innych.

Protokół hrabiego zawiera ciekawe i bardzo dokładne szczegóły z całej żeglugi. Mamy tu opis i nazwy wszystkich raf, kamieni mających swoje nazwania, uroczysk wie-czystych, osad po obu stronach rzeki, rzecz i większych strumyków wpadających do Wilii. Nadto badania etnograficzne z 4 powiatów przez które przepływa (Borysowskiego, Wilejskiego, Święciańskiego i Wileńskiego), archeologiczne, pod względem kurhanów i rozrzuconych po obu brzegach, a z których wyjęte części zbadał, a wykopane w nich przedmioty złożył w muzeum.

W pierwszej tej podróży hrabiego uczestniczący rodzony zdolny komornik i malarz Domatkiewicz.

Ks. Cezara Anory non żeglarz, otrzymawszy (~~błogosławieństwo~~ pasterskie błogosławieństwo od JW. Biskupa Lipskiego, w imieniu Patrona Ś. Rafała go X. Kanonika Meine, ~~wsiadł~~ przy licznem zgromadzeniu Wilnianów, wsiadł na statek, dla zbadania drogi przy ty rzeki, ú do wpadnięcia do Niemna w Kownie. Członkowie Komisyi przeprowadzili go do Porar o 7 wiorst od Wilna.

P. Konstantego

Do ~~Wielmożnego~~ Jegomości Członka honorowego.

Przesyłając dyplom na Honorowego Członka, ~~Wileńska~~ Komisja Archeologiczna, poczytuje sobie za obowiązek upraszać Pana o światłe współpracownictwo Jego, ~~w~~ ~~które~~ we wszystkich przedsięwzięciach i poszukiwaniach naszego towarzystwa pod względem zbadania przeszłości naszego kraju, a również też obznajomienia się ze stanem obecnym naszego społeczeństwa, pod względem statystycznym i ekonomicznym.

Znane już nam ~~ogółowi~~ usługi ~~Wi~~ ~~to~~ w życiu publicznem, Pana ~~administratora~~ obywatela, który ~~jeden~~ jaśniej od wielu pojął ~~obecne~~ potrzeby obecnej chwili i w imię prawdy i poświęcenia, nie szczędził pracy w przeprowadzeniu reformy społecznej, ~~[illegible]~~ Chrystusową drogą, ~~odtąd~~ upoważniają nas do zaproszenia Pana w imię dobra społecznego i obowiązków obywatela, swój kraj miłującego, do wspierania swem współdziałaniem i radami, prac naszego Towarzystwa, które wedle swej możności, wspólnemi siłami, stara się ochronić od zatraty drogie pamiątki ~~przeszłości~~ z życia naszych praojców — A praca nasza nie będzie marną; ~~bo pamięć do wielu~~ słowo wszyscy, jako kto może, będziemy się przyczyniać, do po~~[illegible]~~znawania rydwanu życia społecznego, do wspólnego ~~to~~ Celu

Przytem załączając dotychczas wydane prace Komissii.

~~Sekr~~

~~Prezes~~

P.

Do Leona Rogalskiego – członka rzeczywistego.

Znakomite prace WPana w dziedzinie literatury powszechnej i ojczystej, stanowiące ozdobę literatury naszej, pozwalają Komisji Archeologicznej cieszyć się nadzieją, że stałe współpracownictwo Pana w pracach przez towarzystwo podejmowanych, rozświetli znakomicie wiele chwil i życia naszych przodków ~~przeszłości~~ i ~~przyczyni znacznie towarzystwu, w której w swem~~ i ~~przyczyni się~~ powiększy zasoby wiedzy narodowej; ~~ułatwiając stopniowo przez dowiedzenie przeszłości,~~

Przesyłając dyplom na godność członka rzeczywistego Komisja, pokłada swą ufność w obywatelskich uczuciach Pana, w mieniu swej pracy i talentu dla dobra swoich współbraci; i wierzy, iż to mocno że w utrzymaniu i rozwoju jedynego na Litwie ~~towarzystwa~~ stowarzyszenia naukowego, stojącego na straży u ~~świątyni~~ skarbnicy pamiątek narodowych, nie będzie Mu obojętnem – iż znajdzie w Panu gorliwego pracownika Winnicy Pańskiej, której godłem poświęcenie i dobro społeczne, a nagrodą wewnętrzne zadowolenie że się swemu posłannictwu uczyniło zadość.

Do

Członka Honorowego JO Xięcia Romana Sanguszki.

Do

Członka ~~Rzeczywistego~~ Xawerego Wojniłowicza.

Kommissyja Archeologiczna Wileńska ma ~~honor~~ zaszczyt przesłać przy niniejszem ~~JO Xięciu~~ JW Panu ~~po~~ 1szy tom wydanego ~~przez Kommissyję pod swoich~~ przez Nią dzieła p. t. „Zbiór dyplomatów Rządowych i aktów prywatnych"; ~~a zarazem do~~ donosząc przy tem, że dalsze tomy tegoż dzieła przy wyjściu na świat niezwłocznie JW. nadsyłane będą. —

Otrzymano 15 Czerwca 1858 r. 122
odpisano 16 Czerwca 1858 r.

Ja, poniżej podpisany, mam do sprzedania mappy stare, które mógłbym sprzedać do Muzeum starożytności po cenie jakaby była naznaczona.
Mappy są następne:

1/ „Carte générale et nouvelle de toute la Pologne, du grand duché de Lithuanie et des pays limitrofes, MDCCLXX – gravée par B. Folin Capitaine au corps d'Artilleria de la couronne de Pologne à Varsovie."
2) Schematismus Geographiae matematicae. Norimbergae Anno 1753.
3) Carte de France – dressée par Guillaume de l'Isle. Norimb. 1741.
4) Planiglobii Terrestris mappa universalis – utrumque hemisphaerium representans. Norim. Anno 1746
5) La principauté d'Oste-Frise ou le comté d'Embden carte dessinée de nouveau par Tob. Conrad Lotter geographe à Augsburg.
6) Europa secundum legitimae projectionis Stereographicae. Anno MDCCXXXIII.
7) Imperii Romano-Germanici Tabula generalis.
8) Carte des XVII provinces ou de l'allemagne inferieure dressée par Mess. Cassini, Snelius et Mouschenbrok. 1728.
9) Helvetia tredecim Statibus liberis, quos Cantones vocant, composita Una cum foederatis et subjectis Provincis ex probatissimis Subsidiis ge-

ugraphice delineata per D^m T. Mayerum Professorem Math. Goettingensem. Anno 1751.
10) Marchionatus Moraviae circulus Hradistiensis quem Mandato Caesareo accurate emensus hac mappa delineatum exhibet Joh. Christ. Müller S. C. M. Capitan.
11) Italia in suos status divisa et ex prototypo del Isliano desumpta Elementis insuper Geographiae schatidnis. Anno MDCCXLII.
12) A general Map of Great Britain and Ireland with part of Holland, Flandres, France.
13) Regnorum Hispaniae et portugalliae tabula generalis per D. T. Lopez. Anno MDCCLXXXII.
14) Regnum Borusscae gloriosis auspiciis Serenissimi et potentissimi Princip. Friderici III primi Borussiae regis March. et Elect. Brandeburg. inauguratum die 18 Jan. A. 1701.
15) Regni Bohemiae Mappa generalis.
16) Regni Daniae in quo sunt: Ducatus Holsatiae et Slesvicum Insulae Danicae provinciae Jutia Scania, Blekingia etc. nova tabula. An. 1785.
17) Scandinavia complectens Sueciae, Daniae et Norvegiae Regna. Anno 1776.
18) Hungariae et Croatiae, Dalmatiae, Bosniae, Serbiae, Bulgariae, Cumaniae, Regnorum, Transilvaniae, Walachiae, Moldaviae principatorum, Tabula generalis.
19) Carte de Moscovie. Amsterdam 1790.
20) Imperii Turcici Europaei terra. Anno 1741
21) Asiae Mappa. Anno 1744.
22) Africae Mappa.
23) Americae Mappa generalis. Anno MDCCXXXVI.
24) Circulus Saxoniae Inferioris in quo sunt: Ducatus Holsatiae, Meklenburgi Lauwenburgi Luneburgi Brunsuigi Bremae et Ferdae

Comitatus Dannebergi, Archiepiscopatus Maegdenburgensis, Episcopatus Hildesiae et Halberstad per Fred. de Witt.

25) Mappa Geographica totius Regni Bohemiae Anno 1758.

26) Bawariae Mappa generalis.

27) Circulus Franconiaus in quo sunt: Episcopat. Würzburgens, Bambergensis et Aichstadtiensis, status Equitum Teutonicorum, Ducat. Coburgensis, March. Culmbac, Baruth. et Onoldimes, Principatus Schwarzenberg. Comitatus Hennenberg, Wertheim, Holach. Reinalh, Pappenheim, Erpach, Hanau, Castell; Baronatus Seinsheim, Territor. Norimbergense, per T. C. Lotter.

28) Baleares insulae, dictae Majorca, Minorca et Yvica.

29) Das Königreich Napoli.

30) Ducatus Juliacensis, Cliviensis et Montesis ut et Principatus Meursiani et comitatus Zutphaniensis.

31) Carte de la souveraineté de Neuchatel et Vallangin dessinée et gravée par Albert Charles Seutter géographe de S. Maj. l'Empereur Rom.

32) Austriae Circulus.

33) Charte das Russische Reich und die von den Tataren bewohnte Länder in Europa und Asien enthaltend.

34) Scania, Blekingia et Hallandia

35) Principatus Silesiae Teschinensis. Anno MDCCXXXVI.

36) Karte von Frankreich.

37) palestina in XII Tribus divisa. Anno 1790.

P.S. Wszystkie te mappy wielkiego formatu (każda ma 1 arszyn □ — Karta zaś polski ma 2 □ ar.) żadna nieuszkodzona; niżej podpisany prócz tego ma jeszcze monetę starą hebrajską wielkości 5 ciu złotych polskich — srébrna; — na jednej stronie ~~kij~~ laska Aaronowa — a na drugiej spuszka manny — z napisami hebrajskiémi: z jednej strony: „szekiel isroel" (moneta hebrajska) — a na drugiej: „Jerusolaem agdejso" (święta jerozolima).

NB. Na każde zapotrzebowanie właściciel może to wszystko przysłać — ale chciałby wiedzieć najprzód cenę, o co najpokorniej uprasza.

Starozakonny mieszkaniec miasteczka Bobra Aaron Rotnicki.

Pisma do mnie winny się adresować w następujący sposób:

Его Благородію

Константину Готтліобу

фонъ Розовскому

Могилевской Губер. Копысскаго уѣзда въ м. Толочинъ а оттуда въ имѣніи Заболотье

Programma Posiedzenia
11 Lipca 1858 roku.

1, Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.-
2,) Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia.-
3, Odczytanie odezw urzędowych i listów, adresowanych do Kommisyi od 11 Czerwca.-
4,) Odczytanie spisu ofiar, które wpłynęły do Muzeum od 11 Czerwca.-
5, Wybór nowego Członka.-

Ofiary od 11 Czerwca do 11 Lipca

Bukaty Adolf 1, List Króla Stanisława Augusta do Franciszka Bukatego posła polskiego w Londynie 1795 r. 9 Lutego; 2, Kopja listu Ojca świętego do tegoż Bukatego; 3, Dyplom Królewski na order S. Stanisława 1785 r. 25 Stycznia; 4, Dyplom Królewski na order Orła Białego 1792 r. 12 Kwietnia; i 5, Dyplom Królewski na Szambellana 1780 roku 11 Czerwca Franciszkowi Bukatemu wydany. —

Ks. Rajuniec Antoni Dwanaście Uniwersałów drukowanych t. r. 1795 pierwszego Wileńskiego Generał-Gubernatora Księcia Repnina oraz patent względem wrażenia dzieła Hipotycznego w Prusach południowych. —

Redakcja Żurnału Ministerjum Spraw Wewnętrznych 70 tomów żurnału od 1843 do 1848 roku. —

Buchholtz Alojzy Kowadło żelazne. —

Redakcja Żurnału ministerjum Narodowej Oświaty 4 tomy żurnału ~~od~~ do bieżącego roku. —

Jasiński Ignacy 3 czeskich dawnych monet

Jundziłł Jan. 1, Kopję dyaryusza podróży Xiędza Xawerego Michała Bohusza do Krajów Europejskich odbytej, a zaczętej w r. 1777 — we 3ch tomach 2, Kopje rękopismów po Xiędzu professorze Jundzille: a, Zbiór ważniejszych wiadomości o osobach i zasadach naukowych w dawniejszym i obecnym stanie Wileńskiego Uniwersytetu; b, sprostowanie omyłek, fałszów i potwarzy w dziele Maurycego Mochnackiego: powstanie narodu polskiego w 1831 r.; i c, odbitka z biblioteki Warszawskiej p. t. Gabinet historyi Naturalnej i ogród botaniczny b. uniwersytetu Wil. przez X. Jundziłła z ~~dodaniem~~ wiadomością o życiu i pracach jego naukowych.

Przybylski Roman. Parasolik Chiński. –

Kowalewski Józef. Rektor. Uniwersyt. Kazańsk.

Część 2a Zapisek naukowych tego uniwersytetu.

Na posiedzeniu 11 Lipca 1858 roku.			
Jenerał-Major Teodor Felkner.	Na Rzeczywistego Członka.	Proponują Prezes i Rzeczywiści Członkowie M. Malinowski i A. Kirkor.	Znakomity Naturalista.

14 Lipca 1858 roku № 249.

Do

Rzeczywistego Członka Wileńskiej Archeologicznej Kommissji JW. Augusta Bielowskiego.

Archeologiczna Kommissija, w skutek otrzymanej odezwy z d. 9 Czerwca bieżącego roku, ma honor upraszać JW. Pana, ażebyś, dla uniknienia trudności lub zatraty, przeznaczone dla naszego Muzeum książki raczył przesyłać pod adresem Juljana Bartoszewicza Redaktora Kroniki w Warszawie na Krakowskiem przedmieściu pod № 391, zawiadamiając naprzód Pana Bartoszewicza o takowej przesyłce. — Przy tem Kommissija za potrzebne poczytuje zawiadomić JW. Pana, że wysłanego przez Niego Słownika Lindego jeszcze w niej nie otrzymano. —

Program Posiedzenia

11 Sierpnia 1858 roku.—

1. Odczytanie Protokołu przeszłego posiedzenia.—
2. Odczytanie odezw i listów, otrzymanych przez miesiąc ubiegły.—
3. Odczytanie opisu ofiar, które wpłynęły do Muzeum od 11 Lipca do 11 Sierpnia.—
4. Wybór nowych członków.—

Członk. Współpracow. { Baron Ludwig von Köhne
Gustaw Belke naturalista w Kamieńcu Podolsk.—
Brzoza Zaleski(ego) —

Ofiary. [illegible] — [illegible]
w Tunisie — i [illegible] w [illegible]
[illegible] P. Köhne.
Sprawozdanie P. Adamowicza o
[illegible] Muzeum w [illegible].

Заседание 11 Августа

Подъ Председательствомъ Прелата Мамерта Гербурта

Присутствовали Действительные члены: ~~Прелатъ Мамертъ Гербуртъ~~, Д. С. С. П. В. Кукольникъ, Игнатий Ходзько, Николай Малиновский, А. К. Киркоръ, Профессоръ Адамовичъ, М. И. Падренъ-де-Карне; и Члены Сотрудники: Каноникъ Александръ Вроблевский, Венцеславъ Пржибыльский и Владимиръ Веселовский.

Поручено исправление должности Ученаго Секретаря поручику В. Пржибыльскому, до приезда изъ заграницы М. Круповича; а равно и устройство Минералогическаго Кабинета профе поручику Г. Пржибытевскому.

1, Читанъ протоколъ минувшаго заседания.

2, Бумаги и письма поступившие въ течении месяца съ 11 Июля по 11 Августа.

3.) Консерваторъ Баронъ Кённе прочелъ отчетъ о состоянии Орнитологическаго Кабинета.

4., Избраны въ Члены: Ковенский Гражданский Губернаторъ Станиславъ Хоминский, Виленский Губернский Предводитель Дворянства Александръ Домейко въ Действ. Члены и въ Члены Сотрудники: Бронислава Залесскаго, Густава Бельке и барона Кённе.

5., Ks. Prof. Adamowicz odczytał szczegółową wiadomość o stowarzyszeniach i instytucjach naukowych w Rydze.

REDAKCYA
Pamiętników
WILEŃSKIEJ
Archeologicznej
Kommissii.
№ 254

Sierpnia dnia 14 185 r.

Chowański
№ 253.

Do

~~D~~ Jaśnie Wielmożnego ~~Marszałka~~ Aleksandra
Domejki Marszałka Szlachty
Gr. Wil.

Wileńska Archeologiczna Kommissja
~~na~~ na miesięcznym swem posiedzeniu
w dniu 11 Sierpnia 1858 roku oceniając
obywatelskie zasługi Jaśnie Wielmożnego Pana ~~dla dobra kraju~~
niesione, obrała Go jednogłośnie na
Honorowego członka onegoż Towarzystwa.

Zawiadamiając o tem Jaśnie Wielmożnego
Pana, przy ~~[illegible]~~ Ustawy Towarzystwa
~~mam honor zostawienie~~ w pierwszym
ze życia pamiętników, po otrzymaniu
~~z powinnym Szacunkiem~~
zaś zatwierdzenia od Władzy Właściwej
Dyplom na tę godność niezwłocznie będzie
przesłany.

~~Za Prezesa~~

11 Czerwca wybrani

Członkowie honorowi — Edward Fołtyszko

Jan Sidorowicz

Członek współpraco-
wnik — Ferdynand Gross

11 Lipca

Rz. Czł. Фельвингеръ

11 Sierpnia

Honorowi — Stanisław [illegible] a Aleksander [illegible]

Współpracownicy — (Fryderyk Hellke) w Kownie [illegible]
Trembicka / Władysławowi Trzebińskiemu b. Kapitanowi
Artylerji wojska polsk. i kawal. ~~krzyż.~~ Ludwik p. [illegible]
w [illegible]. Konserwator Baron Könne
Dr [illegible]. Bronisław Zaleski. —

135

14 Sierpnia 1858

№ 255

Do

Wielmożnego Władysława Trębickiego b. Kapitana artylleryi b. wojska Polskiego

Władysławowi Trębickiemu przez [illegible] w [illegible]

Wileńska Kommisja archeologiczna na miesięcznem swem posiedzeniu na dniu 11go Sierpnia 1858 roku, oceniając ~~zna~~ Wgo Pana Znakomite prace dla bibliografii polskiej podjęte, wybrało Go jednogłośnie na ~~swego~~ ~~swego~~ członka współpracownika owegoż Towarzystwa.

Zawiadamiając o tem, Wgo Pana ~~Dobrodzieja~~ winniśmy dodać, że Dyplom na tę godność wraz z 1m ze zbioru pamiętników Kommisyi, po otrzymaniu zatwierdzenia od Władzy ~~miejscowej~~ właściwej, będzie Panu przesłany.

Do

Wielmożnego JMci Pana Gustawa Belke

14 Sierpnia 1858

№ 256.

W. JMci Panu Gustawowi Belke w Kamieńcu Podolskim.

Wileńska Archeologiczna Komisja ~~oceniając~~ na swem posiedzeniu niedawnem ~~dn~~ na dniu 11 sierpnia 1858 roku oceniając znakomite zasługi W. J. Pana dla dobra naszej nauki, wybrała go jednogłośnie na członka wspólpracownika, oraz Towarzystwa.

Zawiadamiając o tem, mamy zaszczyt dodać że ~~patent~~ Dyplom na tę godność wraz z ~~po~~ 17tu Członkami [illegible] Komisji, tj. po uzyskaniu zatwierdzenia ~~dla~~ od Władzy Pełnomocnej będzie W. Panu przesłany.

Do Członka współprz.
Włodzimierza
W. pana Trzebickiego.

Dnia 14 sierpnia Kommissia archeologiczna
Wileńska miała już honor zawiadomić W.
J. M. Pana o wybraniu go na członka
~~korrespondenta~~ współpracownika tej że Kommissii.
~~jedynego~~ warunkiem

~~W~~ Głównym i jedynej w kraju na
bytu tej naukowej, a jedynej — jest współdziała-
tym instytucyi ~~naukowej~~ — jest współdziała-
cie rodaków, a szczególnie ludzi z zamiłowa-
niem ~~i pracy~~ i czas poświęcających chętnie od
grzebywaniu ~~drogich~~ pamiątek drogiej
naszej przeszłości.

W zupełnem przekonaniu, że świętość prow
~~tych~~ zasad towarzystwa: rozszerzanie przez zastosowanie od zagłady
drzewnego światła,* zachowanie
i wyjaśnienie tak licznie po kraju rozpro
szonych zabytków, — uznanymi będzie,
Kom. arch. Wileń. przesyłając przy niniej
szem dyplom na godności członka współ
pracownika, oraz prace jej drukiem
ogłoszone, ma honor prosić W.P., jako
gorliwego badacza — nieodmawiać szcze
rego udziału w ~~pr~~ jej czynnościach
jedynie dobro kraju rodzinnego mają-
cych na względzie.

Do Członka honorowego
W. pana Edwarda Potockiego
do Członka współpracow-
W. Bronisława Zaleskiego
Do Członka honorowego
W. P. Jana Sidorowicza
Do Członka współpra-
Gustawa Böhme

Przesyłając przy niniejszem dyplom
na godność członka hon/współp, oraz
prace dotychczas drukiem ogłoszone,
~~komm~~ muzeum starożytności w
ściśle połączone z numizmatyką archeo
logiczną, pozostaję w zupełnej nadziei,
iże znajdę w W.Panu gorliwego i świa
tłego uczestnika ~~tej~~ dążności ~~[illegible]~~
tego naukowego Towarzystwa, jedy
nie dobro kraju ~~naszego~~ i przechowanie
drogich zabytków naszej świętej prze
szłości. mającego na ~~[illegible]~~ celu.

Program Posiedzenia

11 Września 1858 roku.

1, Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.—

2, Sprawozdanie Członków Komitetu do opisania pobytu Najjaśniejszego Pana w Wilnie.—

3, Rozprawy: 1, nad prozbą do JEgo Cesarskiej Wysokości Następcy Tronu, o przyjęcie pod swą opiekę naszego Towarzystwa 2, o podniesieniu Panującej Rodzinie Album, wydanego na pamiątkę pobytu Najjaśniejszego Pana w Wilnie, a takoż o przesłaniu wyżej pomienionego Album, znakomitym osobom i Towarzystwom uczonym wedle załączonej listy. 3, o otwarciu Muzeum dla publiczności.—

4, Odczytanie protokołu sessji poprzedzających.—

5, Przejrzenie korrespondencji za miesiąc ubiegły.

6, Dary do Muzeum za miesiąc ubiegły.—

7, Wybór nowych Członków.—

Od 11 Sierpnia do 11 Września.

Redakcja Żurnału Ministerjum Narodowej oświaty
Tom żurnału za maj miesiąc

Łepaciński Bolesław Przywilej Króla Alexandra z r. 1500 dany na imię Królowej Heleny.

Wela Blaromberg
Sobolewski Stefan Dawnych monet brązowych 5, srebrnych 48, miedzianych 133.

Malinowski Mikołaj Autografy 1, Zygmunta Augusta, Alexandra Karola królewicza Polskiego i Szwedzkiego syna Zygmunta III à 3, Maryi Kazimierz Królowej.

Hr. Ślizień Alfred Włosy Kościuszki.

Żagiell Adam Edward Genealogię z popiersiami Monarchów Rossyjskich od Ruryka do Mikołaja I. i uniwersał Króla Stanisława Augusta.

Redakcja Żurnału Ministeryjum spraw wewnętrznych Żurnału tom I za Czerwiec miesiąc.

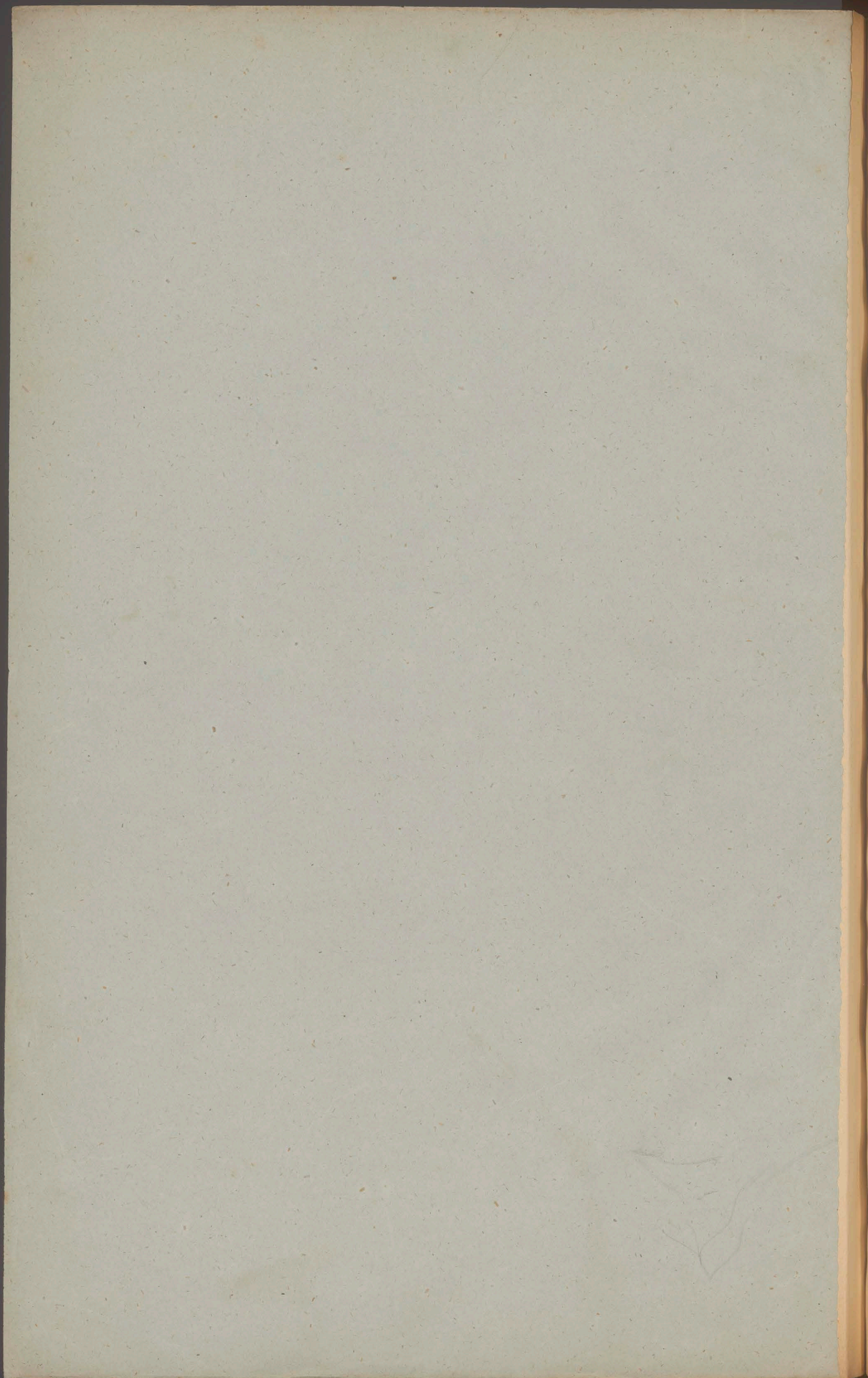
Brodowska 2 medale i 2 monety miedziane.

Wela Dr Dukat 21 roku, dawną pieczęć i starożytną biblję.

Szuszta Oprawnego broni dzikich ludzi, koszulę żelazną, orła Jagiellońskiego, kamiennego młota, dawną pieczęć i jedną dawną monetę.

Kontski Antoni Srebrnego bożka.

Ельпрентберговъ Инженеръ 3 kule działowe, 4 bagnety, i kawałek rurki od karabina i denary Władysława Jagiełły w worku wzmiankowym.

Na posiedzeniu dnia 11 Września 1858 roku.		
Proponuja się	Kto proponuje	Uwagi
Na Członków Rzeczywistych.		
1, Minister Dworu Jego Cesarskiej Mości, Jenerał Adjutant, Jenerał Infanteryi Hrabia Włodzimierz Adlerberg 1.	Wszyscy Członkowie Towarzystwa	Na pamiątkę zwiedzenia Muzeum 6 Września 1858 roku w świcie Jego Cesarskiej Mości.
2, Szef Korpusu Żandarmów, Jenerał Adjutant, Jenerał Kawaleryi Książe Bazyli Dołhorukow 1.		
3, Zarządzający sprawami Cesarskiej głównej kwatery i własnego Jego Cesarskiej Mości Konwoju Jenerał Adjutant Hrabia Alexander Adlerberg 2.		
4, Lejb Medyk Radca Tajny Jan Jenochin.		
5, Fligiel, Adjutant Kapitan Alexander Rylejew.		
6, Minister Finansów Radca Tajny Alexander Kniażewicz.	JW. Prezes i Rz. Czł., Rz. Rad. St. Alexander de-Roberti.	Przez wzgląd na publiczne i naukowe zasługi.
7, Jenerał. Adjutant, Jenerał Lejtenant Mikołaj Zinowiew.	JW. Prezes i Rz. Czł. Malinowski i Kirkor.	

Proponuja się	Kto proponuje	Uwagi
Na Członków Rzeczywistych.		
8) Senator Radca Tajny Romuald Hube	Prezes i Rz. Czł. Malinowski.	Przez wzgląd na publiczne i naukowe zasługi.
9) Radca Tajny Teodor Pierewierzjew.	Prezes i Rz. Czł. Rz. Rad. St. Alexander de Roberti.	
10. Rzeczywisty Radca Stanu Józef Przecławski.	Prezes i Rz. Czł. Malinowski.	
Na Członka Honorowego.		
11) Obywatel Konstanty Gieczewicz.	Prezes i Hon. Czł. Tukatto.	Może być użytecznym dla Towarzystwa jako ekonomik.
Na Członka Współpracownika.		
12) Kollegjalny Assesor Kazimierz Paszkowski.	Prezes i Rz. Czł. Malinowski.	Przez wzgląd na chęć uczestniczenia w pracach, przez Komisją, podejmowanych.

REDAKCYA
Pamiętników
WILEŃSKIEJ
Archeologicznej
Kommissii.
№ 308
Września dnia 24. 1858 r.

Do
JW. Członka Współpracownika Kazimierza Paszkowskiego.—

Przesyłając dyplom na godność Członka-Współpracownika, Wileńska Archeologiczna Komissyja ~~Komisja~~ cieszy się nadzieją, że wszystkie jej dążenia znajdą w Panu współczucie ~~światłego Współpracownika, dla którego każda praca w imię dobra ogólnego podjęta najświętszym jest obowiązkiem~~.—

Towarzystwo nasze, wedle przyjętych zasad, nieograniczając się ~~li~~ zbadaniem przeszłości, ~~towarzystwo nasze~~ ~~powinno~~ jeszcze uważa za obowiązek brać czynny udział w zbadaniu chwili obecnej naszego społeczeństwa, a przez ~~[illegible]~~ działalność swoją ~~[illegible]~~ ~~winna być [illegible]~~ torować drogę do dalszego rozwoju myśli ożywczej i wcielenia w życie tego, co ~~teraz, jest~~ powinno być dźwignią najsilniejszą poświęcenia i pracy. Szczęśliwi więc, najmocniej przekonani ~~Mamy więc nadzieję~~, że w Panu znajdziemy chętnego i czynnego współdziałacza dla dobra rodzinnej naszej ziemi.—

W zastępstwie prezesa A. Mirkov

Rzecz. Kirkor

Sekretarz naukowy Wacław Przybylski

J.W. Kazimierza

do Paynowskiego — członka współpracow.

Przesyłając Dyplom na godność członka współpracownika, Wileńska Archeologiczna Komisja czyni sobie nadzieję, że wszystkie jej dążenia ~~i prace~~ znajdą w Panu światłego współpracownika, ~~co tu~~ ~~któremu~~ dla którego każda praca w imię dobra ogólnego podjęta, najświętszym jest obowiązkiem ++

~~Oczekując gorliwej w Panu pomocy Pana naszego kraju pod rozglądem administracji wewnętrznej i statystyki, Komisja uprasza go o stałe współdziałanie~~ w zbadaniu chwili obecnej naszego społeczeństwa, które winna być zarodem dalszego rozwoju myśli ojczystej — i wielkim wzorem tego, co teraz jest osiągnięciem najsilniejszym poświęcenia i pracy. √

++ Nieograniczając się li zbadaniem przeszłości, ~~przyszłe cele~~ towarzystwa naszego powinno brać udział

√ Mamy więc nadzieję, że w Panu znajdziemy chętnego i czynnego współdziałacza dla dobra rodzinnej naszej ziemi.

Do p. Seweryna Grossa Szkoła współpra

Przysyłając Dyplom na godność członka współpracownika ~~kor~~ Wileńska Komisja Archeologiczna, ~~na~~ poczytuje sobie obowiązkiem uprzedzić Pana o stałem współpracownictwie, ~~pan~~ pod względem zbadania natury miejscowej i fauny krajowej.

Głęboka znajomość i (z) gruntowne umiejętnie oddanie się Pana ~~nauce~~ ornitologii, pozwalają Komisji liczyć także nadzieję przyjemną, iż tak dotychczas tak mało zbadana (u nas) gałęź nauki, znajdzie w Panu sumiennego pracownika, co nie zaniecha rozbogacić dziedziny ~~Jundziłłów, Gorskich, Tarnowskich i innych.~~ Jundziłłów, Gorskich, ~~Tar~~ Tyzenhauzów i t.p. przez postrzeżenia nad miejscową fauną robione, i studja, które są źródłem ~~objaśnienia~~ rozmnożenia wiedzy, a owocem pożytku ogółu.

Program Posiedzenia

Wileńskiej Archeologicznej Komissyi 11 Października 1858.

1. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
2. Przemówienie p. Malinowskiego / później Paszkowskiego.
3. Korrespondencya za mąc ubiegły.
4. Odczytanie spisu ofiar od 11 Września do 11 Października.

i 5. Wybór nowych członków.

wybrani

List [illegible] 11 Października

149

11 Października
1858

Usiłowania Towarzystwa naszego pobudza coraz rozleglejsze współczucie. Nie bez pociechy widziemy że ziomkowie nasi uznają w pracach Kommissyi i w zbiorach Muzeum zawiązek zakładu naukowego rokującego na przyszłość pożytek i ozdobę kraju. Jeden z zacnych współobywateli naszych Pan Konstanty Sidorowicz, Sekretarz Cesarskiego Rossyjskiego poselstwa przy dworach Elektoralnych obiedwóch Hessyi i W. X. Nassauskiego obejrzawszy podczas ostatniego swego pobytu w Wilnie naukowe bogactwa naszego Muzeum i obeznawszy się z pracami i dążnościami Kommissyi, za powrotem swoim na miejsce urzędowania, starał się powziąść wiadomości o towarzystwach naukowych, mających na celu prace podobne naszym, i wyrozumieć azali wejście w stosunki z temi towarzystwami nieprzyczyni się do rozwoju naszych usiłowań. Jakoż znalazłszy że towarzystwo Starożytności od R. 1841. w Moguncyi istniejące, gorliwie i umiejętnie pracuje nad wyjaśnieniem przeszłości swojego kraju, że celem jego jest poszukiwanie zabytków dawnych Rzymian, którzy zhołdowawszy niegdyś Germaniję, zostawili obfite pamiątki swoich rządów i cywilizacyi, wyjaśnienie pomników średniowiecznych Niemiec, rozkrzewienie ich

dziejów i stosunków z postronnemi ludami, sądził iż będzie pożytecznem, tak dla naszego jak i dla Moguńckiego towarzystwa, jeżeli wejdą w ściślejsze między sobą naukowe stosunki. Pan Sidorowicz, pragnąc bliżej poznać prace uczonych Moguńckich zwrócił szczególniejszą baczność na Muzeum w którym że użyjemy własnych słów P. Sidorowicza widział przepyszny zbiór naśladowań znakomitszych zabytków starożytności, czar, drogich sprzętów, broni, narzędzi, naśladowanie tak doskonałe że trudno jest rozróżnić je od pierwotworu nawet gdy są obok umieszczone. Wynalazek ten, winien świat uczony jednemu z Moguncjanów, który tajemnicę jego jeszcze przy sobie zatrzymał. Oznajomiwszy członków towarzystwa Moguńskiego z naszemi pracami wzniecił w niem chęć zbliżenia się z nami i przesłał wręczone sobie do Kommissyi naszej następne pisma:

„Moguncja d. 14. Sierpnia 1858 r.

„Sekretarz Cesarsko Rossyjskiego Poselstwa
„przy dworach obiedwóch Hessyi i W. X. Nassaus-
„kiego Pan Konstanty Sidorowicz, który zaszczy-
„cił odwiedzinami swojemi nasze Muzeum, wy-
„raził życzenie aby Kommissya Archeologiczna
„Wileńska weszła z naszym towarzystwem w sto=

„=lunki i zamianę naukowych prac swoich
„ Najchętniej śpieszę zadość uczynić temu ży=
„-czeniu, wdzięczny w tym spełnieniu dawno
„powziętej myśli wejścia ze wszystkiemi Archeo-
„logicznemi Cesarstwa Towarzystwami, w związek
„naukowy i przyjazne stosunki. Już od dawnego
„czasu ma to miejsce z towarzystwami nauko-
„wemi: Estońskiem w Dorpacie, podobnież ze w
„Rewlu, numizmatycznem w St. Petersburgu i z
„towarzystwem Historyi i Starożytności Krajów Nad-
„baltyckich w Rydze. Utrzymywać te związki
„będzie przedmiotem naszej szczególnej troskliwości
„tem bardziej iż przed kilku miesiącami, towarzys-
„two nasze miało szczęście ze szczodrobliwości Naj-
„jaśniejszego Cesarza Jegomości Alexandra II^go być obda-
„rzonem kosztownem dziełem: „Antiquités du Bos-
„phore Cymmérien", dla porownania znanemi gro-
„bowemi wykopaliskami nadzwyczaj ważne.
„Mając przytem zaszczyt przesłać wydane
„pisma nasze spodziewamy się iż utorowana
„tym sposobem wymiana naukowa nigdy
„między nami nie ustanie"_

Podpisy: Dr Wittmann. Berthes.
1^ty Dyrektor 1^ty Sekr^z.

Załączone przy wyższem piśmie akta
naukowe Towarzystwa Mogunckiego na jaw

wydane obejmują między innemi następne przedmioty:

Króla Albrechta wyprawa na Arcybiskupstwo Mogunckie

Napisy Rzymskie znalezione w Mogúncyi i w okolicach

Kronika Rymowana zdobycia Moguncyi w R.º 1462.

Templaryusze w Moguncyi.

O tak zwanych młotach bojowych.

O nazwie Moguncyi za czasów Rzymskich

Dodatek do historyi ruin Zamkowych Reinsteinskich.

Cäsarius von Heisterbein i jego wpływ na Mitologiję.

Miasto Bingen pod Rzymianami.

Dokonane dotąd wykopaliska przez towarzystwo Mogunckie.

Konrad Henlif drukarz i księgarz w Moguncyi, współuczęstnik Piotra Schöffera w sprzedaży Książkowej.

O początku miasta Moguncyi aż do założenia w niém Arcybiskupstwa

Rzeźby starożytności Mogunckich pożytków cztéry. i.t.d. –

Z rodzaju tych poszukiwań Kommisya uzna, że Towarzystwo Mogunckie, w tym samym prawie kierunku co nasze, przez wspólność celów może być również dla nas pożytecznem, jako też i z naszych prac ociągnąć dla siebie istotną korzyść. Cywilizacyja Chrześcijańska wszystkim ludom zachodnim wspólna, wcześniej rozwinęła się w krajach bliższych Rzymu, przez te kraje przeszedłszy i u nas zajaśniała. Odgrzebywanie pamiątek historycznych epok poprzedzających, nawet w głębsze wieki światło nauki wnieść może, dlatego im na rozleglejszej przestrzeni te pamiątki odszukiwane będą, im większa ich ilość do porównania wziętą zostanie, tym obfitszego plonu oczekiwać należy. Nadto lubo związki między narodowe Hessyi z Polską i Litwą były rzadkie i długim ciągiem czasu przerywane, jednak zamążpójście Adelaidy Hesskiej za Kazimierza W., wyprawy wielu Książąt i Baronów Hesskich pod chorągwiami zakonu Krzyżackiego na pogańską Litwę zdają się obiecywać odkrycie lub wyjaśnienie dziejowych szczegółów o których nie doczytujemy się dotąd żadnej wzmianki.

Ustalenie przeto tego rodzaju stosunków do jakich towarzystwo Mogunckie tak życzliwą podaje nam rękę jest pożądane i zasługuje z naszej strony na najchętniejsze

przyjęcie. —

Dla tego ośmielam się proponować wybór na członków współpracowników następne osoby: Dr Józefa Wittmann, prezesa Towarzystwa Mogunckiego. Jana-Chrzciciela Józefa-Karola Laske, budowniczego miasta i Katedry Mogunckiej. i Ludwika Lindenschmidt Konserwatora Muzeum. Imiona tych uczonych często powtarzane w pracach towarzystwa, rozgłos jaki sobie między Archeologami zjednali nadaje im prawo do osiągnięcia tego zaszczytu.

Spodziewam się że towarzystwo uzna za sprawiedliwe ocenić prawdziwą przysługę jaką Pan Konstanty Sidorowicz przyniosł przez swoje pośrednictwo i że go chętnie w poczet członków honorowych zapisać zechce. —

Czytano na posiedz. 11 Października

Wstępując poraz pierwszy do Waszego grona, Zacni Mężowie, pozwólcie abym wyraził serdeczne dzięki za tę cześć, której dostąpiłem, nad moje zasługi, być wezwanym do podziału prac waszych na polu nauki dla dobra kraju niesionych. Oddawna z całą sympatyą dawno patrzyłem na tę instytucyę a teraz, zostawszy jej członkiem, będę pracował o ile nieudolne siły moje pozwolą, abym stać się pożytecznym i choć w części odpowiedzieć ważnemu chlubnemu dla mnie wezwaniu. Pozwólcie, niech przy złożeniu wyrazów wdzięczności mojej, powiem słów kilka, jako wyznanie wiary, objaśniających mój pogląd na archeologiję krajową i na znaczenie duchowe instytucyi, której miałem zaszczyt zostać członkiem.

Jak każdy człowiek, tak też każdy naród ma oddzielny swój charakter. Bóg, który stworzył różne plemiona, dając im właściwe instynkta, przeznaczył każdemu odpowiednią missyę. Ten charakter, te instynkta wrodzone

stanowią duchową treść narodowości, których zewnętrznemi oznakami są język, wiara, zwyczaje. Obszerne plemię słowian, zajmujące wschód Europy, jakkolwiek przez wpływ wiekowych wypadków podzielone na liczne szczepy, ma ~~jedne~~ główne rysy charakteru jednakowe, które najwyraźniej dziś się postrzegać przy porównaniu z narodami innego plemienia. Jeśli zwrócimy uwagę na dzieje słowiańszczyzny, na życie jej polityczne, socyalne, domowe, postrzeżemy że cechą charakterystyczną słowian jest <u>miłość przeszłości swojej.</u> To przywiązanie do przeszłości jest jednym z głównych elementów ich patryotyzmu. Tradycya większe ma znaczenie u słowian, aniżeli racyonalizm panujący na zachodzie. Z tąd Duch rewolucyjny i radykalizm nie są właściwe słowianom, bo zostają sprzeczne z przeszłością. Świętość tradycyi opiera się na przekonaniu, że człowiek zostawiony sobie, jeżeli pójdzie za natchnieniem

Na sesyi dnia 11 Października 1858

instynktu wewnętrznego, trafniej dojdzie do celu, aniżeli ten który opiera się na rozumowaniach. Rozumowanie dalekie posunięte, przechodzące w abstrakcyję, na myśleniu i fałszywą nieraz drogą prowadzą [illegible] ludzkość. Jeśli instynkta pierwiastkowe mają w sobie wiele niedostatecznego i jako zabytki odległych czasów niepiśmiennych, bo tylko ustnie podane pokoleniom, uległy skażeniu, mają wszakże w sobie pierwiastki instynktu i natchnienia narodowego, który był podstawą urządzenia socyalnego. Duch słowiański zaczerpnął owe siły w prawdach natchnionych, wyrobił tę religijność uczuć, dzieł bohaterskich i rokuje wielkiej przyszłości dla Słowian w rozwoju ludzkości. Sceptycyzm XVIII wieku zadał straszliwy cios religii, a co gorzej, uczuciu religijnemu, osuszył źródło wielkich natchnień ~~w~~ w Zachodniej Europie, lecz pozostawił ziemię słowiańską, której względne oddalenie od wielkich ognisk

nowożytnej filozofii, ocaliło ją
od niszczącej siły szyderstwa.
Słowianie nie korzystali z plonów
nauki XVIII wieku, bo za to
i nie doznali niszczących na-
stępstw. Samodzielny typ ich zacho-
wał w nich swą siłę wrodzoną,
z tąd ta wiara młodzieńcza i
gorąca, która odbija się w reli-
gii, literaturze, ~~poezyi~~, sztuce
i która jest pierwiastkiem
życiowym.

Widzimy jak po długiem u-
jarzmieniu narodowości sło-
wiańskich przez islamizm i
germanizm, duch słowiański
coraz większych sił nabiera i
pognębione narodowości budzą
się do nowego życia. Gdzież jest
źródło życia tego narodowego?
oto, w miłości rodzinnej zie-
mi i w tradycyi. Wszędzie widzimy
krzątanie się około odgrzebywania pa-
miątek przeszłości, około uprawy
historyi, aby na tych fundamentach
wznieść nową budowę socyalną i po-
lityczną.

Gdy u innych narodów nauka
przeszłości — archeologia, jest tylko
nauką, u nas jest czemś więcej

jako zawierająca w sobie pier-
wiastek zachowawczy narodowości,
jako objaw ducha narodowego,
wiodącego do przyszłych wielkich
przeznaczeń. Uprawiajmy ją
z całą religijnością umiemy a
świętymi zabytków przeszłości
i pamiątek ojców naszych sza-
nujmy nietykalnie jako drogą dla
serca puściznę, bo jako praw-
dziwe <u>ogniwa przymierza między
nowemi i dawnemi laty</u>!

Na posiedzeniu dnia 11 Października 1858 roku

Proponuja się	Kto proponuje	Uwagi.
Na Członka Honorowego Koniuszy Dworu J. C. M. Rzecz. Rad. St. Hrabia August Potocki.	Członek Rzeczywisty Mikołaj Malinowski	Posiadacz znakomitych archeologicznych i pamiątkowych zbiorów w Warszawie.
Na Czł. Współpracown. Karol Rogawski i Antoni Białecki	Członek Rzeczywisty Adam Kirkor.	Znani archeologowie, pierwszy w Galicii, ostatni w Poznańskim.

Do Jaśnie Wielmożnego Radcy Tajnego Senatora Romualda Hube.

Jaśnie Wielmożny Panie. Kommissyja Archeograficzna Wileńska, mając Najmiłościwiej udzielone sobie prawo, przybierania do uczestnictwa prac swoich nad dziejami i starożytnościami krajowemi osoby: nauką, gorliwością i wydanemi w tej gałęzi wiedzy dziełami zalecone, postanowiła liczbę członków swoich ozdobić Imieniem Jaśnie Wielmożnego Pana. Świetne zasługi w zawodzie prawoznawstwa, tak w nauczaniu ustném, jako też przez ogłoszone badania źródeł dawnych ustawodawczych Polskich, dokonane prace prawodawcze wsławiły Jaśnie Wielmożnego Pana, jako uczonego pierwszego rzędu, jako znakomitego męża stanu, i jako pisarza za którego przewodnictwem w badaniach dziejowych i starożytności ojczystych, nauka naprzód posuniętą została. Kommissyja Archeograficzna przesyłając Jaśnie Wielmożnemu Panu przy niniejszém Dyplomat na godność rzeczywistego członka, ma zaszczyt upraszać, aby jej prace współdziałaniem swojém wzmagać i do ich rozwoju przyczynić się zechciał. —

13 Październ. 1858

№ 513.

Do
Członka współpracownika
W. Karola Rogawskiego

Do
Członka współpracownika
Antoniego Białeckiego.

Wielicznej dotąd (rodzinie archeologów ~~tłumnie~~ u nas) ~~wasz Pan~~ dodał już Pan dowody ~~~~ głębokiej wiedzy ~~w tej ważnej gałęzi~~ u bad połączonej z zamienną pracą, poświęceniem się i miłością dla świętej przeszłości naszej.

~~Wasze~~ Uznając i ceniąc tak ważne zasługi Pana, (w tej tak ważnej dziedzinie naukowej) muzeum starożytności w Wilnie połączone z kommissją archeologiczną, na posiedzeniu swojem dnia $\frac{11}{23}$ październi nab. r. 1858, jednogłośnie zaliczyła WPana do ~~grona~~ swoich członków współpracowników. Dla celów naszego towarzystwa

Współudział w którym dowody mieliśmy już niejednokrotnie od szanownego pana, ~~potwierdza~~ ~~śmiała~~ ~~zostawuje~~ utwierdza nas w zupełnem przekonaniu, że ~~my~~ ~~zy~~ znajdziemy w Panu gorliwego, ~~czynnego~~ współpracownika, a znane nam zasady Pana i szlachetne zamiłowanie wspólnych nam celów i prac, stanowiących zasadę całego życia — pozwalają powitać

jako zacnego towarzystwa.

Z przyjemnością donosimy ~~o tym~~ o ~~którym~~, o tej ~~wyznaczeniu~~ uchwale naszego towarzystwa nadanej ~~tegoż~~ 11/23 paźdz., dodajemy, że dyplom na tę godność posłany będzie niezwłocznie.

Programma posiedzenia
11 Listopada 1858 roku.

1. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
2. Rzeczywisty Członek Ignacy Chodźko odczyta wspomnienie pośmiertne o zmarłym Rzeczywistym Członku Emiliu de Roberti.
3. Sekretarz Naukowy odczyta list Rzeczywistego Członka Gusiewa z Genewy.
4. Artykuł Sztabs Kapitana Sztabu Jeneralnego Koreny o Trockim zamku w Strategicznym względzie.
5. Korrespondencje z przeszłego miesiąca.
6. Lista ofiar od d. 11 Października do d. 11 Listopada.

Słyszeliście Panowie słowa tak pożądane dla nas, ~~słowa~~ nowego naszego opiekuna, rozpoczynające nam nową epokę naszego bytu i powodzenia, stanowiące nową epokę w życiu tych naukowych Instytucji. Od dzisiejszego już dnia Jego Imienin to jest 6 grudnia, równo we trzy miesiące od pamiętnych odwiedzin najlepszego Monarchy zostaniemy wileńskie Muzeum i Towarzystwo naukowe, za będące pod opieką J. C. W. W. X. Następcy Tronu Mikołaja Aleksandrowicza.

Pewny jestem że nieobecni Członkowie nasi podzielają z nami tę radość ~~na~~ ~~naszą~~ godzinę i dnia dzisiejszy na zawsze im pamiętny zostanie.

Przyjmując ten dowód Monarszej łaski w imieniu towarzystwa, jako wierny poddany znamienne przejęcie się wierności i wdzięczności bez granic.

przyjmuję go jako Prezes Towarzystwa
i Kurator Muzeum, z radością, bo
widzę w tym nowy dowód dla naszych prac
ochroniony już tak potężną opieką —
przyjmuję jako założyciel tych
potężnych Instytucji, z głęboko przeję-
tym sercem, bo byt, trwałość i przy-
szłość przyszłość ~~ich~~ w tym upatruję, ~~bo~~
~~widzę że kiedyś więcej szczęśliwego człowie-~~
~~ka któryby się o nich przypomniał~~
~~może zapomnieć~~ — przyjmuję nakoniec
jako mieszkaniec tego kraju, jako
Litwin, któremu wszystko swojskie
drogie dla tego wdzięczny jestem nowo
umiał cenić, oceniać, zawdzięczać, i pomni-
ków starożytności przeszłym pokoleniom
przekazywać. — Panowie! Ta Tarcza
wspaniała, milsza dla was widomym
nowszym na opiekę, Dziękujemy Ci Najjaśniej-
szy naczelniku Litwy za chętnie nad
naszą opieką, (Dziękujemy od pierwszych dni niemowlęctwa naszego) Ci Jaśnie Panie Kuratorze
N. Okręgu, za łaskawe ułatwienie dla nas
tak upragnionego celu — Na waszej oświeconej
radzie i woli dalsze nasze nadzieje pokładamy —

Panowie! ta Łaska Monarsza nie będzie
dla nas źródłem próżnowania na przyszłość.
Dzieląc z wami radość ogólną, ~~dziś~~ podzielam
i nadzieję że odpowiemy godnie zaufaniu, ~~i~~
Wysokiej Rady Opiekuńczej ~~Łasce Monarszej~~, ~~odpowiemy~~ pracując nad
przedmiotami właściwemi naszemu Towa-
rzystwu, zakreślonemi przez Rząd, a
pożytecznemi dla kraju. —

Пожертвованія
съ 11 Ноября по 11 Декабря.

Художникъ изъ Рима, Виленскій уроженецъ Г. Жаметть. Светильню, лампу и сосудъ для воды изъ глины, найденные въ Помпеѣ; Пять римскихъ монетъ; портретъ извѣстнаго Максимиліяна Рыло, Начальника Римско-католической пропаганды, мученически умерщвленнаго въ Аравіи; и 2 римскихъ и 1 Венгерскую ассигнацій.-

Князь Адольфъ Гедройцъ. Бокалъ, изъ котораго Государь Императоръ пилъ здоровье Литовскихъ трехъ Губерній, — на балѣ 7 Сентября 1858 года въ Вильнѣ.-

~~Двор~~ Губернскій Предводитель Дворянства, Почетный Членъ Домейко, отъ имени Дворянства трехъ Литовскихъ Губерній, — 6 знаменъ, украшавшихъ бюстъ Государя Императора на балѣ 7 Сентября 1858 года.-

Членъ Сотрудникъ Вильчинскій. Портретъ масляными красками Почобута, и аквареллу Коссака, изображающую Польское Войско.

Краковское Ученое Общество. Rocznik за 1857 годъ и Уставъ Общества.-

Полковникъ Дмитрій Петровичъ Ошцевъ. Окончательное описаніе собранія отечественныхъ древностей. (изъ Москвы)

Бруно Корзунъ. Дукачикъ временъ Іоанна Казиміра и Іоанна Собѣскаго.-

Членъ-Сотрудникъ Густавъ Бёльке. 5 брошюръ и 28 монетъ.-

Инспекторъ Семинаріи въ Саратовѣ Каноникъ Раюнецъ. Рукописи: 1, Instructio de Chirurgia съ 1710 г. 2, De morbis съ 1718 г. 3, Sentencye rózne zebrane Łacinskie.

Дѣйствительный Членъ Графъ Константинъ Тышкевичъ 1, планъ Маріенбургскаго замка 2, оффиціальная выписка изъ Королевской Берлинской библіотеки, заключающая важные матеріялы

къ постройкѣ часовни Св. Казимира въ Вильнѣ; Медаль, представляющій Ваталу въ Граваріи.

Дѣйствительный Членъ Лѣнковскій. Модель изъ гипса древней трубы изъ кости, находящейся въ собраніи Графа Петра Мошинскаго.

Ромуальдъ Верницкій. 2 Греческія монеты и 2 Геммы изъ Ольвіи.

Дѣйствительный Членъ Ковалевскій. Ученыя Записки Казанскаго Университета, четвертая книжка 1858 года.

Дѣйствительный Членъ А. К. Киркоръ Teka Wileńska № 6.

Императорское ~~СП~~ Археологическое Общество пятый выпускъ своихъ извѣстій.

Гусевъ Маркъ, 17 брошюръ на Иллирійскомъ, Сербскомъ и Чешскомъ языкахъ

Завадскій Адамъ Чл. Сотр. Сочиненіе Бельке: „[illegible], historya naturalna [illegible]." 3. тома

Шуцковскій Александръ, Рогачевскій Уѣздный Предводитель Дворянства каменный топоръ найденный въ имѣніи его Шупчицахъ надъ Днѣпромъ

Якубовичъ Діонисій, медальонъ съ портретомъ рельефной работы Профессора Елецкаго

Михневичъ Дръ ~~Медицины~~ Медицины и Хирургіи & ~~Surnia Nyctea~~ Surnia Nyctea

Чл. Сотрудникъ Тамулевичъ (тоже) чучело филина Surnia Nyctea.

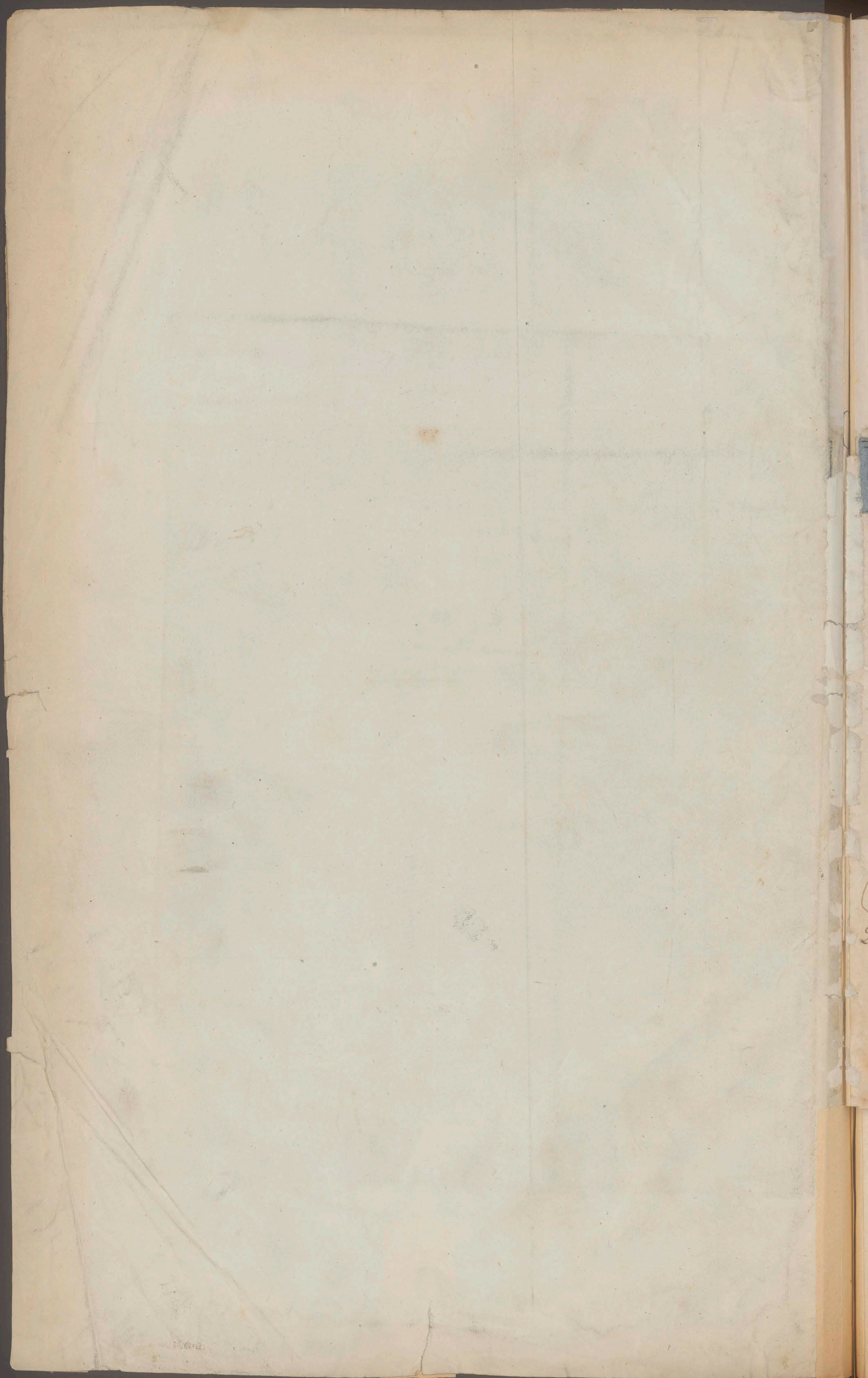
23. Grudnia 1858 r.

N 459

Do

Inspektora Seminaryum Rzymsko-Katolickiego Saratowskiego Przewielebnego X. Kanonika Antoniego Kuźmicza.

Wileńska Archeologiczna Kom[issja] ~~z prawdziwą~~ miała zaszczyt otrzymać w odezwie z dnia 11 Listopada za N. 190 szczegółowe sprawozdanie Przewielebnego X. Kanonika z poszukiwań ~~kościelnych dla tej~~ bibljograficznych z takąż pracą i poświęceniem też zrobionych w bibljotece Prawosławnego Astrachańskiego Seminaryum. Za najmilszą więc teraz dla siebie poczytuje obowiązek złożyć Przewielebnemu X. Kanonikowi najczulsze dzięki za Jego gorliwość i pracę dla dobra nauki podjętą, jako również za przysłanie w darze kopji rękopisma medycznej i umieszczonej księgi, która przez kommissję w bibljotece złożoną zostanie.

Aufg. 231

169

PRAG

Ein Paket

Louis de Rittersberg, Prague No 187/II.

A Monsieur

Monsieur Adam Honore de Kirkor

membre effectif du Musée et de la commission archéologique de Wilna

et de beaucoup d'autres institutions etc. etc.

à

Wilna

en Lithuanie.

(w Muzeum Starożytności.)

9 ℛ 15 6/10

60

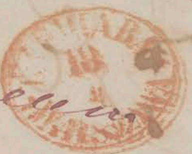
23

1 ℛ 49

A 631.

1 — 50.
2 27 [illegible]
8 [illegible]

Na Koszt l. Muzeum

Odsyłam [illegible] 2r 82 c.
Porto do [illegible] 1. 50

Rekomendowanie — 2+37
Przesył — 45
Razem — 2+82

170

Roku 1858 dnia 11 miesiąca Października odbędzie się zwyczajne miesięczne posiedzenie Członków Wileńskiéj Archeologicznéj Kommissyi, w Sali Muzeum Starożytności, o godzinie 7 po południu.

171

Господину Коллежскому Совѣтнику Дмитрію Петровичу Сонцову.

„23.“ Декабря
1857 г.
№ 460

Адресъ.
Въ Москвѣ
въ улицѣ Спиридоновкѣ въ домѣ
Вечеслава.

Императорская Археологическая коммиссія, получивъ при отношеніи Вашемъ отъ 30 минувшаго Октября, окончательную опись Вашего Собранія отечественныхъ древностей, пріятнѣйшимъ для себя считаетъ долгомъ изъявить Вамъ чувствительнѣйшую благодарность какъ за сіе приношеніе, такъ за изъявленную готовность сообщать коммиссіи дальнѣйшіе труды Ваши о Древнерусскихъ Мировникахъ.

Ten szemat listu który rozsyła nasza Komissya wystawy posyłam Wam do prywatnéj tylko wiadomości.
Łepkowski

Nauka rozpoznawania i badania starożytności krajowych, przez nic dzielniej dźwigniętą być nie może, jak przez pogląd obszérny na wielką ilość przedwiecznych zabytków, zestawionych zarazem w jedném miéjscu. Z takiego onychże zespólenia, może się dopiéro zrodzić żywsze odgadnienie i całkowitsze pojęcie marzonéj tylko częstokroć historycznéj przeszłości naddziadów. Inaczéj też do umysłów ludzkich przemawia pojedyncza starodawna pamiątka, inaczéj rządny skarbiec całéj gromady takowych pamiątek: inaczéj pojedynczy dąb wiekami omszały, inaczéj cała dąbrowa z takich cudownie zestawiona dębów.

Przekonany o tém Oddział archeologiczny c. k. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, za pięknym przykładem niedawno w Warszawie danym, powziął myśl urządzenia w Krakowie wielkiéj krajowéj wystawy zabytków odległéj starożytności. Wystawa taka tworzy się jednakowoż tylko przez szlachetną gorliwość tych miłośników narodowéj historyi, którzy drogie pamiątki zagasłych wieków, w swém prywatném posiadaniu nietylko przechować umieli, ale częstokroć nawet na wyszukiwanie i zbiéranie onychże nie szczędzili trudu i kosztu. Ta objawiona przez nich cześć relikwiom dawnego życia przodków, już tém samém zapowiada, iż nie dla dogodzenia samemu tylko swemu prywatnemu upodobaniu, lecz też i dla użyteczności publicznéj własnego kraju, zabytki owe przechowują, i pokazania ich drugim nie odmówią. Prawdziwi bowiem miłośnicy chcą się tego rodzaju skarbami szczycić i cieszyć wspólnie z drugimi. Ma przeto Oddział archeologiczny Tow. Nauk. tę otuchę, że za wspólną sympatyą gorliwych rodaków starożytne rzeczone zabytki posiadających, powszechna wspaniała onychże wystawa w Krakowie, zbawiennie może przyjść do skutku.

Nie odpowiedziałby atoli dostatecznie Oddział ów wszystkim powinnościom stanowiska swego, gdyby przy rzeczonym celu dobra naukowego, zapomniał o żywotnych potrzebach całego Towarzystwa. Z tego więc powodu życzeniem jego jest, by po strąceniu kosztów przedsięwzięcia, dochód zebrany ze skromnych datków publiczności zwiédzającéj wystawę, był obróconym w części znaczniejszéj na pomnożenie funduszu składkowo zbiéranego na zbudowanie własnego dla Towarzystwa naukowego domu, a w części mniejszéj na zakupienie do swego archeologicznego Muzeum przedmiotów godnych, którychby ich właściciele Towarzystwu za właściwą cenę odstąpić zechcieli. Trwając zaś w dawniéjszym swym zawodzie i usiłowaniu przywrócenia staréj Piastów stolicy, ile możności tych wspaniałych pomników przeszłości, które w pożarze roku 1850 spłonęły, a szczególniej tych, które ku służbie Bożej dźwigali przodkowie, pragnie Oddział, aby i na odbudowanie kościoła OO. Dominikanów Krakowskich, część dochodu z wystawy obróconą została.

Do zajęcia się przygotowawczemi środkami do owego zamiaru, delegował Oddział archeologiczny z grona swego, niżéj podpisanych członków. W téj więc poruczonéj sobie sprawie, stawiając krok piérwszy, mamy zaszczyt zgłosić się na drodze prywatnéj do wszystkich tych szanownych miłośników starożytności, o których nam wiadomo, iż posiadają bądź pojedyncze większéj wagi zabytki, bądź nawet bogatsze ich pewne zbiory. Z tego to powodu, udajemy się i do . . . . i przekładamy nasze uniżone zapytania, prośby, i wyjaśnienia.

1. *Zapytujemy, czy . . . . byłbyś skłonnym do przysłania posiadanych przez siebie przedmiotów starożytności, aby weszły w skład publicznéj wystawy, którąby w Krakowie pod opieką Oddziału archeologicznego, przez cztery miesiące roku bieżącego, a mianowicie Sierpień, Wrzesień, Październik i Listopad, w stósownym lokalu zarządzoną była?*

2. *Jakie po szczególe przedmioty, w takim razie mógłbyś . . . . na wystawę przeznaczyć?*

3. *W jakim czasie, wrazie skłonienia się, mógłbyś . . . . najwcześniéj przedmioty swoje z należytą troskliwością do Krakowa przesłać?*

4. *Czy w takim razie byłoby wolą . . . . powierzyć tymczasowo swe przesłane przedmioty opiece znanéj sobie jakiéj zaufanéj osoby, dopóki pod gwarancyę i opiekę całego Oddziału archeologicznego, a wszczególności niżéj podpisanych członków w lokal wystawy powzięte nie będą; — czy téż zechciałbyś je . . . . przesłać na ręce . . . . któryby za ich całe i bezpieczne tymczasowe zachowanie zaręczył?*

5. *W każdym razie winniśmy zaś . . . . oznajmić, iż:*

a) *Koszta przesyłki i odsyłki przedmiotów gdybyś ich . . . . sam na siebie łaskawie wziąść nie raczył, podjęte byłyby przez Oddział archeologiczny z funduszu wpływów wystawy.*

b) *Do przedmiotów mogących składać zamierzoną archeologiczną wystawę, liczymy wszelkie przedwieczne wykopaliny, przedmioty starożytnéj odzieży, strojów, klejnotów, zbroi, wszelkiéj broni, buław, bereł, wszelkich sprzętów domowych, naczyń, narzędzi, instrumentów muzycznych lub naukowych, rzędów na konie całych lub w częściach; prócz tego zaś prastare rękopismienne księgi, i inkunabuły druku w Polsce aż do roku 1540, dyplomy, dokumentalne tablice, lub ich odciski, drzeworyty i ryciny, pieczęcie i ich odciski, autografy osób historycznych, stare pieniądze i medale, stare krajowe obrazy, nie tak pod względem kunsztu, jak raczéj pod względem starożytności wartość mające, dawne gobeliny, rzeźby, posążki i majoliki; a to wszystko bez względu na materyał, z którego lub na którym przedmiot jest wyrobiony.*

c) *Przy przesłaniu przedmiotów, potrzebnemi byłyby od właściciela wyjaśnienia, o miejscu odkrycia onychże, ich pochodzeniu pierwotném i przechodzeniu z rąk do rąk, o przywiązanéj do nich tradycyi, o dawności czasu, od którego się na teraźniejszém miejscu, a mianowicie w ręku teraźniejszego właściciela znajdują.*

d) *Potrzebną byłaby téż wtedy wiadomość, czy i za jaką cenę miałbyś . . . . chęć sprzedania któregobądź ze swych przedmiotów starożytności.*

6. *W każdym nakoniec razie, pozwalamy sobie upraszać: abyś . . . . . . (pod adresem Piotra Hrabiego Moszyńskiego w Krakowie,) jak najrychléj stanowczo zawiadomić nas zechciał, o swém przychyleniu się do niniejszego naszego przedstawienia, lub téż o odmowie swego udziału. Według tego albowiem, jak liczba miłośników posiadaczów starożytności, i przyrzeczonych przez nich przesyłek ważniéjszych, okaże się wiele lub mało znaczną, powzięta przez Oddział archeologiczny myśl wystawy w tym roku, dojdzie do skutku, lub téż zaniechaną zostanie.*

W oczekiwaniu tedy téj rychléj, a co większa, pomyślnéj odpowiedzi, zostajemy, z należném poważaniem

Kraków dnia

174

KOMITET
C. K. TOWARZYSTWA NAUKOWEGO KRAKOWSKIEGO.

Podzielając objawioną sobie przez Oddział archeologii i sztuk pięknych myśl urządzenia wystawy starożytności w Krakowie, po uzyskaniu w téj mierze zezwolenia Wys. c. k. Rządu krajowego, podaje niniejszem do wiadomości odezwę Członków, z grona rzeczonego oddziału w powyższym celu wyznaczonych. — Kraków d. 18 czerwca 1858 r.

Prezes Tow. (w zastępstwie) Dr. *Majer*
Sekr. Tow. *Kuczyński.*

N. 167 Dz. Odz.

ODEZWA

Członków Oddziału Archeologicznego c. k. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego do urządzenia wystawy przedmiotów starożytności wyznaczonych.

Nauki rozpoznawania i badania starożytności krajowych, nic dzielniéj dzwignąć nie może, jak pogląd obszerny na wielką ilość odwiecznych zabytków, zestawionych zarazem w jednem miejscu. Z takiego onychże zespólenia może się dopiero zrodzić żywsze odgadnienie i całkowitsze pojęcie historycznéj przeszłości. Inaczéj też do umysłów ludzkich przemawia pojedyncza starożytna pamiątka, inaczéj rządny skarbiec takowych zabytków.

Przekonany przeto o tem Oddział archeologiczny c. k. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, powziął myśl urządzenia w Krakowie wystawy zabytków odległéj starożytności.

Wystawa taka tworzy się jednakowoż tylko przez szlachetną gorliwość tych miłośników narodowéj historyi, którzy drogie pamiątki zagasłych wieków w swem prywatnem posiadaniu nietylko przechować umieli, ale częstokroć nawet na wyszukanie i zbieranie onychże nie szczędzili trudu i kosztu. Ta objawiona przez nich cześć relikwiom dawnego życia przodków, już tem samem zapowiada, iż nie dla dogodzenia własnemu tylko upodobaniu, lecz też dla pożytku kraju zabytki owe przechowują i pokazania ich drugim nie odmówią. Prawdziwi bowiem miłośnicy chcą się tego rodzaju skarbami szczycić i cieszyć wspólnie z drugimi.

Ma przeto Oddział archeologiczny Tow. Nauk. to przekonanie: że przy dobréj chęci ziomków starożytne rzeczone zabytki posiadających, powszechna bogata onychże wystawa w Krakowie może przyjść do skutku. Zapytani w tym względzie znani właściciele, bądź znakomitych zbiorów starożytności, bądź celniejszych przedmiotów, już licznie oświadczyli swą gotowość użyczenia onychże na wystawę, z podjęciem nawet kosztu ich przesyłki. Mamy nadzieję, iż ogłoszenie niniejszéj odezwy zjedna nam dalszy udział, tak osób prywatnych, choćby tylko pojedyncze zabytki starożytności posiadających, jako też pomoc zacnego przełożeństwa kościołów, gmin miejskich, bractw i cechów. Pospieszamy tedy z objawieniem publicznem zamiarów Oddziału archeologicznego, a niemniéj wyjaśnień i próśb naszych, których skutek do urządzenia wspomnianéj wystawy ostatecznie nas doprowadzić zdoła.

I. Życzeniem Oddziału archeologicznego jest: by po strąceniu kosztów przedsięwzięcia, dochód zebrany ze skromnych datków publiczności zwiedzającéj wystawę, był obróconym w części znaczniejszéj na pomnożenie funduszu składkowo zbieranego na zbudowanie domu dla Towarzystwa Naukowego, a w części mniejszéj, na zakupienie do swego archeologicznego Muzeum przedmiotów godnych, którychby ich właściciele Towarzystwu odstąpić zechcieli. Trwając zaś w swem dawniejszem usiłowaniu przywrócenia staréj Piastów stolicy, ile możności tych wspaniałych pomników przeszłości, które w pożarze roku 1850 spłonęły, a szczególniéj tych, które ku służbie bożéj dźwigali przodkowie; pragnie Oddział, aby i fundusz odbudowania kościoła OO. Dominikanów krakowskich, częścią dochodu z wystawy jakokolwiek powiększonym został.

II. Do przedmiotów mogących składać zamierzoną archeologiczną wystawę, liczymy: wszelkie odwieczne wykopaliny, przedmioty starożytnéj odzieży, strojów, klejnotów, zbroi, wszelkiéj broni, buław, bereł, chorągwi, wszelkich sprzętów domowych, naczyń, narzędzi, instrumentów muzycznych lub naukowych, rzędów na konie całych lub w częściach; prócz tego zaś prastare rękopisma, dyplomy, dokumentalne tablice lub ich odciski, drzeworyty i ryciny, rysunki i plany, inkunabuły druków polskich aż do roku 1540, pieczęcie i ich odciski, autografy osób historycznych, stare pieniądze najrzadsze i medale, stare krajowe obrazy, nie tak pod względem kunsztu, jak raczéj pod względem historycznego ich przedmiotu wartość mające — dawne gobeliny, rzeźby, posążki i majoliki, a to wszystko

bez względu na materyał, z którego lub na którym przedmiot jest wyrobiony.

III. Koszta przesyłki i odsyłki przedmiotów, gdyby ich sam właściciel pokryć nie raczył, podjęte być mają przez Oddział archeologiczny z funduszu wpływów wystawy.

IV. Wystawa publiczna w Krakowie, trwać ma od 15go sierpnia aż do 15go listopada r. b.

V. Każdego posiadającego przedmiot stósowny do wystawy a skłaniającego się do wzięcia w niéj udziału, prosimy *o jak najrychlejsze* łaskawe oznajmienie nam:

1) Jakie po szczególe przedmioty na wystawę przeznaczyć zechce.

2) W jakim czasie mógłby je z należytą troskliwością do Krakowa przesłać.

3) Czy w takiem razie byłoby wolą jego powierzyć tymczasowo owe przesłane przedmioty opiece znanéj sobie jakiéj zaufanéj osoby, dopóki pod opiekę i rękojmią całego Oddziału archeologicznego (w szczególności niżéj podpisanych członków) w lokal wystawy powzięte nie będą; czy też zechciałby je przesłać na ręce Piotra hrabiego Moszyńskiego, który za ich całe i bezpieczne zachowanie zaręcza?

4) Jakie ma wiadomości o miejscu odkrycia onychże, ich pochodzeniu pierwotnem, i przechodzeniu z rąk do rąk, o przywiązanéj do nich tradycyi o dawności czasu, od którego się na teraźniejszem miejscu, a mianowicie w ręku teraźniejszego właściciela znajdują?

VI. Oznajmienie zawierające w sobie powyższe szczegóły, raczy właściciel przesłać nam listownie na ręce i pod adresem Piotra hrabiego Moszyńskiego, w Krakowie. Gdyby zaś natomiast wolał przedmioty swe starożytności odrazu swoim kosztem przesłać, tedy jego gotowość z tem większą wdzięcznością przyjętą zostanie.

VII. O rzeczywistem otwarciu wystawy osobne obwieszczenia doniosą.

Kraków d. 10 czerwca 1858 r.

Członkowie Oddziału archeologicznego delegowani do urządzenia wystawy starożytności.

A. Z. Helcel — Karol Kremer — Józef Łepkowski — Piotr hr. *Moszyński — Fr. Paszkowski—Paweł Popiel—K. Rogawski.*

Kraków — w drukarni CZASU.

Do
Szanownéj Komissyi
archeologicznéj
w Wilnie

26te POSIEDZENIE
ODDZIAŁU ARCHEOLOGII I SZTUK
w c. k. Towarzystwie Naukowém,
odbyte dnia 20 kwietnia 1858 r.

Prócz odebranych odezw: od Zakładu naukowego Imienia Ossolińskich ze Lwowa (w sprawie wykopalisk grobowych), germańskiego muzeum w Norymberdze (o zamianę odlewów przedmiotów sztuki średniowiecznéj), referatu odpowiedzi na pytania uczynione Oddziałowi przez Sekcyą archeol. czeskiego muzeum i czytanych sprawozdań z czynności Komisyi archeol. wileńskiéj; zajmowano się głównie: dyskusyą nad wyborem pomników do dalszéj restauracyi.

Wznowiono sprawę podjęcia przeglądu i urządzenia archiwum miejskiego M. Krakowa, co niebawnie rozpoczętém zostanie.

P. Z. A. Helcel mówił: o różnicach w czytaniu wielorakiém napisu na pomniku Leszka Czarnego i o niepewnéj dacie śmierci tego księcia.

Jm. X. A. Jakubowski tłumaczył powód dla czego jedna z baszt zamku krakowskiego nosi miano *Kurzéj stopy* — i jak się ma rozumieć znaczenie przysłowia miejscowego: *przybyło dnia na kurzą stopę*. Opierając się na ułamkowym rękopisie z końca wieku XV i uwagach Siarczyńskiego nad *Dziejami Zygmunta III* (Niemcewicza) *) utrzymywał: iż przysłowie i nazwa baszty poszły od kompasu będącego na niéj — utworzonego w ten sposób: iż kogut symbol czasu i czynności wystawiony był u szczytu, z podniesioną stopką, od któréj cień na godziny padał. Około tedy Trzech Króli przybytek dnia na kurzéj stopie był widoczny.

Daléj, postanowiono zdjąć kopią wizerunku drukarza Szarfenbergera, który pięknie a współcześnie malowany posiada p. T. Żebrawski w Krakowie.

*) *Pszczoła Polska* za rok 1820 Ner 6 (Lwów) str. 134. *Heid. I.* 10 p. 308.

Wreszcie przyjęto następne dary do zbiorów Towarzystwa ofiarowane, jako: od p. Güntera (w Dołęgi) 5 szelągów lit. Jana Kazimierza, 3 koronne tegoż króla, sześciogroszówkę Jana III z r. 1682 i dwa bilety skarbowe z r. 1794: na 10 złp. i 10 gr. Od p. H. Seredyńskiego wielki róg myśliwski na proch, z przeszłego wieku.

Obecny na tém posiedzeniu p. E. M. Thorson profes. filologii staroż. w Uniw. kopenhagskim, odbywający kosztem rządu duńskiego podróże naukowe po Słowiańszczyznie, złożył imieniem Towarzystwa archeologicznego w Kopenhadze: *Antiquités de l'orient— monuments Runographiques — publiés par la Société Royale des Antiquaires du Nord. Copenhage 1856* i *Antiquarisk Tidsskrift udgivet af det Kon-nord oldskriftselskab 1852 — 1854. Kjobenhavn 1854.*

Te publikacye uczonych duńskich są wielce dla nas interesujące, jak skoro znajdujemy w nich krytyki i przeglądy prac polskich archeologów; nadto opisy wielu przedmiotów (ze zbiorów starożytności w Kopenhadze) mających bliskie analogie z zabytkami w naszych pogańskich grobach znajdowanemi. Szczególniéj prace E. Thorsona i J. Worsaae powinny zwrócić na siebie uwagę badaczy słowiańskich starożytności.

Wszystkie te publikacye po rok 1852 nadsełało Tow. staroż. kopenhagskie Bibliotece Uniw. Jagiel., a wyszłe od r. 1852 posiada Bibl. Tow. nauk.

176

27 POSIEDZENIE
ODDZIAŁU ARCHEOLOGII I SZTUK
W C. K. TOW. NAUK. KRAKOWSKIEM

odbyte dnia 20 maja 1858 r.

Gdy członkowie oddziału archeologicznego wzięli się do przeprowadzenia często przedtem objawianéj myśli urządzenia w Krakowie wystawy starożytności i zabytków sztuki, a więc skierowawszy ku temu celowi usiłowania i zajęcie, na posiedzeniu tém administracyjne tylko czynności załatwiali. Przecież i tą razą przychodzi wymienić nowy poczet darów odebranych dla muzeum, jako świadectwo: że ogół nieprzestaje dowodzić Towarzystwu swego udziału w zajęciach i pracach jego.

Oto JW. Józef hr. Załuski nadesłał czarkę glinianą kształtu zbliżonego do L. 17 (patrz tablicę urn i naczyń z mogił, wydaną w 1857 roku przez Tow. nauk. krak.) — nadto: *pieniążek Aureliusa*, *grosz pragski Wacława II*. *2 grosze Alberta pruskiego* jeden z r. 1541, drugi z datą nieczytelną, *grosz Zygmunta III*. z r. 1625, *szeląg koronny Jana Kazimierza* z r. 1663, *sześciogroszówkę Jana III*. z r. 1682, *grosz miedziany Augusta III*. *3 grosze bawarskie Maxymiliana Emanuela* z r. 1718, *węgierski miedziany pieniądz Maryi Teresy* z r. 1767, liczbon mosiężny i 10 pieniążków bez wartości zbiorowéj.

Od WJPana Andrzeja Lorenckiego odebrano: *medal cynowy Antonina Gordyana*, *denar Jana Alberta*, piękny egzemplarz *połgroszka gdańskiego Zygmunta I* z r. 1530 piękny *denar gdański Stefada Batorego* z r. 1585, *3-groszówkę koronną Zygmunta III*. z r. 1622, *3 sztuki kwartników koronnych Zygmunta III*, monetę srebrną *siedmiogrodzką Gabora* z r. 1629 i 5 pieniążków bez wartości zbiorowéj. Tenże dawca nadesłał metalową pieczątkę z końca XVI stólecia, tak zniszczoną, że ledwo doczytać się na niéj można: „..... *arnowski epis. cra. ad*.“ Z tego napisu widać: iż ona należała do Jana Tarnowskiego kanonika krak. który po 1591 r. po śmierci Piotra Myszkowskiego był administratorem biskupstwa krak [1]).

WJPan Józef Mączyński, przyniósł na posiedzenie cztery metalowe oryginalne pieczęcie, dwie mosiężne a dwie żelazne. Należą one do czasu między rokiem 1594 a 1772. Wszystkie mają jednobrzmiący napis: *Sigillum juris supremi teutonici castri cracoviensis*. W pośrodku głowa z brodą, wąsami i długiemi włosy, z koroną nad czołem a drugą pod brodą — z téj na czole wychodzą dwa rogi. Głowę otaczają essy i na jednéj 12 a na 3ch innych pieczęciach po 14 gwiazd. Prócz tego na mniejszéj mosiężnéj czytamy na górnéj części u spodu trzonka napis: *Anno 1594 confectum per Sebastianum Cyrus advocatum ejusdem officii*. Na większéj zaś żelaznéj na bocznéj krawędzi są głoski: *P. A. M. A. P. 1772* co znaczy: *Per Albertum Mączyński advocatum provincialem*. Następnie czytał p. J. Mączyński domysły swoje o powodzie zamieszczenia owéj głowy na pomienionych pieczęciach — zauważył: że głowa ta z koronami i rogami, jest herbem ziemi Dobrzyńskiej [2]) przecież trudno mu było niewątpliwą dać odpowiedź na pytanie: dla czego urząd prawa Magdaburskiego zamku krakowskiego głową taką się pieczętował? Czy niema ta pieczęć związku jakowego z owemi głowomi rzeźbionemi zdobiącemi niegdyś izbę zwaną poselską w zamku krakowskim? Zdaje się że może jest tu jaka analogia — salę tę ozdabiał Zygmunt August, a pieczęć najstarsza z owych czterech jest z drugiéj połowy XVI wieku — podanie opowiada jako jedna z głów tego pułapu przemówiła do Zygmunta: „*rex Auguste, judica juste*“; a słowa: *judicate juste* czytamy znów zapisane jako godło na berle sądowem prawa magdeburskiego w Krakowie z tegoż pochodzącem czasu [3]). Może.... przecież i to i inne tłómaczenia, tylko są domysłami; dla zbadania więc, jest łaskaw p. Mączyński udzielić każdemu zgłaszającemu się odcisku lakowego owych pieczęci.

---

[1]) Patrz: ***Katalog Biskupów*** X. L. Łętowskiego Tom IV. str. 145.

[2]) Patrz: ***Niesiecki*** wyd. stare T. I. str. 146, ***Starożytna Polska*** Bal. i Lip. T. I. str. 338.

[3]) Patrz o téj sali w ***Pamiątce z Krakowa*** Część III str. 29.

Kraków — w drukarni CZASU.

28me POSIEDZENIE

ODDZIAŁU ARCHEOLOGII I SZTUK

W C. K. TOW. NAUK. KRAKOWSKIEM

odbyte dnia 20 czerwca 1858 r.

Posiedzenie to głównie zajęły dwie sprawy znane już z odezw przez Towarzystwo ogłoszonych, jako to: urządzenie wystawy starożytności w Krakowie i wybór zadań do rozpraw uwieńczyć się mających nagrodą z funduszu złożonego w tym celu przez pana W. Siemieńskiego. Dalej komissya do restauracyj pomników w kościołach pogorzałych wyznaczona, złożyła relacyą odnowień dokonanych, oraz plan następnych robót.

Z odlewów przedmiotów starożytnych które zbierają się w muzeum Towarzystwa, odebrano obecnie odlew ciekawej trąby własnością p. hrabiego Moszyńskiego będącej.*) *)

Następnie wzięto pod uwagę odezwę przez c.k. rząd krajowy Towarzystwu nadesłaną, w sprawie dostarczenia pomników paleograficznych do dzieła *Monumenta graphica medii aevi* które redaguje w Wiedniu p. Dr. Sickel pod opieką i z współdziałaniem ministeryum oświecenia. Postanowiono przejrzeć w tym celu archiwa: Kapituły kat. krak., Uniwersytetu Jagell., miejskie, akta grodzkie etc., do czego osobną komisyą Oddział wyznaczył.

Pan Józef hr. Załuski przesławszy rysunek i wymiar mogiły we wsi jego Siedliszowicach (pod Tarnowem) będącej, oświadczył zarazem: iż gotów koszta poszukiwań ponosić jak skoro Towarzystwo pragnie zająć się badaniem wnętrza tego pogańskiego zapewne grobowiska. Przyjęto z wdzięcznością tę hojną ofiarę, a pana K. Rogawskiego delegował oddział do zakierowania rozkopaniem i zbadania siedliszowskiej mogiły. Również ciekawem jest dawniejsze już odkrycie pogańskiego cmentarzyska we wsi Popówce pod Morawicą (okrąg krakowski) gdzie także Oddział rozpocznie niebawem poszukiwania.

Pan T. Żebrawski przedstawił w rękopiśmie: *Spis cząstkowy rycin polskich, jako materyał do ogólnego ich katalogu.* Praca ta jest ważnem uzupełnieniem tego co już w tym przedmiocie publikowali: A. Grabowski, J. Kraszewski, i ś. p. G. Pawlikowski; ogłosi ją więc Towarzystwo w Rocznikach swoich.

Następnie po odczytaniu sprawozdania z posiedzeń komisyi archeologicznej wileńskiej odbytych 11 kwietnia i 10 maja b. r., przystąpiono do obejrzenia i odbioru darów znów licznie do zbiorów Towarzystwa nadesłanych.

I tak: P.M. Marszałkowicz z Kamienicy (w Sandeckiem) przysłał miednicę kościelną (*Taufbecken, Messingsbecken, bacins-alever*)**) której napisy bądź wcale dotąd nie były przez archeologów niemieckich i francuzkich czytane, bądź je fałszywie decyfrowano. Napisy te odgadł p. Z. A. Helcel, rezultat pracy swojej odczyta na najbliższem posiedzeniu, lub też rzecz o nich ogłosi się w katalogu wystawy, na której ciekawy ten zabytek wraz z innemi przez Towarzystwo i Uniwersytet jagell. posiadanemi wystawionym będzie.

P. T. Żebrawski upoważnił oddział do odebrania z rąk prywatnych obrazu Trzech królów malowanego przez Andrzeja Radwańskiego, a przez ś. p. Antoniego Librowskiego Towarzystwu darowanego.

P. Józef Jerzmanowski złożył wydane przez siebie *Roczniki do dziejów Podtatrza i Spiża z lat od 1680 do 1748.* Kraków 1858 r. odbicie z *Dodatku do Czasu* za rok 1858.

P. Hipolit Seredyński darował 26 następujących monet i medali: Medal miedziany bity na zgon Józefa księcia Poniatowskiego; w spisie medalów pr. Bentkowskiego opisany pod l. 833. Talar pięciofrankowy Otona króla greckiego z 1833 roku srebrny. Sześciograjcarówka austr. Franciszka II. 1800 r. miedziana—2 pieniądze miedziane: jeden Grzegorza XVI papieża 1837 r. (*Bajocco*), drugi węgierski M. Teresy 1765 r. (*Poltura*)—pieniądz srebrny genewski 1839, (*25 centimes*). Szóstak węgierski Leopolda r. 1672 srebrny, takiż z węgierskim napisem *Hat krajczar* 1849 srebrny; moneta wenecka rządu tymczasowego 1849 (*3 centissimi*) miedziana; dwie monety lombardzko-weneckie jedna z 1822 a druga z 1843 r. Miedziana rosyjska Mikołaja I r. 1853 (półkopijki *deneszka*); trzy grosze miedziane Stanisława Augusta, jeden z r. 1767 a dwa z 1768; srebrny grosz ($^1/_4$ złotego) Stan. Augusta 1767; półgroszek miedziany tego króla z 1767 r.; półgroszek koronny Zygmunta I r. 1508 srebrny; grosz koronny Zygmunta III srebrny z 1612 r.; pieniądz saski z 1849 ($^1/_2$ *Neugroschen*); kwartnik kor. srebrny Zygmunta III z 1625.; Jana Kazimierza szeląg litewski 1666 r. miedziany, takiż szeląg koronny z 1664 (bez wartości zbiorowej); grosz miedziany Augusta III r. 1755; trojak miedziany Księstwa Warszawskiego

*) Dokładne te odlewy można zamawiać u Pana Filipiego (po cenie 2 flm. 30 x.) zgłosiwszy się do Tow. nauk. o pozwolenie użycia matki w Towarzystwie będącej; jak to dotąd czyniono chcąc posiadać kopie Światowida i popiersia Jana Kochanowskiego z pomnika w Zwoleniu wykonywane przez E. Sthelika.

*) Patrz o tym zabytku Sprawozdanie z 24 posied. Oddz. Arch. Czas z r. 1858 Nr. 50.

**) Patrz literaturę tych odczytów w Ottego Die Kirchliche Kunst-archeologie III wyd. str. 251; nadto w artykule: Zbiorek starożytności w Szpinach Gaz. Warsz. z r. 1855 Nra 29, 32, 40, 42.

(bez wartości zbiorowej); i pieniądz pruski (1 *Gröschl*) bez wartości zbiorowej.

Wreszcie p. Władysław Anczyc nadesłał:

Medal cynowy bity Jerzemu IV król. wielkiej Brytanii z okazyi odwiedzin Irlandyi w 1821 r. *strona główna* popiersie króla z napisem w około: *George IV Ascended the britisch throne Jan. 29 1820 in the 58 year of his age*, *str. odwr.* ukoronowana harfa irlandska, pod nią gałązki róży i ostu, w około napis: *Ireland hails with joy the visit of her souvereign August 1821*, liczman (*jetton*) mosiężny *str. głów.* popiersie z napisem w około: *Lud. XV Fr. et Nav. Rex. str. odwr.* statua na koniu w około napis: *Optimo Principi M.DC.C.XLIIII.* Pieniądz miedziany, *str. głów.* popiersie z napisem w około: *Car. Gonz. D. Niv. et Reth. 1611 str. odwr.* ukoronowana tarcza herbowa o 5 polach, napis: *Sub. Princeps- Archensis*; pieniądz miedziany Hadryana *str. głów.* popiersie w koronie z napisem w około: *Imp. Hadr. Probus Aug. str. odwr.* dwie osoby z napisem: *Jovi Conservat.*

Jak główném prawie zajęciem tego posiedzenia były przygotowania do wystawy starożytnosci którą c. k. Towarzystwo otworzy w Krakowie w domu J. O. Księcia J. Lubomirskiego; tak i nam przychodzi zakończyć to sprawo[illegible]nie przypomnieniem odezwy komisyi tej wyst[illegible]wy ogłoszonej w *Czasie* z r. b. Nro 144. R[illegible]chła nadsyłka przedmiotów (pod adresem Pio[illegible]hr. Moszyńskiego w Krakowie, z dodanie[illegible]liście lub paczce słów: *w sprawie wystawy st[illegible]tności*) ułatwi sporządzenie wczesne katalogu i pozwoli Oddziałowi archeologicznemu urządzić wystawę na 15 sierpnia b. r. jak to w odezwie swej zapowiedział. Zwlekanie posyłek sprawi nieootrzebny nawał czynności i opóźni otwarcie wystawy oraz spisanie i druk katalogu.

Kraków— w drukarni CZASU.

М. Н. П.

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ
И
ВИЛЕНСКАЯ
АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ.

Января 20. дня 1859 года.

№ 24

Г. ВИЛЬНО.

Do

Członka Cesarsko-Króle-
wskiego Towarzystwa
Naukowego Krakowskie-
go Karola Rogawskiego

Z podziękowaniem z Muzeum Starożytności

adres

w Krakowie

Wileńska Archeologiczna Kommissya, znając szlachetne współdziałanie Pana dla prac swoich, którego już liczne odebrała dowody, i ceniąc wysoko naukowe poszukiwania Pana w dziedzinie ojczystej historyi i starożytności krajowych, — ~~wiesta zas~~ na zwyczajnem posiedzeniu swojem dnia 11/23 Października upłynionego roku, uznała za słuszne wybrać Pana w poczet swoich Członków współpracowników. Przesyłając Panu ~~Załączając~~ (przy niniejszem Dyplom na tę godność, oraz dwa zeszyty przez się wydanych „Pamiętników" i pierwszą część Zbioru Aktów i przywilejów", Wileńska Archeologiczna Kommissya pochlebia sobie, że odtąd połączony z nią ściślejszemi węzłami, nie zechce Pan odmówić swego czynnego współdziałania w ~~...~~ bliższem zbadaniu i wyjaśnieniu zamierzchłych wszystkich dziejowej ~~...~~ ~~...~~ przeszłości naszego kraju.

178a

Papiery z r. 1859.
tyczące się
Muzeum w Wilnie.

Brulion adresu Archeolog. kommissji ułożonego p. Padum de Carné do Ks. Ad. Stan. Krasińskiego, z powodu wyniesienia na godność biskupią.
wysłany 22. Stycznia (do Petersburga)
№ 22.

Reverendissime,

Excellentissime

Domine Episcope,

Societas Archaeologica Wilnensis singulari quodam gaudio affecta est nuncio accepto, unum ex adscriptis suis eumque dignissimum episcopali dignitate ornatum fuisse. Recte quidem boni laetantur, quum viri meritis clari atque virtute conspicui aliis antecellunt; si vero ii, qui honoribus augentur, vinculis quibusdam arctioribus nobis conjuncti sunt, tanquam et ipsi rei prosperae participes animo elato exsultamus idque palam profiteri prorsus ~~quoque~~ nos juvat. Quare etiam gratulationes nostras Tibi, vir egregie ac reverendissime, offerimus simulque Te rogamus, ut protinus nobis atque societati nostrae eadem favere velis benevolentia, qua nos erga Te veneratione et pietate semper erimus.

Wilnae Cal. Februar~~ias~~.

MDCCCLIX

Comitibus
E. Tyszkiewicz
M. Kalinka
M. Pudel
A. Donigh
R. Piber
M. Turoblo
A. E. Odyniec
A. Adamowicz
K. Paslawski
M. Kiliam
Kamyrowicz

X Herbert
Wroblewski
Chodko

L. Romer

Reverendissime,

Excellentissime

Domine Episcope,

Societas Archaeologica Vilnensis singulari ~~quodam~~ gaudio affecta est, nuncio accepto, Te unum ex adscriptis suis eumque dignissimum episcopali dignitate ornatum fuisse. Recte quidem boni laetantur, quum viri meritis clari atque virtute conspicui aliis antecellunt; si vero ii, qui honoribus augentur, vinculis quibusdam arctioribus nobis conjuncti sunt, tanquam et ipsi rei prosperae partici-

pes animo elato exsultamus idque pa
lam ~~profiteri prorsus nos juvat~~ coram omnibus profitemur. Quare
etiam gratulationes nostras Tibi, Vir=
egregie ac reverendissime, offerimus si=
mulque Te rogamus, ut protinus no=
bis atque societati nostrae eadem favere
velis benevolentia, qua nos erga Te vene=
ratione et pietate semper ~~erimus~~. sumus.

Vilnae X Cal. Februar.

MDCCCLIX.

Episcopi

Ofiary

Od 11 Grudnia 1858 do 11 Stycznia 1859 roku

Wilczyński Jan Kazimierz Obyw. wyp. - portreta Barbary Radziwiłłówny, Księcia Tadeusza z Kozielska Ogińskiego Wojewody Trockiego, epizod historyczny z wieku XVI, widok Wilna i szkice obyczajowe p.t. Pan Eugenjusz.

Archimandryta Alexander Obw. Rz. Dwie dawne pieczęcie 1, Trybunału Wileńskiego i zgromadzenia Bazyljanów.

Szkowski Oskar. Gruppę własnej roboty z marmuru carrara wyobrażającą Jagiełłę i Jadwigę.

Krupowicz Maurycy Portret Tadeusza Kościuszki.

Borejsza Obywatel pieczątkę dawną, cegłę i pierścionek wykopane w ziemi i xiążkę do nabożeństwa p.t. Drzewo Żywota na posiłek duszom katolickim, na zaostrzenie apetytu do wiecznej w Niebie sytości na cień też zasłony od upału gniewu Bożego nowo szczepione Wilno 1704 roku — 33 dawnych dokumentów i w druku głos Adwokata Sabańskiego.

Świdziński Ob. pow. Wilejsk. serwetę z herbem Korony, Litwy i Sasów we środku, po rogach z cyfrą R.A. (Rex Augustus) ~~na~~ pod spodem małemi literami na wszystkich 4-ch rogach P. T. L. —

Podczaszyński Bolesław 2 ex. dzieła p. t. „Przegląd starożytności krajowych, z powodu wystawy urządzonej w 1856 r. w Pałacu JW. Hr. Aug. Potockiego w Warszawie. Warszawa 1857 r. –

Karabanowicz Ignacy. Radca Stanu kulę działową znalezioną w ruinach pałacu Barbary Radziwiłłówny.

11 Июня 1859.

Sess.

Regiestr kopii Urzędowych i prywatnych przywilejów Królów Polskich, oraz dalszych skryptów, z wykazaniem Datt i krótkiey treści onych; składaiących do Cesarskiego Wileńskiego Muzeum przez Obywatela Kazimierza syna Stefana Borejszy w sposób ofiary – 1858 Roku, Septembra 17 dn. sporządzony.

N.º 1. — 30 Styczna (bez datty roku) lecz pewnie być w 1447 r. danego – Kopiia przywileiu Króla Kazimierza, zapowiadaiącego brać podwody Namiestnikowi Puńskiemu, z Mieszczan Puńskich, 21. 8bra, 1795 r. w Ziemstwie Grodzieńskim aktykowanego. —

N.º 2. — 7 Septembra 1507 r. prywatna kopiia przywileiu Króla Zygmunta, o uwolnieniu poddanych M. Brasławia od podymszczyzny, wskutek czego, odrzekli się oni stawiania karczm na swoię korzyść. —

N.º 3. — 25 Marca, 1523 r. Kopiia przywileiu Króla Zygmunta, którym dozwala Puńskim mieszczanom stawić karczmy w korzyść ich, a Żydom wzbrania – aktykowany 29 8bra, 1795 r. w Ziemstwie Grodzieńskim. —

N.º 4. — 3 Lutego, 1529 r. Kopiia przywileiu Króla Zygmunta, którym nakazuie mieszczan Puńskich, płacić 10 kop groszy, z powodu potrzeby woienney – aktykowany 29 8bra, 1795 r. w Ziemsk: Grodzieńskim. —

N.º 5. — 8 Marca, 1550 r. Kopiia przywileiu Królowey Bony, nadany mieszczanom Puńskim i.t.d. – tu wspomina i o zamku puńskim – aktyko: w Ziems: Grodzieńskim 21. 8bra, 1795 roku. —

N.º 6 — 25 Kwietnia, 1537 r. Kopiia przywileiu Królowey Bony w tem, iżby Namiestnik bez Woyta, nie sądził spraw, mieszczan Puńskich – Aktykowany 29 8bra, 1795 r. w Ziems: Grodzieńskim. —

N.º 7 — " " Marca (bez daty roku) Kopiia przywileiu Królowey Anny, którym dozwala Mieszczanom Puńskim pobór myta – akty: 21. 8bra, 1795 r. w Ziems: Grodzieńskim. —

N° 8. — 10 7bra, 1597 r. Kopiia przywileiu Króla Zygmunta III na wolności używania Mieszczanom Punskim drzewa na ich potrzeby, z puszczy Punskiey — aktyko: 21 8bra 1795 r. w Ziemd: Grodzienskim. —

N° 9. — 27 Junij, 1633 r. Urzędowa kopiia opisaniu placow, gruntow i Mieszczan, Miasta Brasławia, z wyrazaniem opłat czynszow — aktyko: 20 7bra 1789 r. w Ziemd: Wilenskim. —

N° 10. — 12 Marca, 1639 r. Skrypt Woiewody Smolenskiego Gąsiewskiego, na wolności szynkowania wódki, mieszczanom punskim wydany, i tegoż roku przez Króla Władysława IV w Wilnie konfirmowany, a 21. 8bra 1795 r. w Ziemd: Grodzienskim aktykowany. —

N° 11. — Bez datty miesiąca / 1685 r. Kopiia Konsensu Króla Jana III, na dobra Eyragołę, po Janie Przystanowskim, Zygmuntowi i Eleonorze Billewiczom danego. — akty: 19 8bra 1795 w Grodzie Rosienskim. —

N° 12 — 17 Marca, 1687 r. Kopiia przywileiu Króla Jana III, na targi i Jarmarki miasteczku Skirstymoniom danego, a 13 8bra, 1791 r. w Grod: Rosiend: aktykowanego. —

N° 13. — 5 Apryla, 1688 r. Kopiia przywileiu Króla Jana III, ktorym utwierdza prawa i wolności podług poprzednich przywileiow Miasteczku Rumszyszkom — aktykowa: 18 7bra, 1801 r. w Ziemd: Kowienskim. —

N° 14. — 20 Lutego, 1693 r. Kopiia przywileiu Króla Jana III, Barbarze z Kunewiczow Billewiczowey, na dzierżawę dóbr Eragoły, przy prawie jey małżonku danego, a 1 Marca, 1708 r. w księgach Grodz: Xięst: Żmudz: aktykowanego. —

N° 15. — 9 7bra, 1744 r. Kopiia przywileiu Króla Augusta III Franciszkowi Billewiczowi, na dobra Eyragołę danego, a 9 8bra, 1795 r. w Grodz: Rosienskim aktykowanego. —

N° 16 — 13 Augusta, 1759 r. Kopiia przywileiu Króla Augusta III, Waleryanowi Billewiczowi, na dobra Eyragołę danego, a 19 8bra, 1795 r. w Grod: Rosiensk: aktykowanego. —

N° 17. — 15 Stycznia, 1763 r. Kopiia przywileiu Króla Augusta III, Waleryanowi i Helenie z Połubinskich Billewiczom, na wspólne dzierżenie dóbr Eyragolskich danego, a 19. 8bra, 1795 r. w Grod: Rosienskim aktykowanego. —

N° 18 — 12 Xbra, 1791 r: Kopiia przywileiu Króla Stanisława Au-
gusta (bez pierwszey karty) utwierdzaiącego prawa Mag-
deburskie, podług poprzednich przywileiów miasteczku
Kumszyszkom danego, a 13 Marca, 1792 r: w Urzędzie
Apelacyinym wydziału Kowieńskiego aktyko: —

N° 19 — 11 Stycznia, 1792 r: partykularna kopiia przywileiu Króla
Stanisława Augusta utwierdzaiącego dawne Maydebur-
skie prawo miasteczka Rzeplom, podług poprzednich przy-
wileiów. —

N° 20. — 17 Stycznia, 1792 r: Kopiia przywileiu Króla Stanisława
Augusta, utwierdzaiącego prawo magdeburskie i herb
miasteczku Oniksztom podług dawnych praw, wy-
danego, a 5 Apryla, 1795 r: w Magistracie Paleyn-
nym Miasta głownego Kowna aktykowanego. —

N° 21. — 16 Maia, 1792 r: Kopiia przywileiu Króla Stanisława
Augusta, na wolność i prawa (m: Zwingiom) podług dawnych rez-
kryptów danego, a 2 Augusta 1805 r: w Ziem: Ro-
sieńskim aktykowanego. —

N° 22 — 19 Maia, 1792 r: Kopiia przywileiu Króla Stanisława
Augusta, o tymże, miasteczku Degociom wydanego,
a 2 Augus: 1805 r: w Ziem: Rosien: akty. —

N° 23. — 17 Marca, 1792 r: Kopiia przywileiu Króla Stanista
wa Augusta, o tymże Miasteczku Kormiałowii
danego, a 5 Apryla, 1792 r: w sądzie 1y instancyi
miasta głownego wydziałowego Kowna aktykow:

N° 24. — 19 Marca, 1792 r: Kopiia przywileiu Króla Stanista
wa Augusta o tymże miasteczku Niemunayciom,
służącego, a 3 Junij 1805 r w Grodzie Trockim Akty.

N° 25. — 20 Marca, 1792 Kopiia przywileiu Króla Stanista
wa Augusta, o tymże, miasteczku Chwatoyniom
danego, a 24 Kwietnia, 1792 r: na Urzędzie Ziemsky
pospol: wydziału Rosieńskiego aktykowanego. —

N° 26 — 12 Apryla, 1795 r: Kopiia przywileiu Króla Stanista
wa Augusta, o tymże Miasteczku Woynatskiema
danego, a 2 Augus: 1805: w Ziem: Rosień: aktyko:

N° 27 — 26 Kwietnia 1792 r: prywat: Kopiia przywil: Króla
Stanisława Augusta, o tymże miasteczku Wo-
bolnikom. —

Nro 28 — 12 Maia, 1792 r: Kopiia przywileiu króla Stanisła=wa Augusta, utwierdzaiącego prawa i wolności podług poprzednich przywileiów Miasteczku Skirsztymoniom danego, a 16 Czerwca, 1792 r. w Magdeburgi Rosienskiey aktykowanego. —

Nro 29 — 28 Maia 1781. Kopiia przywileiu króla Stani=sława Augusta, na Starostwo Witkowickie JW. Morykoniemu danego, a 27 9bra, 1783. w Try=bunale Wilenskim aktykowanego. —

Nro 30. — 2 Junij 1792 Kopiia przywileiu króla Stanisława Augusta, odnawiaiącego wolności i prawa Magde=burskie Miastu Brasławiu danego, a 17 8bra 1794 w Magistracie Dzisnienskim aktykowanego. —

Nro 31. — 1. Marca, Roku M:D:CC:X:C: Kopiia prywatna, króla Stanisława Augusta przywileiu potwier=dzaiącego przywiley Kniazia Alexandra, na dwo=ry, rzekę i ogrod w Mieście Brasławiu, Namiest=nikowi Jeremu Zenowiczowi danego. —

Nro 32 — Tegoż dnia Miesiąca i Roku, Kopiia prywatna przywileju króla Stanisława Augusta, dozwa=laiącego wydać kopię przywileiu Kniazia A[?] króla Zygmunta, o uwolnieniu Mieszczan Brasławskich od podymszczyzny. —

Nro 33 — V Lipca, M:D:CC:XCI. Drukowana kopiia Uniwer=satu króla Stanisława Augusta, o wyborach Urzę=dników. —

Nro 34. 5 Lutego 1794 roku, także Kopiia Uniwersału króla Stanisława Augusta, o tymże —

Nro 35 — w Druku Głos Adwokata Lebenski[?] ego

mieszkanie P: Borejny. Dom Gieca za ostrą bramą —

Z powodu nadesłania do Towarzystwa przez Rzeczywistego Członka, Konstantego Sidorowicza, podpisów trzech dyplomatów, a mianowicie:

Rzeczywisty Członek, Malinowski dał o nich następne objaśnienie. Przed dziesięciu miesiącami wybierał się z powrotem na miejsce swojego urzędowania do Darmstadtu współczłonek nasz Pan Konstanty Sidorowicz. Znając jego światło, gorliwość i zamiłowanie nauki, wręczyłem mu notę, obejmującą pobieżną wiadomość o małżeństwie Kazimierza Wielkiego z Adelajdą, córką Henryka Żelaznego, Landgrafa Heskiego, aby postarał się ~~odszukać~~ dowiedzieć, azali w archiwach miejscowych nie przechowały się dotąd jakie dokumenta, mogące rzucić światło na to nieszczęśliwe małżeństwo Kazimierza Wielkiego. Burze, które miotały naszym krajem z niepowetowaną szkodą dziejów ojczystych, zniszczyły cały bogaty zasób piśmiennych pomników epoki Piastowskiej i pierwszych dwóch Jagiellonów. Pozostałe pergamina, przechowywane w Archiwum Koronném już za Kromera przedstawiały niewielką liczbę dokumentów. Index, przez niego ułożony, wskazuje, że pergamina, odnoszące się do spraw i stosunków osobistych Książąt i Królów Polskich, ocalały w nader małéj liczbie. Wiadomości o małżeństwie Kazimierza Wielkiego z Adelajdą Heską zaledwo napomknięteni zostały przez Długosza. Naruszewicz w swojéj Historyi Narodu Polskiego

nie miał źródeł, skąd by te wiadomości pomnożył i urozmaicił, gdyż w Archiwum Koronném natrafił na jeden tylko dyplomat roku 1341-go Henryka Landgrafa Heskiego, zapisującego córce swojéj Adelajdzie nędzny posag dwóch tysięcy kop szerokich groszy pragskich. Czy ten pergamin z sześcią przywiesistemi pieczęciami, który Naruszewicz miał w ręku, dotąd w Główném Archiwum Warszawskiém istnieje, niewiadomo; to jednak pewna, że żaden z dziejopisów naszych nie wspomina o dwóch drugich piśmiennych pomnikach, nadesłanych przez Członka Konstantego Sidorowicza, a mianowicie o oprawie na ziemi Sandomirskiéj przez Kazimierza Wielkiego dla Adelajdy Heskiéj, żony swojéj w ilości trzydziestu tysięcy kop szérokich groszy pragskich opisanéj. Podobnież nieznajome było dotąd pełnomocnictwo, wydane przez Adelajdę Heską wybranym przez nię prawnikom doprowadzenia sprawy rozwodowéj. Dokument ten jest tém ważniejszy, że rzuca światło na domowe pożycie Kazimierza Wielkiego z żoną, ~~jak~~ że ~~dowodzi~~ przekonywa, iż główną przyczyną rozwodu była miłość Króla dla Rokiczany. Nieszczęśliwa Adelajda, któréj analiści nasi przyznają wysokie cnoty niewieście, nie była piękną; zdaje się téż, że wyprawieni po nię

postowie błędne co do jéj powierzchowności Królowi uczynili doniesienie, skutkiem czego Król oddalił ją od swojéj osoby, odesłał do zamku Żarnowieckiego, gdzie, lubo otoczona wszystkiemi wygodami, odpowiedniemi jéj stanowi, przez lat piętnaście samotna i opuszczona mieszkała, aż nakoniec, ~~przekonawszy~~ postrzegłszy się, że jéj cierpliwość i uległość twardego męża nie przebłagają, uprosiła ojca, aby ją do domu rodzicielskiego znowu przyjął. Pełnomocnictwo przez Adelajdę do popierania rozwodu wydane było pracownikom niemieckim. Z wielkim żalem postrzegamy, że ten ważny akt z dawnego odpisu zdjęty i świeżo przez Pana Konstantego Sidorowicza nadesłany jest omyłkowy i niedokończony; mimo to jednak, jako stanowiący obok dwóch drugich jedyną dziejową pozostałość odnoszącą się do tego małżeństwa królewskiego, jest szacownym zabytkiem i dla tego ośmielam się wnieść, aby Towarzystwo, oświadczywszy podziękowanie Spółczłonkowi Konstantemu Sidorowiczowi za tak śpieszne uskutecznienie danego sobie poruczenia nadesłane przezeń wierzytelne odpisy poleciło wręczyć naukowemu Sekretarzowi Panu Maurycemu Krupowiczo-

wi dla ogłoszenia ich w drugim tomie Zbioru Aktów i Dyplomatów przez Towarzystwo wydawanego.

Przysłane przez P. Konst. Sidorowicza z Darmstadtu bez wypłacenia ta- ciński w wierzytelnych aktach

1.) Henryk zwany żelazny Land- graf Hessyi obiecuje wypłacić zię- ciowi swojemu Kazimierzowi W. królowi jako posag za córką Ade- laidą w Krakowie 5,000 kop gro- szy praskich, z warunkiem, że- by w terminie nie wypłacił, stawienia się osobiście razem z poręczycielami (Księciem Brunświc- kim, Panem Hr. Cygenhain i Hr. de Wye) jako zakładnicy w Krakowie i zostawania tam aż do zupełnego uiszczenia się. Datt A. Dom. 1341 na 3ci dzień po s. Remi- giuszu (9 Oktobra) — z biblioteki narodowej w Kassel.

2.) Kazimierz W. Król Polski prze- znacza małżonce swojej Adelai- dzie córce Henryka Landgrafa Heskiego przeznacza oprawę po- sagową 30,000 kop groszy (praskich polskich) na ziemi Sandomier- skiej. Datt w Poznaniu w dzień zawarcia ślubu s. Fran- ciszka Roku 1341 — w obecności świadków Jarosława Wojewody

Poznańskiego, Mikołaja Kaliskiego, Jarosława kanclerza Kujawskiego, Ottona kancl. Poznańskiego, Andrzeja Kasztelana Poznańskiego i Andrzeja Kasztelana Wiślickiego (z bibl. narod. w Kassel)

3.) Adelaida małżonka Kazimierza W. królowa Polska Xiężna mianuje prokuratorami swemi mistrza Richera, z Westfalji Bernarda de Bne i Tillmanna de Nuss do popierania sprawy rozwodowej z powodu niezgody małżeństwa i złego z nią obejścia się małżonka króla Kazimierza W. u papieża Innocentego VI. (bez daty i miejsca wydania) (zdaje się z [illegible] z archiwum Kasselskiego)

Podziękowano

Czyt. na sessyi
11. lutego

Szlachcic Bichniewicz składa do Muzeum Starożytności dawną pieczęć administracyi dóbr hrabiów Paców i o rewers uprasza.

Ofiary

od 11 Stycznia do 11 Lutego 1857 r.

Wójcicki Kaz. Władysław. 2 dzieła p. t. 1, Archiwum domowe do dziejów literatury krajowej z rękopismów i dzieł najrzadszych i 2, Jan Stefan Wydżga i jego pamiętnik spisany podczas wojny szwedzkiej od r. 1655 do 1660. —

Bohdaszewski Ignacy Marszałek Mińsk. Dukat Władysława Warneńczyka.

Friedlejn Obraz Najświętszej panny.

Chollet Jan Medal z wizerunkiem N. Panny

Bichniewicz Pieczęć wraz z herbem Hrabiów Paców.

Redakcja Żurn. Min. Spr. Wn. Tom żurnału za Grudnia m-ca zeszłego roku. —

Ksiądz Matyszewicz Józef dzieła 1, „Ordo Missae secundario dilligentissime correctus cum notabilibus glossis sacri canonis noviter additis" 2, „Extesis Theologica de voluntate Dei circa aeternum praedestinationis salvandorum decretum"; oraz dwa medale i dwie monety miedziane Austryjackie.

Müller Jan Podpółkownik Fajkę staroświecką.

Lubański Jan Mar. 8 dukatów kolenderskich dawnych.

Hejman Medal srebrny bity na pamiątkę pokoju zawartego w Paryżu r 1856. —

Januszewicz Rysunek pomnika kościelnego w Szkudach. –

Maciejowski Wacław Alexander Historya prawodawstw Sławiańskich tom VI. –

Morawski Apolinary Jnwentarz rzeczy pozostałych w Grodnie po królu Stanisławie Auguscie oraz dawną kartę geograficzną.

Hrabia Broel de Plater Włodzimierz Rękopism „poezye Wacława Hrabi Rzewuskiego. –

Bielawski Jnspektor ~~Nor~~ Gimnaz. Nowogródz.

2 xięgi Konstytucye Seymu Walnego Koronnego od r. 1611 i pieczęć Sądów Appellacyjnych miasta wydziałowego J. K. M. Nowogródka r. 1791. –

Niewiadomy 10 monet dawnych srebrnych. –

Программа Заседанія
11 Февраля 1859 года.

1. Открытіе Засед. Г. Председателемъ.
2. Чтеніе протокола минувшаго Заседанія.
3. Приношенія съ 11 Генв. по 11 февр.
4. Докладъ переписки за истекшій месяцъ.

Program posiedzenia
11 Lutego 1859 roku.

1. Zagajenie posiedzenia przez JW. Prezesa
2. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
3. ~~Ofiary~~ Odczytanie listy ofiar od 11 Stycz.
4. Korrespondencje za miesiąc ubiegły.

Do

Członka współpracownika i Konserwatora Gabinetu ornitologicznego Barona Ludwika Köhne.

„16" Lutego 1859 r.
№ 28.

Prezes i Członkowie Wileńskiej Archeologicznej Kommissji i połączonego z nią Muzeum ~~mieli~~ na posiedzeniu d. 11. lutego zebrani, mieli zaszczyt oglądać złożone ~~wypchane~~ przez Pana wypchane exemplarze 15tu ~~wypchanych~~ krajowych ptaków, jak również 5 zwierząt czworonożnych preparowanych i wypracowanych przez Pana dla Gabinetu Historji naturalnej. Upatrując w tem nowy dowód gorliwych prac Pana celem ~~do~~ wzbogacenia zbiorów będących w zawiadywaniu Pana, Wileńska

Archeologiczna komissyja
jednogłośnie na tem że po
siedzeniu postanowiła za
pisać w protokóle i złożyć
Panu najczulsze podzię
kowanie za te jego pra
ce jak również za odpowiednie
wymaganiom naukowym sy
stematyczne uporządko
wanie ornitologicznego
Gabinetu ś. p. Hr. Konsta
ntego Tyzenhauza

Program

Posiedzenia dnia 11go Marca 1859 roku.

1, Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.
2, Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
3, Spis ofiar za miesiąc ubiegły.
4, Artykuł Rzeczywistego Członka A. Skalkowskiego „Ślady panowania Litwy w południowej Rossji."
5, List Rzeczywistego Członka Homolickiego o kaplicy ś. Kazimierza.
6, Artykuł Rzeczywistego Członka Professora Jaroszewicza p.t. Rękodzieła, Rzemiosła, Sztuki, nauki w dawnej Litwie. wdłojo
7, Korrespondencja za miesiąc ubiegły.
8, Wybór nowych Członków.

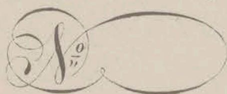
Na posiedzeniu d. 11 Marca 1859 r.

Proponują się	Kto proponuje	Uwagi
Na Członków Honorowych. 1. Andrzej Hrabia Zamojski Prezes Towarzystwa Rolniczego w Warszawie. 2. August Hrabia Potocki Koniuszy Dworu Jego Cesarskiej Mości.	JW. Prezes i Rzeczywisty Członek Mikołaj Malinowski.	Za największe zasługi w utworzeniu żeglugi krajowej i w założeniu Towarzystwa Rolniczego w Królestwie. Jako protektora Archeologji Krajowej.

М. Н. П.

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ
И
ВИЛЕНСКАЯ
АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ.

дня 185 года.

Г. ВИЛЬНО.

Przygotowana Lista Członków Wileńskiej Archeologicznej Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności.

do 11 Marca 1859 roku

Nr porządkowy	Datta wybrania	Imie i nazwisko	Godności naukowe, urzęda	Uwagi.
1.	Mianowany Cesarskim ukazem dnia 29 kwietnia 1855 r.	Eustachy hrabia Tyszkiewicz (Piusa syn) (Założyciel)	Prezes kommissyi archeologicznej, kurator muzeum, członek honorowy Ces. akademii nauk w St. P., członek: akademii król. nauk wyzwol. hist. i staroż. w Stokholmie, tow. król. antykw. półn. w Kopenhadze, badaczow hist. i staroż. w Rydze, hon. członek Ces. publicz. bibl. w St. Peter., czł. kor. Ces. arch. tow. w St Pet., ces.-król. tow. nauk. w Krakowie, rolnicz. we Lwowie, i archeol. kom. w Kijowie. arch. w Moguncii. Dwora E. I. M. Kamer Junkier i kawaler.	
2.	Mianowany 1 stycznia 1856.	Michał Baliński (Syn Ignacego)	Wice-prezes, czł. współ. Ces. geogr. tow., czł. kor. ces. król. nauk. tow. w Krakowie Radzca dworu	

3.	~~Maurycy Kru powicz~~ [illegible]	Maurycy Krupowicz (Syn Antoniego)	Sekretarz naukowy.
4.		Teodor Narbutt (w Szawrach, pow. Lidzkim)	Rzecz. czł., czł. Wil. gub. stat. kom. i czł.-wił. tow. nauk. w Krakowie. — Znamienity dziejopis Litwy.
5.	—	Józef Ignacy Kraszewski (w Żytomierzu)	Rzeczywisty Członek. Czł. Ces. Król. tow. Krak., hist. i starożyt. w Odessie i w innych. ~~Znamienity powieściopisarz~~
6.	—	Alexander, Archimandryta.	Czł. Rzecz. Rektor i professor teol. w Litew. sem. Mag.
7	—	X. Mamert Herburt z Fulsztyna.	Czł. Rzecz. Prałat Kat. Wil.
8.	—	Mikołaj Malinowski	Czł. Rzecz. Czł. Ces. Król. tow. nauk. ~~w~~ Krakowsk i tow arch. w Kopenhadze.
9.	—	Ignacy Chodźko	Czł. Rzecz. Czł. Wil. Gub. Stat. Kom. i Ces. Król. tow. nauk. Krak.
10.	—	Leon Baron Rossyljon	Czł. Rzecz. Rzecz. Rad. Stanu
11.	—	Paweł Kukolnik	Czł. Rzecz. Prof. b. Uniw. Wil. Rzecz. Rad. Stanu. —

12.	—	Adam Honory Kirkor	Czł. Rzeczywisty Rz. Czł. Ces. Ros. Geogr. tow. w S. Peters. Gub. Statyst. Kom. w Wilnie, Czł. Korres. Ces. Archeol. tow. w S. Peters., Ces. Król. tow. nauk. w Krakowie, tow. hist. i starożyt. w Odessie tow. Archeol. w Moskwie; Honor. Korresp. Ces. publ. Bibl. w St. Peterzburgu
13.	—	Mateusz Gusiew	Czł. Rzecz. Czł. Wil. Statyst. Kom. (Astronom Wil.)
14.	—	Alexander Zdanowicz	Czł. Rzecz. nauczyciel ~~prof.~~ Wil. Szlach. Instytutu.
15.	—	Michał Homolicki	Czł. Rzecz. czł. Wil. Ces. tow. [illegible] Lekarskiego prof. b. Uniw. Wil.
16.	—	Józef Jaroszewicz	Czł. Rzecz. prof. b. Uniw. Wil.
17.	—	Hrabia Rajnold Tyzenhauz.	Czł. Rz: i Dobroczyńca Muzeum.
18.	—	Eustachy Kuttowski	także
19.	—	Michał Hrabia Tyszkiewicz	także
20.	—	Marjan Hrabia Czapski	także
21.	—	Konstanty Hrabia Tyszkiewicz	także
22.	—	Alfred Hrabia Sliziень.	także
23.	—	Otto Horwatt	także
24.	—	Xawery Wojniłłowicz	także
25.	—	Władysław Brochocki	także
26.	—	Adam Hrabia Czapski	także
27.	—	Alexander Skirmunt	także

28.			Konstanty Niezabytowski.	Czł. Rzecz. i Dobroczy. Muzeum.	
29.	—	—	Hrabia Jan syn Michała Tyszkiewicz	także	
30.	—	—	Alexander Horwatt	także.	
31.			Józef Hrabia Tyszkiewicz	także	
32.			Hrabia Jan syn Józefa Tyszkiewicz	także	
33.	—	—	Włodzimierz Hrabia Plater	także	
34.	—	—	Seweryn Romer	także	
35.	—		Mikołaj Xiążę Radziwiłł	Członek Honorowy	
36	—	—	Benedykt Hrabia Tyszkiewicz	także	
37			Lucjan Hrabia Moryconi	także	
38.			Oskar Milewski	także	
39.			Dominik Łappa	także	
40.			Cyprian Cywiński	także	
41.			Konstanty Smitko	także	
42.			Rudolf Pisanko	także. były Marsz. Wileński.	
43.			Abraham Firkowicz (w Eupatoryi)	Czł. Współpracownik. Czł. Ces. Ros. geogr. tow. w St. Peters., hist. i star. w Odessie i w i. w Eupatoryi. —	
44.			Ignacy Kułakowski (w Białymstoku)	Czł. Współprac. Derektor Białostockiego Gimnazjum.	
~~45~~ 45.			Jan Kazimierz Wilczyński	Czł. Współprac.	
~~46~~ 46.	—		Ks. Józef Matyszewicz (w Białymstoku)	Czł. Wsp., Czł. wielu tow. naukow.	
~~47~~ 47.	—		Stefan Kowerski	Czł. Współprac.	
48			Adam Zawadzki	także	
49 ~~49~~			Julian Abr. Moszyński	Czł. współ. Prezes. Wil. lekar. tow. członek i dyrektor Wil. tow. dobroczynności, naczelny lekarz szpitala Ś. Jakuba, doktor medi. Radca dworu	Umarł 22 sierpnia 1857 r. w Wilnie Wielkim
50			Stefan Lipiński (Jeneral Super-Intendent)	Czł. współprac. Czł. bibl. tow.	

51.	Mianowany 1 Stycz. 1856 r. ~~na Czł. wsp. a na posiedzeniu d. 11 Lutego 1857 r. wybrany na Czł. Rzecz.~~ Członek-współpracownikiem.	Adam Adamowicz	Czł. Rzecz., Rad. St., profesor b. Uniw. Wil., Prezes Ces. Wil. lek. tow., ~~prof. b. Uniw. Wil.~~, Czł. Ces. tow. bad. nat. w Moskwie, Ces. Leopolda Karola Akad. badaczów nat. we Wrocławiu, naturalistów w Dreźnie, Marburgu, Lek. tow. w Kijowie, Rydze, Odessie, Warszawie, naukowego w Krakowie i w. i.	Dnia 11 Lutego 1857 [illegible]
52.	Wybrany 11 Lutego 1856 r.	Adam Jocher	Czł. Rzecz.	
53.	także	Antoni Edward Odyniec	Czł. Współprac.	
54.	także	Ludwik Kondratowicz	Czł. Współprac. czł. Ces. wol. tow. [illegible]	
55.	także	X. Alexander Ważyński (w St Peter.)	Czł. Współprac. Prałat Archidjakon Katedry Wileńs; Inspektor i prof. akad. [illegible]	
56.	także	Gabryel Firkowicz	Czł. Współprac.	
57.	także	Edward Romer	Czł. Honorowy	
58.	Wybrany 11 Marca 1856	Mieczysław Tukałło	Czł. Honorowy Wileński powiatowy Marszałek.	
59.	na tymże posiedzeniu	Józef Śniadecki syn sławnego prof. Andrzeja	Członek Honorowy radca kollegialny.	
60.	także	Antoni Zaleski	Czł. Współpracow.	Umarł w Wilnie d. 23 Grudnia 18[illegible]8 r.
61.	Wybrany na posiedzeniu d. 11 Maja 1856 r.	Jenerał-Adjutant Włodzimierz (syn Jana) Nazimów	~~Czł. Rzeczywisty~~ Wil. Wojenny Gub. Grod. i Kow. Jen.-Gub., Honor. Czł. Ces. Uniw. w Moskwie, rolnicz. tow., badaczów natury, hist. i starożyt. Ros. w Moskwie, Jurjewskiego rolnicz. tow., Ros. tow. przyjaciół ogrodnictwa, Lebiedziańskiego rolnicz. tow., Rzecz. Czł. Ces. geogr. Ros. tow. w St. Petersburgu, Hon. Czł. tow. badacz. nat. w Hamburgu i badacz. natury w Dreźnie.	

62	d. 11 Maja 1856 r.	Michał (syn Mikołaja) Pochwiśniew	Rz. Czł. Wil. Cyw. Gub., Rz. Rad. Stanu.–	
63	także	X. Józef Bonkowski	Czł. współpracown.	
64	także	Konstanty Gorski	Czł. Honorowy.	
65	także	Adolf Kobyliński	Czł. Honorowy	
66	także	Adolf Przeciszewski	Czł. Honorowy	
67	Wybrany na posiedzeniu d. 11° Października 1856 r.	Jerzy (syn Piotra) Baron Wrangiel	Czł. Rzeczywisty Jen.-Porucznik, Kurator Wil. Okręgu naukowego.	
68	także	Ewaryst (syn Andrzeja) Gruber (w Kazani)	Czł. Rzecz., Rad. Tajny, Kur. Kazańs. Okr. nauk. (były Kurator Wileń.)	
69	także	Ireny Xiążę Ogiński	Czł. Rzecz., Szambelan J. C. M., Rzecz. Rad. Stanu	
70	także	Justyn Hrebnicki	Członek Honorowy.	
71	także	Eugenjusz Karnowicz w St. Petersburgu	Czł. Współpracown.	
72	także	Dominik Chodźko	Czł. Współprac	
73	także	Metropolita Józef	Czł. Rzecz. Metropolita Litewski i Wileński, Czł. Rząd. Synodu, Hon. Czł. Ces. Akad. nauk, i Ces. Ros. geogr. tow. w St. Petersburgu Duch. Akad. w Kazaniu, konf. duch. akad. w Kijowie, Czł. tow. półn. Antykw. w Kopenhadze.	
74	także	X. Wacław Żyliński	Czł. Rzeczywisty Metropolita Rzymsko Katolickich kościołów w Imper. Ros., Arcy-Biskup Mohylewski, Prezes Duch. Rz-kat. Kollegjum, Honorowy Czł. Ces. publ. bibljoteki w S. Petersburgu	
75	także	Eljasz (syn Gabryela) Bibików	Czł. Rzeczywisty Jenerał Artylleryi, Były Wil. Jener.-Gubernator	
76	Na posiedzeniu dnia 11 Grudnia 1856 r.	Pius Hrabia Tyszkiewicz Ojciec założyciela muzeum	Czł. Rzeczywisty b. marszałek pow. Borysowskiego.	umarł w Łohojsku 25 Maja 1858. wieku lat 100
77	Na posiedzeniu dnia 11° Lutego 1857 r.	Kajetan Jamnolewicz	Czł. współpracown. Nauczyciel nauk przyrodzonych w Gimnazjum Wil.	

78	Wybrany na posiedzeniu dnia 11go Lutego 1857 r.	Modest (Syn Andrzeja) Baron Korf (w St Peter.)	Czł. Rzeczywisty (Czł. Rady Państwa, Dyr. Ces. Pub. Bibliot. i Rumianc. Muzeum w Peterzburgu, opiekuńczej rady Hon. Opiekun, Czł. głów. rady o żeń. zakł. nauk., Czł. Kom. o Zasłużonych Cywil. Urzęd., Rzecz. Rad. Tajny, Rzecz. Czł. Ces. Ros. geogr. tow., Honor. Czł. Ces. Akad. nauk, uniwersytetów: w Moskwie, S. Peterzb., Dorpacie, Charkowie, towarzystw: Ces. Arch. w Peterzburgu, naturalistów w Moskwie, Wolno-Ekonom. w Moskwie, Przyjaciół handlowej wiedzy w Moskwie, lit. i sztuk pięk. w Mitawie, liter. w Rewlu, hist. i star. Ostzejs. w Rydze, hist. i star. w Odessie, Kurland. prow. Muzeum w Mitawie, Honorowy Wice-Prezes Afrykańskiego Instytutu o przewróceniu handlu Negrami w Paryżu, Wspólnik Ros. oddziału tow. półn. antyk. w Kopenhadze, Hon. Czł. Akad. handlu w Smoli (we Włoszech)	sekretarz-stanu)
79	także	Michał (Syn Andrzeja) Książe Oboleński (w Moskwie)	Członek Rzeczywisty Hofmejster J. C. M., Rz. Rad. St., Rządzący gł. Arch. min. spraw zagr. w Moskwie, Kom. drukow. dyplom. i zbiorem. staroż. dokum. rękopis. i pieczęci Czł. archeogr. kom., Prezes Kom. odnowienia domu bojar Romanowych, Czł. Kor. Ces. akad. nauk, Hon. Czł. uniw. w Moskwie i Kazani, tow. przyjac. ojczys. liter. w Kazani, hist. i star. Ostzejs., Ces. publ. bibl., Archeogr. kom. w Kijowie, Rz. Czł. tow. hist. i star. Ros. w Moskwie, hist. i star. w Odessie, Czł. Kor. Ces. Arch. tow. w S. Peterzb. ~~w Moskwie~~	

80.	Wybrany d. 11 Lutego 1857 r.	Alexy Hrabia Uwarów (syn Symona) (w St Peter.)	Czł. Rzecz. Rzecz. Czł. Ces. geogr. Ros. tow., Ces. Arch. tow. Czł. Kor. Ces. akad. nauk i w in. ~~w Moskwie~~
81.	także	Paweł Saweljew (syn Stefana) (w St Peter)	Rzecz. Czł. Rz. Czł. Ces. geogr. Ros. tow., Ces. arch. tow.; i w in. — w S Peterburgu
82.	także	Dymitr Polenow (syn Bazylego) (w St Peter) ~~([illegible])~~	Czł. Rzecz. Rzecz. Czł. Ces. geogr. Ros. tow., Ces. arch. tow., ~~i w in. w S Peterburgu~~
83.	także	Władysław Kazimierz Wójcicki (w Warszawie)	Czł. Rzeczywisty ~~(w Warszawie)~~
84.	także	Józef Dąbrowa Łepkowski (w Krakowie)	Rzecz. Członek Czł. Ces-Król. tow. nauk. Krak.; Ces-Król. gosp. roln. Krak. i leśnego Galicyi Zachodniej; ~~w Krakowie~~
85.	także	Karol Beyer (w Warszawie)	Członek Rz. (w Warszawie)
86.	także.	Wacław Alexander Maciejowski (w Warszawie)	Czł. Rzecz (w Warszawie)
87.	także	Alexander Tyszyński	Czł. Rzecz.
88.	także	Antoni Zygmunt Helcel (w Krakowie)	Czł. Rzecz. Dr. obojga praw, b. prof. uniw. Jagiel., Czł. tow. Ces. Król. nauk. Krak., Czł. honor. tow. hist. i star. we Wrocławiu ~~(w Krakowie)~~
89.	—	X. Stanisław Zygmunt Krasiński	Czł. Rzecz. Biskup Dyecez. Wil.
90.	także	X. Alexander Wróblewski	~~Rzecz.~~ Czł. Współpr. Prałat katedry Wil.
91.	także	Antoni Iwanowski	Czł. Współprac. biblyotekarz Ces. publ. bibl. w S Peterburgu
92.	Wybrany 11 Czerwca 1857 r.	Paweł Szaffarzyk (w Pradze)	Czł. Rzecz. ~~(w Pradze)~~
93.	także.	Wacław Hanka (w Pradze)	Członek Rzeczywisty prof. uniw. w Pradze, bibl. Czes. Muz., Rz. Czł. Król. Czes. tow. nauk. w Pradze, Rz. Czł. nar. Muz. Czes. tow. przyjac. kościel. muzyki w Czechach,

			hon. Czł. Ces. Uniw. b. Wil. i Charkow, hist. i star. w Moskwie, Ces. publ. bibl. w St. P., hist. tow. Korutańskiego w Celowcu (Klagenfort), tow. hist. i star. połudn. Słow. w Zagrzebie (Agram), Czł. Kor. Ces. akad. nauk i Ces. Ros. geogr. tow. w St. P., b. Warsz. tow. przyjac. nauk, Ces. Król. tow. nauk. Krak., tow. Szlezw. Holszt. Lauenburgskiego hist. krajowej, tow. hist. i star. Pomorzańskich, Szląskiego tow. ojczystej oświaty, król. tow. półn. antyk. w Kopenhadze, Zgorzeleckiego tow. nauk w Łużacyi, Zwierzyńskiego tow. hist. i star. Meklenburgskich, hist. i star. w Odessie, Ces. akad. nauk w Wiedniu, Czł. Muzeum: Kom. pielęgn. języka i lit. Czes. i Arch. ~~w Pradze~~.	
94.	Wybrany d. 11 Czerwca 1857 roku	Michał Korkunów (Andrzeja syn) (w St Peter.)	Czł. Rzeczywisty Akademii Ces. akad. nauk, członek i redaktor Archeograficznej Komisyi w St P. członek Ces. geogr. i Arch. tow. w St P. rzeczyw. rad. st.	umarł w St Pet. 13 stycznia 1858 r.
95.	także	Aryst Kunik (syn Arysta) (w St Peter.)	Czł. Rzecz. Akademii Ces. akad. nauk, Rzecz. Czł. Ces. geogr. tow. Ros., Ces. arch. tow., archeogr. kom. i w i. ~~w St. Petersburgu~~	
96.	także	Apollo Skalkowski (syn Alexandra) (w Odessie)	Czł. Rzeczywisty, Rz. Rad. St., Rządzący głów. statys. Kom. Noworossyj., Czł. Ces. akad. nauk., Ces. Ros. geogr. tow., półn. antyk. w Kopenhadze, tow. hist. i star. w Odessie, Kor. statys. wydz. min. spr. wewnętrznych w Odessie.	
97.	także	Michał Jewreinow (syn Grzegorza) (w St Peter.)	Rzecz. Czł. Brygadjer Jenerał Major. w St Petersburgu.	

98.	11° Sierpnia 1857 roku	Franciszek Skibicki (w Warszawie)	Członek Honorowy. Senator, Rz. Rad. Stanu ~~w Warszawie~~	
99.	także	Michał Hrabia Sołtan	Członek Honorowy	
100.	11° Października 1857 r.	Alexander Xiążę Szyryński-Szychmatow	Czł. Rzeczywisty pomocnik Kur. Wil. nauk. Okr.	
101.	także	Dr. Józef Majer (w Krakowie)	Czł. Rzeczywisty. prof. uniw. Jagiel. (b. Rektor) Czł. Ces. Król. tow. nauk. Krak. (b. Prezes), Czł. tow. lek. w Warsz. i Ces. lek. tow. w Wilnie, akad. lek. chirur. w Madrycie i Ces. Król. tow. gosp. roln. Krakowsk. ~~w Krakowie~~	
102.	także	Ambroży Grabowski (w Krakowie)	Czł. Rzecz. Czł. Ces. Król. tow. nauk. Krak. – ~~w Krakowie~~.	
103.	także	Wincenty Pol (w Krakowie)	Czł. Rzecz. Dr. filoz., b. prof. uniw. Jagiel. Czł. Ces. Król. tow. nauk. Krak. i Ces. Król. tow. roln. Krakowskiego i Lwowskiego. ~~w Krakowie~~	
104.	także	Józef Kremer (w Krakowie)	Czł. Rzecz. Dr. ob. pr. i fil. prof. uniw. Jagiel, prof. nadzw. estetyki i hist. sztuk w szkole sztuk pięknych w Krakowie, Czł. Ces. Król. tow. nauk. Krak. – ~~w Krakowie~~	
105.	także	Karol Kremer (w Krakowie)	Czł. Rzecz. Dr. filoz., derektor budown. w Krakowie, Czł. Ces. Król. Krak. nauk. i gospod. roln. w Krakowie.	
106.	także	Karol Władysław Zapp. (w Pradze)	Czł. Rzecz. prof. wyż. real. szk. w Pradze, Czł. Czes. nauk. tow. Muz. i arch. tow. ~~w Pradze~~. –	
107.	także –	Ludwik Rittersberg. (w Pradze)	Czł. Rzecz. Członek Czes. tow. nauk. Muz. i tow. arch. – w Pradze. –	Umarł w Pradze Czeskiej d. 25 Maja (6 Czerwca) 1858 r.

108	11° Października 1857 r.	Franciszek Hrabia Wężyk (w Krakowie)	Czł. Honor. Prezes. Ces. Król. tow. nauk. Krak., Czł. C. tow. przyjac. nauk. w Warsz., Czł. Hon. Ces. Król. tow. gosp. roln. Krak. ~~w Krakowie~~	
109	tamże	Roman Xiążę Sanguszko	Czł. Honorowy.	
110	11° Listopada 1857 r.	Tytus Hrabia Działyński (w Poznaniu)	Czł. Honorowy ~~(w Poznaniu)~~	
111	tamże	Włodzimierz Wiesiołowski	Czł. Współprac.	
112	11° Grudnia 1857 r.	Stefan Hrabia Plater	Czł. Honorowy.	
113	tamże	Adam Hrabia Plater	Czł. Honorowy	
114	tamże	Edward Hrabia Czapski	Czł. Honorowy	
115	11° Lutego 1858 r.	Alexander de Roberti (syn Adolfa)	Czł. Rzecz. Rzecz. Rad. stanu.	
116	tamże	Emil de Roberti (syn Adolfa)	Czł. Rzecz. Radzca Stanu. Rządca biura Zen. Gub.	Umarł w Wilnie 22 października 1858 roku.
117	tamże	Maciej Padrun de Carné (syn Jana)	Czł. Rzecz. Dyr. Wil. Szlachec. Instyt.	
118	tamże	Mikołaj Hrabia Tyszkiewicz	Członek Honorowy	
119	tamże	Wacław Przybylski	Czł. Współprac. Naucz. Wil. Szlach. Instyt.	
120	tamże	Fryderyk Troyon w Szwajcarji	Czł. Współprac. Szwajcarski Archeolog.	
121	11° Marca 1858.	Julian Bartoszewicz (w Warszawie)	Czł. Rzecz. ~~(w Warszawie)~~	
122	tamże	August Bielowski (we Lwowie)	Czł. Rzecz. bibl. biblioteki Ossolinskich. Hon. Kor. Ces. publ. bibl. w St. Peter. bibl. ~~we Lwowie~~.	
123	tamże	Józef Kowalewski (w Kazani)	Czł. Rzecz. ~~(w Kazani)~~ Rz. Rad. St., Rektor uniw. Kazańskiego.	
124	tamże	Mikołaj Iwaniszew (syn Dymitra) (w Kijowie)	Czł. Rzecz. ~~(w Kijowie)~~ Dziekan, praw. fakult. w Uniw. s. Włodzimierza.	
125	tamże	Józef Przyborowski (w Poznaniu)	Czł. Współprac. ~~(w Poznaniu)~~ Czł. Tow. przyjac. nauk w poznaniu.	
126	11° Czerwca 1858 r.	Leon Rogalski (w Warszawie)	Czł. Rzecz. ~~(w Warszawie)~~	
127	tamże	Edward Tołłoczko	Czł. Honorowy	
128	tamże	Jan Sidorowicz	Czł. Honorowy	
129	tamże	Seweryn Gross	autor. tow. orch. w Moskwie [illegible] Czł. Współprac. (Ornitolog)	
130	11° Lipca 1858 roku	Teodor Felkner (syn Jana) (w Ekaterynburgu)	Czł. Rzecz. ~~(w Ekaterynburgu)~~ Jenerał-Major. Główny Naczelnik kopalni Uralskich gór.	

131.	11° Sierpnia 1858 r.	Stanisław Chomiński (syn Tadeusza)	Czł. Honor. Jener. Major, Kow. Gubernator
132.	tamże	Alexander Domejko	Czł. Honor. Rad. St. Marsz. Szlachty Guberrnji Wileńskiej.
133.	tamże	Gustaw Belke	Czlonek Współprac.
134.	tamże	Ludwik Baron Köhne	Czł. Współprac. Kons. Gabinetu Ornitolog.
135.	tamże	Bronisław Zaleski	Czł. Współprac.
136.	tamże	Władysław Trzebicki	Czł. Współpracow.
137.	11° Września 1858.	Włodzimierz Hrabia Adlerberg 1szy (syn Teodora) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Jenerał Adjut., Jenerał ~~Infanteryi~~ Piechoty, Minister Dworu J. C. Mości.
138.	tamże	Wasyli Xiążę Dołhoruków 1szy (syn Andrzeja) w St Pet	Czł. Rzeczywisty Jenerał Adjutant, Jenerał Kawaleryi, Szef Korpusu Żandarmów.
139.	tamże	Alexander Hrabia Adlerberg 2gi (syn Włodzimierza) w St Pet.	Czł. Rzeczywisty Jenerał-Adjut., Zarządzający sprawami Głównej Cesarskiej Kwatery własnego J. C. M. ~~Konwoju~~ Orszaku.
140.	tamże	Jan Jenochin (Syn Bazylego) (w St Pet.)	Czł. Rzeczywisty Lejb-Medyk, Radca Tajny.
141.	tamże	Alexander Rylejew (syn Michała) (w St Pet.)	Czł. Rzeczywisty Kapitan, Fligiel-Adjutant
142.	tamże	Alexander Kniażewicz (syn Maxymina) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Minister Skarbu, Rad. Tajny
143.	tamże	Mikołaj Zinowjew (syn Bazylego) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Jenerał Adjutant
144.	tamże	Grzegorz Gogiel (syn Teodora) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Jenerał Adjutant.
145.	tamże	Mikołaj Szaufus (syn Teodora) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Rzecz. Rad. Stanu.
146.	tamże	Romuald Hube (syn Michała) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Senator, Radca Tajny.
147.	tamże	Teodor Pierewierziew (syn Łukasza)	Czł. Rzecz. Radca Tajny.
148.	tamże	Józef Przecławski (syn Antoniego) (w St Pet.)	Czł. Rzecz. Radca Tajny.
149.	tamże	Konstanty Gieczewicz	Czł. Honorowy
150.	tamże	Kazimierz Paszkowski (syn Józefa)	Czł. Współprac. Tow. prezesa Wil. Izby Cyw.
151.	11° Października 1858.	Józef Wittmann (w Moguncii)	Czł. Współprac. Prezes tow. Starożyt. ~~w Moguncyi~~.

152.	11° Października 1858 r.	Józef Lindenschmidt	Czł. Współpracownik Konserwator Muzeum w Moguncji.	
153.	także	Jan Józef Karol Laske	Czł. Współpracownik Architekt Katedry w Moguncji.	
154.	także	Antoni Białecki (w Poznaniu)	Czł. współpracownik Cz. tow. przyjaciół nauk w Pozna	
155.	także	Karol Rogawski (w Krakowie)	Czł. współpracownik Czł. Ces. Król. tow. nauk w Krak ~~w Krakowie~~	
156.	także.	Konstanty Sidorowicz w Darmsztacie	Czł. Honorowy Sekretarz Poselstwa Ros. w Hessen-Darmsztadzie	
157.	11° Listopada 1858 r.	Antoni Korewa	Czł. współprac. Stabs-Kapitan Jeneralnego Sztabu.	
158.	11° Grudnia 1858 r.	Eugrafy Kowalewski (syn Piotra) (w St Peter)	Czł. Rzecz. Minister narodowej oświaty - Radca Tajny.	
159.	także	Ks. Maciej Wołonczewski	Czł. Rzecz. Biskup Rz-Kat. Dyecezyi Żmujdzkiej.	
160.	także	Smolar	Czł. współpracow. Red. gaz. Serbski nowiny w Bautzen.	
161.	także	Dr. Pful	Czł współprac. Nauczyciel Gimnazjum w Dreznie	
162.	także	Dr. Fryderyk Kruse (w Lipsku)	Czł. Współprac. b. prof. uniw. Dorpac.	
163.	także	Profesor Klemm (w Dreznie)	Czł. Współpr. ~~(w Dreznie)~~	
164.	także	Alexander Groza	Czł. Współpr. ~~(w Żytomierzu)~~	
164.	11° Stycznia 1859 r.	Dymitr Hrabia Bludow (syn Mikołaja) (w St Pet)	Czł. Rzeczywisty. Prezes. Ces. akad. nauk. w St. Petersburgu - Stats-Sekretarz, Czł. Rady Państwa. - Rz. Rad. Tajny. -	
165.	także	Abraham Norow (syn Sergjusza) w St Pet	Czł. Rzecz. ~~Rzecz.~~ Radca Tajny, b. Minister narod. oświaty. -	
166.	także	Józef Chodźko (w Tyflisie)	Czł. Rzecz. Inżynier Jenerał-Major.	
167.	także	Van Blaremberg	Czł. Honorowy Naczelnik Inżynierów przy Petersbursko-Warszawskiej kolei żelaznej.	
168.	także	Adolf Xiążę Giedrojć	Czł. Honorowy	

170	11° Stycznia 1859 roku	Oskar Sosnowski (w Krymie)	Czł. Honorowy Znakomity skulptor w Krymie.-	
171	także	Józef Szyszko	Czł. Honorowy	
172	także	Jan Szulgin	Czł. Współpracow. Dyrektor Kancelaryi Kuratora Okręgu Naukowego w Wilnie.	
173	także	Albert Żamett	Czł. Współpras. Znakomity malarz.-	
174	11° Lutego 1859 roku	Jan Lubański (syn Jana)	Czł. Honorowy C. Marszałek Szlachty powiatu Orzniańskiego.-	
175	11° Marca 1859 roku	Andrzej Hrabia Zamojski.- (w Warszawie)	Czł. Honorowy Prezes Towarzystwa Rolniczego w Królestwie Polskiem ~~w Warszawie.~~	
176	także	August Hrabia Potocki. w Warszawie	Czł. Honorowy Koniuszy Dworu J. C. M. ~~(w Warszawie)~~	

207

РЕДАКЦІЯ
Записокъ
ВИЛЕНСКОЙ
Археологической
Коммиссіи.
№
дня 185 г.

№ 91.
13 Marca 185 9 r.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Pamięć pobytu JWPana w Wilnie zostawiła w nas to przekonanie, że w każdej słusznej sprawie śmiało do względów JWPana udawać się będzie nam wolno.

Znajdując się właśnie w takiem położeniu, ośmielamy się przemówić za panem Ordą, którego sprawę załączona przy niniejszem kopija, podanej przezeń do Najjaśniejszego Pana prośby, dostatecznie objaśni, że zaś sprawa pana Ordy ~~znajduje się~~ zależy od ~~wyroku~~ zdania JWPana, niesiemy przeto usilne prośby abyś JWPan przez

powiedzieć w lekkim papierze

wzgląd na ciężkie położenie, na długie cierpienia proszącego, raczył zaszczycić go dostojną swoją opieką.

Dla nas główną ~~jest~~ pobudką utrudzania JWPana tą naszą prośbą są i osobiste przymioty pana Ordy i wzgląd, że jest autorem bardzo pożytecznej i praktycznej Grammatyki Polskiej w języku francuzkim wydanej. (Korzystamy z tej sposobności złożenia wyrazów najgłębszego uszanowania z jakim mamy zaszczyt zostawać JWPana najniżsi słudzy

~~Do JW. Hrabiego~~

~~Andrzeja Zamojskiego.~~

Jaśnie wielm. Pana

Niezrównane zasługi, celem podniesienia rolniczej i przemysłowej ~~przem~~ pomyślności w Polsce przez JW. Pana podjęte, otoczyły dostojne imię Jego uszanowaniem i wdzięcznością całego kraju. Pomnożyłeś JW. Pan liczny szereg świetnych przodków, między którymi wielkie postaci Jana i Andrzeja są zaszczytem, są skarbem dziejowym naszej ziemi.

Taka wzniosłość uczuć, taka szlachetność działań, takie poświęcenie najszczęśliwszych i

№ 52.
13 Marca 1859 r

rzadkich zdolności jeżeli wkładają obowiązek na pojedyńczych członków społeczeństwa do jawnego ich uwielbiania, to zaiste ten obowiązek staje się nieodzowniejszym dla stowarzyszeń, będących przedstawicielami ogólniejszych potrzeb i dążeń społecznych.

W miarę sił i zasobów własnych, mając podobnież dobro powszechne na względzie, zostałem założycielem Towarzystwa Archeologicznego w Wilnie, i poczytuję to za największy zaszczyt dla siebie, że nie tylko grono znakomitych uczonych i najzasłużeńszych obywateli miejscowych usiłowania moje wspiera,

owoż gdy

Towarzystwo ~~ta~~ Archeologiczne połączone z Muzeum Starożytności w Wilnie, mające za cel, ocalenie pomników przeszłości, ogłaszanie drukiem dawnych autorów, uwydatniających dzieje naszego kraju, ~~a~~ i zebranie gabinetów [illegible] dla [illegible] natury, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ metodycznych, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ obrazów ~~ich~~ ich [illegible] ~~oraz [illegible] [illegible]~~ przy Wileńskim Naukowym [illegible]

lecz nawet sam najmiłościwiéj nam panujący Monarcha Jego Cesarskiéj Wysokości Następcy Tronu opiekę nad Towarzystwem naszém przyjąć dozwolił.

~~Owóż gdy rzeczone Towarzystwo~~ osłonione łaską Cesarską, ~~osłonione~~, życzliwością i współczuciem Litwy wzmagane, pracami znamienitych uczonych uświetnione z widocznem powodzeniem działania ~~prace~~ swoje rozwijać poczęło, sądziłem, iż nowego blasku dodać mu zdołam, kiedy listę jego Członków dostojném imieniem JW. Pana ozdobię.

Skutkiem czego mam zaszczyt uwiadomić, że na zwyczajném posiedzeniu Kommissyi Archeologicznéj w dniu $\frac{11}{23}$ bieżącego miesiącego ~~na moje~~

~~wniesienie~~ obecni Członkowie z naj-
żywszą radością jednomyślnie JW.
Pana na Członka Honorowego
wybrali, wkładając na mnie
obowiązek uwiadomienia o tém
JW. Pana. Co ja, z naj-
szczerszém zadowoleniem speł-
niając, uprzedzam, że dyplom
w niezwłocznym czasie prze-
słanym Mu zostanie.

Mam zaszczyt zo-
stawać z głębokiem u-
szanowaniem

JW. Pana Hrabiego

Posyłam Łaskawemu Panu Hra-
biemu projekt do listu do
P. Andrz. Zamojskiego. Dobrze
by było poruczyć P. Hundiuszo-
wi, aby tak ten jako i daw-
niej przygotowany list do
P. Aug. Potockiego przepisał
i jeszcze do podpis~~ania~~ Łaska-
wemu Panu Hrabi
jeszcze przed wyjazdem
podał.

przywiązany sługa
[illegible]

М. Н. П.

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ
И
ВИЛЕНСКАЯ
АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ.

Marca 14 дня 1859 года.

№ 58

Г. ВИЛЬНО.

211

Do

Jaśnie Wielmożnego Rzymsko-Katolickiego Biskupa Dyecezyi Żmudzkiej X. Macieja Wołonczewskiego.

adres przez Pelsze w Worniach.

Wileńska Archeologiczna Kommissya, połączona z Muzeum Starożytności, ceniąc wysoko zasługi Waszej Pasterskiej Mości w naukowej pracy dla zbadania historycznej ~~[illegible]~~ przeszłości ~~[illegible]~~ języka ludu w powierzonej rządom Waszej Pasterskiej i troskliwości dyecezyi ~~[illegible]~~, na zwyczajnym posiedzeniu swojem dnia 11. Grudnia zeszłego roku, uznała za szczęście wybrać Waszą Pasterską Mość w poczet swoich Rzeczywistych Członków. Przesyłając przy niniejszem Waszej Pasterskiej Mości Dyplom na tę godność, Wileńska Archeologiczna Kommissya śmie sobie pochlebiać, że Wasza Pasterska Mość czynnego udziału w pracach towarzystwa mającego na celu F ~~[illegible]~~ nie odmówi swego ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ pomnika dziejowej przeszłości naszej

F ~~Staranne~~ odgrzebanie ~~[illegible]~~ i zbadanie

kraju – i upraszam zarazem
Władzę Pasterską [illegible] o
pasterskie błogosławieństwo
dla prac swoich w imię po-
wszechnego dobra rozpoczę-
tych.

213

М. Н. П.

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ
И
ВИЛЕНСКАЯ
АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ.

14 Марта дня 1859 года.

№

Г. ВИЛЬНО.

Do

1.) JO. Księcia Adolfa Giedrojcia № 61.

2.) JW. Pana Oktawa Sosnowskiego № 64.

3.) JW. Pana Józefa Szyszki № 63

4.) JW. Pana Jana Łubańskiego № 60.

5.) W. Pana Alberta Zametta № 62.

Wileńska Archeologiczna Kommissya oceniając szlachetne współczucie Pana dla ~~swoich~~ dążności prac naukowych, na nadzwyczajnem posiedzeniu swojem d. 11 Stycznia bieżącego roku uznała za słuszne wybrać Pana w poczet ~~swoich~~ Członków Honorowych Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności.

Zamett: Członkiem współpracownikiem

Przesyłając Panu przy niniejszem dyplom na tę godność, Wileńska Archeologiczna Kommissya poleca swoje prace naukowe i zbiory Muzeum i nadal zalecenie współczucia Pana i nieustającej Jego o dobro nauki gorliwości.

М. Н. П.

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ
И
ВИЛЕНСКАЯ
АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ.

Марта 14 дня 1859 года.

№ 68.

Г. ВИЛЬНО.

Do
JW. Pana Alexandra
Grozy.

adres.
Wołyń. Gub.
w Żytomierzu

Wileńska Archeologiczna Kommissya, ceniąc wysoko niepospolite zasługi Pana w dziedzinie ojczystej literatury, na zwyczajnem posiedzeniu swojem d. 11/23 Grudnia ubiegłego roku, miała zaszczyt wybrać Pana w poczet Członków-Współpracowników Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności.

Przesyłając Panu przy niniejszem Dyplom na tę godność, Wil. Archeologiczna Kommissya pochlebia sobie, że Pan nie zechce jej odmówić łaskawego czynnego udziału w jej pracach naukowych do współdziałania ~~w odgrzebywa-~~ dążących do odgrzebywania i badania pamiątek dziejowej przeszłości naszego kraju.

17 марта 1859 г.

№ 82

адр. [illegible] [illegible] въ Витебскъ?

Возвращая при семъ Вамъ, Милостивый Государь, ши-
пящую болотомъ монетовую
пряжку, приложенную при
отношеніи Вашемъ отъ
21 минувшаго Января
Императорская Археологи-
ческая Коммиссія честь
имѣетъ увѣдомить
Васъ, Милостивый Госу-
дарь, что на пріобрѣте-
ніе ее для Императорскаго Эр-
митажа не имѣется
особыхъ средствъ, и при-
томъ самая вещица не
представляетъ вовсе никако-
го ~~[illegible]~~ достоинства/интере-
са ни въ историческомъ ни въ
археологическомъ отношеніи

потому что, д~~[illegible]~~ какъ [illegible]
стало ~~[illegible]~~ древнія вещи нашъ[illegible]
не на [illegible] а
были бы ~~[illegible]~~ портретами [illegible]
его рода. ~~а не на~~

1 Ма

1 Дец

Program posiedzenia
18 Kwietnia 1859 r.

1. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
2. Korrespondencja za miesiąc ubiegły.
3. Odczytanie spisu ofiar.
4. Artykuł Czł. Współpr. Przybylskiego o Białowiezkiej puszczy i o Żubrze.
5. List Rzecz. Czł. Jaroszewicza o Baltyckich sławianach. – (nie czytany, odłożono na inne posiedzenie)

Program posiedzenia

11 Maja 1859 roku.

1.) Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
2.) Korrespondencja za miesiąc ubiegły.
3.) Odczytanie spisu ofiar.
4.) List Rzeczywistego Członka Jaroszewicza o Baltyckich Sławianach (odłożono do przyszłej sessii)

zagajeniu posiedzenia d. 11. Maja
p. Prezesa Hr. Eust. Tyszkiewicza

Panowie Moi!

Niech mi wolno będzie dzisiejsze posiedzenie rozpocząć od powitania Najdostojniejszego Pasterza naszego, który do grona tego jedynego w kraju, naukowego stowarzyszenia należąc, zasiadł godnie odwieczną stolicę Biskupią w Wilnie.– Wielka ztąd dla nas chwała, że mąż bogobojny, i słynny z nauki, zdobi dziś grono zawiązane w celu godnym Jego myśli i serca.– Pasterzu! kiedyśmy się przed laty czterma, pierwszy raz tu zgromadzili, ubogie nasze były zasoby, szczupłe grono współpracowników, a zewsząd otaczało nas, niedowierzanie, w odprowadzeniu do skutku ~~przedsięwzięć naszych~~ celów przez nas wskazanych, ~~ślepa zawiść i niedołężność, potwarz nawet rzucano na nas niegodnie~~. Pracą to tylko i wytrwałością w wykonywaniu Idei powziętej, nieodstępując od programmu raz nakreślonego, doszliśmy do stanu w jakim dziś ludy ~~dziś~~ Słowiańskie Towarzystwo nasze cenią i pojmują.– (dziś już ~~niedowierzanie~~, ~~zamieniło się, w silną wiarę potrzeby nauki, i~~ poznania dziejów ~~rodzinnej ziemi, niedołężność i zawiść same uleciały, niemalazłszy dla siebie odpowiedniego stanowiska~~ ~~potwarze, gardząc i przebaczając Religii nas nauczył~~.– Tak ~~Idąc~~ szliśmy z silną wolą z niezgiętym przedsięwzięciem dotrwać wraz obranym celu, a ten jest: Ocalić pomniki przeszłości, ~~wydawać~~ ogłaszać drukiem akta rozrzucone w kraju, a uzupełniające historyję naszej ziemi, i wzbogacać gabinety naukowe, dla (ułatwienia) [kształcenia] uczącej się młodzieży, w braku ich zupełnym przy naukowym wileńskim okręgu.–

obecnie, bogactwa zbiorów tego Museum, i połączenie się z niem naukowe stowarzyszenie, wszystkich stanów

mieszkańców kraju, bez różnicy wyznań i narodowości, najlepszym są dowodem, uznania przez społeczność ~~[illegible]~~ w Epoce dzisiejszej, prac naszych za potrzebne i pożyteczne.

Te mury w których dzisiaj obradujemy, ten kamień węgielny Przesławnej wszechnicy nauk na Litwie, poprzednik Waszej Pasterskiej Mości, X. Walery Protasewicz Biskup Wileński założył. — odtąd aż do dni naszych wszyscy Jego następcy, na niwie Religii, nauk, obyczajów i dobroczynności, pracowali. — Ty nam Błogosław najdostojniejszy Pasterzu, abyśmy z drogi raz obranej nigdy nie zboczyli, aby znowu przy Łasce Boskiej, tłumy wszystkich stanów ~~[illegible]~~ i wieków rozniosły stąd zarzewia nauki, na wszystkie strony Litwy, jak niegdyś roznoszono ożywczy ogień z ołtarzy, lub uzdrawiającą wodę z poświęconego źródła, z wiarą i silnym przekonaniem potrzeby i zbawiennych jej skutków. — Wspieraj prace nasze, mądrą swą radą, aby przyszłe pokolenia nam nic do zarzucenia nie miały, a Imię Pasterskie z wdzięcznością i szacunkiem powtarzały. —

adres
w Warszawie

223

~~Jaśnie Wielmożny Panie~~ JW Pan

~~Dobrodzieju!~~

~~Do~~

JW Pana Barona Edwarda Raczyńskiego

Wileńska Archeologiczna Kommissya, otrzymawszy przesłaną ~~sobie~~ jej w darze przez JW Pana odezwę i rozprawy Jego o naczyniach złotych — za sobie za najmilszy obowiązek uważa złożyć JW. Panu najczulsze podziękowanie za ten dar dla niej mily i wyraża ponownie serdeczne dzięki

Za ~~otrzymanie~~ przesłanego ~~wniesione~~
drogą Księgarską exempla-
rza wydanego przez JW Pana
"Słowniczka wyrazów" i Geo-
grafii dawnej Polski"
które w miesiącu kwietniu
~~Otrzymane~~ ubiegłego 1858 roku
otrzymane, i na posie-
dzeniu 11 maja b. roku przed-
stawione jej zostały.

Do

Rzeczywistego Członka Kommissyi Archeologicznej Wileńskiej i Muzeum Starożytności Radcy Tajnego JW. Józefa Przecławskiego.

Przysłane przez Jaśnie Wielmożnego Pana przy odezwie z d. 28 kwietnia / 9 maja w darze dla wileńskiego Muzeum Starożytności 85 odcisków z rozmaitych pieczęci będących w własności Hr. Henryka Steckiego Wileńska Archeologiczna Kommissya miała zaszczyt otrzymać i rozpatrzyć na zwyczajnem posiedzeniu w dniu 11 maja. Stanowią one ~~będą~~ teraz jedną z najpiękniejszych ozdób sfragistycznego oddziału naszego Muzeum. Na mnie włożony został przez Kommissyą archeologiczną najmilszy obowiązek złożenia Jaśnie Wielmożnemu Panu najserdeczniejszego podziękowania od całego towarzystwa za ten dar tak znakomity, świadczący wymownie o tyle już razy doświadczonej gorliwości Jaśnie Wielmożnego Pana w ~~po~~ przyczynieniu poparciu naukowych celów i pomnożeniu ~~[illegible]~~ zbiorów ~~[illegible]~~ krajowych.

Wywiązując się z tego nader miłego dla mnie obowiązku, ~~pole-~~ mam zaszczyt polecić będące pod przewodnictwem mojem Towarzystwo naukowe życzliwej JW. Pana a dobro nauki gorliwości i wyznać ~~[illegible]~~ wysokie moje poważanie

z jakiem mam honor być
JW. Pana Sługą

~~Wilno~~
Wilno
d. 13/25 maja 1859 r.

Do

Pana Hippolita Jakubowicza

9 Czerwca 1859 r. Archeologiczna kommissya Wileńska przesyłając Panu obecnie dyplom na godność członka współpraco-

№ 114. wnika — pochlebia sobie iż Pan zechcesz się (stale) chętnie przyczyniać do pomnożenia jej archeograficznych zbiorów, mieszczących w sobie ważne zabytki historycznej przeszłości naszego kraju —

Господину Лейб-Гвардии Полковнику Дмитрию Петровичу Сонцову.

9 Июня 1859 Виленская Археологическая коммиссия, препровождая при семъ къ Вамъ, Милостивый Государь, дипломъ на званiе Члена Сотрудника, льститъ себя

№ 113 надеждою, что Вы, Милостивый Государь, какъ любитель наукъ, не откажете въ (своемъ) дѣятельномъ участiи въ трудахъ Коммиссiи ~~сотрудничествомъ~~ по мѣрѣ силъ своихъ ~~содѣйствовать къ~~ преуспѣянiю Этого общества

Do

Jaśnie Wielmożnego Prezesa Towarzystwa Rolniczego w Królestwie Polskiem Hrabiego Andrzeja Zamoyskiego.

9 Czerwca

№ 112

Archeologiczna kommissya Wileńska, przesyłając przy niniejszem Jaśnie Wielmożnemu Panu dyplom na godność Honorowego członka kommissyi, ma zaszczyt polecić prace swoje i zbiory połączonego z nią Muzeum Starożytności * powszechnie znanej Jego o dobro nauki gorliwości.

* Szlachetnemu współczuciu Jaśnie Wielmożnego Pana i

Do

Jaśnie Wielmożnego Koniuszego Dworu J. C. M. Hrabiego Augusta Potockiego

9 Czerwca 1859 r.

№ 115

Archeologiczna kommissya Wileńska przesyłając obecnie Jaśnie Wielmożnemu Panu dyplom na godność Honorowego Członka kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności, ma zaszczyt polecić naukowe prace i zbiory swoje powszechnie znanej Jaśnie Wielmożnego Pana o dobro nauki gorliwości.

Do

JW. (Inspektora?) Rektora Rzymsko-katolickiego Seminaryjum w Saratowie Xiędza Antoniego Rajnika.

9 Czerwca 1859

N 111.

Archeologiczna kommissyja Wileńska ~~Wileńska~~, zaliczywszy Pana na posiedzeniu swoim dnia 18 kwietnia w poczet swoich członków współpracowników, ma zaszczyt przesłać obecnie Panu dyplom na tę godność i pochlebia sobie ~~iż~~ Pan ~~nie~~ czynnie się przykładać zechce do pomnożenia jéj naukowych zbiorów i do odszukiwania pamiątek mających związek z historyczną przeszłością naszego kraju.

Do

JW. G. Proffesora ~~Uniwersytetu i Wileń-~~ ~~skiego~~ Cesarskiego Kijowskiego Uniwersytetu P. Antoniego Andrzejewskiego

9 Czerwca N 110 1859 r.

Archeologiczna kommissyja Wileńska, przesyłając Panu przy niniejszém dyplom na Godność Członka Współpracownika, ma zaszczyt prosić Pana o przyjęcie czynnego udziału w jéj pracach naukowych — i pochlebia sobie, iż Pan nie zechce odmówić swéj pomocy ku pomnożeniu zbiorów muzeum w dziale historyi naturalnéj.

13 Czerwca
1847
No 123.

Jaśnie Wielmożny
Panie

Jakkolwiek niemiłym był zawód doznany przez honorowego Członka Archeologicznej Kommissyi Wileńskiej P. Adolfa Kobylińskiego, który w szczerym zamiarze zebrania obfitszych plonów do Muzeum Starożytności chciał się wziąść do rozkopywania kurhanów w majętności żony JW Pana, usprawiedliwiając jednak zarazem ze strony Pańskiej uszczerbkiem jakiegoś przy tych poszukiwaniach majątkowego zrządzonym na zasianem polu, spieszę najprzyjemniej podziękować Panu za zrobioną obietnicę szukania [illegible]

pokładu węglowego na grun-
cie majątkowém Kotłowa, i mam
nadzieję, że zarządzone na progu
których w tych miejscowościach z polecenia Kommissyi
i za zgodzeniem JW Pana Arcybi-
skupiego poszukiwania znajdą
u JW Pana gorliwe i czynne
poparcie.

Proszę przyjąć wyrazu
wysokiego poważania, z ja-
kiém mam zaszczyt zosta-
wać

Jaśnie Wielmożnego Pana

Programm

posiedzenia 11. Lipca 1859.

1.) Zagajenie posiedzenia p. Prezydującego

2.) Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia

3.) Artykuł Krasowskiego "o dawnych ubiorach" i relacja Kommendoniego

4.) List Marjana Gorzkowskiego

5.) Korrespondencyja za miesiąc przeszły

6.) Spis ofiar

Programmat posiedzenia
d. 11 Sierpnia 1859 r.

1. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
2. Korrespondencje za miesiąc ubiegły.
3. Sprawozdanie Rz. Czł. A. H. Kirkora z powierzonego sobie do przejrzenia i dania opinji, w skutek zapotrzebowania przez Cesarską Akademję Nauk, dzieła „o Szlachcie Litewskiej" Poraj Koszyca.
4. Artykuł p. t. „Arx Garthensis" Jaroma Koczmira.
5. Odczytanie listy ofiar.
i 6. Wybór nowych Członków.

Na posiedzeniu d. 11 Sierpnia 1859 r.

№	Proponuję się	Kto proponuje.	Uwagi.
	Na Rzeczywistego Członka		
1.	Jenerał Bartholomaei	Rz. Czł. Baron Leon Rossyljon i A. H. Kirkor.	Znany numizmatyk.
	Na Honorowego Członka.		
2.	Henryk Hrabia Stecki.	Rz. Członkowie: Radzca Tajny Przecławski i A. H. Kirkor.	Wzbogacił Muzeum piękną kollekcją 131 medali ze zbioru Daspiera

Regestr przedmiotów

Ofiarowanych przez Artura Dolińskiego na korzyść Wileńskiego Muzeum Starożytności.
16 Sierpnia 1859 r.

Rok wydania		
1701	L'eglise Romaine ———	1.
1740	Skarb nieoszacowany OO. Franciszkanów ———	1.
1750	Théorie des sentimens agreables ———	1.
1751	Lekarstwa domowe ———	1.
1754.	Nowe Ateny albo Akademia wszelkiej scyencyi	3.
1763.	Historia vitae magistra ———	1
1789	Put-diable wenecki ———	1.
1792	Aryst albo powaby poczciwości ———	1.
1801	Der Weltumsegler ———	1
1804	Wyobrażenia o kształceniu Rozumu i Serca. ———	1
	Ogółem tomów	12.

Monet i rozmaitych medali dawnych sztuk 72. —

J. Artur Doliński

РЕДАКЦІЯ
Записокъ
ВИЛЕНСКОЙ
Археологической
Коммиссіи.
№ 161.
6 дня Września 1859.

adres (u Kirkora) w Warszawie

Do
JW. Hrabiego Hen-
ryka Łęckiego

Wileńska Archeolo-
giczna Kommissya z
Muzeum Starożytno-
ści połączona, miała
zaszczyt otrzymać przez
pośrednictwo Rzeczy-
wistego Członka swo-
jego Wkadcy tajnego
Przeździeckiego zło-
żoną przez JW Pana
w darze dla Muzeum
Wileńskiego kollekcyą
medalów Dassiera, w
ogóle 131 sztuk, wyobrażają-
jących wizerunki zna-
komitych mężów wieku
Ludwika XIV, oraz sław-
niejszych reformatorów.
Kommissya Archeologiczna
Przyjmując z najwięk-
szą wdzięcznością taa

przyjmuje ze strony JW. Pana
ofiarę, która ~~swoimu~~ stowa
myta nowy dział w nader
znakomitej kollekcji Mu-
zeum Wileńskiego, ~~Archeolo-~~
~~giczna Kommissja~~ chcąc
przez tego dać dowód ~~[illegible]~~ ile ceni dar JW.
Pana a więcej jeszcze jego
współudział dla prac ~~Kom-~~
~~ssii~~ i usiłowań Towarzystwa
uważała za zaszczyt na swym
ostatniem swem posiedzeniu
d. 11/23 Sierpnia zaliczyć JW.
Pana w poczet swych Ho-
norowych Członków. —
Kommissja śmie sobie
pochlebiać że ten wybór
stanie się może w przyszło-
ści dla JW. Pana bodźcem do przyj-
ęcia czynnego udziału
w jej pracach naukowych
i zarazem w usiłowaniach
dążących do wzbogacenia
zbiorów pamiątek prze-
szłości naszego kraju.
Dyplom na godność
Członka przesłać

239

będzie JW. Panu niezwłocznie po utwierdzeniu wyboru przez Kuratora okręgu naukowego Wileńskiego

—

2140

Jaśnie Wielmożny Mości

Dobrodziej

~~Jaśnie Oświecony~~
~~Mości Xiążę~~
~~Dobrodzieju!~~

Alex. Horwatt
Xawery Wojnitowicz
Roman Xże Sangusko

Spółczucie, okazane dla Kommissji naszej przez ~~Waszą Xiążęcą Mość~~ JW. Pana, wkłada na mnie obowiązek doniesienia o ważnej, blizko spodziewanej zmianie w składzie tej narodowej instytucji.

Aby zaradzić potrzebom kraju pod względem umysłowym i powołać do spółdziałania wszystkich ziomków w rozmaitych gałęziach wiedzy pracujących, było oddaloną mojem naj-

gorętszem pragnieniem granice działania naszej Kommissii rozszerzyć i główne strumienie wiedzy w jeden zgodny kierunek połączyć.
Tym końcem, zamiast Muzeum Starożytności i Kommissji Archeologicznej, chciałem dla Wilna wyjednać Towarzystwo naukowe. Dzięki pomyślnemu zbiegowi zdarzeń i prawości naszego postępowania, jedynie naukę i bezpośredni pożytek kraju mającego na celu, już Muzeum i Kommissia nasza zjednała równie ufność władzy, jak poważanie uczonego świata.
Wsparty tą podwójną moralną siłą, przedstawiłem, w drodze urzędowej, wypracowaną przez spółczłonków naszych organizacją Towarzystwa Naukowego Wileńskiego,

składać się mającego ze czte-
rech oddziałów: 1) historyi
i archeologii, 2) archeogra-
fii, 3) nauk przyrodzonych
i 4) statystyczno-ekonomi-
cznego z głównem baczę-
niem na agronomię kra-
jową.

Świeża bytność w Wil-
nie Pana Ministra Narodo-
wego Oświecenia, który osobiście
zbiory Muzeum obejrzał,
skład naszej instytucyi
bacznie rozważył, i z
przekonania zaszczytne
zdanie o pożytecznych u-
siłowaniach naszych wy-
nurzył, każe mi po-
czytywać obecną chwilę
za najpomyślniejszą, może
nawet jedyną, w któ-
rej utrwalenie Towa-
rzystwa Naukowego w
wyżej wskazanym, jego
rozwoju przyśpieszyć mo-
żna.

Lecz gdy środki materyal-

ne naszéj Kommissii nie podołają wydatkom nieuchronnym przy wywołaniu do życia i urządzeniu wszystkich oddziałów, przyszłość Towarzystwa Naukowego zawisła od obywatelskiéj szczodrobliwości najdostojniejszych jego członków.

Nie wątpię, iż odezwanie się moje do niéj nie zostanie płonném. Rozpoczynając to dzieło w imie idei korzyści narodowéj, gdy wszystkie trudności dały się pokonać dotąd, wierzę, że dalszy nasz postęp zatamowanym nie będzie. Zależy on od serc wspaniałych, a więc od nas samych; i dla tego zwracam się do serca ~~Waszéj Xiążęcéj Mości~~ JW. Pana

Każda pomoc materjalna będzie nowém dobrodziejstwem dla kraju, o nią gorąco upraszam w téj chwili, w niéj tylko widzę środek do rozwoju nam przez wyższą władzę dozwolonego, a Bóg sprawie naszéj i naszym chęciom dopomoże.

Oczekując łaskawéj i rychłéj odpowiedzi
zostaję z wysokim szacunkiem i poważaniem

Do

~~4~~ JW. Antoniego Much-
lińskiego Dziekana i
29. Września Zwyczajnego Professora
1859 r. Wschodnich Języków w Cesar-
skim Petersburgskim Uni-
wersytecie.

Uznając znakomite za-
sługi i prace JW. Pana
~~na~~ w dziedzinie historyi i
filologii, Archeologiczna
Kommissya Wileńska
~~zebrana~~ na zwyczajnem
posiedzeniu d. 11. Września
uznała za szczyt zaliczyć
JW Pana w poczet tegoż
Rzecz. Członków. ~~Ten~~ Przez ten
wybór towarzystwo na-
sze spełniło najmilszą
dla siebie powinność —
Najmilszą dlań nagrodą ze
strony JW Pana będzie
stałe Jego współczucie dla
~~usiłowań~~ prac towarzystwa
i wspieranie jego usiłowań
światłem i radami zdobytemi jemu na polu nau-
ki doświadczeniem.
Przyjmij też zapewnienie Kom-

Kommissja składa JW Panu
najczulsze podziękowanie
za złożenie przez JW Pana
w darze dzieła przez Pana wy-
danego i tyczącego się historii Tata-
rów Litewskich, krainy tamtej-
szej i źródło stanowiących badań.
Dyplom na godność
Członka Kommissji archeolo-
gicznej prześle JW Panu nie-
zwłocznie po nastąpieniu ze stro-
ny władzy naczelnego Okręgu
Wileńskiego zatwierdzenia.

Dzieła

Ofiarowane do Muzeum Starożytności w Wilnie przez W. Alexandra Grozę w imieniu Spółki Wydawnictwa Biblijotheki Domowej z ichże księgarni znajdującej się w Wilnie, jako reszta nakładów Glücksbergowskich.

1. Bigos Hultajski tom. 2.
2. Chwila opowiadania.
3 Chrześcjańska filozofija życia t. 3.
4 Dom biały tom. 5.
5 Dwanaście dni rodziny Chińskiej
6 Dzieła Brodzińskiego tom. 10.
7. —— Szekspira tom. 3.
8 Grammatyka Jęz. Pol. Krasińskiego.
9 Pomysły Herdera. tom. 3.
10. Henryk d'Effiat. M. C. Mars. tom 4.
11 Kościół S. Michalski poowieść tom. 2.
12 Lud Ukrajinski t. 2.
13 Miasta wsi i zamki to. 4.
14. Męczeństwo Bejły tom. 2.
15. Kucharka oszczędna i Kuchnia zdrowa t. 2.
16 Obraz myśli mojej.
17 O Naśladowaniu N. M. Panny.

18 Podarek

18. Podarek ślubny.
19. Pamiętnik Maślakiewicza.
20 Podarek dobrej Matki tom. 3.
21. Pomysły Brzchwica.
22. Konopackiego Poezyje.
23 Proces cywilny.
24. Pisma przezrocznie krytyczne t. 2
25. Skarżara Rzut oka na historyję Literacką.
26 Hulewicza Rzut oka na historyję świata.
27 Rozmyślanie Ewangelii. tom. 8.
28 Stepy, Morza i góry. tom 2.
29 Tajniczy Grabowskiego tom. 4.
30. Utas Syrokomli;
31. Wiązanie Helenki
32 Wypisy Polski Bartoszewicza.
33. Wielki świat małego miasteczka. tom. 2.
34. Wzmianka o Bredzinskim.
35. Wiązania Bromia
36. Zanami pamięci tom. 2.
37 Zasady myśli mojej.
38 Zaścianek.
39. Zoologija Kumelskiego —

Razem dzieł 39. a tomów 86. — 1859 r. Paźdź. 2. dnia Wilno.

Kollegijny Assesor A. Odr. Kamiński —

Kommissya Archeologiczna w Wilnie

1. Wisemana Lampa.
1. Tripplin 12 [illegible] dzieci
1. Stary Dwór i Wieś 3 tomy.
1. [illegible] Listy z Podróży 3 tomy
1. Kraszewski Boże Czeladka 3. tomy
1. Korzeniowski Szczęście za Górami 2 t.
1. " Młody Mąż
1. " Krewni 4 tomy
1. " Andrzej Batory
1. Kraszewski, Dwa Światy 2 tomy.
1. " Dwie Komedyjki
1. Ostap Bondi i Sayna
1. " Listy Kazimierza
1. Pamiętniki Drzewieckiego.
1. Kaczkowski, Bajronista 3 tomy
1. " Grób Nieczui 4 tomy 33
1. Biblioteka Podróży Oddział I = V 66 t
1. Wybór Podróży Oddział I = VI
1. Chodźko, Dwie Konwersacyje
1. " Pustelnik.
1. Tomaszewicz Chemiany
1. Hołowiński, Mowy pogrzebowe
1. Łunkiewicz, Wykład Obrzędów
1. Korsak Poezye 2 tomy.
1. Grammatyka na Kl: I. II. III.
1. Bujnicki Siostra Gertruda
1. " Pamiętniki Sędana 2 t.
1. Groza Pamiątki i Wspomnienia
1. Opisanie Statystyczne M. Wilna.
1. Kremer, Podróż do Włoch. tom 1szy
1. Bohdanowicz Dworzecki Grammatyka
1. Feliński Pamiętniki 3 tomy
1. Groza Powieści Pol: Ukraińskie 2 t.
1. Bujnicki, Rubon 11 tomy
1. Wyżycki, Szkielnik. 2 tomy

Wilno dnia 9 Października 1859 roku

Zbiór tych wydań ofiaruję do Biblioteki Muzeum, którego Współpracownik Komisji [illegible]

Program Posiedzenia
d. 11 Października 1859 r.

1. Zagajenie posiedzenia przez Prezesa.
2. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
3. Korrespondencja za miesiąc ubiegły.
4. Odczytanie listy ofiar.

Statut Litewski za czasów Panowania Króla Zygmunta III

Ofiarowany przez Kollegialnego Registratora Władysława Kozłowskiego – mieszkającego w Mieście Wilnie na staropolicejskim zaułku w domu Marcinowskiego – czyli teraz Kuczuka.

1859 roku
Października
11 dnia

Ofiary od 11 7bra do 11 8bra

1. Łabuński Eustachy karabelę dawną
2. Zajączkowski Paweł klucz brązowy wyorany na polu w majątku Kietu-tanach ob. Kociełły w pow. Wileńskim.
3. Jakubowicz Hippolit 4 tomy listów familii książąt Sapiehów
4. Kondratowicz Ludwik 10 Rzymskich numizmatów, bóstwo dawnych bałwochwalców Kaukazkich, autografy Fleminga i Augusta III, oraz ułomek rożka kra-nowego, znaleziony w kurhanie w W.X. Poznańskiem
5. Maciejowski Walery Ostrogę znalezioną w ziemi w folwarku Perenojszczyzna należącym do ordynacji Nieświezkiej.
6. Księgarnia Spółki wydawnictwa Bibljoteki domowej – dzieł rozmaitej treści 39 tomów 86.
7. Ksiądz Józef Matyszewicz dzieło p.t. „Собрание актовъ относящихся къ обозрѣнію исторіи Армянскаго народа 4 тома, oraz 5 srebrnych numizmatów.
8. Obywatel Wincenty Woliński Dzieł starodawnych 24 rozm. treści.
9. Frankenberg Doktor 3 raporty pow. lekarzy Wil. do Zarządu Lek. w Wilnie z r. 1813 pisanych w języku niemieckim.
10. Ostrowski Jan Sculptor Rzeźba gipsowy [illegible]

144. przedmioty

11 ~~Abr.~~ Szawurski Wiktor z Inflant.
Wykopaliska znalezione przy przeprowadzeniu kolei żelaznej między Dyneburgiem i Ostrowiem mianowicie. 1, Ubranie srebrne na głowę z 7 dzwonczkami, 2, Ubranie na szyję z wisiadełkami, 3, Niewiadoma ozdobka w kształcie ptaszki z petelką w dziobie, 4, 10 obrączek 5, 31 branzoleta, 6, 35 skrętów na ręce i nogi 7, 6 ~~7~~ paciorki ozdoby na szyję i głowę ~~i uszam~~ 8, 11 klamer, 9, 17 łańcuszków 10, Szczątki wyrabianego pasa oplatanego drutem, 11, Młot i narzędzie do ostrzania broni ~~pro ca~~ kamiennej. 12, broń z metalu: 23 siekiery, 24 strzały, 3 dzidy, 16 nożów w ogóle sztuk 271.

12 Cesarskie Wolne ekonomiczne Towarzystwo dzieło p.t. [illegible]

13 Prezes Hr. E. Tyszkiewicz Halabarda straży Zamkowej i rubel z pomnikiem Cesarza Mikołaja

14 Jan Adarowski Książeczka do nabożeństwa po Francusku i po łacinie.

15 Plater hr Władysław Pamiętnik Moralności i Ekonomii Poli-

276

(X) halabarda z Petersburga (książeczka malutka do nabożeństwa

łożonej z franc. Rafet tłuma-
czeniu Karola Forstera Berlin
1859.

16 Ks. Zaleski Kazimierz kanonik
Portret zmarłego zakrystjana
fary kościoła ś. Jana Januszewskiego
pędzla Rusieckiego w złoconych
ramach.

17. Janutowicz Dyonizy portret
X Pelikana Rektora niegdyś Uni-
wersytetu Wil.

18 Zawadzki Adam 35 dzieł pol-
skich przez siebie wydanych
w 66 tomach.

19. Byszyński Wincenty dawne żarty–

276
144
488

20. Jański Felix minerał.–

21. Kobyliński Alexander Dwa gniazda ptasie.

–22. Szymanowna Zofja portret olejny
Adama Mickiewicza.

–23. Chodźko Ignacy monetę Tatarską.

24. Litewicz Marcin uczeń klassy 5. 2 monety Austryac-
kie, grosz srebrny polski z r. 1769 i szeląg Jana
Kazimierza.

25. Kozłowski Władysław Statut Litewski z czasów
panowania Zygmunta III.

Wiadomość o okolicznościach jakie towarzyszyły odkryciu sprzętów starożytnych przy robotach około drogi żelaznej na linii Petersbursko-Warszawskiej.

Na lewym brzegu rzeki Żeymiany, jednej z najznaczniejszych rzek wpadających do Wilii, między Podbrodziem a Sudatą, na przestrzeni prawie 20 wiorst, jest rozsiana znaczna liczba kurhanów. Takowe kurhany po większej części są nagromadzone na piaszczystej dolinie między jeziorem Sudata i rzeką Żeymianą. Przy prowadzeniu robót ziemnych wiele z nich musiano rozrucić; znalezione w nich starożytności są podzielone na trzy oddziały.

1. Oddział (A). Składa się z siekier, pik, ostrych żelaźców, i małych ułamków żelaznych. Kurhany w których takowe przedmioty znalezionemi zostały, nie nosiły na sobie żadnej odrębnej cechy. Wszystkie miały formę ściętego ostrosłupa, o 3. stopach wysokości a od 5^cu do 6^cu sążni diametru w podstawie. Powierzchnia tych kurhanów, aż do półwysokości została najmocniej prze-
?trzęśniętą. Dla usypania tych kurhanów, widocznie brano ziemię na około leżącą, albowiem ślady są małego rowu otaczającego kurhan wokoło. Kości i sprzęty znalezionemi były w samym prawie środku kurhanu, niecoś niżej od poziomu pierwotnej ziemi. Łatwo to daje się zauważyć przez wilgotność znajdującą się w samych kurhanach.

Głębsze kopanie dowiodło że ziemia zasypowa od poziomu gruntu była ruszana na bardzo małą głębokość. W każdym kurhanie znaleziono: siedzeń, pikę i kawał żelaza, który mniemamy być wierzchnią częścią tyszaka.

2gi oddział (B). Wykopaliska znalezione w kurhanie B (ob: plan) przy kolei, byłej stacyi pocztowej na trasie z Wilna do Święcian. Kurhan ten odznaczał się swoją wielkością w porównaniu z innemi; miał on bowiem 12 sążni diametru u podstawy i 5. stóp wysokości.

Około środka kurhanu znaleziono znaczną ilość kamieni różnej wielkości — Kamienie pokrywały kupę czarnoziemu, w której to ziemi między szkieletem męzkim, znaleziono przedmioty składające ten oddział. O 9 stóp licząc od wierzchołka kurhanu, znaleziono całkowity szkielet konia.

3ci Oddział. (C). Wykopaliska tego oddziału znaleziono rozsiany w kurhanie C (ob plan) — niezbyt oddalonego od poprzedniego i równej z nim wielkości. Szkielet męzczyzny w nim znaleziony, wyjątkowo dobrze zachowany, leżał poziomo od wschodu na zachód.

4ty oddział (D). Oddział ten składają monety; za pochodzenie onych odpowiadać nie można; schowane naprzód przez robotników, zostały one doręczonemi urzędnikom Kompanii dróg żelaznych za pieniężne wynagrodzenie. Może być zatem, że część takowych pochodziła z tąd — inąd.

Dla lepszego wyrozumienia Pr. Ochronne Komisyj

Archeologicznej, załącza się plan miejscowości gdzie łaźnie wykopaliska znaleziono zostały.

Kura (E) znaleziony został na pewnym kawałku ziemi w Berdanach, majątku P. Łopacińskiego.

Wilno d. 19. Oktobra 1859.

Podpisali:

Główny Inżynier 2giej Sekcyi

Kapitan Popławski.

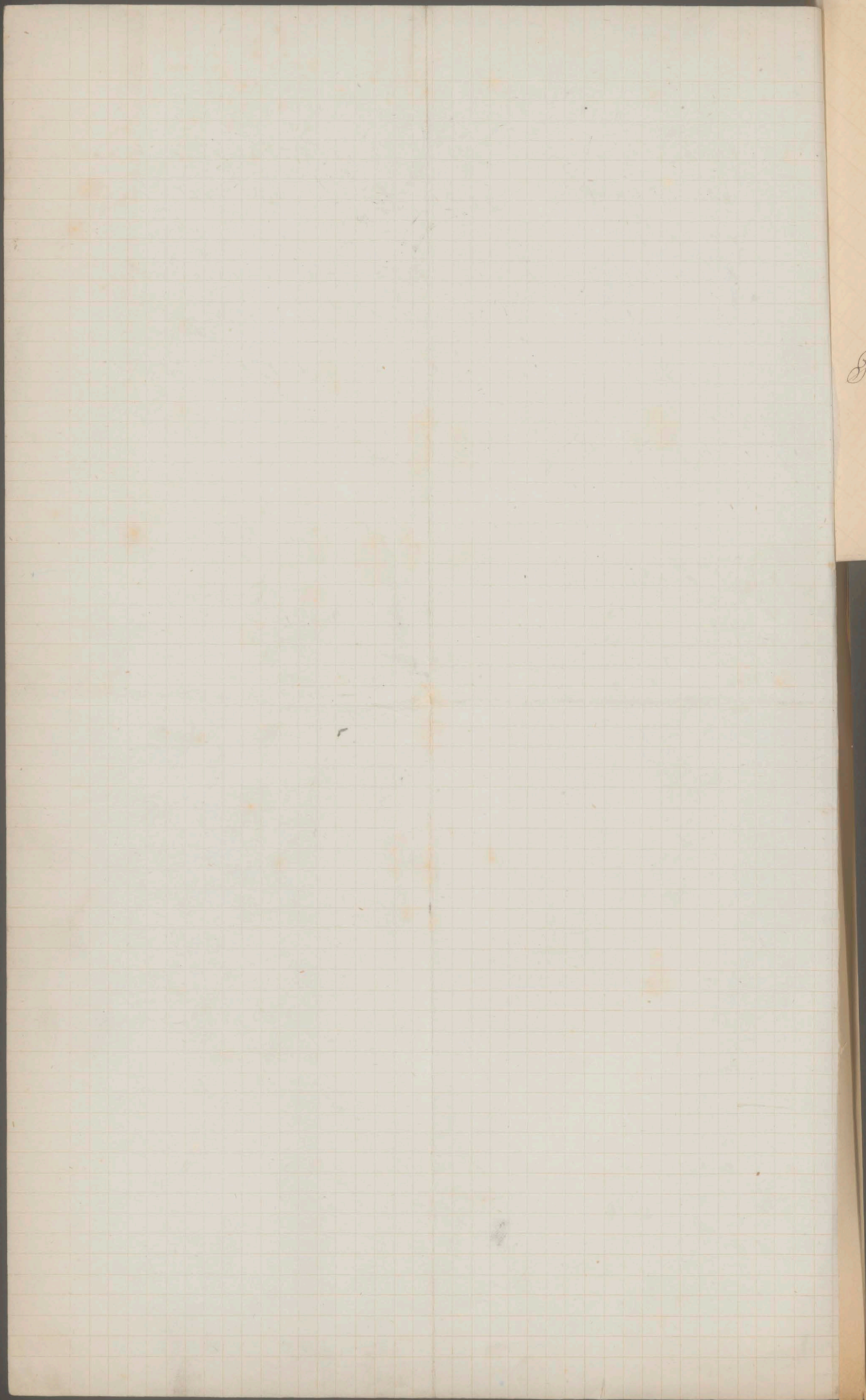
Zgodnie z oryginałem.

Inżynier Główny.

van Blarenberghe.

Zgodnie z francuskim oryginałem

B. Łopaciński

251

GRANDE SOCIÉTÉ DES CHEMINS DE FER RUSSES.

Son Excellence,

Monsieur le Comte Eustache

Tyszkiewicz,

Président de la Société archéologique de Vilna.

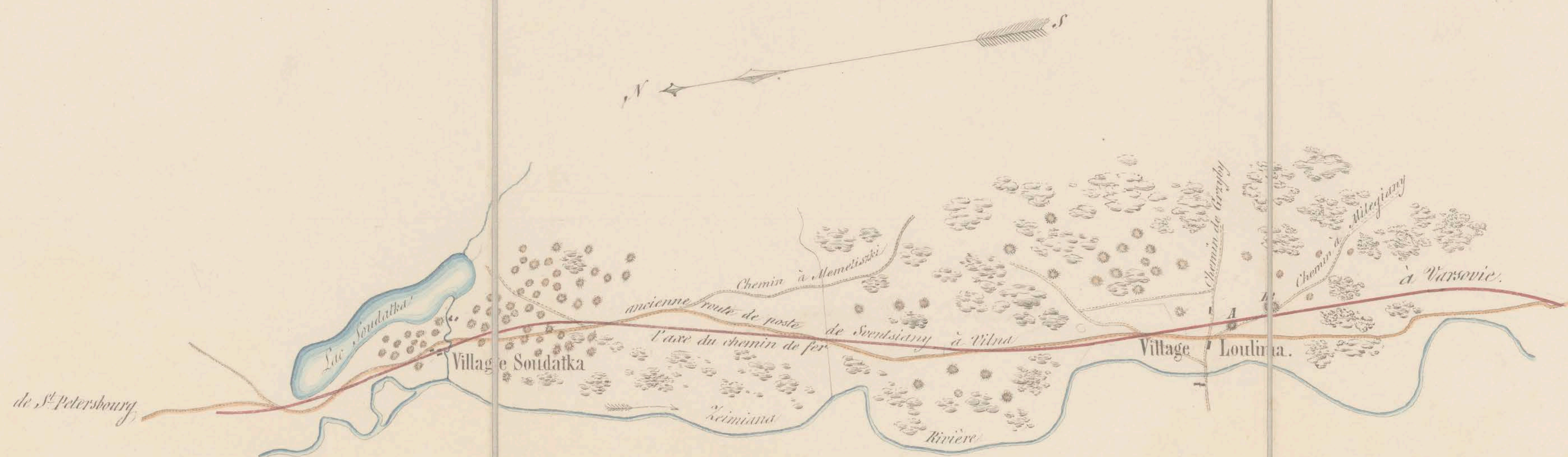
GRANDE SOCIÉTÉ DES CHEMINS DE FER RUSSES

LIGNE DE St. PÉTERSBOURG À VARSOVIE.

2e Division. 2e Section.

PLAN
DE LA LOCALITÉ
Sur laquelle sont dispersés les tumulus.

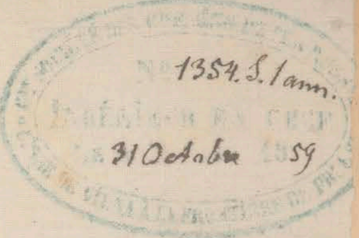
Echelle de $\frac{1}{20000}$

100 200 300 400 500 sag.

Vu par l'Ingénieur en chef [illegible]

Vilna - le 20 Octobre 1859
L'Ingénieur de Section [illegible]

des.

1354. S. l ann.
31 October 1859

256

Programm posiedzenia
d. 11. Listopada 1859.

1.) Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.

2.) Korrespondencja za miesiąc ubiegły.

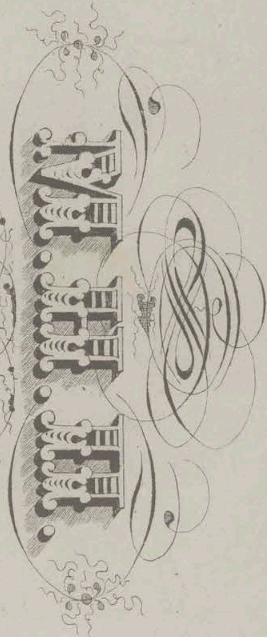
3.) Odczytanie listy ofiar

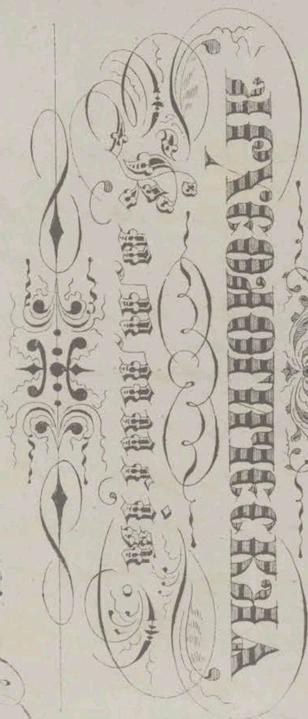
4.) Odczytanie rozprawy Rzeczywistego Członka T. Narbutta "o broni kamiennej litewskiéj"

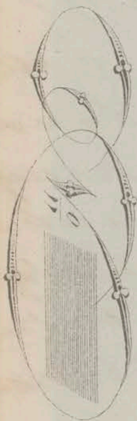
5.) Wybór Członków.

Proponują się do wyboru na Członków	Kto proponuje:	Uwagi:
Na Rzeczywistego Członka		
1. Członek Honorowy Jan Sidorowicz	Prezes Hr. Eust. Tyszkiewicz, A. H. Kirkor Rz. Czł. i Sekretarz naukowy Maurycy Krupowicz	Z uwagi na znakomitą przysługę jaką wyświadczył ojczystej literaturze przez wydanie swoim nakładem prac historycznych Daniłowicza.
Na Członka-Współpracownika		
2. Kapitan Inżynierów drogi żelaznej Petersbursko Warszawskiej Popławski Roman	Prezes Hr Tyszkiewicz, Rz. Czł. Malinowski i A. H. Kirkor	Zastępujący był wybranym za staranne zebranie wykopalisk kurhanowych, odkrytych przezeń przy pracach ziemnych kolei żelaznej Petersb. Warszawskiej, złożonych na dzisiejszem posiedzeniu

Sekretarz naukowy Krupowicz

N° 205.

21. Listopada 1859 r.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Podjęta przez W. Pana ~~myśl wydania~~ i już w połowie urzeczywistniona myśl wydania Historycznego Skarbca Prof Daniłowicza, która wzbogaci ojczyste dzieje nowym

i tak pożądanym nabyt-
kiem, o ile świadczy o chlu-
bnem pojęciu przez WW. Pana
stanowiska obywatela naszego
kraju, o zamiłowaniu nauki i
rzeczy ojczystych, o tyle nadaje
Panu prawo do niewygasłej wdzię-
czności całego naszego nau-
kowego Towarzystwa. Tą wdzię-
cznością ~~[illegible]~~ dla Pana prze-
jęte Towarzystwo na posie-
dzeniu swojem dnia 11. Li-
stopada miało zaszczyt za-
liczyć WW Pana do grona
swoich Rzeczywistych Członków. – Z największą przyje-
mnością zawiadamiam
Pana o tym wyborze
i z duszy pragnę, by to u-
znanie położonych przez Pa-
na zasług dla naszego Towa-
rzystwa, było dla Pana nowym
bodźcem i zachętą do pracy
dla dobra ogólnego

262

МУЗЕУМЪ ДРЕВНОСТЕЙ И ВИЛЕНСКАЯ ВРЕМЕННАЯ АРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОММИССІЯ

№

185 года

№ 206
21 Listopada
1859 r.

Jaśnie Wielmożny
Panie

Archeologiczna Kommissja Wileńska na zwyczajnem posiedzeniu swojém dnia 11 listopada uznała za szczyt rozpatrywać starożytne

wykopaliska, tak skrzę-
~~pę~~tnie wydobyte z kurha-
nów rozsianych na lewym
brzegu rzeki Żepniany - pod
~~za staraniem i pod po~~ pod
umiejętnem przewodnic-
twem JW Pana, oraz odczy-
tać sprawozdanie Pana
podaną W. Paszkiewicza o
okolicznościach towarzyszą-
cych temu odkryciu, i poró-
wnać dokładnie umiejętnie
2 zdjętego przez Pana planu.
Towarzystwo naukowe prze-
jęte wdzięcznością za tyle u-
siłowań ze strony Pana
w celu wzbogacenia jego zbio-
rów pamiątek przeszłości
i zarazem światłe pojęcie ce-
lów towarzystwa, wybra-
ło JW Pana na dniu
posiedzeniu w poczet swych
Członków-współpracow-
ników. Pośpieszam z najwię-
kszą radością uwiadomić

JW. Pana o tym wyborze, ~~który jako tylko uzyska sankcyi wyższej władzy~~, tak pożądanym dla mnie i dla całego naszego Towarzystwa.

Dyplom na godność Członka przesłanym będzie JW Panu niezwłocznie, jak tylko wybór uzyska sankcyi wyższej władzy

Programm posiedzenia

11 Grudnia 1859 roku.

1. Zagajenie posiedzenia.
2. Odczytanie protokołu przeszłego posiedzenia.
3. Korrespondencja za miesiąc ubiegły.
4. Odczytanie spisu ofiar.
5. Wybór nowych członków.

266

10 Grudnia 1859 r

Do

Jaśnie Oświeconych i Jaśnie Wielmożnych członkow Wilenskiej Archeologicznej Kommisii.

na sessyi 11. Grudnia

Naipokorniejsza

Prozba.

Posiadaiąc od prapradziadow dwa szweckie sztucery, stanowiące obecnie archeologiczną rzadkość, i będąc przycisniona smutnemi okolicznosciami losu przedsięwziąłem udać się z najpokorniejszą prozbą do wspaniałomyslnych względow Panow członkow Archeologicznej

Kommisyi gdyby nie raczyli nabyć
odemnie wspomnione przedstawiają-
ce przedmioty

Капитанша Шрейберъ.

Na posiedzeniu dnia 11° Grudnia 1859 roku.

Proponują się na Członków.	Kto proponuje.
Na Członka Rzeczywistego.	
1. Dyrektor Kancellaryi Jenerał-Gubernatora Podpółkownik Jan Haller.	Prezes Hrabia E. Tyszkiewicz i Rz. Czł. Mikołaj Malinowski.
Na Członków Współpracowników	
2. Sekretarz Naukowego Towarzystwa Krakowskiego Dr Theol. Ksiądz Serwatowski.	Prezes Hrabia E. Tyszkiewicz i Czł. Współpr. Ksiądz Bąkowski.
3. Znany ze swoich prac bibljograficznych Franciszek Radwan Radziszewski.	Rz. Czł. Hrabia Włodzimierz Plater i Maurycy Krupowicz.

Sekretarz naukowy Krupowicz

270

polsk. blank.

7. Stycznia 1860 r.

№ 1.

~~Akt~~

Jaśnie Wielmożny Pasterzu!

Na ostatniem posiedzeniu [d. 11 Grudnia przeszłego roku] swojem Kommissya Archeologiczna Wileńska pod moim zostająca przewodnictwem, miała zaszczyt otrzymać od Waszej Pasterskiej [Mości] nowy dowód pamięci i współczucia — ofiarowany rękopism rozprawy konkursowej professora Gołuchowskiego z własnoręcznemi uwagami Jana Śniadeckiego. [Złożywszy] ~~szczupły~~ z ~~najpierwsza mówiąc tą rzecz~~ tę [jedyną] bibliograficzną rzadkość [w bibliotece muzeum] Archeologicznego, Kommissya [za najmilszy dla siebie poczytuje obowiązek] ~~złożyć~~ [wyra]żenia Waszej Pasterskiej Mości najżywszą wdzięczność że ten dar z którym się tyle wiąże wspomnień — i poleca siebie i prace swoje łaskawym względom Waszej Pasterskiej Mości

na półk. blank.

Do
Sekretarza Towarzystwa Naukowego Krakowskiego Doktora Teologji Ks. W. Serwatowskiego

N 3.
7 Stycznia 1860 r.

Kommissya Archeologiczna Wileńska, ceniąc znakomite zasługi Pana i prace Pana w dziedzinie Historyi, na zwyczajnem posiedzeniu swojem d. 11 Grudnia ubiegłego roku uznała za rzecz pierwszą zaliczyć Pana w poczet swoich członków współpracowników. Za mieć sobie obowiązek pospiesząc zawiadomić o tem Pana, ~~pochlebiam~~ pragnąc z duszy by ten wybór mógł dać Panu na przyszłość powód do przyjęcia czynnego udziału w pracach naszego towarzystwa.

Prezes Kommissyi

Kurator Muzeum

8 Stycznia 1860 r.

N 5.

Jaśnie Oświecony
Mości Książę

Michałowi Kuścińskiemu podziękowanie za paciorki, perły szklanne i pierścionek bronzowy znalezione w kurhanie w pow. Lepelskim.

13 Stycznia 1860 r.

N 6.

Z prawdziwą radością dowiedziałem się teraz z ust Pana Jorza, że Jaśnie oświecony książę powziął szlachetny zamiar złożenia w darze dla muzeum wileńskiego pamiątki wezyra zdobytego na Turkach pod Wiedniem przez sławnej pamięci przodka Waszej Książęcej Mości Hetmana koronnego. — Jako twórca ~~i opiekun~~ zbioru pamiątek narodowych, ~~pra-~~ nie mogę nie pragnąć by ten drogocenny zabytek stał się co najprędzej jego własnością i pierwszą

ozdobą, a usłyszałem od Pana
Gorza że jedynie tylko chęć odno-
wienia i nadania mu stosownego
charakteru wstrzymuje urzeczywi-
stnienie ~~tej nieocenionej ofiary~~
zamiarów Waszej Książęcej
Mości.
Przebaczy mi ~~jednak~~ więc J.O. Księ-
że moją niecierpliwość i żąd-
ność może natrętności, jeżeli
~~ja~~ dla w imieniu Zakładu,
którego jestem opiekunem
pośpieszę się oświadczyć, ~~że~~
musimy wdzięcznie przyjmiemy
z najżywszą wdzięcznością
tę nieoszacowanej ceny ofiarę Waszej
Książęcej Mości w takim
stanie w jakim się obecnie
znajduje, a mając w swoim
składzie członków z przeszło-
ści kraju dobrze obeznanych,
za najmilszy sobie poczytają
obowiązek, bez żadnej zwły-

Stanowi uczułałt pierwo-
tny powrócić i jako do
go po przodkach waszej
wszystkiej cnocie spuści-
znę ~~godną~~ świętszą i nietykalną dla dalszych
pokoleń zachować.

Przemówienie Cz. Czł. Hr. Konstantego Tyszkiewicza na posiedzeniu 11. Stycznia 1860 r.

Szanowni koledzy!

Znajomemi Wam są oddawna prace,
co mnie wolne godziny od zatrudnień mego
stanu zabierają. Zaszczycony tytułem Wasze-
go kolegi, stanowiący jedno ogniwo tego sto-
warzyszenia, co tak mozolnie pracując nad
odgrzebywaniem naszej przeszłości, tyle już
trudności pokonało na tej drodze; i w pracach,
ogłoszonych światu, tak okazałe ślady swe-
go krótkiego po nim przejścia zostawiło-czu-
ję się w obowiązku przyniesienia Wam i mo-
jej cząstki, jaka się na drodze ciągłych poszu-
kiwań uzbierała i przez długie lata nagroma-
dziła stosownie do mojej możności i do sił mo-
jch. Z wycieczek naukowych, które zwykłem
był oddawna każdego lata po własnym kraju
czynić, zbadanie rzek naszych pod względem
topograficznym, historycznym i etnografi-
cznym- przedmiot dotąd nie dotknięty- zda-
wało mi się być rzeczą pożyteczną i ko-
nieczną. Ztąd w 1857^{m} roku rozpoczą-
łem tę pracę moją przez wzięcie pod
rozbior naukowy pięknej Litewskiej Nerysy.
Samiście, koledzy moi, widzieli, kiedym

po niej płynął, kiedym jej piękne brzegi mierzył i rysował, kiedym jej bogactwa dziejowe zgromadzał, a skarby miejscowego ducha i myśli, zawarte w pieśniach i legendach ludowych tak mozolnie odgrzebywał i tak skrzętnie zbierał: Wyście sami poklasnęli tej myśli i temu przedsięwzięciu memu. Dzisiaj, gdy już parę lat upłynęło od owej datty, staję znowu pośród Was, szanowni koledzy i przed sąd Wasz składam już owoce tej pracy mojej. Oto przynoszę Wam mappę nieznanej całkiem części tej pięknej rzeki u jej źródła; obmierzona i wykonana ona z najściślejszą dokładnością, ozdobiona obrazkami legend i podań, powtarzanych przez lud w tej części rzeki, niemniej wizerunkami nadbrzeżnych włościan, zdjętemi tak wiernie ze wzorów ich domowego życia, przez znany pod tym względem publiczności rysowniczy talent, nie wątpię, iż się stanie ciekawym przyczynkiem do badań nad szczegółami tego zakątka naszej ziemi. Składam tutaj i topograficzny atlas dwunastu raf niebezpiecznych na Wilij, obmierzonych w czasie mojej podróży po niej i na wielką skalę z najdrobniejszemi szczegółami zrysowanych.

276a

Papiery z r. 1860.

tyczące się

Muzeum w Wilnie

Praca ta moja mała, ma zapewne wartość dzisiaj; lecz może stać się ona bardzo pożyteczną w ów czas, gdy handel po tej rzece z czasem ożywiony, potworzy na niej parostatki, a następnie wywoła konieczną potrzebę dokładnego oczyszczenia rzeki z zawad naturalnych, jakie statkom po niej żeglującym rozbiciem się grożą. Oto wygotowałem już i część pierwszą opisu szczegółowego mojej rzeki, którą zamierzam wprędce przedstawić przed sąd publiczny. Skoro książka wydrukowaną zostanie, najpierwszy jej egzemplarz złożyć będę miał zaszczyt Towarzystwu.

Jeżeli więc te prace moje, które przed Wami, koledzy, w tej chwili produkuję, zwrócić potrafią na siebie uwagę Towarzystwa Naszego, i jeżeli osądzicie takowe za pożyteczne i godne zająć stosowne miejsce pośród prac naszego stowarzyszenia naukowego: tedy proszę Was, ~~[illegible]~~ dostojny Pasterzu, przewodniczący dzisiaj naszemu Towarzystwu o polecenie przyjęcia i zachowania ich w zbiorach naszego Muzeum.

Rozpoczynając z dniem dzisiejszym piąty rok istnienia naszego towarzystwa, winniśmy wam dostojni koledzy! zdać sprawę z czynności Archeologicznej Kommissji za rok ubiegły i z obecnego stanu Muzeum, które dzięki wysokiej opiece rządu i współczuciu ogółu nie przestaje wzbogacać się w zasoby naukowe i w zbiory pamiątek przeszłości naszego kraju. Szczupłe środki materyjalne i rozpierzchłe siły członków, przemieszkujących w rozmaitych miejscach kraju zbyt często odległych od ogniska wspólnej pracy, nie pozwalają nam jeszcze mierzyć się z innemi towarzystwami naukowemi, które liczą już przeszłość swoją na lat dziesiątki, zdołały stworzyć szeroką podstawę swego bytu i swoich działań. Nie szukając rozgłosu, Kommissja archeologiczna Wileńska skromne jeszcze ma zasługi, a w tym peryjodzie przejścia stara się gromadzić tylko materyjał dla przyszłych pracowników na niwie dziejów i archeologii w najobszerniejszem znaczeniu tego wyrazu. Dążąc do tego celu wytrwale, Kommissja urzeczywistniła podniesiony przed laty przez Czcigodnego Prezesa naszego zamiar wydania Skarbca dyplomatów papiezkich, cesarskich, królewskich, książęcych i uchwał narodowych, posługujących do krytycznego wyjaśnienia dziejów Litwy, Rusi Litewskiej i ościennych im krajów, zebranych i krytycznie ocenionych przez Prof. b. Uniwersytetu Wileńskiego Ignacego Daniłowicza, którego pozgonne rękopisma złożone zostały w darze dla Muzeum Wileń: przez dostojnego jego założyciela Hr. Eust. Tyszkiewicza razem z własną biblijoteką do 4000 tomów wynoszącą. Do wprowadzenia w życie tego wydawnictwa najczynniej się przyłożył rzeczywisty członek Kommissji Jan Sidorowicz, przyjmując na siebie z szlachetną gotowością cały nakład i koszta wydania. Pierwszy tom tego dzieła obejmujący w sobie 945 źródeł historycznych od r. 524 do r. 1410 t.j. do bitwy Grunwaldzkiej, i 50 arkuszu druku w tym miesiącu jeszcze opuści prassę. Drugi tom wyjdzie w ciągu bieżącego roku. Życzyć teraz tylko należy, żeby z grona Członków Kommissji wielu poszło za tym pięknym przykładem naszego współczłonka.

Archeologiczna kollekcyja Muzeum została ostatecznie uporządkowaną przez zawiadującego tym działem Rz. Członka Adama Honorego Kirkora, który ułożył w polskim języku systematyczny katalog wykopalisk, dawnej broni kamiennej i żelaznej i innych przedmiotów czysto-archeologicznych — których liczba wynosi obecnie 3266. numerów. Inne działy już są prawie skatalogo-

wane – a ogólny katalog będzie ogłoszony drukiem w bieżącym roku.

W ciągu roku odbyło się dwanaście zwyczajnych posiedzeń Kommissyi, na których, oprócz obszernej korrespondencyi z Członkami i z towarzystwami naukowemi przeczytano 12 rozpraw, mianowicie: Rz. Czł. A. H. Kirkor przeczytał 3 rozprawy, "o ruchu ludności opodatkowanej w Gub. Wileńskiej i o liczbie właścicieli ziemskich," drugą "recenzyę dzieła Poraj Koszyca o Żmudzie," i trzecią "wspomnienie o życiu i pracach Rz. Czł. Pawła Sawelejewa zmarłego w roku przeszłym w Petersburgu; Rz. Czł. Michał Malinowski miał rzecz o trzech dyplomatach wyjętych z Archiwum Kasselskiego przez honor. Członka Sekretarza legacyi rossyjskiej Konstantego Siorowicza i tyczących się zaślubienia Adelaidy Heskiej przez Kazimierza W.; Czł. współpracownik Kapitan Jeneralnego Sztabu Korewa odczytał artykuł: "O zamku w Krewie pod strategicznym względem" i zdjął na miejscu plan topograficzny tego zamku pamiętnego morderstwem Kiejstuta; Czł. współpracownik Wacław Przybylski czytał napisany przez siebie artykuł "o puszczy Białowieżskiej i o żubrze". Odczytane były jeszcze: "relacya nuncyusza papieskiego Kommendoniego o przyjęciu na sejmie Parczowskim r. 1564 uchwał Soboru Trydenckiego," tłumaczona przez Rz. Czł. JW biskupa Wileńskiego Ks. Ad. Stan. Krasińskiego; artykuł Professora Homolickiego "o kaplicy S. Kazimierza w Katedrze Wileńskiej; rozprawa Rz. Czł. Skalkowskiego "o śladach panowania Litwy w południowej Rossyi"; artykuł pseudonyma Jarosza Koczniewa "o zamku Grodzieńskim"; Kraszewskiego Rz. Czł. "o ubiorach starożytnych Słowian i Litwinów"; i Rz. Czł. T. Narbutta "o broni kamiennej litewskiej."

Kommissya archeologiczna zawiązała w ciągu upłynionego roku stosunki naukowe z Towarzystwem Historyi i Starożytności w Rydze, z towarzystwem naukowem w Dorpacie, i z komitetem wydawnictwa dzieł Długosza w Krakowie. Czynnie teraz prowadzi korrespondencyę z 9 towarzystwami w kraju i 6 zagranicznemi naukowemi towarzystwami.

W przeciągu roku Kommissya archeologiczna wybrała do swojego grona 8 rzeczywistych Członków, 10 współpracowników i 9 honorowych członków. Zmarli dwaj rzeczywiści Członkowie Gruber i Sawelejew. Liczba ogólna członków Kommissyi i Muzeum wynosi obecnie 182, z tych 158 w kraju, a 24 za granicą.

Muzeum składa się z ośmiu oddziałów: 1.) Archeologicznego, 2.) archeograficznego, 3.) numizmatycznego, 4.) kollekcji portretów, sztychów, litografij i biustów 5.) sfragistycznego (t.j. pieczęci), 6.) bibljoteki 7.) zoologicznego i mineralogicznego gabinetu. Dział archeologiczny mieści w sobie, jak powiedzieliśmy wyżej 3266 przedmiotów. Dział archeograficzny zawiera w sobie 903 numera, królewskich i książęcych dyplomatów, przywilejów i dawnych aktów, oraz 392 autografy znakomitych w różnych zawodach osób — w ogóle 1295 numerów. Numizmatyczna kollekcya składa się z 4104 monet rozmaitych państw i narodów. Kollekcya portretów, sztychów, litografij i biustów liczy 3454 numera. Dział pieczęci rozmaitych magistratur dawnych duchownych i cywilnych, klasztornych i prywatnych liczy 433 numera. Bibljoteka liczy 9978 dzieł i broszur w 12,311 tomach i 417 rękopisów. W upłynionym roku powiększyła ją znacznie bibljoteka po Władysławie i Cezarym Platerach, wynosząca 485 tomów, oddana z rozporządzenia JW. Jenerał-Gubernatora z bibljoteki Gimnazyjalnej w wiedzę muzeum. Zoologiczny gabinet, którego główne jądro stanowi ornitologiczny gabinet ś. p. Hr. Konstantego Tyzenhauza, złożony w darze dla muzeum przez syna jego Ks. Kat. Hr. Rajnolda Tyzenhauza, liczy obecnie 1195 ptaków, 591 jaj ptasich, 43 gniazda ptasie, 80 okazów zwierząt ssących, 24 kości zwierząt przedpotopowych, 5 ryb, 10 muszli i 116 anatomiczno-osteologicznych preparatów — w ogóle 2044 numera. Winniśmy tu atoli publiczne podziękowanie Konserwatorowi Zoologicznego gabinetu tutejszemu współpracownikowi baronowi Ludwikowi Koehne, który od czasu zajęcia posady konserwatora w drugiej połowie 1858 roku wyrobił dla muzeum 26 okazów zwierząt ssących, 84 okazy ptaków krajowych, 91 osteologicznych preparatów i zebrał 26 jaj i 27 gniazd ptasich, i ułożył oprócz tego systematyczny katalog gabinetu ornitologicznego w językach łacińskim, polskim, niemieckim i francuzkim. Mineralogiczny gabinet liczy 9973 numerów, wzrost jego idzie zbyt powolnym krokiem — w ciągu roku przybyło tylko 52 okazy.

W upłynionym roku odwiedziło muzeum 7470 osób, w tej liczbie 5218 mężczyzn i 2252 kobiet. Sale muzeum otwarte były dla publicz

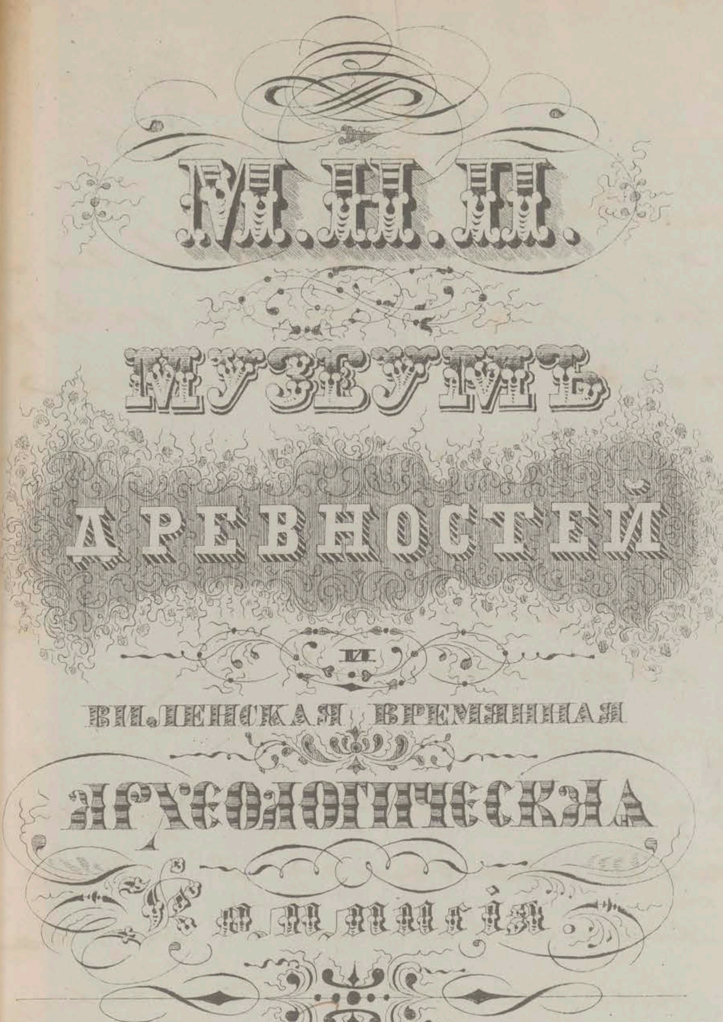
czności raz tylko w tygodniu, w Niedzielę od 12ᵉʲ do 4ᵉʲ po południu.

Liczba osób, które złożyły w ciągu roku dary dla Muzeum wynosi 179, ilość przedmiotów złożonych w darze 1898. W liczbie darów pierwsze zajmują miejsce: 1.) dzieło p. t. „Żywot rozmyślającego Pana Jezu Krysta" S. Bonawentury, tłumacz. p. Baltazara Opecia, w Krakowie 1539 r." ofiarowany dla Muzeum przez JW. Biskupa Wil. Ks. A. S. Krasińskiego; 2.) dukat Władysława Warneńczyka, ofiarowany przez b. Marszałka Mińskiego Bogdaszewskiego, znaleziony w majętności jego Wiazyni; 3.) dwa egzemplarze ptaka azjatyckiego Syrrhaptes Pallasii ofiarowane i zastrzelone przez obywatela Borthkiewicza w powiecie Nowo-Aleksandrowskim w m. Dryświatach; 4.) dar Czł. honor. Hr Henryka Meikiego 131 medali bronzowych kollekcyi Dassiera; 5.) złota bizantyńska moneta Cesarza Konstantyna z r. 1059, znaleziona w Aleksandropolu i ofiarowana przez Cz. Czł. Jenerał-Majora Chodźkę; 6.) portret Adama Mickiewicza olejny, malowany w Anglii i ofiarowany przez Pannę Zofię Szymanowską; 7.) 271 wykopalisk krzemiennych znalezionych przy robotach koło kolei żelaznej pod Dynaburgiem, i ofiarowanych przez Marszałka Wiktora Szadurskiego, i 8.) 71 wykopalisk, znalezionych w kurhanach nad rzeką Żejmianą, przez Czł. współpracownika Kapitana Romana Popławskiego i ofiarowanych przez naczelników inżynierów Towarzystwa dróg żelaznych Czł. honor. van Blarenbergha.

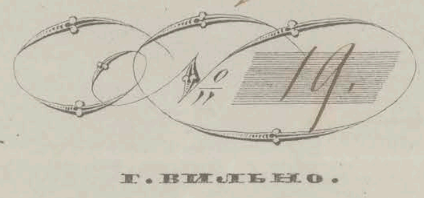
Oto jest krótki rys działań naszego naukowego Stowarzyszenia i Stanu Muzeum. Wiele jeszcze pozostaje nam do zrobienia. Potrzeba nam przedewszystkiem zespolić siły nasze do wspólnej i wytrwałej pracy. Wspierać nas będzie uznanie i współczucie ogółu, gdy godłem naszém nie przestanie być miłość nauki i prawdy.

Wilno
11. Stycznia
1860 roku.

Kurator naukowy Muzeum [illegible]

19 lutego 1860 года

г. Вильно.

Do
JW. Prałata kapituły katedralnej Wileńskiej, Wice-Prezesa Towarzystwa Dobroczynności Księdza Józefa Bowkiewicza.

Kommissya archeologiczna Wileńska, oceniając znakomite zasługi JW Pana oddane sprawie ludzkości i Towarzystwu wileńskiemu dobroczynności, które pod wyłącznym sterem i przewodnictwem JW Pana doszło do tak znakomitego stopnia rozwoju i pomyślności, na zwyczajnem posiedzeniu swojem d. ~~17~~ bieżącego lutego miała to zaszczyt zaliczyć JW Pana w poczet swoich Członków rzeczywistych. ~~Zawiad~~ Spiesząc zawiadomić JW Pana o zaszłym wyborze ~~JW Pana~~, kommissya Archeologiczna ma nie-

stoimy nadzieją że przez współczucie dla celów które sobie założyła, JW Pan nie zechcesz odmawiać swojego uczestnictwa w jej pracach około zbierania pamiątek przeszłości i wydawnictwa piśmiennych pomników do dziejów Litwy odnoszących się.

Dyplom na godność Członka Kommissyja Archeologiczna będzie miała zaszczyt JW Panu przesłać po zatwierdzeniu wyboru przez Kuratora Naukowego Okręgu Wileńskiego

Prezes kommissyi i
Kurator Muzeum

1860 roku, Lutego 25 dnia za № 449. posłano p. Zajączkowskiemu rubli srebrem 13 i kop. 68½. —

Przy Antykach od Października 1858 roku

Po najuprzejmiejszem sprawdzeniu z aktami kommissyi przekonałem się, że P. Florjanowi Zajączkowskiemu urzędnikowi kommissyi Spraw Wewnętrznych i duchownych (w Warszawie) za trzykrotne expedjowanie paczek i posyłek z Pragi, i opłacanie franku i cła należy od Muzeum

1.) 6 rub. 57 kop

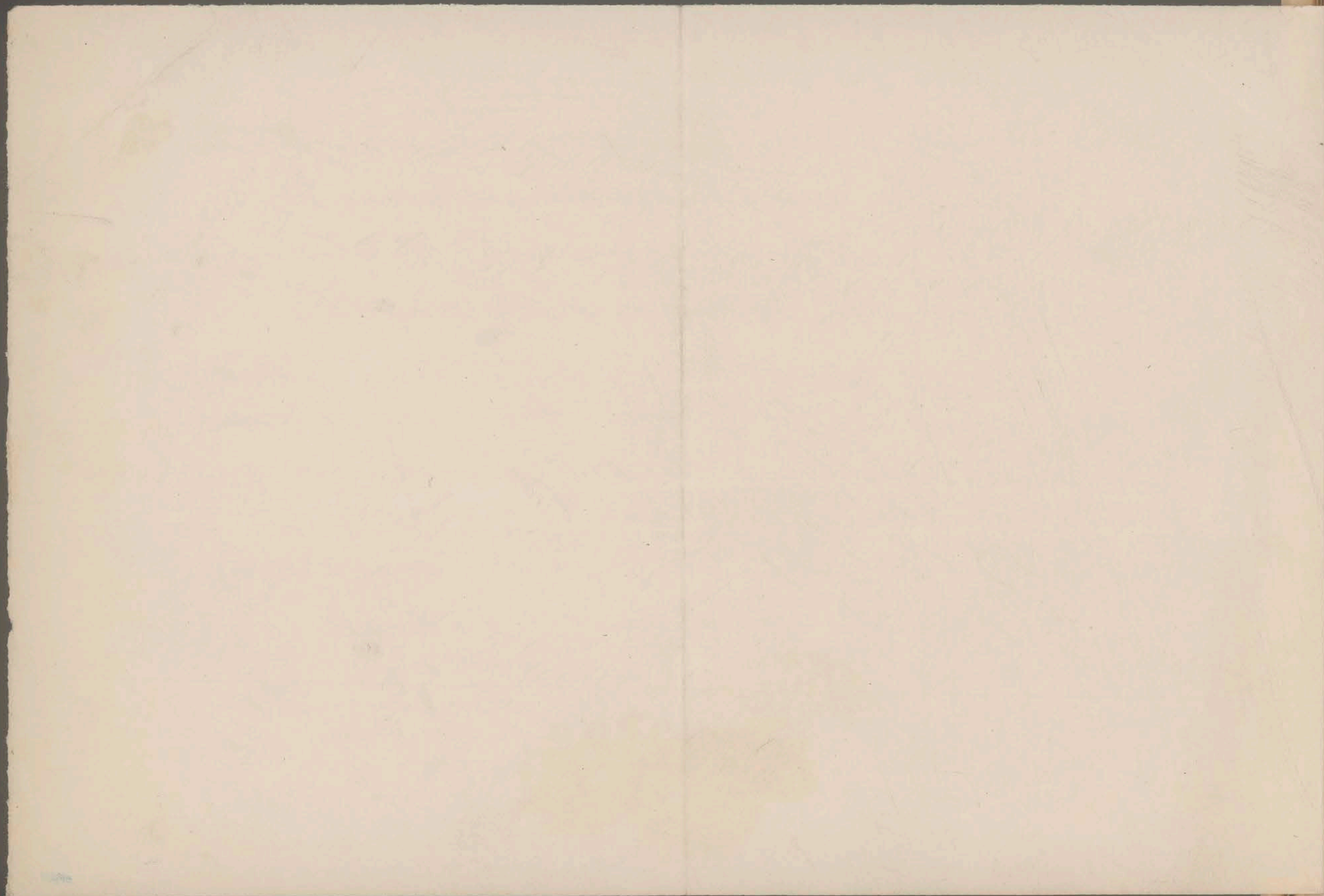
2.) — 45 kop.

3.) 6. 66½ kop

W ogóle — 13 rubli 68½ kop.

23 Lutego 1860

[illegible]

24. Lutego 1860 r.
№ 23.

Pani Korejwowej dziękczynny list za 2 niedziane numizmaty i dzieło i widok zamku Trockiego
№ 24.

Do
Rzeczywistego Członka Kommissyi Archeologicznej Wileńskiej ~~[illegible]~~ i Muzeum Starożytności Kapitana Generalnego Sztabu Antoniego Korewy

Poważne i umiejętnie dokonane prace Pana w dziedzinie historji ~~krajowej~~ i statystyki oddawna zwróciły ~~[illegible]~~ już na siebie uwagę Kommissyi Archeologicznej, która zawdzięcza ~~[illegible]~~ Panu opisanie pod strategicznym względem trzech zamków w Trokach, Krewie i [illegible]. ~~Poważając~~ Uznanie i wynagrodzenie położonej dla towarzystwa przez Pana zasługi najmilszym było dla kommissyi Archeologicznej obowiązkiem. ~~Jakoż przez podniesienie~~ Jakoż na dniu 18 b.m. na zwyczajnem posiedzeniu swojem Towarzystwo nasze uchwaliło zaszczyt wybrać Pana jednogłośnie w poczet swoich członków rzeczywistych.

Spiesząc zawiadomić Pana o tym wyborze i tem niezachwianą nadzieję, że Pan zechcesz przyjąć jako dowód współczucia Towarzystwa dla naukowych prac Pana.

Księgi.

N. 1. Przezotka na kwiatku abo kaz. na dzień dorocznej uroczystości S. Josepha etc. p. X. Mikoł. Lawrinowicza D^ra^ pis. S^o^ in 4° Vilnae typ. acad. S. J. 1650.

W przypisaniu tak się wyraża autor „Wilno jest niebo, burmistrz słonce, Ławnik xiężyc, pospolstwo gwiazdami, WMMości panie sekretarzu Józefem.

Frasa in fastis adulationis podobna do owej „Dieu créa Bonaparte est se reposa.

N. 2. Laska nadworna koronna na pogrzebie JW. p. Adama z Kazanowa Kazanowskiego Marszałka nadwornego itd. itd. p. X. Konstant. na Iwaniciach Iwanickiego kan. Luc. kaznod. Ordynaryi N. Karola Ferdyn. Królewica pols. i Szwed. Biskupa płock. i wrocław. itd. Odniesiona 1650. w Warsz. w druk. Piotra Elerta.

N. 3. - Laska żelazna w popiele skruszona abo kaz. na Exequiach JW. p. Ad. Kazanowskiego itd. p. X. Kaz. Wojsznarowicza S. T. D. Scholastyka Piltyńskiego itd. 1650. w Lublinie w druk. Jana Wieczorkowicza.

Metal.

N. 1. Krzyż bronzowy pamiątkowy za 1812. rok.

N. 2. - Medal mosięż. stron. głow. wyobrażenie N. M. P. z JEZUSEM niezgrab. odwrotn. zdaje się coś świątowego, jeżeli nie S. Marya Magd.

N. 3. - Medal spiżowy. Venceslaus Bohemus. Rex Pol.

Kamień.

N. 1. Część siekiery znaleziona przy budowie drogi żelaznej w Niewodnicy.

Czaszka z napis. Sap. V. 8. – Quid nobis profuit etc. i znowu: Mors peccatorum pessima. Wnosić można że znakomitego ciemięzcy lub zbrodniarza sciętego, obwieszonego itp. Do kraniognozji i kranioskopii przydatna. Już lat temu upływa 20. gdy mi się dostała od wojskowego lekarza sp. Zawadzkiego; był wtedy dość czytelnie r. 1600, zatarty p. nieostrożnośi służalca.

Pisma urzędowe.

№ 1. – Jenerała mej. Nowoross. guber. komendanta Alexandra Isakowa do Regimentarza partyi Ukraińskiej z r. 1764.

№ 2. – Atamana koszowego Filip. Fedorowa z tegoż r. 1764. do tegoż Regimentarza. Ciekawe ze względu stylistyki, a ten 2gi z sfragistyki, na kopercie wyciśnionej ogromnej pieczęci – wyobraża Atamana w całej postawie z pałaszem w lewiech. a prawą podparty w bok; też hetmańska buława i napis wielkiemi głoskami „Печать Войска Его Императорского Величества Запорожского Низового.

Ks Józef Matyszewicz

№ 24.

Marca 2. d. 1860. r.

Niewodnica.

pod Białymstokiem.

Gubernii Wileńskiej, Święciańskiego Powiatu - 4ᵒ Stanu - w Parafialnem Miasteczku Świrze, niegdyś Książąt Świrskich - a dziś Obywatela Kołeńskiego Assesora Biszewskiego - jest Góra, wyobrażająca kształt dawnych Fortefikacyj Wojennych - Pewnych podań o tej Górze w Historyi Litwy nie napotykamy - i w Opowiadaniach Ludu niemamy. - Lecz tylko - przy brzegu piasku stożkowej Góry do bruku w tem że Miasteczku Świrze zrobionego w 1858 Roku, znaleziony Pałasz starożytny - Żelazny - Pristaw 4ᵒ Stanu Powiatu Święciańskiego - Radca Honorowy Adolf Bohdanowicz, dla Muzeum Starożytności - poświęca - do oznaczenia zaś dalszy o tej Górze, zostawuje mądrze Towarzystwu Muzeum. - Adolf Bohdanowicz. -

Do

JW. Wice Prezesa Towarzystwa Dobroczynności; Rzeczywistego Członka Archeologicznej Kommissyi i Muzeum Wileńskiego, Prałata Ks. Józefa Bowkiewicza

Marca 10go 1860 r.

№ 34.

Otrzymawszy od P. Kuratora Okręgu naukowego Wileńskiego zawiadomienie pod dniem 5 marca № 634, że wybór JW. Pana na Rzeczywistego Członka Kommissyi przez niego zatwierdzonym został, pospieszam załączyć przy niniejszem JW. Panu dyplom na godność Rzeczywistego Członka, i polecić prace Kommissyi oraz zbiory Muzeum jego współczuciu i znanej o dobro nauki gorliwości.

290

Do
Członka współpracowni-
ka Kommissyi Archeolo-
gicznej Wileńskiej Pana
Juljusza Minjatta.

19 Marca
1860 r.
№ 38.

Do
Czł. wsp. K. Arch.
Wil. Anzelma
Burzyńskiego
№ 39.

Archeologiczna Kommissya Wileńska z ~~[illegible]~~ Zbiorem Starożytności połączona, pragnąc zjednoczyć usiłowania i prace ludzi miłujących naukę, na zwyczajnem posiedzeniu swojem dnia 18 lutego bieżącego roku miała zaszczyt wybrać Pana jednogłośnie w poczet swoich członków współpracowników.

Przesyłając Panu przy niniejszem dyplom na tę godność, Kommissya Arch. mam niepłonną nadzieję, że Pan zechce poświęcić czynny udział w naukowych pracach Towarzystwa

i wspierać usiłowania nasze
ku pomnożeniu zbiorów pamią-
tek przeszłości naszego kraju.

Do
JW. Pana Walerjana Wró-
blewskiego.

19 Marca
1860 r.
№ 40.

Adres
przez Nowogród-Wo-
łyński, Połonne
w Kalenicach.

Wileńska Archeologiczna kommis-
sja oceniając znakomitość prac
i badania Pana w dziedzinie
dziejów ojczystych, ~~świat~~ na nadzwy-
czajnem posiedzeniu swojem d.
18 lutego b. r. uznała za rzecz
~~zaliczyć~~ wybrać Pana jedno-
głośnie w poczet swoich Człon-
ków Rzeczywistych.
Przesyłając Panu przy niniej-
szem dyplomat na godność Rze-
czywistego Członka kommissyi
i połączonego z nią Muzeum Sta-
rożytności, kommissya Archeolo-
giczna śmie sobie pochlebiać,
że wybór ten naukowego Sto-
warzyszenia, obok świetnego
uznania prac i zasług Pana
przez ogół, stanie się zachętą
do nowych badań na ~~dziejowości~~
polu historji i ma nadzieję
że wyrzeczone przez Pana "Słowo
Dziejów Polskich" nie będzie o-
statniem.

verte

[illegible]

Do

Członka Honorowego Kommissyi Archeologicznej JW. Hrabiego Henryka Skórkiego

19 Marca 1860 r.

No 44.

Kommissya archeologiczna przesyłając JW. Panu przy niniejszém dyplom na godność Honorowego Członka Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności, oraz egzemplarz ustawy swojéj ma zaszczyt polecić JW. Panu prace swoje i zbiory Muzeum szlachetnemu współczuciu JW. Pana i J. zaszczytnie znanéj Jego o dobro nauki gorliwości.

Adres
w Warszawie
Ulica Senatorska
No 18.

verte

19 Marca 1860 r.

№ 45

Do

Członka współpracownika Wileńskiej Archeologicznej Kommissyi Kapitana Inżynierów Pana Romana Pozławskiego.

Wileńska Archeologiczna Kommissya przesyłając Panu przy niniejszem dyplom na godność Członka Współpracownika Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności, ma zaszczyt polecić swe zbiory pamiątek przeszłości szlachetnemu współczuciu Pana i tej światłej o dobro nauki gorliwości, której zawdzięcza ocalenie od zatraty kilku ciekawych szczątków staraniem Pana z kurhanów nad rzeką Żejmianą wykopanych.

dodane listy do Platera włączenia

Do

Członka Współpracownika Kommissji Archeologicznej Wileńskiej Pana Franciszka Radwan-Radziszewskiego

19 Marca 1860 r.

№ 42.

adres.

Jmć Pisarza

w Dąbrowicy

Kommissja archeologiczna ceniąc naukowe prace i zasługi Pana w dziedzinie bibliografii, na zwyczajnem posiedzeniu swojem d. 11. Grudnia upłynionego roku miała zaszczyt zaliczyć Pana w poczet swoich Członków współpracowników.

Załączając przy niniejszem dyplom na tę godność, Kommissja Archeologiczna śmie sobie pochlebiać, iż Pan nie zechcesz odmówić czynnego udziału w jej pracach naukowych, przesyłając ~~[illegible]~~ [illegible] wiadomości o rzadszych dziełach w bibliotece Dąbrowickiej i Wiśniowieckiej znajdujących się, oraz wierzytelne odpisy nie-drukowanych dotąd dyplomatów i przywilejów, mogących posłużyć do krytycznego wyjaśnienia dziejów Litwy.

verte

Do

Członka współpracownika Kommissyi Archeologicznej Wileńskiej Sekretarza wydziału archeologicznego Towarzystwa naukowego Krakowskiego Ks. Walerjana Serwatowskiego –

19 Marca 1860 r.

No 43.

adres w Krakowie

Przesyłając Panu przy niniejszém dyplom na godność Członka współpracownika Kommissya archeologiczna Wileńska, ma zaszczyt polecić swe prace naukowe i zbiory pokrewnego z nią uczenia starożytności naukowemu współdziałaniu Pana i upraszza najprzyjaźniej o przesyłanie Kommissyi od czasu krótkich sprawozdań o posiedzeniach i czynnościach Towarzystwa naukowego Krakowskiego. –

Do

Rzeczywistego Członka Kommissyi Archeologicznej Wileńskiej, Zwyczajnego Professora Języków Wschodnich w Uniwersytecie Petersburskim JW. Pana Antoniego Mu-chlińskiego.

19. Marca

Wybor

№ 41.

Kommissyja Archeologiczna Wileńska przesyłając JW. Panu obecnie dyplom na godność Rzeczywistego Członka Kommissyi i [illegible] z nią [illegible], uma zaszczyt polecić tego prace naukowe i zbiory pamiątek przeszłości powszechnie znanej; niezmordowanej tego o dobro nauki gorliwości, i nie wątpi że JW. Pan nie zechce odmówić swego czynnego uczestnictwa w jej pracach i [illegible] ku [illegible] zbadaniu dziejów ojczystego kraju.

No 65
26. Marca
1860 r.

Jaśnie Wielmożna Pani!

Przez tak niespodziany i przedwczesny zgon ś. p. męża Pani, zostające pod Jego przewodnictwem Towarzystwo Naukowe straciło jednego z najczynniejszych i najgorliwszych członków swoich - Ogół stracił w nim zacnego i światłego pracownika, co wykształciwszy kilka pokoleń, nie spoczął w raz obranym zawodzie ale aż do ostatniej chwili badał dzieje ~~dawnej~~ przeszłości i chwały swego rodzinnego kraju. Oddaliśmy tu wszyscy - dawni ~~jego~~ uczniowie i współ-towarzysze - hołd ~~jego~~ Jego pamięci i zasługom należny. Długo jeszcze w wspomnieniach naszych żyć będzie.

Z czystych z Towarzystwem naszem korrespondencji wiadomo mi dostatecznie, że ś. p. mąż Pani przygotowywał nowe wydanie swego dzieła p. t. "Obraz Litwy" - i że nie wiele już do ostatecznego wypracowania brakowało. Co się z ~~rękopismem~~ tak nazwaną spuścizną ś. p. męża Pani stało? Jak się ~~Pani~~ nią Pani rozporządzić zamyśla? I czy nie pozostały po ś. p. mężu Pani inne jakie prace naukowe w rękopismach - jakie notaty tyczące się Uniwersytetu

wileńskiego, jako książki naukową wartość mające. Oto są pytania, które mi Pani łaskawie przebaczy i na nie odpowiedzieć raczy — bo je robię w imieniu Towarzystwa naukowego, którego świętym obowiązkiem jest zbierać wszelkie zabytki przeszłości i od ~~zaguby~~ rozproszenia bronić. Możeby się Pani [illegible] zdało przesłać mi spis pozostałych ś.p. męża Pani w książkach, rękopisach i innych przedmiotach naukowych — [illegible] a Towarzystwo nasze znalazłoby w gronie swojem chętnych i gorliwych amatorów, którzyby na siebie powtórne wydanie „Obrazu Litwy" przyjąć i w ogóle naukową spuściznę po ś.p. mężu Pani drogą kupna nabyć chcieli. Prosiłbym więc zarazem Panią o oznaczeniu w spisie ceny rękopisów i książek — a przedewszystkiem o zostawieniu Towarzystwu naszemu, ~~lub kto~~ pierwszeństwa w układach o ich nabycie.

Polecając siebie i prośby moje łaskawym względom

P.S. Przypominam sobie, że w bibljotece ś.p. męża Pani znajdował się spory tom rozkładów lekcyj w Uniwersytecie wileńskim z lat kilkunastu. Towarzystwo naukowe byłoby Pani nieskończenie wdzięczne, gdyby ten tom mógł być przez Panią dla bibljoteki naszej zachowany.

РЕДАКЦІЯ
Записокъ
Виленской
Археологической
Коммиссіи.
№ 67.
27 дня Марта 1860 г.

do Hr. Adama Platera
p. Dynaburg
w Krasławiu

Do
Jaśnie Wielmożnego
Pana Hrabiego Adama
Platera

~~Jaśnie Wielmożny~~
~~Mości Hrabio.~~

Znakomite i pożyteczne prace JW Pana Hrabiego w dziedzinie nauk przyrodzonych zjednały Mu już oddawna uznanie ogólne ~~a razem i Towarzystwa naukowego~~ zbierającego skarby pamiątek wieków ubiegłych i jednoczącego przeszłość z teraźniejszością ~~przeszłości~~
Jakoż oddając hołd należny zasługom Twoim Panie Hrabio, Kommissya Archeologiczna Wileńska z Muzeum Starożytności połączona na zwyczajnem posiedzeniu swojem dnia 11. bieżącego Marca, miała zaszczyt wybrać JW. Pana Hrabiego jednogłośnie w poczet swoich członków rzeczywistych.
~~Z prawdziwą radością jako Prezes naukowego Towarzystwa i jako związany braterstwem z osobą JW Pana Hrabiego po tej~~ Zawiadamiając JW Pana Hrabiego o tym wybo-

rze, komisyja archeologiczna
śmiem sobie pochlebiać iż JW. Pan
Hrabia nie zechce odmówić swego
czynnego udziału w pracach Towarzy-
stwa, które mnie zawsze wyso-
ko cenić gorącą ~~[illegible]~~ miłość ziemi
i prace Jego dla dobra kraju
podjęte.

<u>29 Марта</u>

№ 68. Кс. Бонковскому благ. за 2 изданія.-
№ 69. Кс. Матышевичу - 3 проповеди погребал. после Ад. Казановскаго, 2 медали, крестъ, кусокъ топорка, и головной [illegible] и 2 ручные автографы.-

<u>31 Марта</u>

№ 70. Въ Виленскій Приказъ Общественнаго Призрѣнія съ препровожденіемъ билета на 5 р. внесенныхъ предсѣдателемъ на сооруженіе Памятника тысяча-лѣтію Россійскаго Государства.-

An
Seine Excellenz den Herrn Akademiker wirklichen Staatsrath Eduard von Eichwald.

No 90.
5 Kwietnia 1860 r.
odesłano 10 kwietnia

Die Archäologische Commission zu Wilna hatte seit Ihrem Entstehen die gemeinnützige wissenschaftliche Thätigkeit und die hohen Verdienste Ew. Excellenz sowohl für die hiesige Akademie als auch für das ganze Litthauische Land zu schätzen und zu würdigen gelernt. Sie harrte nur des günstigen Augenblickes, um Ew. Excellenz ihre Erkenntlichkeit öffentlich aussprechen zu können, und in ihrer gewöhnlichen Sitzung am 11. März d. J. wählte sie Ew. Excellenz einstimmig zu Ihrem wirklichen Mitgliede. Hoffentlich wird diese Wahl Ew. Excellenz nebst den Erinnerungen aus dem Akademischen Leben in Wilna noch ein Band an die alte Hauptstadt Litthauens knüpfen und [illegible] unserer Gesellschaft für Ew. Excellenz dienen können. Die Archäologische Commission wird sich glücklich schätzen, wenn Ew. Excellenz von Zeit zu Zeit je nach der Möglichkeit die Resultate der Ihrer wissenschaftlichen Forschungen unserer Gesellschaft mittheilen werden.

Zugleich beeilt sich die Archäologische Commission Ew. Excellenz für die durch Vermittlung des Herrn General-Superintendenten Lipinski für das Museum zugeschickten Krokodil-Mumien, nebst kleiner egyptischen Bildsäule, sowie für das Werk Ew. Excellenz Lethaea [illegible] hiermit innigsten Dank zu sagen.

11. Maja 1860 r.

305

„Panowie moi! —

Zaledwie po długiej chorobie wróciłem do wszystkich moich obowiązków, gdy znowu z powodu odjazdu do wód, dla ratowania zdrowia, na czas jakiś szanowne towarzystwo pożegnać muszę. Doświadczenie mnie przekonało i tę prawdę ~~w zamian~~ ugruntowało we mnie, że gorliwość dostojnych współczłonków, równie czynnie i umiejętnie na korzyść tej instytucji zawsze działała nie dając nigdy uczuć niedostatku z nieobecności mojej. — Dlatego też i tym razem, zupełnie spokojny o los obu zakładów opiece mojej powierzonych, opuszczam je, oddając czułej i troskliwej ~~[illegible]~~ pieczy waszej czcigodni koledzy, zbiory przeszłości naszej i prace naukowe towarzystwa. — Głównym usiłowaniem w obecnej chwili ma być doprowadzenie do celu rozpoczętej już czynności, ~~zda~~ otworzenia ~~użycia~~ czytelni publicznej przy bibliotece Museum. Nie ~~potrzeba nam~~ wyliczam tu ważności i następstw tego chwalebnego i pożytecznego przedsięwzięcia, jest ono dziś głównym zadaniem naszym, a przy pomocy ogółu, przy wspólnych usiłowaniach, trudności zwalczyć i nader pożyteczny krajowi i oświacie na trwałych podstawach ugruntować, Bóg nam dozwoli. — Gdziekolwiek będę, nie zaniedbam zawierać stosunki z uczonymi obcych krajów, tak nam zawsze potrzebne, i o wzbogacaniu zbiorów naszych nie zapomnę.

Panowie moi! ~~[illegible]~~ Następujący dalej w obranym raz ~~drogą~~ kierunku, niezrażający się na duchu, idźmy drogą ~~pod wyrazem~~ pracy i poświęcenia się osobistego, przebaczając potwarcy której powodów i źródła pojąć nawet niepodobna, a utrzymując raz przyjętej idei. Wspomagając uczącej się młodzieży zbiorami naukowemi Museum, w wydaniu dzieł sumiennych a tyle krajowym dziejom pożytecznych, szukajmy obecnie ulgi w cierpieniach, a w przyszłości rzewnego wspomnienia o nas, przez braci naszych. — To jedyna nadgroda, jedyny cel być powinien prac i dzieł Towarzystwa —"

Przejdźmy teraz do dziennego porządku posiedzenia — !

Do

Rzeczywistego Członka Wileńskiej Archeologicznej Kommissyi i Muzeum Starożytności Hrabiego Adama Platera.

21. Czerwca 1860 r.
№ 175

na blank. polskim

Wileńska Kommissya Archeologiczna załączając przy niniejszem dyplom na godność Rzeczywistego Członka Kommissyi i połączonego z nią Muzeum Starożytności, ma zaszczyt polecić prace i usiłowania swoje ~~szlachetnemu~~ współczuciu JW. Pana Hrabiego ~~powszechnie znanej JW. Pana Hrabiego~~ Jego o dobro nauk gorliwości.

Nro 11. Lipca

304

Mam honor złożyć do Muzeum Starożytności w imieniu Panny Stefanii Piottuch

1./ Skamieniałość znalezioną w powiecie Wiłkomierskim

3./ Trzy monety srebrne

18. Czerwca 1860 r.

11 lipca 1860 N 182

Do

JWWgo Ludwika Putkiewicza Obywatela pta Nowoaleksandrowskiego.

Komisya Archeologiczna Wileńska oceniając wielkie zasługi mające w celu wzrost nauk i sztuk nadobnych w Litwie, i widząc że JWPan z najchwalebniejszą gorliwością wspierasz umiejętnie i szczodrobliwie malarstwo krajowe, w dowód swojego uznania i w hołdzie dla obywatelskiej JWPana gorliwości postanowiła przybrać Go za członka swojego. Na dzisiejszem posiedzeniu jednomyślnie wszystkich obecnych przychodząc ten zamiar do skutku postanowiła wezwać JWPana aby zechciał wejść do naszego towarzystwa i podzielać jego prace pożyteczne ocalenia pamiątek krajowych i rozwijając tego co dzieje Litwy rozjaśnić wszystkiego i stan jej umysłowy podnieść zdoła.

Uwiadamiając więc o tem

JW Pana, Towarzystwo ma
szczyt
za~~raz~~ uprzedzić, że ~~w Tej~~
wkrótce
wł[illegible]wy ~~...~~ dyplomat ~~po otrzyma-~~
~~niu pozwolenia~~ wodocz
Afus
doręczonym ~~JW Panu~~ zostanie

przeczytani
11. Sierpnia

Notatki

O zabytkach przeszłości na Podlasiu Jadźwingów

W wielu miejscach na Podlasiu, spostrzegać się dają, nagromadzone od wieków, widocznie ręką ludzką, kamienie różnej wielkości, — które na pierwszy rzut oka okazują, jakoby były fundamentem pozostałym z pod zabudowań uległych zniszczeniu, albo, że przygotowane były dla wzniesienia jakowejś budowy; a że teraźniejsi mieszkańcy Podlasia są, będąc napiętnowanymi mało świadomi podań przodków swojej ziemi, to też mylnie częstokroć utrzymują, że te kamienie zebrane były dla budowy kościoła lub cerkwi. — Miejsca takie od tych ze kamieni noszą pospolicie nazwiska: Kamionki, Kamianki, Kamienicy, a czasem Żalów lub Żalisk i od nich biorą początek nazwiska całych uroczysk i wsiów; przy nich znajdują się często i kurhany różnej wielkości z kamieniami albo obłożone kamieniami. Wszystko to razem wzięte stanowią smentarzyska zawierające groby dawnych mieszkańców Podlasia, groby Jadźwingów z przedchrześcijańskich czasów, mimo to, że na niektórych takich smentarzyskach znajdują się krzyże drewniane lub na kamieniach kute. —

Smentarzyska, o których mowa, zazwyczaj bywają na wyniosłejszych nieco położystych miejscach, — na pochyłościach pagórków, w głębi puszczy, przy samych błoniach, smugach albo łąkach, lub o kilka set (300-400) kroków od nich; a ponieważ łąki, smugi i błonia zdarzają się najczęściej nad rzeczkami i strumykami a więc i przy wodzie. —

W składzie i zewnętrznej postaci Smentarzysk, jakie dotąd widziałem, upatruję trzy odmiany: jedne, a takich najwięcej, jak na kolonii Baśki-Zaliże składają się z mnóstwa kamieniami usłanych czyli ciągłych mogił, zupełnie nic albo mało wystających nad powierzchnię

ziemi, albo też z kurhanów różnej wielkości; — drugie z mogił osobnych różnej postaci niewiele wystających nad powierzchnię ziemi mogił i kurhanów, jak około Folwarku Krupic, a trzecie zawierają ciągle wzgórza od 1½ do 3 łokci nad powierzchnię ziemi nazwane kamienia mi jak koło wsi Czarno-wielna. — Prócz smentarzysk postrze gać się dają, lecz i owdzie same li kurhany z kamieni lub kamie niami obłożone, a lubo są one jednej natury co smentarzyska, jed nakże do ich liczby zaliczonemi być nie mogą i oddzielnie uważane być powinny. —

Co do odmian w samej budowie mogił i kurhanów, o tych sposo bności w obecnym czasie mówić nie poważam się, mając za nadto mało kolumnowych, bo aby atletie jeżeli odmiany na którym smentarzysku wy łącznie lub przeważnie panują, niżbym ruszał bydły, wpierw zbadać najmniej kilkanaście z kolei znajdujących się na niem mogił i kurha nów, czego przy najusilniejszej chęci dotąd jeszcze wykonać nie mogę tem, wyjmując Baćkowskie smentarzysko, rozkopawszy w wielu miejscach po jednej lub kilka mogił i kurhanów, czasu takiego różnic budowy ich nie postrzegałem. — W takich to rozkopanych mo giłach i kurhanach znajdywałem szczątki kości ludzkich czasem zwę glonych ale niepalonych, — skorupy glinianych garnków robionych z których żadnego całego złożyć niemożna było, i rzeczy ozdoby najwięcej metalowe to jest: żelazne, srebrne, bronzowe, czasem szklanne, a rzadko kamienne, jakoto:

Tabl. III — 1, 2, 3, 12. Młotki żelazne ku potrzebie wojennej służące, z nich pierwsze trzy znalezione są w mogiłach na Smenta rzysku Baćkowskim, zaś ostatni (12) pochodzi z mo gił na smentarzysku około wsi Ostrożany (Kaminka prze mieszkańców nazywany.)

5. Nóż żelazny z mogił Baćkowskich

4. Kawał żelaza płaskiego o 4 kończach ze śladami bezprze

j. wkoro

znaleziony wraz z nożem i sprzączką mosiężną, na której były szczątki skóry, a która utrzymaną została.—

6. 7. i 8 Gwoździe żelazne od połowy do ostrego końca stalone, z nich jeden (7) jest szerszy u wierzchu, i ma jakby nacinania; lecz czy to pochodzi z zerżnięcia i wykładu żelaza, czy też może pierwotny jego kształt, jakby ostrze i żeby został uszkodzony od rdzy, — trudno jest oznaczyć.—

9. Nożyk żelazny ze złamanym końcem pochodzący ze mogił na Bańkowskiem Smentarzysku.—

10. Pilnik żelazny znaleziony w mogiłach na Smentarzysku przy Folwarku Saliny

11 Narzędzie żelazne podobne do lancetu używanego w weterynaryi znalezione w kurhanie 2.— Tabl VIII na Smentarzysku Bańkowskiem.—

Tabl IV 1 i 4 Dwie paciorki kamienne (w natur. wielkości) z mogił na Bańkowskiem Smentarzysku.—

2. Nożyk żelazny (w natur. wielkości) w tychże mogiłach znaleziony.—

3. Rodzaj ostrza od dzidy żelaznej (natur: wielkości) z ułamanym końcem, znalezione w mogiłach na Smentarzysku Bańkowskim.—

Tabl: V. 1. Rączka wygięta żelazna z uszkami na końcach.

2. Obrączek żelazny cały

3. Dwa obrączki brązowe połamane

Wszystkie te trzy rzeczy stanowiły zapewne koszyk, a materyałem łączącym je była skóra,— której ślady dawały się spostrzegać najwyraźniejsze między żółtym piaskiem,— wynalezione w mogiłach na Smentarzysku koło wsi Czarna wielka.—

Tabl. VI.— Zawiera same ozdoby kobiece w naturalnej wielkości zrysowane

przez pierścienia /4/. i tam;

1. Części przepaski czy obręczki nagłowny z drutu brązowego z mogił na Smin: Bańkowskiem. —

2, 3. i 8 trzy odmiany wisiadełek srebrnych do ubrania włosów, głowy i szyi; — zawieszane były na niej przewleczane przez otworki u góry. — 2 i 8 s tych (z których) ze mogił, 3 z mogił na Smentarzysku przysioł: Czarna-wielka. —

5 i 6 Ozdoba w kształcie krzyżyka z lewej i prawej strony ubrana z Bańkowskich mogił. —

7. Ozdoba srebrna szyi z kawałkiem skóry na której była zawieszona z Bańkowskich mogił

4. pierścień srebrny męski z tych ze mogił. —

17. Obrączka srebrna z tych ze mogił

9. Kółko z drutu srebrnego u nog znalezione z tych ze mogił. —

10. Branzoletka srebrna z tych ze mogił. —

11, 12, 13, 14 i 15 paciórki szklanne z nich ostatnia powlekana była w niektórych miejscach massą i ma nacięcia delikatne z Bańkowskich i Czarniańskich mogił. —

18. Drut srebrny dla podtrzymywania na głowie obręczki lub zawieszenia innych ozdob. —

16. Główka od oręża czy palicy kamienna powleczona szkliwą emalją. —

Tak powierzchnia Smentarzysk oznaczająca mnóstwem kamieni na niej większej wszędzie miejsca rzuconych ręką ludzką zebranych, tak i w budowie znajdujących się warstw samych mogił. Kurhanów największą rolę gra kamień; skutkiem wszystkiem wierzyć się one należą do rodzaju owych mogił czy grobów, znajomych pod nazwiskiem kamiennych, które się znajdują po wielu krajach Europy, ale zachodniejszych mięszany kości i kamieni nie różnią. — Mogiły czy groby podobne, które zaś widziałem już zniszczono

J. Skirmunt

budowane są w ziemi w prostokąt jedne przy drugich w prostokąt, tak iż ga boki dłuższe zwrócone są na północ i południe, a krótsze na wschód i zachód, — mogiłę tej jak łokci niedłużej jak 3½ łokcia a węższej jak 2. łokci, bez przykrycia nawierzchu z jednego całkowitego kamienia, — ale w taki sposób: po wykopaniu jamy boki jej okładano ogromnemi kamieniami, mniej więcej płaskowatemi Tabl. IX których końce po zapełnieniu wykopanej jamy wystające z ziemi oznaczają granicę każdej mogiły; między te ogromne kamienie wkładano nader niepraktycznie dla zapełnienia otworów takim sposobem tworzyła się ściana przegradzająca mogiłę od mogiły. — Na dnie mogiły palono ogień, czasem w kilku miejscach, ale zawsze w tym miejscu gdzie kładziono ciało zmarłego, — potem przysypywano ciężką warstwą piasku żółtego, albo układano rząd kamieni z przysypaniem także piaskiem, — potem kładziono zwłoki zmarłego ubrane w rzeczy, na wznak z wyciągniętemi nogami i rękoma, najczęściej głową na zachód, ale znajdowano i na wschód i na południe głowami Tabl. X. — przy zwłokach kładziono młot żelazny, noże, groty i inne żelastwa, i często do ostrzenia u prawej nogi; — zaś nieraz u lewej strony, przy niej krzesiwka z krzemieniami, a z tej strony zdarzało się znajdować kamienie jajkowatej formy do 2 do 3 funtów ważące. — Tak złożone zwłoki okładano starannie kamieniami nie wielkiemi, ubierając nawet na policzki płaskich kamieni, — sypano żółty piasek aby pokryć kamienie, na nim kładziono rząd kamieni od brzegu do brzegu mogiły z przysypaniem także żółtym piaskiem, — dalej szedł jeszcze rząd kamieni, sypano czarną ziemię i zarzucano kamieniami aby zrównano mogiłę z powierzchnią ziemi; a tak zwłoki zmarłego znajdują się najmniej pod trzema rzędami kamieni, — zdarza się że i pod czterema rzędami. — Na wierzchu w środku mogiły kładziono kamień wielki, zapewne dla znaku gdzie zmarły położony, a może ten kamień przenoszono z narzędu nad kamieniami wieko. — Na Smentarzysku przy ws. Czarna-wielka narzucano na mogiły nad powierzchnią ziemi do 1½ do 3 łokci kamieni takiej wielkości znaczące granice mogiły większemi kamieniami. —

Z liczby rozkopywanych kurhanów trzy zbudowane były całkowicie z kamieni średnich napełnionych ziemią rzeczną z przysypaniem piaskiem żółtym mającym od spodu mniejsze kamienie, — były one jakoby okrągło stożkowatej; w jednym z nich i mianowicie na Baczkowskim Smentarzysku (Tabl. VIII fig: 2.) znaleziono szczątki kości ludzkiej mianowicie dwóch czaszek średnich dorosłych w odległości na 5 ćwierci łokcia między niemi z południowej strony pod 3 rzędem kamieni z góry i narzędzie Tabl. III fig. 11. podobne do lanceta weterynaryjnego. — w drugim kości Ostrożnymi przy północnym boku części strony pod 4 rzędem kamieni z wierzchu też tylko zacięcie małego drugiego zwierza. — w trzecim zaś nic nie znaleziono. — Inne ~~trz~~ trzy kurhany usypane były z piasku żółtego wysokości jeden 1½ łokcia, drugi 2½ łokcia trzeci 3½ łokcia i obłożone były w dwa lub trzy rzędy kamieniami z przysypaniem piaskiem pierwszy od wierzchu do spodu, drugi od wierzchu do połowy wysokości a trzeci najwyższy z trzech stron od wierzchu do połowy a z czwartej mianowicie z zachodniej strony od wierzchu aż do spodu, — w nich nic nie znaleziono wyjąwszy pierwszego w którym o ¾ łokcia od wierzchu wynaleziono część czaszki ludzkiej. —

St: Sagin. —

312

Do Wileńskiego Archeologicznego Muzeum od Księdza Bernarda Jezierskiego

1. Dzieło. S. Francisci Xaverii e Societate Jesu Indiarum Apostoli novarum Epistolarum Libri Septem etc. Romae 1647

2 Dzieło. Cunr. Dieterici Institutiones Catecheticae Depromptae E. B. Lutheri Catechesi et variis notis illustratae, etc. Lipsiae 1643

3., Na starożytny herb Bramy Jaśnie Wielmożnych z Kozielska Ogińskich wiersze Ks. Ant. Korczan Szpakowskiego.

11. Sierpnia 1860 314

Panowie Moi!

Witam was po kilkomiesięcznym oddaleniu się z Wilna. Witam z tym szczerym biciem serca, jakie nam zwykle towarzyszy, gdy ze stron oddalonych, wracamy na rodzinną ziemię. — Ale oprócz powitania winszować zarazem naszemu towarzystwu pomnożenia ze Muzeum zbiorów połączonego, w tak liczne wzbogaciło się dary. Bóg widzi szczere chęci i czystość zamiarów naszych. On nam błogosławi pomimo wielu przeszkód i Jemu tylko zawdzięczać skutek pomyślny usiłowań, światłych członków towarzystwa, winniśmy. Podróż moja wielce była korzystną, pobyt w Bydgoszczy wśród małej garstki szczerze słowiańskiego Wendów, następnie w Wielkim Księstwie Poznańskiem, zwiedzenie Gniezna i Kórnika, tej jednej z najbogatszych skarbnic nauk w Słowiańskiej ziemi, ważne dla prac archeograficznych przyniosło korzyści. — Hrabia Tytus Działyński Prezes towarzystwa przyjaciół nauk w Poznaniu, oprócz licznych darów, które tu w jego imieniu składam, świadczył

gotowości udzielenia nam bogatych zbiorów całego swego życia, jako owoców którego celem jest nauka i dobro publiczne. Autentyczne akta Świdrygiełły, Fedka Księcia Nieświerskiego, Jogiełły i inne tak żywo Litwę obchodzące, Rozgraniczenia i traktaty z Carem Michałem Fiodorowiczem i Piotrem Wielkim, nowe na dzieje miejscowe rzucą światło. Niemniej ofiary Panów Poplińskiego, Zupańskiego i Przyborowskiego świadczą o dobrych chęciach ku nam, tych szlachetnych współbraci naszych.-

Zbiór medali w liczbie 627 exemplarzy z Najwyższego rozkazu za staraniem ówczesnego członka naszego Pana Ministra Skarbu przysłany, stanowi ważne w zbiorze numizmatycznym nabycie. Gabinet Mineralogiczny, w systematycznym ścisłym urządzeniu, musiał stosownie do przyjętego dziś układu Pana du Frénoi, uledz ~~od~~ odmianie. Mozolną tę pracę zawdzięcza towarzystwo P. Baronowi Rönne, którego gorliwe

spełnianiu swych obowiązków, zbadanie i ocenie.

Panowie Mości. od dnia otwarcia Muzeum, 1.000 osób przyczyniło się do jego wzrostu. Sekretarz naukowy przedstawi wam stan obecny Towarzystwa i dary jakie w miesiącu ubiegłym wpłynęły. znajdziecie tam wiele imion tych osób, których najdroższym skarbem jest serce i rozum, bo zaprawdę ten tylko pragnie dopomódz uczącej się młodzieży, kto zna co to jest nauka, i ziemię rodzinną nad wszystko ~~ona~~ miłuje.

Przejdźmy teraz do dziennego porządku posiedzenia.—

Zagainie

poniedzia d. 11 listopa

1860 roku

Do
Rzeczywistego Członka Archeologicznej Kommissyi Wileńskiej Pana Karola Beyera.

№ 202. —
1/13 Września 1860.

Kommissya Archeologiczna Wileńska, otrzymawszy od Pana w darze kosztowny egzemplarz Albumu Wystawy Starożytności w Krakowie z 1858, i zapisawszy ten dar Pański w protokole posiedzenia swego na dniu 11/23 Sierpnia, za najmilszy teraz sobie poczytuje powinność złożyć Panu najserdeczniejsze podziękowa-

kowanie za ten nowy dow
światłej i niezrównanej gor
liwości Pana o wzrost
naukowych zbiorów połącz
nego z nią Muzeum
Starożytności.

Prezes Komissyi
kuratorów Muzeum

Sekretarz naukowy

Sesja 11 Październik

№ 111

Въ Виленскій Музеумъ Древностей

отъ Кс. Игнатія Козловскаго Викарного Дзевено-го Костела

Рапортъ.

Dzięki Ci po tysiąc kroć składam, Jaśnie Wielmożny Prezesie, iż słuchając natchnienia boskiego założyłeś Muzeum starożytności, świątynię naszych pamiątek, gdzie rozmaite rzeczy po naszych Ojcach i Dziadach pozostałe, a dla nas najdroższe, umieszczone zostaną, unikną zatem zaginienia, a przyszłości wskażą co było przed tem. Jak Imiona Zasłużonych są ze czcią wspominane i uwieczniły się na ziemi w pamięci ludzkiej, taż sama, dzięki Najwyższemu, spotkała i Ciebie dola, Jaśnie Wielmożny Prezesie, a Imię Twoje, dopóki stanie ludzi

na ziemi, zawsze we czci pozostanie. Racz
więc przyjąć Łaskawie, Łaskawy Wielmożny
Przezesie, i moją acz małą ofiarę do
Twojej Świętymi pamiątek, niechże i mój
ciężki będzie złożony na Ołtarzu spo-
łeczności naszej.

1./ Kosmos – Humboldta – 3 tomy.
2./ J. Śniadecki – Teorya jest. organ. 3 tomy.
3./ Hr. Uruski – Sprawa włości. 1szy tom.
4./ Natanson – Anatomija. 1. tom.
5./ Missyonarzy S. J. – Listy. 1. tom in 4to Warsz. 1756.
6./ Las. – opisanie wód Kneszow. – 1. tom.
7./ Zdania o polityce Europy – 1. tomik
8./ Urywki godzin moich – 1. tomik.
9./ Epistola medico-anatomica.
10./ M. Wolskiego – Mowa nad dziejami Świata.
11./ Konsekracyja Kated. Żytom.
12./ Cycero – opera philosoph. 2 tomiki
13./ Gospodarstwo narod. Skarbka.
14./ 3ci tomik Owidiusza (niekompletny)
15./ S. Cypryana – opera.
16./ K. Sarbiewskiego – opera poetica. Warsz. 1753.
17./ Tajemnica z Prevoit. 2 tomy.
18./ H. Kołłątaj – Opoczątku rodu ludzk. 3 tomy.

19./ Thiersa – o władzy...
20./ O wróżbiarstwie stolikami p. Wiłogi.
21./ Pomniki do dziejów Litwy. p. T. Narbutta.
22./ O rewolucii portugalskiej
23./ O rewolucii Szwedzkiej i Duńskiej.
24./ Mowa Zerowolskiego dan. Supr. 1725.
25./ Opisanie Ziemi S. Krakiewicza.
26./ Historia philosophiae X. De ham.
27./ Mechanika życia ludzkiego.
28./ Droga do szczęśliwości Hartmanna.
29./ Mowa po zgonie Ludwiki-Maryi Krol. P. i Szw. p. X. Pikarskiego. Kraków 1667.
30./ Memorabilia z 1672–89. roku.
31./ Ius Relig. Catholicae in Polonia X. Anciuty.
32./ Żywot S. Joanny Wlar.
33./ Żywot S. Regisa.
34./ Nowy testament J. Chr. p. X. Wujka, bez kart pierwszych i ostatnich, dawny –
35./ Żywoty reformatorów polskich.
36./ Notitia Conciliorum p. X. Cabasu tripa.
37./ Officina epithetorum etc. p. Bucelli.
38./ Opis rzezi humańskiej p. Krebowa.
39./ Akatist i moleben.
40./ Dzieła J. Śniadeck. wydanie Bol.
41./ Geografija z historyą p. Dziekońskiego – 4. tomy.
42./ Źródłami polonici X. Knapskiego.
43./ Oryginalne zbiorów balonów. 29 T.

44./ Fizyjologija Wireja
45./ Loika i metaf. Erdmanna
46./ Dzieje Mazowsza p. Kozłowskiego.
47./ Dziejy świata pierwotnego p. Zimmermana
48./ Szkulteta — postylla.
49./ 4ta część postylli Żylowskiego (niekompletna)
50./ 2ga część Kazań X. Starowolskiego — (niekompletne)
51./ O pogrzebie Ks. Wiśniowieckiego etc. etc.
p. X. Giżyckiego. Poczaj. 1745.
52./ Panegiryk XX. Bazylijanów M. Potockiemu.
53./ Kazanie na pogrzebie X. B. Orańskiego p. X.
Prokopa, 1766.
54./ Kazanie na Narodz. N. M. P. p. X. Lewickiego.
55./ Kazanie na pogrzebie s.p. Anny Kwiatkowej p. X.
Charkiewicza 1772.
56./ Process XX. Bazylijanów
57./ Bulla Bened. XIV.
58./ Theses de legibus.
59./ Carmen heroicum — 1778. r.
60./ Gratulatio Horbacki a Basilianis.
61./ Odpowiedź na process XX. Bazylijanów
62./ 4. listy okolne X. Wążyńskiego.
63./ Wiersz przy pogrzebie X. Radziwiłła.
64./ Prospectus lectionum in Universitate
Vilnen. z 1792-3. roku
65./ Kurier litewski — 1759–64. (niekompletny)
66./ Kazanie na pewnych przymiotach

X. Pokubi[?]ickiego Prat. Wilen. p. X. Barszcza S.J. 1728. 320

67./ Kazanie o S. Józefacie X. Barszcza 1717.
68./ Mowy po zgonie Brostowskim i Ancucie p. X. Barszcza. Wilno 1723.
69./ Mowy ratobne po x. p. Korczinsce.
70./ Teologija chrześ. X. Boyma S.J. Wil. 1670.
71./ Kazanie X. Karpowicza 1794.
72./ X. Polanei – Directorium – 1600. r.
73./ Gram. niemiecka Kamuń.–
74./ ——— francuska Trepinowskiego.
75./ Sententiae morales X. Lampowskiego. Krak. 1613.
76./ 2ga część Kownika X. Knapskiego Poz. 1698. (niekom-pletny)
77./ 5ty tom Operum S. Hieronimi. Bazylea 1516.
78./ 4ty tom —— " —— S. Chryzostoma —— 1522.
79./ Gravesande – physices elementa 2 tomy.
80./ Statuta regni Pol. p. Sarnowskiego. 1598.
81./ Listy z wykładem S. Teresy. Krak. 1664.
82./ Historia polona amplior p. Lengnicha. Gd. 1740.
83./ X. Lacsa S.J. – Lechias, et regum Pol. elogija.
84./ Skarb Karmelitański Krak. u Cezarego.
85./ Pici liber de providentia Dei.
86./ X. Skargi – 12 artes Sacram. et arma Catholi. de presentia Corp. Chri in Euch. Krak. 1582
87./ Descriptio Moritanum p. Mako – 1791.
88./ Aristotelis organum – Bazylea 1573.

23 T.

89.) Tacitus — z 1665.

90.) Lectionis — z 1645.

91.) Kalendarzyk polityczny — 1793.

92.) — " — " — 1794.

93.) Głos Lubomirskiego.

94.) Plan Austerlitz

95.) Orzechowskiego } Sen na jawie p. Wyszkiego
Krak. 1767.

96.) Indexów 3 praelectionum in Univ. Varsov.

97.) Index scholarum in Univ. Jagell.

98.) — lectionum in Univ. Vratisl.

99.) Kazanie na grobie X. Skaryga p. X. Świętomskiego.

100.) Ustawa na dowód Stanisława Augusta.

101.) Tom 1szy historyi Długosza.

+102.) 170 rozpraw pisanych w Warsz.

103.) Wspomnienia Tung-ling p. Bazarej

104.) List N. P. M.

+105.) obrazek N. M. P. — 1762 r.

+106.) 18 sztuk monety dawnej.

107.) Navigationes Cadamusti, Columbi etc etc, Basyleae 1555. in folio bez kart obrazkowych.

108.) Examen ordinandorum X. A. Preiss.

109.) Sentymenta polityki i roztropności p. X. Pobiedzińskiego. Warsz. 1792. 10/+

110.) Demonomanija Trentowskiego. Pozn. 1854.

111.) Bóg i ludzkość. – Pozn. 1844.

112.) Chłopek Pana Oziębłowskiego.

113.) 4. fotografie: Matuszewicza, Kniaźnina, Lelewela i Syrenida.

114.) Prawa polskie od 1557 do 1632. po łacinie drukowany u Piotrkowczyka i Rossowskiego.

115.) De Episcopis Varmiensibus liber. in folio.

116.) Rerum Moscoviticarum commentarii Sigismundi Liberi Baronis in Herberstain etc. etc. Russiae descriptio. in folio Bazylei 5 ton 1556.

Wyżej wyliczone dzieła mam honor przesłać do Muzeum, a jeżeli potrzeba objaśnień i uwag względem onych, proszę mię zawiadomić, a wedle mojej możności chętnie to uczynię. A teraz polecam się łaskawym względom Jaśnie Wielmożnego Hrabiego i Prezesa Archeologicznej Kommissji, co będzie dla mnie biednego wikarego i wielkim honorem, a mnie i pobudką do coraz większego pracowania dla dobra ogółu. Załówka 1866. 25 Septembra

X. Ignacy Kordawski. Załowski Wikary.

Posyłka moja wysłana za N° 41, 42, 43, 45.

до архива II. Раздѣленія

Въ Виленскую Археологическую Коммиссію.

Имѣю честь покорнѣйше просить Виленскую Археологическую Коммиссію принять въ даръ Музеуму отъ имени моего покойнаго отца, какъ уроженца и дворянина Виленской губерніи, Надворнаго Совѣтника Іосифа Егоровича Добужинскаго, Всемилостивѣйше пожалованную ему, въ 1808 годъ, золотую медаль на Владимірской лентѣ, за службу въ 1807 годъ, Адъютантомъ въ бывшемъ Подвижномъ Земскомъ войскѣ; при чемъ также прошу оставить при медали копію съ препроводительнаго рескрипта, а подлинный возвратить мнѣ.

Коллежскій Совѣтникъ Петръ Добужинскій.

1го Октябр. 1860.
Вильно.

Адресъ въ редакц.

Копія. 323

Отъ Главнокомандующаго III-ю Областію Генерала Князя Голицына.

Служившему въ Витебскомъ подвижномъ Земскомъ войскѣ Адъютантомъ, 12-го класса Г. Добужинскому.

Его Императорское Величество, желая оставить въ вѣчной памяти у потомства усердіе Россійскаго благороднаго сословія, по случаю временнаго ополченія въ подвижномъ Земскомъ войскѣ, толико ревностно служившаго, — Всемилостивѣйше пожаловать соизволилъ всѣмъ Чиновникамъ онаго золотую медаль, для ношенія въ петлицѣ на лентѣ Ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владиміра; въ слѣдствіе чего препровождаю къ Вамъ, яко участнику въ сей Монаршей милости, сей знакъ отличія, и при ономъ пол аршина ленты. Москва, № 1.170, Мая 14 дня 1.808 года. Подписалъ Князь Голицынъ.

Вѣрно съ подлинникомъ: дѣйств. членъ А. [illegible]

324

Tłumaczenie z niemieckiego

Ponieważ mi się dostał przez zaszczyt przewodniczenia posiedzeniom Sekcji zoologicznej, do której się dostały do rozpatrzenia przysłane przez Pana (z muzeum Wileńskiego) ptaki; winieniem mieć najprzód w imieniu zgromadzonych naturalistów oświadczyć Panu najserdeczniejsze podziękowanie za uprzejmość, z jaką Pan pospieszyłeś zrobić nam naocznie dostępnemi tak interesujące przedmioty. Szczególnej zwrócił na się powszechną uwagę zastrzelony w Litewskiej prowincji Syrrhaptes paradoxus, który dotąd nam tylko z Kirgizkich stepów był znajomy. Ale dziwnym zbiegiem okoliczności tenże sam ptak w ostatnich czasach dał się widzieć w miejscach, które je bardziej jeszcze na zachód od jego ojczyzny oddalonych, jak np. w okolicach Amsterdamu i jak

nię prof. Schlegel zawiadamiał
naród w Anglii, ale byłoby to je-
dyniéro. Dla wytłumaczenia
tego dziwnego zjawiska nie
pozostaje nam nic więcéj jak
tylko przypuszczenie, że albo Syrchaj-
tes w ostatnich latach nadzwy-
czajnie się rozmnożył i musiał
przekroczyć granice swojéj ojczy-
zny, albo był zmuszony do tego
przez inne okoliczności, ponie-
waż przypuścić nie podobna, że-
by był on tak zaniesiony przez
gwałtowne wiatry, jak to się
z innemi ptakami zdarza.
To przeniesienie musiało
się odbywać powoli, ponieważ
pojedyncze pary naturalnie
rzadko wpadają w oczy, tem bar-
dziej, że wiadome są nam [illegible] najmniejsze szczegóły
~~[illegible]~~, gdyby ten ptak nie
był w Litwie zastrzelony, byłoby
bardzo możliwe że z pary rozmno-
żyłaby się tam stała większa

cłość, jak to miało miejsce z ptakiem którego ojczyzną jest południowo-zachodnia Azya; Phasianus Colchicus, który obecnie w stanie dzikim rozmnożył się na ~~piaszczy-stych~~ rozmaitych wybrzeżach Hollandii pomiędzy gatunkiem Hippophaë rhamnoides, a chociaż z trudnością ~~wielce nie~~dostępny dla psów i strzelca, jednak z pewnością był tam widziany.

20 Oktobra
1860 r.
No 221.

Jaśnie Wielmożna Pani
Dobrodziejko

Zechce nam Pani łaskawie przebaczyć, żeśmy dotychczas nie odpowiedzieli na Jej list z d. tyczący się nabycia książek z bibljoteki pozostałej po ś. p. mężu Pani. Katalogowanie bibljoteki Muzealnej, i nieustanne sprawozdania aż do ukończenia tej pracy jakiej nam Rząd [illegible]branie — oto główna przyczyna naszego opóźnienia się za które Panią najmocniej przepraszamy.

Teraz po uporządkowaniu naszej bibljoteki, wybrawszy z przesłanego nam przez Panią

katalogu ~~29~~ 30 dzieł w 36. tomach w obok w spisie poszczególnie wymienionych — niemniej zaszczyt przesyłania w imieniu kommissyi Archeologicznej jeżeli ofiarowana ma nie przez Kommissyą cena 20 rubli co wyda się Pani właściwości książki odpowiednią, przesłać je przez pośrednictwo księdza Wąsowskiego w Białymstoku — a cena kupna po ich odebraniu w Wilnie natychmiast Pani przesłaną zostanie.

Oznaczenia ceny rękopiśmiennego przepisu z Tatarszczyzny kommissya zostawia sobie na później do bliższego rozpatrzenia treści.

Nr Katalogu
P. Jaroszewiczowy   Tomy

7. Zbiór Rezolucyi Rady nieustającej od Sejmu 1776 do Sejmu 1782 r. 15 1.
8. Konstytucye Sejmowe od 1625 r. 1649 15 1.
10. Jus Culmense ex ultima revisione 50 1.
20 Historya Władysława IV Kobierzyckiego 50 1.
34. Lelewela początkowe prawodawstwo polskie cywil. kr. do czasów Jagiellońskich 75 1.
60. Relacya deputacyi do examinowania sprawy o bunty oskarżonych na Sejmie 1790 r. uczyniona z aneksami 15 2.
65. Konfederacya Generalna ordinum Regni et M. D. L. po niedawnej konwokacyi warszawskiej uczyniona na r. 1696 d. 29 Sierpnia 15 1.
69. Przyjście sprawy o królobójstwo za panowania Stanisława i tey 15 1.
71. Rzut literat. polsk. w swym zawiązku 9.
72. Pamiątki Historyi i Lit. Polskiej 150 1.
73. Lelewela bibliogr. ksiąg dwoje Jerzego Samuela Bandtkie 12 2.
75. Wiadomość o archiwum krajowem kośc. polskiego przez Konstantynskiego 15 1.
76. Budowanie i urządzenie bez wiadomości 25 1.
77. Badania Lelewela we względzie Geografii z atlasem pod N 252. 25 1.
82. O przywróceniu dawnego rządu nie- dzielnej pierwiastkowej ustawy. 30 1.

86. Pilchowskiego odpowiedź czyli dodatek do księgi o poddanych polskich. 1.

92. Martini Galli Chronicon Bandtkie 1.

93. Uwagi nad Miaskowskim herbie Cholewa 1.

95. Danilowicza o Cyganach 1.

97. Surowieckiego o upadku przemysłu i miast w Polsce 1.

102. Mecherzyńskiego o prawie kryminalnem polskiem, opartem na pomnikach ksiąg ziemskich lub grodzkich 1.

106. Wiadomości naukowe 5.

114. Źródła do dziejów polskich Malinowskiego i Przezd. 1.

115. O Hetmanach zabranych Litewskich 1.

121. Raczyńskiego kodex dyplom. Litwy. 1.

126. Lelewela pisma pomniejsze Geogr. Hist. 1.

131. Rzut oka na dawność lit. narodów Narbutta 1.

221. Otwarcie publ. Akad. duch. Rz.-katolickiej wileńskiej 1.

225. Ustawy Kommissji Edukacji narodowej 1.

226. Prospekta wykładanych nauk w uniwersytecie wileńskiem od r. 1787–1799, 1805–1807, 1811–1812, 1822–1823, i 1830–1831. 1.

Z duplikatów posiadany był tylko dla nas Czackiego o Tatarach pod N 245.

Innych duplikatów nabyć nie możemy, bo nam brakuje środki które nie pozwalają

Do

Członka honorowego Kommissyi archeologicznej Wileńskiej JW. Pana Henryka Łęckiego.

20 Października 1860 r.

№ 217.

na blankiecie polskim

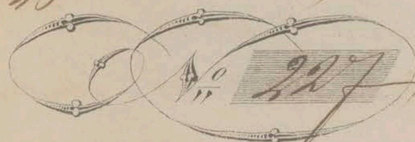
Kommissya archeologiczna Wileńska, powołując się na 12ty artykuł ustawy swojej, ma zaszczyt najuprzejmiej prosić JW Pana o uiszczenie się z należącej od JW Pana z tytułu członka dwóch rat rocznej opłaty za r. 1859/60 i 1860/61, wynoszących w ogóle 60 rubli srebr.

Pieniądze te mogą być przesłane wprost pod adresem Kommissyi archeologicznej, która po otrzymaniu ich wyda ~~...~~ JW Panu niezwłocznie stosowne kwity.

330

den 11/23 November 1860 года

Г. ВИЛЬНО.

An
Eine Direction des historischen Vereins für Krain in Laibach.

Die Archeologische Commission in Wilna hatte die Ehre gehabt durch die Vermittelung ihres wirklichen Mitgliedes Hrn Joseph Lepkowski in Krakau zu erfahren daß der historische Verein für Krain in Laibach wünsche sich mit der Archäologischen Commission wissenschaftliche Verbindungen, sowohl durch Schriften-Austausch, als durch Mittheilungen der Ergebnisse der gegenseitigen wissenschaftlichen Forschungen anzuknüpfen.

Mit der größten Freude diesem Wunsche des historischen Vereins für Krain in Laibach entgegenkommend beeilt sich die Wilnaer Archäologische Commission anbei die 2 ~~Hefte~~ Lieferungen ihrer Memoiren, sowie den 1sten Theil der ~~Urkunden~~ Urkunden-Sammlung die Geschichte Litthauens betreffend zu übersenden — und nimmt

sich die Freiheit ~~an~~ ~~den~~ Vorstand ergebenst zu bitten der Archäologischen Commission in Wilna sämmtliche ~~die einzelnen~~ schriftlichen Arbeiten des historischen Vereins in Laibach zuzustellen, wodurch sie auch mit dem Wirken und Streben des Vereins in nähere Kenntniß setzen möchten.

~~Den Vorschlag wegen des gegenseitigen Austausches der Doubletten des Münzcabinets nimmt die Archäologische~~ Zum Schluß hat die wilnaer archäologische Kommission die ~~seine~~ Frage an den Vorstand zu stellen: Ob die Statuten des historischen Vereins eine Wahl der Mitglieder in Rußland aus staatsrechtlichen Gründen zulässig machen; und ob die Mitglieder des historischen Vereins für Krain in Laibach auch gegenseitig zu Mitgliedern einer gelehrten Gesellschaft in Rußland erwählt werden können? In solchem Falle wird es der Wilnaer archäologischen Kommission zur besonderen Ehre gereichen behufs der einzuleitenden engeren Beziehungen einige der Mitglieder des historischen Vereins in die Zahl ~~ihrer~~ Mitglieder aufzunehmen, sowie auch ihrerseits einige ihrer Mitglieder zur Wahl dem historischen Vereine vorzuschlagen.

332

3 Grudnia
1860 r.

Sołtan № 233.
Łappa № 234.
Gorski № 235.

Do

Honorowego Członka:

JW^o Hrab. Michała Sołtana
JW^o P^o Dominika Łappy
JW^o Konstantego Gorskiego.

Powołując się na odezwę swoją z d. 21 Września b.r. Kommissya archeologiczna Wileńska ma zaszczyt najuprzejmiej prosić Pana o rychłe uiszczenie się z należnej od Pana w ilości 30 rubli za rok bieżący opłaty z uwagi że utrzymując się w Wilnie ze składek Członków Muzeum nie posiada żadnych innych źródeł dochodu i że tylko ~~dobr~~ chętna a w ~~por~~ właściwej porze złożona dobrowolna ofiara może zapewnić trwałe byt i rozwój tej instytucji.

Akta
tyczące się wzniesienia Sarbiewskiemu pomnika w Bezdanach.

r. 1860.

Докладная записка Председателя Виленской Археологической Коммиссіи и Попечителя Музеума Древностей Графа Евстафія Іевича Тышкевича.

Г. Вильно.

Декабря 1860 г.

Линія Варшавско-Петербургской желѣзной дороги прорѣзываетъ на первой отъ г. Вильна станціи Безданскіе лѣса, которыхъ память еще въ XVII столѣтіи увѣковѣчилъ въ латинскихъ стихахъ знаменитый классическій поэтъ того времени Матвѣй Сарбѣвскій, пріобрѣвшій въ цѣлой Европѣ громкую извѣстность, пользующійся и понынѣ особеннымъ уваженіемъ въ университетахъ соединенныхъ королевствъ Великобританіи. Сарбѣвскій, Іезуитъ по своему званію, прибылъ въ Вильно въ 1621 году, какъ профессоръ Академіи и въ этомъ качествѣ пребывалъ здѣсь довольно долгое время. Безданы составляли въ то время собственность Іезуитскаго ордена, а почтенные патеры проводили здѣсь обыкновенно лѣтніе месяцы въ свободное отъ занятій вакаціонное время. ~~Увлеченный~~ И Матвѣй Сарбѣвскій ~~какъ~~ поэтъ неоднократно вдохновлялся въ глуши безданскихъ лѣсовъ, ~~а въ окрестностяхъ Вильна~~ и упоминаетъ о нихъ съ особенною любовью въ лирическихъ стихотвореніяхъ своихъ, перепечатанныхъ нѣсколько разъ за границею. Изъ Вильна Сарбѣвскій отправился ~~по порученію~~ ордена въ Римъ, гдѣ пребывалъ на дворѣ папы Урбана VIII. и признанъ первымъ классическимъ поэтомъ ~~увѣн~~ увѣнчанъ былъ лавровымъ вѣнкомъ самимъ папою. Скончался въ 1640 году. ~~Неоспоримыя за~~ Неоспоримыя заслуги въ классической литературѣ и громкая извѣстность этого знаме-

Его [illegible]

тельнаго почина подали члены
Виленской Археологической Ком-
миссіи мысль воздвигнуть [им добровольно пожертвованными] въ память
его при Виленской станціи желѣзной
дороги прочный памятникъ
~~по~~ ~~[illegible]~~ [illegible] Доведя о сем
до свѣдѣнія Вашего Высокопре-
восходительства, осмѣливаюсь
просить ~~[illegible]~~ Вашего началь-
ническаго разрѣшенія Вашего
Высокопревосходительства на осу-
ществленіе этого предположенія ~~[illegible]~~
а ~~разрѣшенія~~ также дозволенія
приступить къ приготовительнымъ
по сему предмету занятіямъ

Papiery odnoszące się do projektowanego Pomnika ku Czci Sarbiewskiego, w Bezdanach. w 1861 roku

odmówienie Ministra Spraw wewnętrznych Francuskiego w dozwoleniu umieszczenia tego pomnika —

337

Odsyłam łaskawemu Hrabiemu dobrodziejowi napis na pomnik. Musiał stać się nieco dłuższym, bo zdawało mi się, że czytelnik mniej więcej z napisu dowiedzieć się powinien, kto był Sarbiewski, kiedy żył i za co mu Litwa wdzięczna. Wyrazy Hoc Bezdany nemus wzięte są z jego ody i uczą dla czego w Bezdanach pomnik stoi. Może niezleby było na pomniku umieścić rodowy herb Sarbiewskich Prawdzic.

Całuję Nogi

M Malinowski

Zapiska do General Gubernatora.–

Droga żelazna pomiędzy Wilnem a Dyneburgiem, przecina na pierwszej od Wilna stacji, lasy Bezdańskie, opiewane w połowie siedemnastego wieku w rymach łacińskich, przez znakomitego i głośnego w całej Europie poetę Macieja Sarbiewskiego – Sarbiewski z powołania Jezuita, przybył do Wilna w 1621 roku jako profesor do Akademii i długi czas tu przebywał. Bezdany stanowiły własność tego zgromadzenia, gdzie zwykle księża letnie, wakacyjne spędzali miesiące. Stąd powód że w dziełach jego owych czasach, jako ulubionych, wydanych drukiem za granicą, ~~także~~ okolice Wilna i lasy Bezdańskie wspomina. ~~Wznowiona pamięć wielkiej sławy~~ Z Wilna udał się do Rzymu, gdzie na dworze Papieża Urbana dłużej przebywał, i poezyą laurem uwieńczony został. Umarł w 1640 roku. Wznowiona pamięć wielkiej sławy męża, stworzyła myśl w gronie ~~członków~~ Komisji Archeologicznej Wileńskiej, wzniesienia mu skromnego pomnika przy stacji Bezdańskiej, z dobrowolnych ofiar jej członków.

Ośmielam się doprowadzić to do wiadomości Jaśnie Wielmożnego Pana i zapytać się Jego w tym przedmiocie woli i zdania, prosić o dozwolenie zajęcia się urzeczywistnieniem myśli wzniesienia rzeczonego pomnika.—

Переводъ съ Латинскаго

Поэту древнимъ равному
Матвею Казимиру Сарбѣвскому,
который родился въ 1582, скончался въ 1640 году
Передъ дверию священнымъ стоявшими [?].
Сію бездушную раку [?]
въ которой съ умиленіемъ отдыхалъ по трудахъ
И ~~ц~~цѣнительныя [?] родной земли отрезвости [?]
и украшенія.
А дабы имя цѣлой Литвы
~~Въ~~ всѣхъ образованнѣйшихъ Европы народовъ
~~О~~чаровательными стихами прославилъ
Благодарные со~~граждане~~отечественники сей памятникъ воздвигли
Литва 1861. —

Vati antiquis aequiparando.

Mathiae Casimiro Sarbiewski S.J.

Qui natus mortuus MDCXL.

Ante ducentos et ultra annos.

Hoc Bezdany nemus.

Gratissimum laborum suorum secessum.

Plurimaque patriae orae decora et venustates.

Universum adeoque Lithuaniae nomen.

Per cunctas cultioris Europae gentes.

Ubi renatis Romanorum litteris suus habetur honos.

Admirandis carminibus celebritate donavit.

Grati posteri hoc monumentum posuerunt.

Anno MDCCCLXI.

Wieszczowi starożytnym równemu.

Maciejowi Kazimierzowi Sarbiewskiemu. T. J.

Który urodzony   zmarły MDCXL.

Przed dwoma przeszło wiekami.

Ten Gaj bezdański.

(Najmilsze po pracach wytchnienie.)

I {urocze} ~~[illegible]~~ rodzinnej ziemi {miejsca} ~~[illegible]~~ i ozdoby.

A nawet całej Litwy nazwę.

Po wszystkich (ukształceńszej) Europy narodach.

(Gdzie tylko wskrzeszone nauki rzymskie są w poszanowaniu.)

Cudownemi rymami rozsławił.

Wdzięczni rodacy ten pomnik położyli.

Roku MDCCCLXI.

Akta
do Pomnika Barbary
Radziwiłłówny.
r. 1862.

Poczęta 11. Maja.

Kommissja Archeologiczna Wileńska postanowiła wznieść pomnik królowéj Barbarze Radziwiłłównie w Katedrze Wileńskiéj i w tym celu wydała następną odezwę:

,,Król Zygmunt August złożył szczątki małżonki swojéj Barbary Radziwiłłówny w Katedrze Wileńskiéj. Śród wiekowych przemian, jakie ten pierwszy katolicki kościół w Litwie doznał, wśród wielokrotnych ruin przez jakie przechodził, zniknął grób Barbary, tak, że tylko pamięć miejsca, gdzie jéj popioły spoczęły, przetrwała. Ale obraz téj cudnéj dziejowéj postaci, historycy i wieszczowie podnieśli do potomnego blasku i opromienili natchnionem słowem. Jak Witold był i będzie po wszystkie czasy wzorem dzielności i sławy męzkiéj na Litwie, tak wzorem najwyższych przymiotów niewieściego wdzięku i godności, pozostanie Barbara Radziwiłłówna. Jeżeli skromna pamiątka w roku 1853-m w marmurowéj tablicy, na miejscu gdzie był grób Witolda, zachowa pamięć bohatera Litwy, wymaga tego uczucie wdzięczności dla ostatniego z Jagiellonów, aby najdroższy skarb jego duszy—cześć dla Barbary, do najpóźniejszych pokoleń przechować. Towarzystwo archeologiczne wileńskie, którego zadaniem jest zachować od zaglady i przekazać następnym pokoleniom krajowe pamiątki, postanowiło uczcić pomnikiem miejsce ostatniego spoczynku śmiertelnych szczątków jedynéj z Litwinek, wielkiéj księżny narodu.

Środki towarzystwa nie podołają godnemu wykonaniu, wymagającemu znacznego nakladu. Towarzystwo umyśliło tę pamiątkę powierzyć dlutu litewskiego rzeźbiarza Henryka Dmochowskiego, pewne, że ten mistrz zagrzany uczuciem wysoko bijącego serca i calą miłością Litwy, zimny marmur natchnie i ożywi. Ale wydatki na dzieło odpowiadające wielkości przedmiotu i wspaniałości świątyni, któréj ma zostać ozdobą, będą zapewne znaczne i według wszelkiego podobieństwa do prawdy, około 10-ciu tysięcy rub. srebrem wynieść powinny.

Towarzystwo odwołuje się zatém do szczodrobliwości rodaków i rodaczek, do wrodzonéj im miłości sławy narodowéj, aby dobrowolnemi składkami przyłożyli się do ziszczenia zamiaru, wzniesienia w katedrze wileńskiéj grobowca Barbary.

Niech każdy, który to przedsięwzięcie za dług czci narodowéj uzna, pośpieszy w miarę możności z przesłaniem swego daru na ręce czcigodnego proboszcza katedry wileńskiéj, JW. Prałata Józefa Bowkiewicza.

Jesteśmy pewni, że ta odezwa wysłuchaną zostanie i że przed innymi najczynniéj do dźwignienia pomnika Barbary przyłoży się świetny i kwitnący, a pełen najwyższych zasług w kraju odwieczny dom książąt Radziwiłłów. Był on gotów i sam uczcić pomnikiem grób jednéj z najsławnieszych cór swoich, która tyle blasku wsławionemu imieniowi dodała,—lecz Litwini poczytaliby za ubliżenie sobie, gdyby im niedozwolono uczęstnictwa w hołdzie oddanym pamięci jedynéj rodowitéj swojéj wielkiéj księżny."

W myśl téj uchwały towarzystwa, niżéj podpisani poczytują za powinność donieść o tém a wiedząc jaką cześć niesiesz dla téj sławnéj krwi, z któréj pochodzisz i która z królową Barbarą łączy, prosi, abyś raczył przesłać dar swój na pomnik Barbary.

Za pozwoleniem Cenzury, czerwca 25 dnia 1862 roku.

W drukarni A. H. Kirkora.

(X:) Ofiary na wzniesienie pomnika Barbarze Ra- małżonki Zygmunta Augu- sta w Katedrze w Wilnie

---

ks. prałat Korwkiewicz rsr. 10.
Dominik i Cezary Chodźkowie rs 3.
Edward Białecki rz. rad. stanu rs 3.
Studenci z instytutu agronomicznego Horeckiego rs 5.
Oskar Milewski . . rs 25.

w Worjesze № 47.

18 Czerwca 1862 r.

1862 r. do Pomn. Barb. Radziwiłłówny

Sz. Panowie!

Na odgłos odezwy Tow. arch. Wil. uderzyły silniej w piersiach serca Polaków. Niezatarta pamięć i rodzinność dla ślicznej dynastji Jagiellonów wkłada niejako na naród polski obowiązek, aby w dziele uczczenia uwiecznienia pamięci najlepszej a nieszczęśliwej królowej Barbary żony Zygmunta Augusta przyjął udział. Czystą wolą tworzący tak godne uwielbienia projekta i wcielić je szybko zamierzają, zdaje się że nie odmówią Polakom zaszczytu przyłożenia ofiar na cel tak święty i drogi zarówno dla obudwu narodów. Tą myślą powodowany mam przyjemność przesłać Rublów rs 75 na mającym się wznieść pomniku w katedrze wil. dla Barbary Radziwiłłówny.

Brz. etc.

16 Czerwca Tomasz Bogdański
w Michałowicach pod miastem Dobrą w pow. kaliskim.

2 – 25
– 80
2 – 60
1 – 20

6 – 85

Wniosek
M
Wno
Wniosek

A

Czarn

Wniosek rzecz. Ad. Malinowskiego

1.

Król Zygmunt August złożył zwłoki małżonki swojej Barbary Radziwiłłówny w katedrze wileńskiej. Śród wiekowych przemian, jakich ten pierwszy katolicki kościół w Litwie doznał, śród wielokrotnych ruin przez jakie przechodził, zniknął grób Barbary tak, że nawet ślad gdzie jej popioły spoczęły, nie pozostał. Brakowało jednak pamięci tej ślicznej dziejowej postaci; historycy i wieszczowie [illegible] podnieśli ją do potomnego blasku i opromienili natchnionemi słowami. Jak wzorem dzielności i sławy męzkiej na Litwie po wszystkie czasy będzie Kiejstut, tak wzorem najpiękniejszych przymiotów i niewieściego wdzięku pozostanie Barbara Radziwiłłówna. Jeżeli skromna pamięć

Jak w roku 1853 w marmurowej tablicy na miejscu grobu Witolda zachowana pamięć bohatera Litwy, wymaga tego uczucie wdzięczności dla pamięci ostatniego z Jagiellonów aby najdroższy skarb jego duszy, serce dla Barbary do najpóźniejszych pokoleń przechować. Towarzystwo Archeologiczne Wileńskie, którego zadaniem jest zachowanie od zagłady i przekazanie następującym pokoleniom krajowych pamiątek, postanowiło uczcić pomnikiem miejsce ostatniego spoczynku śmiertelnych ~~zwłok~~ szczątków jedynej z litwinek Wielkiej Księżny narodu. Lecz środki Towarzystwa nie ~~odpowiadają~~ podołają nakładom, których wykonanie przedsięwzięcia wymaga. Towarzystwo pragnęłoby z narodowemi

pamiątkę powinnej dla Stu-
lewskiego rzeźbiarza
Henryka Dmóchowskiego.
Pewne, że ten mistrz, tak
uczuciem, myślą bijącego serca
i całą miłością ~~Za~~ Litwy ży-
wymi marmur natchnie
i tle wydatku na dzieło od-
powiadające wielkości przed-
miotu i wspaniałości
świątyni, której ma
zostać ozdobą, będą zape-
łnione znaczne. Towarzy-
stwo odwołuje się zatem
do szczodrobliwości Li-
twinów, do wrodzonej
im miłości Sławy
narodowej, aby dobro-
wolnemi składkami
przyczynili się do uczczenia
pamiątki wzniesienia
w katedrze wileńskiej gro-
bowca Barbary.
Niech każdy który to
przedsięwzięcie za dług
czci narodowej uzna
pośpieszy z przesłaniem
w miarę możności swego
datku na ręce Urzędowego
poborcza kolektury wileń-

skiej Księcia Józefa Mon-
kiewicza. Smutni jesteśmy pe-
wni, że ta odezwa wysłu-
chaną zostanie, że do
dźwignienia pomnika naj-
czynniej przyłożą się
Świetnemu i kontynuacji jesz-
cze w kraju dom Książ-
żąt Radziwiłłów, ale
[illegible] tędziło, że
jeżeli ten dom jeden
z [illegible] kończy
twierdzy naszym, o którym
śmiało powiedzieć mo-
żna, że stat alta for-
tuna domus et avi nu-
merantur avorum.
Gotów byłby i sam
nieść pomnikiem
grób jednej z najsławniej-
niejszych swych córek, któ-
ra tyle blasku, tyle świe-
tności imieniowi dodała,
Litwin poczytałby za
ubliżenie sobie, gdyby
im niedozwolono uczę-
stnictwa w hołdzie pa-
mięci jedynej nadobnej-
tej swojej Świetlanej księ-
żnej. Skoro ta odezwa, jak

nie wątpimy, przyjęta zo-
stanie — bo nigdy jeszcze
powszechność nasza nie
okazała się obojętną
na żadną myśl zacną.
Towarzystwo wyznaczy
Komitet do zajęcia się
postawieniem pomnika,
obowiązkiem jego też bę-
dzie, w miejscowym
dzienniku donosić
o stanie składek i po-
stępach roboty. Imię
Czcigodnego prałata
na którego ręce skład-
ki przesyłane być ma-
jąt rękojmią najsu-
mienniejszego i najwła-
ściwszego ich użycia.

25. Hol.
15. wal.
10 kl.
2 50
---
52 50
114. 15
---
166 66

Jaśnie Wielmożna
Pani!

Staraniem Wileńskiego towarzystwa archeologicznego ma być wzniesiony pomnik w Katedrze Wileńskiej na cześć Królowej Barbary Radziwiłłówny.–

Ziomkowie pośpieszyli ze składkami pieniężnemi i z ofiarą rozmaitych drobnych, nadobnych sprzętów, dzieł sztuki i tym podobnych przedmiotów.– Pieniądze których ilość już summę tysiąca rubli przechodzi, natychmiast na wykonanie marmurowego pomnika użytemi być mogą; ale gdy złożonych w wielkiej obfitości sprzętów inaczej spieniężyć nie podobna, jak drogą losowania, komitet zajmujący się wzniesieniem pomnika postanowił urządzić loterję i wszystko zostało już do jej rozegrania przygotowane. Idzie tylko o rozdanie co największej liczby biletów, w czém bez czynnego współdziałania zacnych obywatelek Litewskich zaradzić skutecznie niepotrafi.– Postanowił zatém odwołać się do Ich rodzinnych uczuć, do gorejącej w Ich sercach miłości rzeczy krajowych i

prosić, aby rozdaniem biletów loteryjnych zająć się raczyły.- Komitet przed innémi umyślił zwrócić się do tych zacnych pań, których domowe wspomnienia ze sławą i zasługami Radziwiłłów łączą.- Nie wygasła w Litwie pamięć téj szlachetnej przyjaźni, jaką dziad Jaśnie Wielmożnéj Pani ostatnim potomkom starszej Nieswiezkiej dzielnicy, przez najpiękniejszą część życia, w dobréj i złéj doli poświęcił.- Z ufnością przeto zanosi do Jaśnie Wielmożnéj Pani prośbę, abyś raczyła przyjąć na siebie pracę w rozdaniu załączających się przy niniejszém pięćdziesięciu biletów loteryjnych.-

Przesłana lista osób lub tylko wykaz rozebranych numerów i otrzymanych za nie pieniędzy pod adresem JW. Xiędza Józefa Bowkiewicza, Prałata Katedry Wileńskiej, będzie dla Komitetu dowodem łaskawego przyjęcia Jego prośby i obywatelskiéj w téj mierze uczynności JW. Pani.

Niżej podpisani łączą wyrazy głębokiego uszanowania.

Wilno
Dnia Stycznia
1862 r.

D.

Do Jaśnie Wielmożnej Emilii Brochockiej Półkownikówny Wojsk Polskich.

Jaśnie Wielmożna Pani!

Staraniem Wileńskiego towarzystwa Archeologicznego ma być wzniesiony pomnik w Katedrze Wileńskiej na cześć Królowej Barbary Radziwiłłówny. Ziomkowie pospieszyli ze składkami pieniężnemi i z ofiarą rozmaitych drobnych, nadobnych sprzętów, dzieł sztuki i tym podobnych przedmiotów. Pieniądze których ilość już summę tysiąca rubli przechodzi, natychmiast na wykonanie marmurowego pomnika użytemi być mogą; ale z stronej gdy w wielkiej obfitości sprzętów inaczej spieniężyć niepodobna, jak drogą losowania; Komitet zajmujący się

wzniesieniem pomnika postanowił urządzić loterję i wszystko zostało już do jej rozegrania przygotowane. Idzie tylko o rozdanie co największej liczby biletów, w czem bez czynnego współdziałania Zacnych ~~współ~~obywatelek Litewskich zaradzić skutecznie nie potrafi. Postanowił zatem odwołać się do Ich rodzinnych uczuć, do gorejącej w Ich sercach miłości rzeczy krajowych i prosić aby rozdaniem biletów loteryjnych zajęli się rączy. Komitet przed innemi umyślił zwrócić się do tych zacnych pań, których domowe wspomnienia ze sławą i zasługami ~~domu~~ Radziwiłłów łączą. Nie wygasła w Litwie pamięć tej szlachetnej przyjaźni, jaka dziad Jaśnie Wielmożnej Pani ostatnim potomkom starszej Nieświezkiej dzielnicy przez najpiękniejsza część życia w dobrej

i złej doli poświęcił. - Z ufnością przeto
zanosi do Jaśnie Wielmożnej pani prośbę
abyś raczyła przyjąć na siebie pracę w
rozdaniu załączających się przy niniejszem
pięćdziesięciu biletów loteryjnych. -
Przesłana lista osób lub tylko wykaz roze-
branych Numerów i otrzymanych za
nie pieniędzy pod adresem JW. Xiędza
Józefa Bowkiewicza prałata Katedry
Wileńskiej, będzie dla Komitetu dowodem
łaskawego przyjęcia Jego prośby i obywa-
telskiej w tej mierze uczynności JW. Pani. -
(Z pomocą)
Niżej podpisani łączą wyrazy głębokiego
uszanowania. -

Do JW. Emilii Brochockiej

Jaśnie Wielmożna
Pani!

Wiadomym jest zapewne z Kuryera Wileńskiego Jaśnie Wielmożnéj Pani zamiar towarzystwa archeologicznego wzniesienia pomnika Królowej Barbarze Radziwiłłównie w katedrze Wileńskiej, na tém miejscu gdzie Zygmunt August, przed 300 laty, Jéj zwłoki na wieczny spoczynek złożył.

Towarzystwo archeologiczne odezwało się do szczodrobliwości ziomków. Serca Litwinek i Litwinów zrozumiały tę odezwę, i nietylko w gotowych pieniądzach, ale w rozmaitych sprzętach, dziełach sztuki i ozdobach obfite upominki, wyznaczonemu na ten cel Kommitetowi, nadesłane już zostały. Zbiór wyżéj wskazanych drobnych, ale pięknych, sprzętów jest tak znaczny, że inaczej jak przez losowanie spienięzonym być niemoże. Komitet postanowił więc urządzić loterję, w któréj każdy drugi bilet jest wygrywającym. Już wszystko do rzeczonéj loterji zostało przygotowane,

idzie tylko o rozdanie i rozebranie biletów, w czém czynna pomoc dostojnych współobywatelek jedynie skuteczną być może.-

Jaśnie Wielmożna Pani, której wzniosłe uczucia miłosierdzia i głębokiej czci dla wszystkiego co jest narodowém są tak powszechnie wielbione, która z obywatelskiego stanowiska, jakie dostojny Jej małżonek w zacnym i tylu zaletami jaśniejącym powiecie Nowogródzkim zajmuje, rozsiewasz w około siebie błogi wpływ i godne naśladowania przykłady, może niezechcesz odmówić pracy w rozdaniu załączających się przy niniejszém pięćdziesięciu biletów loteryjnych. Jeżeli Jaśnie Wielmożna Pani, jak Komitet ma niepłonną nadzieję, przychylisz się do jego prośby, w ówczas przesłana lista osób z wykazem wziętych numerów pod adresem Jaśnie Wielmożnego Księdza Bowkiewicza Prałata Katedry Wileńskiej posłuży za dowód, że prośba Komitetu uwzględnioną została.-

Niżej podpisani mają zaszczyt załączyć wyrazy najgłębszego uszanowania

Wilno
Dnia Stycznia
1863 r.

A.

Do Jaśnie Wielmożnej ~~Konstancyi~~ Helenny
z Dybowskich Brochockiej Marszał-
kowej powiatu Nowogródzkiego.

Jaśnie Wielmożna Pani!

Wiadomym jest zapewne z Kuryera Wilenskiego Jaśnie Wielmożnej Pani zamiar towarzystwa Archeologicznego wzniesienia pomnika Królowej Barbarze Radziwiłłównie w Katedrze Wilenskiej, na tem miejscu gdzie Zygmunt August, przed 300 laty, Jej zwłoki na wieczny spoczynek złożył. Towarzystwo Archeologiczne odezwało się do szczodrobliwości Ziomków. Serca Litwinek i Litwinów zrozumiały tę odezwę, i nie tylko w gotowych pieniądzach, ale w rozmaitych sprzętach, dziełach sztuki i ozdobach obfite upominki, wyznaczone na ten cel Komitetowi, nadesłane już zostały. Zbiór wyżej wskazanych ~~sprzętów~~ drobnych,

ale pięknych sprzętów jest tak znaczny, że inaczej jak przez losowanie z pieniężnym być nie może. Kommitet postanowił więc urządzić loteryę w której każdy drugi bilet jest wygrywającym. Już wszystko do rzeczonej loteryi zostało przygotowane, idzie tylko o ~~rozebranie~~ rozdanie biletów, w czem czynna pomoc dostojnych współobywatelek ~~naj~~ jedynie skuteczną być może.

Jaśnie Wielmożna Pani, której uczucia miłosierdzia i głębokiej czci dla wszystkiego co jest narodowem są tak powszechnie wielbione, która z obywatelskiego stanowiska, jakie dostojny Jej małżonek w Zacnym i tylu zaletami Jaśniejącym powiecie Nowogródzkim zajmuje, rozsiewasz w około siebie błogi wpływ i ~~przy~~ godne naśladowania przykłady.

może nie zechcesz odmówić pracy w rozdaniu załączających się przy niniejszem pięćdziesięciu biletów loteryjnych.

~~Jeżeli~~ Jeżeli Jaśnie Wielmożna Pani, jak Komitet ma niepłonną nadzieję ~~[illegible]~~ przychylisz się ~~przychylić~~ do jego prośby, ~~to naprzód~~ wówczas przesłana lista osób z wykazem ~~[illegible]~~ wziętych Numerów pod ~~Jego~~ adresem Jaśnie Wielmożnego ~~Księ~~ Księdza Józefa Bowkiewicza Prałata Katedry Wileńskiej postawi za dowód że prośba Komitetu uwzględnioną została. — Niżej podpisani mają zaszczyt załączyć wyrazy najgłębszego uszanowania. —

Do JW. Marszałkowej Brochockiej

360

Do Jaśnie Wielmożnej
z Gieczewiczów Horwatowej, Marszał-
kowej, gub. Kijowskiej.

Jaśnie Wielmożna Pani!

Towarzystwo archeologiczne wileńskie
postanowiło uczcić pomnikiem marmurowym pamięć jedynej Litwinki, która na zjednoczonej tronach korony polskiej i wielkiego księstwa litewskiego zasiadała.

Dla wykonania tego zamiaru, towarzystwo wybrało ze swojego grona komitet, mający wyłącznie zająć się wzniesieniem rzeczonego pomnika ~~w grobowej~~ ~~Barbary Radziwiłłówny~~ ~~Katedrze Wileńskiej~~, gdzie spoczywają pogrzebione jej zwłoki.

Pragnąc, aby w tym hołdzie pamięci narodowej, jak największa liczba współziomków wzięła uczestnictwo, komitet, ~~odezwał się~~ uczynił przez pisma czasowe, odezwę do szczodrobliwości kraju.

O ile, trudność czasu, w którym żyjemy, dozwoliła, już szlachetniejsze serca pospieszyły z ofiarami: piękny początek rokować każe, że pomnik będzie godnym wiernej postaci dziejowej, którą przedstawi, i narodu, który go wznosi. ~~Ale~~ Tymczasem, całość wspólnej ojczyzny, w ciągu tylu wieków składające braterski udział w tem przedsięwzięciu – wzięcie powinny.

Dla tego, gdy Jaśnie Wielmożna [jesteś dziś gorącą przedstawicielką] Pani ~~dostojna~~ córa Litwy, jesteś dziś, ~~daleką~~ rodzinnej ziemi, w oddaleniu, ale ~~nierozerwalnym~~ związkiem ~~dziejowych~~ podań, wspólności narodowego bytu, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ - ~~złożonego~~ [tworzącym] z ~~Litwą~~ księstwa kijowskiego; Komitet ma zaszczyt, przedsięwzięcie swoje, powierzyć jej obywatelskiej opiece.

Komitet upraszaza zatem, abyś Jaśnie Wielmożna Pani, z wysokiego społecznego stanowiska, jakie zajmujesz, uczyniła podczas zjazdu obywateli w Kijowie - zachęcić do składki, na pomnik królowej Barbary. Komitet ma niezłomną nadzieję, że głos tak ~~[illegible]~~ [poważny], i w wymowie tak ~~[illegible]~~ wzniosłej usłuchanym będzie i że Jaśnie Wielmożna Pani, serdeczną miłość dla rodzinnej Litwy i jej sławy - zdołasz przelać w serca Kijowskich, Wołyńskich i Podolskich sióstr i braci.

(Następują podpisy członków Komitetu)

(1.)

Do Jaśnie Wielmożnej z Książąt Radziwiłłów, Hrabiny Anny Raczyńskiej.

Kommisja Archeologiczna Wileńska postanowiła wznieść pomnik królowej Barbarze Radziwiłłównie w Katedrze wileńskiej i w tym celu wydała następującą odezwę.

Król Zygmunt August złożył szczątki małżonki swojej Barbary Radziwiłłówny w Katedrze wileńskiej. Śród wiekowych przemian, jakich ten pierwszy katolicki kościół w Litwie doznał, wśród wielokrotnych ruin przez jakie przechodził, zniknął grób Barbary, tak że tylko pamięć miejsca gdzie jej zwłoki spoczęły, przetrwała. Ale obraz tej cudnej dziejowej postaci, historycy i wieszczowie litewscy, podnieśli do potomnego blasku i opromienili natchnionem słowem. Jak Witold był i będzie po wszystkie czasy wzorem dzielności i sławy męzkiej na Litwie, tak wzorem najwyższych przymiotów niewieściego wdzięku i godności, pozostanie Barbara Radziwiłłówna. Jeżeli skromna pamiątka w roku 1853 m w marmurowej tablicy, na miejscu gdzie był grób Witolda, zachowa pamięć bohatera Litwy, wymaga tego uczucie wdzięczności dla ostatniego z Jagiellonów, aby najdroższy skarb jego duszy - cześć dla Barbary, do najpóźniejszych pokoleń przechować. Towarzystwo archeologiczne wileńskie, którego zadaniem jest zachować od zagłady i ~~przeka~~ przekazać następującym pokoleniom

krajowe pamiątki postanowiło uczcić pomnikiem miejsce ostatniego spoczynku śmiertelnych szczątków jedynej z Litwinek, wielkiej księżny narodu. ~~Tr~~

Srodki towarzystwa nie podołają godnemu wykonaniu wymagającemu znacznego nakładu. Towarzystwo ~~pr~~ ~~gnęło bij~~ umyśliło tę pamiątkę powierzyć dłutu litewskiego rzeźbiarza Henryka Dmochowskiego, pewne, że ten mistrz ~~natchniony~~ zagrzany uczuciem wysoko bijącego serca i całą miłością Litwy, zimny marmur natchnie i ożywi. Ale wydatki na dzieło odpowiadające wielkości przedmiotu i wspaniałości świątyni której ma zostać ozdobą, będą zapewne znaczne i według wszelkiego podobieństwa do prawdy, około 10ciu tysięcy rub. srebrem wynieść powinny.

Towarzystwo odwołuje się zatem do szczodrobliwości Litwinów i Litwinek, do wrodzonej im miłości sławy narodowej, aby dobrowolnemi składkami przyłożyli się do ziszczenia zamiaru, wzniesienia w katedrze wileńskiej grobowca Barbary.

Niech każdy, który to przedsięwzięcie za dług czci narodowej uzna, pośpieszy w miarę możności z przesłaniem swego daru na ręce czcigodnego proboszcza katedry wileńskiej, JW. Prałata Józefa Bowkiewicza.

Jesteśmy pewni, że ta odezwa wysłuchaną zostanie i że przed innymi najczynniej do dźwignienia pomnika

Barbary przyłożył się świetny i kwitnący, a pełen najwyższych zasług w kraju odwieczny dom książąt Radziwiłłów. Byłby on gotów i sam uczcić pomnikiem grób jednej z najsławniejszych cór swoich, która tyle blasku wsławionemu imieniowi dodała, — lecz dziś ni poczytaliby za ubliżenie sobie, gdyby im nie dozwolono uczęstnictwa w hołdzie oddanym pamięci jedynej rodowitej swojej wielkiej księżny.

W myśl tej uchwały towarzystwa, niżej podpisany jego prezes i kurator, poczytał za powinność donieść o tem (Jaśnie Wielmożnej Pani Hrabinie) a wiedząc że cześć (Jaśnie Wielmożna Pani) niemniej dla tej sławnej krwi z której pochodzisz i która [illegible] z królową Barbarą łączy, abyś raczyła ~~na ręce~~ oddawcy niniejszego listu ~~[illegible]~~, pana Antoniego Edwarda Odyńca członka Towarzystwa Archeologicznego Wileńskiego, złożyć dar swój na pomnik Barbary.

~~Towarzystwo, nie kładąc granic szczodrobliwości ~~członków~~ potomków Radziwiłłowskiego domu, lecz pragnąc nie opuścić z nich żadnego, sądzi że dla zostawienia udziału Litwinom w tem narodowem przedsięwzięciu, byłoby pożądanem aby dary księżniczek i książąt Radziwiłłowskiego domu nie przechodziły ilości stu rubli srebr. od osoby.~~

Spełniwszy w ten sposób poruczenie Towarzystwa

nam zaszczyt zostawać z najgłębszem uszanowa-
nım) Jaśnie Wielmożnej Pani Hrabiny najniższym
sługą.

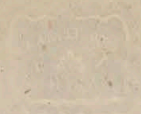
D. 31 Paździer. 1862 r.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Znając powszechnie uczucia
Towarzystwa naszego uważanie
Świątobliwe [illegible] JW Pana
w rzeczach tyczących się oca-
lenia od zagłady pamiąt-
ków przeszłości naszej, ośmie-
la mnie prośba do Pana
w imieniu tegoż Towarzy-
stwa, ażeby wiadomy
ze szczodrobliwości swojej
przyczyni wskrzeszenia pom-
nika Barbary Radziwił-
łówny nie odmówił sam
JW. Pan swego czynnego
posiłkowania ze zbiorami
składu na ten cel [illegible]
[illegible] uczucia!

Będzie to jeden jeszcze powód
do wdzięczności Towarzystwa,
które przyjmując, co najszczegól-
niej [illegible] uczyni, raz powiedzia-
[illegible] pamięci [illegible]
Ostatniego z Jagiellonów

do Konstantego
Kaszyca

366

Do

Szanownej Komissyi Archeolo-
gicznej Wileńskiej.

Od Członka tejże Komis-
syi Grabala Bortkiewicza

Ofiary na pomnik Barba-
ry Radziwiłłówny

Po ostatniem ogłoszeniu w Kuryerze Wileńskim pod dniem 30 Października ~~zeszłego~~ o wniesionych ofiarach na pomnik Barbary Radziwiłłówny, przybyły do dnia dzisiejszego następnie:

WWJJPP. Dyzmas Hryniewicz rs 10
Michał Opolski — 2.
Józef Gier. — 2.
Wojciech Porz. — 5.
Konstanty Kaczyn — 50
E. i W. Wolfgangowie — 2.-

1862. Listopada 11 dnia
Wilno.

A. Józef Bortkiewicz
Grabar. Grobowy K. Wileń.

367

Do

Szanownej Komisyi Archeologicznej Wileńskiej.

Członka tejże Komisyi X. Józefa Bowkiewicza Prałata Proboszcza Katedry Wileń.

Od ostatniego ogłoszenia w dniu 12. ominionego Listopada o złożonych ofiarach na pomnik Barbary Radziwiłłówny do dnia dzisiejszego nadeszły następne — jako to:

JWW. UUrz. Urzędnik Izby Wileńskiej — rs 2.
Dóbr Cariolina N.N. — 5.
Jadwiga Kieniewicz r. — 5.
Helena Skirmunt r. — 5.
Stefan Hrabia Ciecierski — 3.
Mścisław Zakrzewski — 3.
Benedykt Burski — 3.
Władysław Stecki z Lublina 3.
Felix Zawadzki — 5.
A. E. Odyniec — 3.
i 10 Exemplarzy dramatu Barbara Radziwiłłówna.

Adam Zawadzki członek współpracownik Komisyi Archeologicznej złożył w ofierze 100 dzieł wydanych nakładem Księgarni pod firmą Józefa Zawadzkiego wartości r. 270 jako fanty dla mającej się odbyć na ten cel Loterii Literackiej — Datt. w Wilnie Grudnia 11. dnia 1863 —

X. Józef Bowkiewicz Prałat Proboszcz Katt. Wil.

	Rub
1) Do dnia 23 Października wpłynęło do kassy	683.
2) od 23 oktobra do 11 Listopada	71.
3) od 11 Listopada do 11 Grudnia	34.
	788.

Komitet ustanowiony, dla wzniesienia pomnika Barbarze Radziwiłłownie w Katedrze Wileńskiej, wiele rychlejszego zebrania funduszów na ten ważny przedmiot, postanowił ogłosić loteryę fantową literacką, w której będzie kilkadziesiąt lub więcej 100 biletów wygrywających różne dzieła i prace literackie, z których znaczniejsze ofiarowanych przez Prezesa Kommissyi Archeolog. Hr. Eust. Tyszkiewicza, Adama Zawadzkiego członka współpracownika tejże kommissyi, i wielu innych. Bilety po RSt. 1 są do nabycia w Księgarni pod firmą Józefa Zawadzkiego, i u osób prywatnych, a też [illegible] [illegible] i rozporządzeniem tychże przedmiotów [illegible] [illegible] —

11 Grudnia 1852 r.

[illegible] Cz. współpr. [illegible] Adam Zawadzki

Jaśnie Wielmożny Panie!

Późny mój powrót z nad wód ~~zagra~~ mineralnych zagranicznych był przyczyną, że aż do tej chwili nie pospieszyłem w imieniu komitetu z złożeniem serdecznych podziękowań za tak hojną przesłaną przez JW. Pana w ilości 75 rub. ofiarę ~~złożoną~~, na wzniesienie pomnika królowej Barbarze Radziwiłłównej w katedrze wileńskiej.

Przyjm ~~że~~ nasze Panie teraz od braci z nad Wilji, serdeczne dziękczynienia, żeś z taką gotowością zespolił życzenia swoje z naszemi ~~się z myślą naszą~~, i żeś przyczynił w koronie swojej ofiarę na uwiecznienie pamięci nieszczęśliwej małżonki Zygmunta Augusta w Grodzie naszym, w którym tyle cierpiała i gdzie ~~pogrzebioną została~~ jej spoczywają zwłoki.

Zaprawdę, gdyby też wszyscy podobnie jak JW Pan pojmowali ~~powinności~~ obowiązki swoje w obec dziejów, gdyby serca wszystkich synów ziemi naszej tak szlachetnie biły, jużby wówczas myśl nasza w ciągu tej [illegible] mogła. Ale niestety — ofiary zaczęły ~~prawie~~ powoli upływać — a jeśli ~~Korona nie pomoże~~ hojniejsza jaka ręka zamiarów naszych nie wesprze, lat parę jeszcze przeminie nim ~~zdążka~~ zapomniane szczątki królowej Barbary spoczną pod pomnikiem wdzięczną ręką [illegible] wzniesionym.

Proszę przyjąć wyrazy
najgłębszej czci i szacunku [poważania]
z jakiem mam zaszczyt
zostawać
Jaśnie Wielmożnego Pana
oddanym i powolnym
Sługą

№ 577
Wilno
~~19~~ 23 Grudnia
~~31~~ 4 Stycznia
1862 r.

Jw. Tomaszowi Bogdani [?]
Mieczni [?]
w Michałowicach
pod m. Dobrz [?] w p-cie
Kaliskim

Od Komitetu 11 Stycznia 1863 r.
N 8.

Do Jaśnie Wielmożnego Stanisława Adama Krasińskiego Biskupa Wileńskiego

Jaśnie Wielmożny Pasterzu Ojcze i Panie Najłaskawszy —

Towarzystwo Archeologiczne mające na celu nietylko zachowywać, wskrzeszać ale i pomnażać pamiątki narodowe umyśliło, jak to z ustnego doniesienia Jego Prezesa Waszej Pasterskiej Mości wiadomo w kościele katedralnym Wileńskiej to miejsce, na którem przed 300 przeszło laty Król Zygmunt August złożył na wieczny spoczynek zwłoki małżonki swojej Barbary Radziwiłłówny. —
Towarzystwo ubogie w środki, odwołało się do szczodrobliwości ziomków. I gdy dziś więcej już niż tysiąc rubli srebrem zebranego zasobu na wyżej wskazany przedmiot, posiada-

Gdy zapowiedziana pomoc gorliwych
obywatelek i obywateli pozwala z pew-
nością spodziewać się że temi zasoby w trój-
nasób i czwórnasób urośnie towarzystwo
pragnie przystąpić do wykonania swojego
pomysłu.
Lecz ponieważ pomnik Królowej Barbary
ma być wzniesiony w katedrze Wileńskiej,
tej matce kościołów Litewskich, któremi
Wasza Pasterska Mość tak szczęśliwie rządzisz,
ponieważ bez pozwolenia Waszej Pasterskiej
Mości w tym domu Bożym nikt nic
przedsiębrać ani wykonać niema prawa,
ponieważ towarzystwo nie bez ojcowskiego
błogosławieństwa Waszej Pasterskiej Mości
czynić nie może i nie chce, przeto Ko-
mitet wyznaczony do wzniesienia nie-
raz rzeczonego pomnika Królowej
Barbary ma zaszczyt złożyć u stóp Paster-
skich

Najpokorniejszą prośbę o Łaskawe pozwole-
nie rozpoczęcia prac około pomnika i o
~~Pasterskie~~ Ojcowskie błogosławieństwo za któremi Bóg
Najwyższy ~~dopom~~ wesprzei raczy to pobożne
i narodowe dzieło.-
Mamy zaszczyt zostawać z najgłębszem
uszanowaniem Waszej Pasterskiej Mości
Jaśnie Wielmożnego Pana i dobrodzieja
najposłuszniejszymi sługami

374

Do

Prześwietnego Wileńskiego Archeologicznego Towarzystwa

72

Doniesienie

Od podania ostatniej wiadomości dnia 11. Grudnia upłyn ~~zmniejszonego~~ roku o złożonych ofiarach na pomnik Barbary Radziwiłłówny w Wilnie rubli 788, w ciągu upływu miesiąca teraźniejszego ~~skończonego~~ po dzień ~~dnia~~ 11. Stycznia wniosły złożyły ofiary Osoby następujące:

JWW. i WW. Rychard Römer rubli	25.
Zofia Hrabina Czapska	50
Edward Hrabia Czapski	40
Edwardowa Hrabina Czapska	10
Adam Hrabia Czapski	25.
Kazimierz Godlewski	25.
Bolesław Römer	15.
Antoni Hrabia Tyszkiewicz	3.
Konstanty Książe Radziwiłł	50
Konstanty Hrabia Ożarowski	10
Gustaw Adelson	10
Józef Sidorowicz	10
Władysław Malewski	3.
Obywatel Inflantski K. Kłowkowski	25.
Kownatowski Dyrektor Gimnaz. Witeb.	3.
Bohuszewska	2.
Biskup Suffragan Lipski	5.
Bohdanowicz	4.
G. B.	3.
Ksiądz Łstwin	1.
wogóle w tym miesiącu	319.

R. 1863. Styczn 11. X. Józef Bowzewicz Prałat Wileński

do

Prześwietnej Komissyi Archeologicznej Wileńskiej.

Doniesienie

Od podania ostatniej wiadomości dnia 11. [illegible] Stycznia o zebranych ofiarach na pomnik Barbary Radziwiłłówny ~~Królowej~~ w ilości rubli tysiąc sto siedm, wpłynęły ~~teraz~~ ~~[illegible]~~ [illegible] do dziś skończonego ~~spisu~~ [illegible] następne:

JW. X. Adam Stanisław Krasiński Biskup Wileński rubli pięćdziesiąt	50
JW. Książę Leon Radziwiłł Ordynat Kleckie i Dawidgrodzki rub. pięćset	500
X. K. Ż. rubli dwadzieścia	20
X. Officiał Prałat Tyszkowski	10
X. Jan Markiewicz prał. Wileń.	3
X. S. Kan. Cat. Kan. W.	3
X. Mamert z Kowla r. krzy.	3
X. Ludwik Zdanowicz	2
X. Augustyn Łopuski	2
X. Kazimierz Bojarzyński	3
JW. Seweryn Hrabia Grabowski	50
ogółem	646

R. 1863. Lutego 11. ~~dnia~~ podpisuję

X. Józef Bowkiewicz prał. Wileń.

2230
38
17840
6690
2474

2301
39
20709
6903
89739
13
2691
897
11,667

35

2230
39
20070
6690
86970
12
2607
869
11,297

86970
12
1738
869
10,428
1 50

Kopia z Kopii.

Rozkaz dzienny

Grudnia 14 Roku 1814 w Warszawie.

Zmiennemi okolicznosciami przycisnieni, iuż sądziliśmy, że nadzieia oyczystego bytu, pomimo tylu poswiencen się, pomimo tylu czynów chwalebnych, tyle krwi wylania i stałosci, iuż na wieki nas opusci. – Jedna pamięć naszych czynów, szacunek współ obywateli i nieskażona sława nam zostawała, iey winniśmy może dzisiay tak niespodziewaną zmianę, która nazad nam kray, byt i szczęscie zwraca; wszystkośmy dla oyczyzny poswięcili, ieszcze raz potrzeba z zawistnym losem walczyć. Cesarz Alexander swą opieką nas zaszczyca, w dowód tego łączę odezwę Wielkiego Xięcia. –

Mam nadzieię iż żadnego polaka niema, który maiąc ieszcze siły zdatne, tyle iuż zdziaławszy, niezechce, lub wolnym żyć, lub wolnym umrzeć. Ja mam sobie za powinność póty broni z ręki niewypuścić, póki iakokolwiek iskierka nadziei niezostanie. – Wolność zostawiona w Fonteinebleau podług swego sposobu myslenia

postąpić, ieszcze i dziś zaręcza się. Sądzę iż wkrótce odbywaiąc rewią korpusu będącego pod moiem dowództwem, znaydę zawsze równą ufność, między memi towarzyszami broni, na którą zasłużyć ~~iest~~ jedynym moim celem.

Rozkaz ten dzienny, równie iak odezwa W. Xięcia, przed wszystkiemi kompaniami na apelu ma być czytany.

(: Podpisano :)

Generał Dywizyi Krasiński.

Zgodno z oryginałem:

Szef sztabu korpusu Milberg.

Zgodno: Antoni Łazarowicz Koll. Assesor.

379

Kopia z kopii.

Ordre du jour.

Soldats Polonais!

S. M. l'Empereur votre puissant protecteur vous appele. Reunissez-vous autour de vos drapeaux, que votre bras s'arme pour la défense de votre patrie, et la conservàtion de son éxistence politique. Tandis que cet auguste Monarque s'occupe du bonheur qu'il déstine à votre pays, montrez Lui que c'est au pris de votre sang, que vous êtes prêts à séconder Ses généreux travaux.

Les mêmes chefs qui depuis 20 ans vous ont conduits aux champs d'honneur, sauront encore vous en trouver le chemain.

./.

L'Empereur éstime votre valeur, il a vu au milieu des désastres d'une guerre malheureuse votre honneur survivre à des succès qu'il n'a pas dépendu de vous d'obtenir.

Des beaux faits d'armes vous ont signalés dans une cause qui souvent vous était étrangère; aujourd'hui que vos efforts ne seront consacrés qu'à la patrie, vous serez invaincibles. Soldats et guerriers de toute arme! Donnez le premier exemple de vertus qui doivent animer tous vos compatriotes. Devoument sans bornes à l'Empereur qui n'a en vûe que le bien de votre pays, amour pour Son Auguste personne, obéissance, discipline, union, c'est par là que vous contribuerez au bonheur de cette patrie, qui se trouve placée aujourd'hui sous

./.

Sa Puissante Egide, c'est ainsi que vous arriverez à cette félicité que d'autres ont sûs vous promettre, mais que Lui seul peut vous donner. Sa puissance et Ses vertus en sont garants.

Le G. D. de Russie.

Signé à Varsovie le 11 X^bre 1814.

Zgodno: Antoni Łazarowicz Koll. Assesor.

Spis monet Polskich i Litewskich znajdujących się w oddziale numizmatycznym Muzeum Starożytności w Wilnie

Władysław Jagiełło

1. Grosz Polski (denar potrójny)
2. Półgroszek litewski (nieznany; półgroszek Lwowski)

Władysław Warneńczyk

1. Półgroszek litewski (półgroszek ruski)
2. Dukat Węgierski

Kazimierz Jagiellończyk

1. Półgroszek koronny
2. Półgroszek m. Gdańska
3. Półgroszek m. Elbląga.

Półgroszek M. Torunia

Jan Olbracht

1. Grosz koronny

Alexander

1. Półgroszek koronny
2. Półgroszek litewski
3. Denar

Zygmunt I.

Pieniądze bite dla Polski

1. Grosz koronny r. 1527, 1528 r. 1529, r. 1542, r 1545. 1546, 1547
2. Półgroszek koronny r. 1507, r. 1508, 1509, 1510, r. 1511

Pieniądze bite dla Litwy:

1. Grosz Litewski r. 1535 i 1536.
2. Półgroszek litewski r. 1510 (r. 1509) 1511, 1512, 1513, 1514, 1516, 1519, 1520, 1521, 1524.

Pieniądze bite dla Prus w Gdańsku

1. Grosz ziem Pruskich z r. 1529, 1530, 1531, 1532, 1533 i 1534. 1535
2. Szeląg Pruski 1529 r. 1530, 1531

Pieniądze bite dla M. Elbląga

1. Trzy grosze 1540 r.
2. Grosz z r. 1534 (1533), 1539 (1535.), 1540.

Szelągi z r. 1531, 1532–

Pieniądze bite dla Gdańska

1. Trzy grosze 1536 r., 1537, (1538,) 1539 r. i 1540.
2. Grosz r. 1532 (1531.), 1533, 1534, 1535, 1538, 1539, 1540. ~~1539, 15~~ 1539,
3. Szeląg 1529 r., 1531 r., 1546, 1547, 1549 r.

Zygmunt August.

Litewskie.

1. Czterý Grosze 1565 r. 1566, 1567, 1568. 1569.
2. Trzy grosze 1562, 1563, 1564 r.
3. Grosz 1546 r. 1547, ~~1562~~ 1548. – 1566, 1567 i 1568.
4. Półgroszek 1546 r., 1547, 1548, 1549, 1550, 1554 r., 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565 r.
5. Denar podwójny z r. 1566, 1567, 1569, 1570
6. Denar r. 1555, 1557, 1559.
7. Szeląg Liwoński r. 1572

Henryk Walezy Denar Gdański 1573.

Stefan Batory.

Koronne:

1. Trzy grosze 1585 i 1586 r.
2. Szelągi r 1582, 1583, 1584.

Litewskie:

1. Trzy grosze 1580, 1581 r (4 różne stemple), 1582 r, 1583, 1584 r 1585 (2 rozmaite) 1586.
2. Szeląg 1581 r. 1582. 1583, 1584 r.
3. Denar 1579 r.

Ryzkie:

1. Trzy grosze 1581 r. 1583 1584 i 1585 r. i 1586 r.
2. Solidus 1582 r.

Gdańskie

1. ~~Trzy~~ grosze 1577 r 1578 i 1579 r.
2. Solidus 1578 r, 1579.
3. Denar z r. 1585.

Medale

1. Medal Podskarbiego
× Hlebowicza 1582 r.

Zygmunt III.

Koronne:

Talary 1627, 1630.

1. Orty 1621, 1622 r. 1623 1624 r.
2. Szostak 1596, 1601, 1623, 1624, 1625, 1626, i 1627.
3. Trzy grosze 1589, 1590. 1591 r. 1592 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600 1601, 1602, 1604, 1619, 1620, 1621, 1622 1623 r. i 1624 r.
4. Półtoraki 1615 r. (III Crucigeri) 1614 r. 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620 r. 1621, 1622, 1623, 1624, 1625 i 1626 r.
5. Grosz 1604, 1605 r, 1606, 1607 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1617, 1623, 1624, 1625. 1627.
6. Szeląg 1588 r. 1589 1591, 1592 1593, 1596, 1613, 1614, 1616, ~~1617~~, 1623 1624, 1625. r. 1626.
7. Denar potrójny 1619, 1627 i 1630 r.

Poznańskie:

1. Denar potrójny 1626, 1627 roku

Łobżenickie

1. Denary potrójne 1624. 1627 r
2. Denary 1623.

Litewskie:

1. Trzy grosze 1592 r. 1593 1594, 1595, 1597 r
2. Grosz 1607 r 1609, 1610, 1611, 1612 r. 1613, 1625 1626 i 1627.
3. Szeląg 1614, 1616, 1617 r. 1618, 1619 r, 1623, 1624 1625, 1626, 1627.
4. Denary podwójny 1617, 1620, 1621, ~~1622~~? r.

Monety bite w Gdańsku

1. Dukat 1626 r.
2. Orty 1612, 1613 r 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1621, 1623, 1624, 1625.
3. Grosz ~~1621~~ 1623, 1624, r. 1625, 1626 1627.

Ryzkie

1. Trzy grosze 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600 1619 r.

Półtorak 1620.—
2. Solidus 1588 r. 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594. 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1609, 1610, 1611, 1612, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621

Władysław IV.

Koronne

1. Pół talara
2. Talar koronny 1635.

Gdańskie

Talar 1641.
2. Dukat 1642 i 1648.

Toruńskie

3. Talar 1648

Medale

1. Medal na pamiątkę zawartego z Szwedami pokoju

Jan Kazimierz

Koronne

1. Złote 1663 r., 1664, 1665, 1666
2. Orty 1650, 1655, 1657, 1658, 1659, ~~1663~~ 1664 ~~1665~~ 1667, 1668 r. 1656, 1657, 1659.
3. Szóstaki 1660 r., 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668.
4. Trzy=grosze 1662
5. Dwa=grosze 1650 r.
6. Solidus 1650, 1660, 1663, 1664, 1665 r.

Bydgoski Solidus 1650.

Litewskie

1. Tynf 1665.
2. Szostak 1666
3. Trzy-grosze 1665
4. Grosz 1652
5. Solidus 1652, 1653 r. 1665 i 1666 roku.

Lwowski ort 1656.—

Gdańskie

1. Dukat 1656, 1658 Talar 1649.
2. Orty 1659, 1660, 1661. 1662, 1664 1666.
3. Grosz 1651 ~~1652~~ ~~XXXX~~
4. Solidus 1657. 1658 r.

Toruńskie

1. Talar 1659 r.
2. Orty 1655. 1659 r. 1662 r. 1663. 1664.
3. Solidus ~~1662~~ 1666. 1668.

M. Elbląg

1. Solidus ~~1651~~ 2 r. może 2 groszowy tego roku?

Michał Korybut

Toruńskie:

1. Dukat podwójny
2. Złoty medal.
3. Gdański Szeląg 1670. Toruński Szeląg b. r. Elbląski szeląg b. r.

Jan III Sobieski

1. ~~Orty~~ 1677 r., 1679, 1684, 1686 r.
2. Szóstaki 1678, 1679 r. 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685
3. Trojaki 1684, 1685.

Gdańskie

1. Dukat 1683 r.

Solidus 1688.

August II.

1. Talar 1702 r.
2. Szostak 1702 r.

Pieniądze Polsko-Saskie:

1. $\frac{2}{3}$ Talara 1695 r.
2. $\frac{1}{3}$ Talara 1695, 1699 r. 1703 roku

August III

1. Talar 1753 r. 1755 r.
2. Tynfy 1754, 1755 r. i 1756 r. (1753.)
3. Szostaki 1754, 1755, 1756. (1753.)
4. Trzy grosze 1754 (1753.)
5. Półtorak 1756.
6. Grosz miedziany 1754, 1755, 1758.
7. Solidus (sreb.) 1751 r.
8. Solidus miedziany 1749 r. 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755

Gdańskie:

Złotówka 1762. Tynf 1760.

1. Szostak 1762 r.
2. Trzy-grosze 1758, 1760 r. (1755.)
3. Solidus 1754, 1763 r.

Toruńskie:

Trzygroszówka 1763 r. —

1. Solidus 1761, 1762 r. 1763 r.

M. Elbląg:

Trzygroszówka 1763.

1. Solidus 1753, 1761 r. 1761 r. (srebrny) 1763 r.

Pieniądze Polsko Saskie

1) $\frac{2}{3}$ Talara 1753, 1763
2) $\frac{1}{6}$ Talara 1763, 1764
3) $\frac{1}{12}$ Talara 1763. r.
4) $\frac{1}{24}$ Talara 1763 r.

Stanisław-August

1. Dukat podwójny 1794 r.
2. Dukat 1774 r.
3. Talary 1766, 1784, 1788, 1794, 1795 r.
4. $\frac{1}{2}$ Talara 1776, 1777, 1778, 1779, 1783, 1784, 1785.
5. Dwa złote 1787 r. 1793, 1794 r.
6. Tynfy 1766, 1767 r., 1785, 1787, 1788 r. 1789, 1791, 1793. r.
7. Grosz srebrne podwójne 1766, (1767.) 1769, (1773. 1775. 1780.) 1786 r.
8. Dziesięć Groszy 1787, 1788, (1789.) 1790, 1791, 1792, 1793. r.
9. Grosz srebrny 1766 r., 1767, 1768, (1779. —) 1782 r.
10. Szostak (1794.) 1795 r.
11. Trzy grosze (miedz.) (1765.) 1766, 1767, 1768, (1769. 1770. 1771. 1772.) 1773, (1774.) 1775 (1776.) 1777 (1778. 1779) 1780, 1781, (1782. 1783. 1784.) 1785, (1786.) 1787, 1788, (1789.) 1790, 1791, 1792, 1793 (r. (1794.)

z miedzi krajowej 1786, 1787. 1791. —

12. Grosze miedziane.
~~1765~~ 1765 (1766.) 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, (1776.) 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, (1782.) 1783, 1784, 1785, 1786. 1787, 1788, 1789, 1790, 1791. 1792, 1793, 1794.
13.) Pół grosza 1766, 1767, 1768
14. Solidy. 1767, 1768, 1776.

Gdańskie

1. Szostak 1765
2. Grosz 1765

Szelągi 1765 1766.
Toruńskie szelągi — 1765. —

Pieniądze bite po rozbiorze Polski

Przez Austryaków dla Galicyi

1. Trzy grosze 1794 r.
2. Grosz 1794 r.

Przez Prusaków

1. Trzy grosze 1797 r.
2. Grosz 1797 r.
3. Półgrosza 1797 r.

W Księstwie Warszawskiem

1. Talar 1811 r.
2. Dziesięć groszy 1813 r
3. Pięć groszy 1812 r.
4. Trzy grosze 1812, 1814 r.
5. Grosz 1810, 1811, 1812 r. (1814.)

Pien. bite w Zamościu podczas oblężenia 1813 r

1. Dwa złote
2. Dwa złote drugiego stempla.

Królestwo Kongresowe

Alexander I

1. Trzy grosze 1819 ~~[illegible]~~
2. Grosze 1816, 1820, 1823, 1824, 1825 r.

Mikołaj I

1. Grosz 1828, 1830, 1831, 1832 r.

Wolne miasto Kraków

1. Złoty 1835 r
2. Dziesięć groszy 1835 r
3. Pięć groszy 1835 r.
4. Trzy grosze 1835 r

1831 roku

1. Pięć złotych 1831 r
2. Dwa złote 1831 r
3. Dziesięć groszy 1831 r
4. Trzy grosze 1831 r

Posłany Bezprowi od Warszawy przy odezwie z d. 22 Stycznia za № 61 1858 r.

284

Obrazy do Sali sztuk pięknych.

1. August II w całej wielkości z Białegostoku
2. Stefan Batory, Smorowskiego.
3. Fryderyk Sapieha Hetman
4. Joachim Chreptowicz.
5. Hetman Branicki Jan Klemens.
6. Panie Kochanku
7. Twardowski wywołuje cień Barbary
8. Pinabel.
9. Hubler.
10. Karol Lipiński.
11. August III.
12. Kwietna Niedziela Rusiecniego
13. Jankowski p. tegoż.
14. Jan III król Szwedzki } Dolabella.
15. Austryjaczka matka kr. Konstancya }
16. Dawny obrazek szkoły holenderskiej.
17. Allegoryja Życia Ludzkiego.
18. Rustem
19. Miniepsior p. Szymanowskiego.
20. } Dwie rzeźby z kości słoniowej.
21. }
22. Posągi trzech królów na marmurze
23. Maryja Kazimira z marmuru
24. Torwaldsen, p. Taskonerz'ba

Szkic Bartelsa na drzewie –

Szkice Czechowicza

30. –
31. } Szkice Smuglewicza –

32. N.M.P. z Rafaela na porcelanie –

33. Stanisław August – model do Bacciarellego –

Obrazy nie[illegible] w Muzeum

1.) Janusz Tyszkiewicz Trzecieski Zieliński w lasach litewskich
2.) Pinabel Profesor Uniwersytetu w Wilnie — z Portretem
3.) Sarbiewski —
4.) Moraczewski
Generał Giedrojć Książe —
Carowa Maryna z Mniszków.
X. Kordecki —
Pałac Janusza Radziwiłła w Wilnie —
Sejm polski — szlacht.
Stoły ~~w~~ [illegible] nad [illegible] Litewskim,
Le Roi de Poullaine.
Adam Mickiewicz
Zamek w Trokach.
Jankowski Laurentian S.t Jan.
Sierakowski Poseł Upicki z Mairanowskiego
Czarniecki umierający żegna się z Koniem. z długiego
otarg Trofea wzięte przez Czarnieckiego na Karolu Gustawie
Czacki Tadeusz
Kazimierz Sapieha Hetman.
Zdjęcie Namiestnika Król: Polskiego

Do katalogu obrazów i rycin

1. Kronika kościoła w Białymstoku, w której znajduje się napis na pomniku Branickiego potocznym. –

2. napis z tłumaczeniem polskim, z tablicy nad drzwiami Sapieżyńskiego Pałacu.

3)
4) Dwie notatki o pomniku dwu Sapiehów w kościele Św. Michała w Wilnie –

Spis książek.

1 Jerzy Cuvier i Jego prace przekład z Flourensa
2 Notice sur l'apparition en Podolie d'une multitude de Campagnols et quelques remarques sur l'identité de l'Arvicola arvalis et de l'A. subterraneus de Selys.
3. Notice sur une espèce de Safran qui croît spontanément aux environs de Kamieniec Podolski
4 Quelques mots sur le Climat et la Faune de Kamieniec Podolski
5. Notice sur les Chats sauvages de Podolie, précédée de quelques remarques sur la place que nos Chats (sauvages) domestiques et leurs variétés doivent occuper dans le système zoologique.

Spis monet.

Rzymskie.
1 Augusta miedziana
2 Trajana srebrn.
3. Marka Aureliusza mied.
4 Luciusa Verusa srebr.
5 Septyma Severa srebr.
6 Geta mied.
7 Gordiana mied
8 Filipa srebr.
9 Decjusza złota
10 Konstantyna II^go mied.

Polskie.
11. Wacława grosz Praski srebrn.
12. —— inny grosz srebr.
13 Władysława Warneń. mied.
14 Kazimierza Jagiellończyka srebr.
15 Zygmunta I srebr.
16. Zygmunta Augusta Litewska
17 Jana Kazimierza.
Ruskich monet miedzianych 4 srebrna 1.
23 Fryderyka Krystyana syna Augusta III^go
24 Fryderyka II^go Króla Prus.
25 M. Norymbergi. 26. M. Frankfortu
27 Chińska miedziana
28 Niezdeterminowana srebrna

Napis nade drzwiami Antoniewskiego po Sapieżyńskiego Pałacu.

Ante collis
magnorum ab antiquo
heroum quies
e ruderibus in molem
assurgens
fessum armis
tranquilla pace tuetur
Anno D. 1691.

Antokol
wielkich od dawna
bohaterow spoczynek
z rozwalin w gmach
wybudowany
zmordowanego oręzem
cichym pokoiem ochrania
Roku P. 1691.

zdięty 6 apryla 1837 roku.

w r. 1640 [illegible] [illegible] i [illegible]

Pr. Wład. IV 1633
77
1556

Urodził się w 1556. był synem Jana Sapiehy i Bogdany Sołomereckiej=Druckiej — w religii kalwińskiej — ~~był pisarzem W. Ks. L.~~, ~~podkanclerzym~~, Kanclerzem Wojewodą Wileńskim i ~~hetmanem wiel. Lit.~~ Starostą Słonimskim Retowskim i t. d.

W młodych latach wyprawiony był do Lipska, gniazda nauk różnowierczych — Powróciwszy był na dworze Stefana lubianym — Sporządził własnym kosztem półk huzarów i z kr. Stef. był ~~zaciężnym~~ półkiem na wyprawie do Moskwy — potem został pisarzem Lit. a później podkanclerzym

Odprawił poselstwo do Moskwy do Jana Bazylewicza dla zawarcia pokoju, a który przyjął przed 1584

Za namowami ks. Skargi i zrażony obojętnością w sprawie religii predykantów kalwińskich nawrócił się. i był później zapalonym ~~gorliwym~~ katolikiem (więcej [illegible] Niesiecki na 80 wylicza)

Fundował aż [illegible] kościołów ~~[illegible]~~ na Litwie i Ukr. w Polsce a wiele innych to osobami to apparatami to funduszami opatrzył

W 1598 posłował do Borysa Godunowa dla [illegible] ~~pokoju~~.

Pracował 1611 nad nową organizacyą Trybunału

W 1625 został hetmanem W. Lit. zbił po kilka razy wojska Gustawa, który podbijając własnym kosztem wojska ~~Inflanty przeszedł~~ dzielnie się potykał ~~utrzymał~~.

Potrzykroć był marszałkiem trybunału Litewskiego.

Sprawiedliwy Mawiał do swoich administratorów: „U was chłopa chłopem zwać umieć Wielmożnym, Jaśnie Wielmożnym, bo kiedy ja chłopem nie będę, pewnie ani JW. będę"

Umarł w 1633, pochowany w Wilnie w kościele św. Michała, ~~który~~ i gdzie ~~[illegible]~~ z własnych jego pieniędzy ~~domu~~ dał przebudować na ~~ko~~ świątynię, i gdzie się znajduje [illegible] i jest przedstawiony na obrazie [illegible] [illegible]

verte

Lew Sapieha umarł w Wilnie roku 1633. m-ca Julii 7. dnia. – wieku swego 77. pogrzebiony ~~w kościele~~ u Ś-go Michała w kościele i sklepie od niego wymurowanym. – dnia 21. tegoż Miesiąca –

W.P. Konstancyja Sosolińska przetoczone ciało Lwa Sapiehy w habit zakonny przybrawszy, który się i teraz co trzy lata przemienia, złożyła w drewnianej trumnie. – roku 1662. dnia 7. Julii. – jak świadczy napis, przy trumnie, na mosiężnej pobielanej blasze. –

Lew Sapieha pochowanym był w sklepie pod wielkim ołtarzem w trumnie cynowej. – wyrzucony zniej w czasie najścia moskwy, która kościół, ogromny od Zakonnic, nanoszących gdzie indziej schronienia, odarła i ciała wszystkie, złupiwszy kontowe trumny, na ulice wyrzuciła. – nagrobek według Kojałowickiego za życia sobie wystawić kazał –

—

Urodził się roku 1557. m-ca kwietnia 2-o dnia w Ostrownie. – z rodziców Jana Iwanowicza Sapiehy starosty Drohickiego, i Bohdanny księżny na Ostrogu, córki księcia Druckiego Sosolińskiego. –

L.S. kanclerz wielki, potem wojewoda Wileński, Hetman buławy wielkiej wielkiej, W.X.L. Słonimski, Brzeski, Mohilowski etc etc starosta. –

Pomnik Lwa Sapiehy.

~~w kościele Ś. Michała w Wilnie~~, W roku 1633 Julii 21 dnia ~~w Wilnie~~ pogrzebionem zostało w Wilnie ciało Lwa Sapiehy wojewody wileńskiego, Hetmana wielkiego W.X.L., Słonimskiego, Brzeskiego, Mohilewskiego &. &. starosty w kościele Ś. Michała przez niego fundowanym ~~1624~~. —

Z pomiędzy wielkiej liczby kościołów miasta, niema żaden podobno tyle związku nie przechodził kolei, i tyle wspomnień historycznych nie zawiera ile ten. — powstanie założenia czego wiadomy ~~był taki~~. — Codzienny jest klasztorem panien Bernardynek, to dawniej było rezydencyą Lwa Sapiehy, pewnego dnia widząc panny ~~Bernard~~ Bernardynki zakonne, po stolicy idące do kościoła Bernardyńskiego, jako niemające swojego, rozrzewnił się ich położeniem i umyślił, przerobić zamek swój na klasztor, wspaniały kościół przybudować, co i uskutecznił w roku 1625. ~~nadał im~~ osadził tam swoje zakonne panny, nadał im ziemie a kościół ~~sobie~~ wybrał sobie na grobowy, sklep wymurował dla siebie i swej rodziny, a jak się rozumie, za życia nadgrobek dotychczas tu istniejący wystawił, i napis na nim umieścił. —

Kosievo

A 24. 393

Andreas Galvala, poli subvectus ad arces,
Huic putri liquit molle cadaver humo;
Et secum voluit cognatos funere raptos
Hoc condi tumulo, quos sociavat amor.

Andrzej Galvala, uniesiony do ~~niebieskich pałaców~~ bram niebieskich,
Kruchą lepiankę swoję(*) zostawił tej spróchniałej ziemi;
I chciał, żeby wydarci zgonem pokrewni jego
W tymże z nim spoczęli grobie, których łączyła miłość.

(*) Dosłownie byłoby: miękkiego trupa. Ale to po polsku brzmi nieszlachetnie i ohydnie.

Do № 7 biustów. wiadomość udzielona przez Professora Adamowicza F.A.

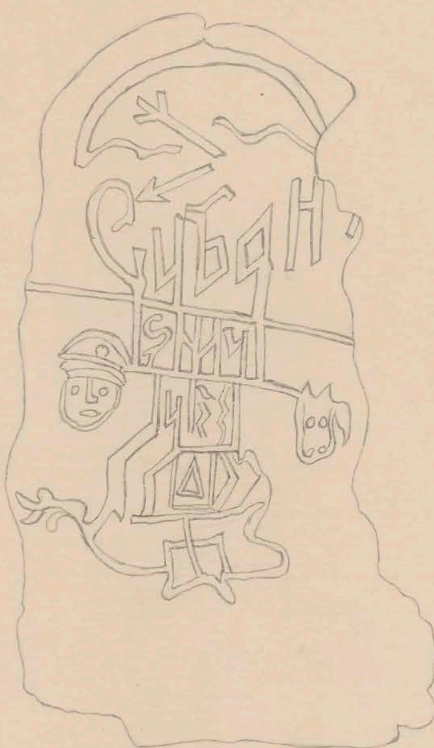
Józef Frank prof. Kliniki i Terapii
w Uniw. Wileńskim, Radzca Stanu
i Kawaler orderów, syn Jana Piotra,
urodzony w Rastadt 1771, umarł
1842 w Como. Professorem w Wilnie
był od r. 1804 do 1823. Stopień
Doktora medycyny i Chirurgii otrzymał 1791 w Pa-
wii gdzie był professorem a potem
1796 w Wiedniu ~~prze~~ naczelnym lekar-
zem szpitalu miejskiego a od 1802
do 1804 odbywał podróże naukowe.
Był w Wilnie ~~twórcą~~ gabinetu pato-
logicznego, ~~[illegible]~~ instytutu dla roz-
dawania medycyny [illegible] skutkiem dar-
towarzystwa się, wspierała tymże celem To-
warzystwa Dobroczynności, z tymże celem
Kliniki ambulatoryjnej i instytutu
wakcynacyi, opiekował się biednemi,
wszczepiał uczniom do wszelkiego dobra
i za ~~to~~ od nich ojcem był
zwany a od tutejszego ~~[illegible]~~ szano-
wany. Biografią Franka pisał Ada-
mowicz jego uczeń i umie-
ścił z portretem w piśmie i
Rozmaitości Krakowskiego 1843. 8
wydanej w Przyjacielu Ludu
w Poznaniu 4. 1843.

Wiadomość tradycyjna Sztandaru Tureckiego wziętego pod Wiedniem pod dowództwem Jana trzeciego Króla polskiego a przechowanego w Domu Podwerów do tego czasu.

Jan Podwer podkomorzy Derbski dowodził pod Wiedniem częścią Kawaleryi polskiej. zdobył ten sztandar na Turkach. Król chciał go mieć u siebie lecz Podwer niechciał go oddać Królowi. Król tym obrażony oświadczył nie[illegible] Podwerowi i powiedział mu „że wprzód na mojej dłoni włosy wyrosną niżeli Podwerowie będą mieli znaczenie w Kraju" na co Podwer odpowiedział „że wprzód na mojej dłoni włosy wyrosną niżeli będę o co prosić Króla Królewskiej mości" Zaraz Podwer wziął dymisyi i został w Wiedniu dopiero po śmierci Króla Jana, Rzecz pospolita uwiadomiła Podwera o śmierci Króla i razem wezwała go aby wrócił do Kraju gdyż jest w Ojczyźnie potrzebny

Wincenty Podwer były Kapitan Gwardyi Oficer Legii Honorowej

dnia 9go Lutego 1858 roku

Kamień znaleziony na Szybalem polu (11. kwietnia 1864 r. Szczyga)

397

Jeśliby kto był łaskaw do mnie pisać, następny adres posłużyj:

przez Dyneburg, Dryzę, w Saryi.

398

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Наши соотечественники, офицера, штабъ-лекаря и флотскіе чиновники, совершившіе плаваніе вокругъ свѣти, пожертвовали въ пользу Виленскаго музеума древностей, во время пребыванія попечителя этого заведенія въ Кронштадтѣ, слишкомъ двѣсти рѣдкостей Японскихъ, Китайскихъ, Египетскихъ и др. Эта единственная въ Литвѣ коллекція, богатая чрезвычайно интересными предметами будетъ съ разрѣшенія г. Виленскаго военнаго губернатора открыта для публики въ залахъ Виленскаго музеума съ воскресенья, т. е. съ 25 марта до вербной недѣли, ежедневно отъ 12 до 4 часовъ по полудни. Плата за входъ назначается съ каждаго лица 15 к.; воспитанники учебныхъ заведеній и ученицы женскихъ пансіоновъ платятъ только 10 к. Входъ дозволяется лицамъ всѣхъ вѣроисповѣданій и состояній.

ДИРЕКЦІЯ МУЗЕУМА.

OGŁOSZENIE.

Współziomkowie nasi, oficerowie, sztab-lekarze i urzędnicy marynarki, którzy odbyli podróż około świata, ofiarowali dla muzeum Wileńskiego, podczas bytności w Kronsztacie kuratora tego zakładu, przeszło dwieście przedmiotów, z Japonji, Chin, Egiptu i innych stron przez nich przywiezionych. Zbiór ten jedyny na Litwie, i bogaty w przedmioty zbyt zajmujące, z dozwolenia j. w. wileńskiego wojennego gubernatora, w salach muzeum od dnia 25-go marca do kwietnéj niedzieli będzie otwarty dla publiczności co dzień od godziny 12-éj do 4-éj po południu. Opłata za wejście od osoby oznacza się złoty jeden (kop. 15); uczniowie zakładów naukowych i żeńskich pensionów płacą groszy 20 (kop. 10). Wejście wolne jest dla osób wszelkich wyznań i stanów.

DYREKCJA MUZEUM.

Wolno drukować. Wilno, d. 23 marca 1862 r. Cenzor A. Muchin.
W drukárni A. H. Kirkora.

399

SMITHSONIAN INSTITUTION,

Washington, United States of America,

June 15, 1864.

In behalf of the Smithsonian Institution, we forward through the agent specified, the works mentioned in the accompanying lists, presented to you by the Smithsonian Institution and other parties in America. An acknowledgment of their reception should be made directly to the undersigned through the agent of the Smithsonian Institution. The failure to receive such acknowledgment within six months from date, will be considered as evidence that the parcels have miscarried, or that the Institutions to which they have been sent, are in an inactive state, or else that such donations from America are not desired, in future. A specific mention of each title presented by this Institution is not required, but merely a statement of the reception of the packages as invoiced. A separate acknowledgment to each of the other donors should, however, be transmitted to this Institution, through its agent.

A special notification of the reception of the packages should likewise be made to the agent of the Smithsonian Institution.

If considered more convenient, the accompanying invoice may be signed and returned, as the proper acknowledgment to the Institution; but separate ones will be required for the other donors.

All communications intended for the action of the Institution should be addressed directly to its Secretary, and not to its agent, but they should always be sent through the latter.

All letters and parcels for this Institution, should be sent through the Smithsonian agent, and delivered to him unsealed and free of all charges. They will then be forwarded to Washington, at the expense of the Institution, which likewise defrays the cost of transmissions from Washington to its agent.

The Smithsonian Institution desires to obtain all the publications of its correspondents, including transactions of societies, journals, academical issues of universities, catalogues of libraries, works published under patronage of Governments, &c. A neglect on the part of correspondents to forward their current publications, will be considered sufficient cause for discontinuing all further intercourse. All institutions are earnestly requested to complete the sets of their works, where deficiencies exist in the Smithsonian collection. In the absence of regular publications, duplicates of books in libraries, especially of early series of scientific transactions and periodicals, may be sent as already stated; these should be forwarded through the Smithsonian agent, whenever practicable, and notice should be sent to him, whenever transmissions are made through any other channel.

Letters and donations of books for American Institutions generally, may be delivered to the agents of the Smithsonian Institution. They will not be received by him, however, unless free from charges, and unsealed.

Very respectfully, your obedient servant,

JOSEPH HENRY,

Secretary of the Smithsonian Institution.

NOTICE.

The following works are in press and will soon be ready for distribution:

MEEK—Palæontology of the Upper Missouri. Quarto.

DRAPER—On the construction and use of a Silvered Glass Telescope. Quarto.

LOEW—Monographs of North American Diptera. Part II. Octavo.

SAUSSURE—Monographs of North American Hymenoptera. Part I.

ALLEN—Monograph of North American Bats.

MEEK—Check list of Cretaceous and Jurassic Fossils of N. A.

PRIME—Monograph of American Corbiculadæ.

Catalogue of Publications of Learned Societies in the Library of S. I.

BINNEY—Bibliography of North American Conchology, Part II.

SMITHSONIAN METEOROLOGICAL OBSERVATIONS, 1854–1859, vol. II, part I, quarto.

400

Die oben bezeichnete Packet-Sendung wurde ~~am~~ in diesen Tagen der F. A. Brockhaus'schen Buchhandlung hier zur Weiterbeförderung an die Buchhandlung in Wilna übergeben und wird um Unterzeichnung der umstehenden Quittungs-Form, ~~sowie um **besondere** Empfangs-Auzeigen für die Beischlüsse~~ gebeten.

Rücksendungen sind **nicht** an das hiesige nordamerikanische Consulat zu richten, sondern an **Dr. Felix Flügel**, *Leipzig.*

Leipzig, 1. September 1864.

103 a

1864.

☞ To be receipted on the opposite page and returned to the "Smithsonian Institution, Washington, U. S. A.," through the agent from whom the packages are received.

LIST OF BOOKS

Contained in one **Packages, numbered** 103 a **and forwarded through**

Dr. FELIX FLUGEL, Leipzic.

To Arkheolog. Kommissia Vilna

I.—*Presented by the Smithsonian Institution.*

Such of the works in the following list as are checked off.

✓ Annual Report of the Smithsonian Institution for 1862. 8vo.

Smithsonian Contributions to Knowledge, vol. XIII, quarto: containing:

Kane—Tidal Observations in the Arctic Seas, 1860.
M'Clintock—Meteorological Observations in the Arctic Seas, 1862.
Whittlesey—Ancient Mining on the Shores of Lake Superior, 1863.
Bache—Discussion of Girard College Observations, II, 1862.
Bache— " " " III, 1862.
Bache— " " " IV–VI, 1862.
Bache—Magnetic Survey of Pennsylvania, 1863.
Mitchell and Morehouse—Respiration in the Chelonia, 1863.

Smithsonian Contributions to Knowledge, vol. XIV, (not yet completed:) containing in part:

Bache—Discussion of Girard College Observations, VII–IX, 1864.
Dean—Microscopical Anatomy of the Medulla Oblongata and Trapezium, 1864.

Smithsonian Miscellaneous Collections, vol. V, octavo: containing:

Binney—Bibliography of North American Conchology. Part I.
Catalogue of Publications of the Smithsonian Institution, June, 1862.
Catalogue of Foreign Correspondents of the Smithsonian Institution, May, 1862.

Smithsonian Miscellaneous Collections, vol. VI, not finished: containing:

Loew—Monograph of North American Diptera. Part I.
Leconte—List of Coleoptera of North America. Part I.
Leconte—New species of North American Coleoptera. Part I.
Egleston—Catalogue of Minerals, with their formulas.
Gibbs—Instructions in Ethnology and Philology.
Gibbs—Dictionary of the Chinook Jargon.

II.—*Presented by others.*

The parcels enumerated in the list of donors on the opposite page.
Also

III.—*Packages enclosed for distribution to other addresses.*

1034

PACKAGES.

ALBANY, N. Y.—Dudley Observatory
N. Y. State Cabinet of Natural History
New York State Library
New York State Agricultural Society
New York State Medical Society
Prof. James Hall

AMHERST, Mass.—Dr. C. H. Hitchcock

BLOOMINGDALE, N. Y.—N. Y. State Lunatic Asylum

BOSTON, Mass.—American Academy of Arts and Sciences
Boston Society of Natural History
Historic-Genealogical Society
Prison Discipline Society

CAMBRIDGE, Mass.—Am. As. for Advancement of Science
Harvard College
Cambridge Observatory
Museum of Comparative Zoology
Nautical Almanac Office
Prof. L. Agassiz
Alex. Agassiz
Prof. H. J. Clark
Prof. Asa Gray
Prof. J. Marcou
A. S. Packard

CHICAGO, Ill.—Academy of Sciences

CLEVELAND, OHIO.—Dr. J. S. Newberry

COLUMBUS, Ohio.—Ohio State Board of Agriculture

DETROIT, Mich.—Michigan State Agricultural Society
Col. J. D. Graham, U. S. A.

GEORGETOWN, D. C.—Georgetown College

INDIANAPOLIS, Ind.—Institution for Deaf and Dumb

IOWA CITY, Iowa.—State of Iowa
Prof. Hinrichs

JANESVILLE, Wisc.—Institution for the Blind

MADISON, Wisc.—Wisconsin State Agricultural Society
Historical Society of Wisconsin
State of Wisconsin

MONTPELIER, Vt.—State Library, Vermont

MONTREAL, Can.—Natural History Society
Prof. J. W. Dawson

NEW HAVEN, Conn.—American Journal of Science
American Oriental Society
Prof. J. D. Dana
Prof. W. D. Whitney
Yale College
Prof. D. C. Gilman

NEW YORK.—New York Lyceum of Natural History
American Ethnological Society
Thos. Bland

PACKAGES.

PHILADELPHIA, Pa.—Academy of Natural Sciences
American Philosophical Society
Entomological Society of Phila.
Historical Society of Pennsylvania
Pennsylvania Institute for the Blind
American Pharmaceutical Ass'n
Philadelphia Library Company
W. G. Binney
Isaac Lea
Dr. Jno. L. Leconte
Dr. Joseph Leidy
Geo. W. Tryon, Jr.

PRINCETON, N. J.—Prof. A. Guyot

PROVIDENCE, R. I.—State of Rhode Island

SAN FRANCISCO, Cal.—Cal. Acad'y of Nat'l Sciences
Geological Survey of California
Prof. J. D. Whitney

ST. LOUIS, Mo.—St. Louis Academy of Sciences
Dr. B. F. Shumard
Dr. George Engelmann
Dr. A. Wislicenus

SANTA BARBARA, CAL.—A. S. Taylor

SANTIAGO, Chile.—University of Chile

SPRINGFIELD, Ill.—Illinois State Agricultural Society

TORONTO, Can.—Canadian Institute.

WASHINGTON, D. C.—U. S. Patent Office
Ordnance Bureau
Census Bureau
U. S. Coast Survey
Prof. A. D. Bache
National Observatory
Capt. J. M. Gilliss, U. S. N.
Secretary of War
Surgeon General U. S. Army
Wm. Stimpson
Dr. F. V. Hayden
Theodore Gill

WINDSOR, N. S.—Prof. H. How

I hereby acknowledge the receipt of the works mentioned in the preceding invoice.

